

**COMUNA RĂZVAD
JUDEȚUL DÂMBOVIȚA**

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

CUPRINS

	Cuvânt înainte	9
I	INTRODUCERE	11
II	CONTEXT DE DEZVOLTARE	15
	2.1 Contextul european	15
	2.2 Contextul național	28
III	REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD - MUNTENIA	89
	3.1 Regiunile de dezvoltare	89
	3.2 Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia	91
IV	PREZENTAREA JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA	107
	4.1 Localizare și accesibilitate	107
	4.2 Structura administrativă	108
	4.3 Cadrul natural	111
	4.3.1 Relief	111
	4.3.2 Rețeaua hidrografică	111
	4.3.3 Clima	113
	4.3.4 Resurse naturale	113
	4.4 Populația	114
	4.5 Economie	118
	4.5.1 Industrie	118
	4.5.2 Agricultură	119
	4.6 Sănătate	120
	4.7 Educație	122
	4.8 Turism	123
	4.8.1 Obiective turistice	126

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

	4.8.1.1 Muzeu	126
	4.8.1.2 Case memoriale	128
	4.8.1.3 Mănăstiri	130
	4.8.1.4 Rezervații naturale	133
	4.8.1.5 Peșteri	136
	4.8.1.6 Trasee turistice	137
	4.8.1.7 Tabere	139
	4.9 Scurt istoric	140
	4.10 Elemente de patrimoniu	143
	4.11 Personalități	147
V	PREZENTAREA COMUNEI RĂZVAD	149
	5.1 Localizare, accesibilitate și structură administrativă	149
	5.2 Elemente ale cadrului natural	151
	5.2.1 Relief	151
	5.2.2 Hidrografie	153
	5.2.3 Hidrogeologie	154
	5.2.4 Geologie	154
	5.2.5 Clima	155
	5.2.6.1 Solul	156
	5.2.6.2 Resursele subsolului	156
	5.2.7 Vegetația și fauna	157
	5.2.8 Monumente ale naturii	158
	5.2.9 Riscuri naturale	159
	5.2.9.1 Risc seismic	159
	5.2.9.2 Risc de inundabilitate	159
	5.2.9.3 Risc de instabilitate	161
	5.2.9.4 Risc geotehnic	162
	5.2.10 Educația ecologică	162

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

	5.3 Scurt istoric	163
	5.4 Elemente de patrimoniu	168
VI	ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE	171
	6.1 Suprafața administrativă	171
	6.2 Economie	171
	6.2.1 Agricultură	172
	6.2.1.1 Cultivarea plantelor	172
	6.2.1.2 Creșterea animalelor	173
	6.2.1.3 Legumicultură	175
	6.2.1.4 Viticultură	175
	6.2.1.5 Pomicultură	176
	6.2.1.6 Piscicultură	176
	6.2.1.7 Silvicultură	177
	6.2.2 Mediul de afaceri	177
	6.2.3 Turism	178
	6.3 Infrastructură	182
	6.3.1 Utilități publice	182
	6.3.1.1 Alimentarea cu apă și canalizare	182
	6.3.1.2 Alimentarea cu gaze naturale	184
	6.3.1.3 Rețeaua de energie termică	185
	6.3.1.4 Alimentarea cu energie electrică	186
	6.3.1.5 Iluminatul public	189
	6.3.1.6 Gestionarea deșeurilor	190
	6.3.1.7 Rețele de telecomunicații	190
	6.3.1.8 Transportul în comun	191
	6.3.1.9 Rețeaua de drumuri locale	191
	6.4 Mediu	191
	6.5 Populația	192

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

	6.5.1 Mișcarea naturală a populației	193
	6.5.2 Migrația internă	193
	6.5.3 Piața forței de muncă	194
	6.5.3.1 Numărul mediu al salariaților	194
	6.5.3.2 Șomajul	194
	6.5.3.3 Fondul de locuințe	195
	6.6 Educație și activități sportive	195
	6.7 Culte	207
	6.8 Evenimente locale	211
	6.9 Sănătate	212
	6.10 Asistență socială	212
	6.11 Administrația publică	215
	6.11.1 Venituri și buget preconizat	216
VII	ANALIZA SWOT	217
	7.1 Agricultură și dezvoltare rurală	220
	7.2 Infrastructură și mediu	223
	7.3 Economie	226
	7.4 Turism	229
	7.5 Educație, cultură și culte	231
	7.6 Sănătate și asistență socială	234
	7.7 Administrație publică	236
VIII	POLITICI ÎNTREPRINSE ÎN TERITORIU	239
IX	PORTOFOLIUL DE PROIECTE DE DEZVOLATRE PENTRU PERIOADA 2014 - 2020	241
X	PARTENERIATE OPORTUNE	305

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

XI	MONITORIZARE ȘI IMPLEMETARE	307
XII	CONCLUZII	311

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020 a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița

Cuvânt înainte

Stimați cetățeni,

Din 2012 mi-ați acordat încrederea Dumneavoastră și am făcut tot ce mi-a stat în putință să modernizez comuna Răzvad, conștient fiind încă de la început că administrația locală are obligația să propună comunității proiecte de dezvoltare și să folosească resursele comunității respectând principiile unei dezvoltări durabile.

Strategia de dezvoltare locală elaborată pentru perioada 2014 – 2020 s-a realizat și cu ajutorul Dumneavoastră, exprimându-vă opinia în cadrul grupurilor de lucru organizate.

Proiectele pe care le-am realizat până în prezent, precum și cele viitoare au menirea de a îmbunătăți viața

locuitorilor comunei Răzvad.

Dorim ca împreună să ne bucurăm de o infrastructură bine dezvoltată și echilibrată, de un mediu de afaceri prosper care să ne permită o dezvoltare socio – economică durabilă și de o utilizare eficientă și rațională a tuturor resurselor locale de care dispunem.

Pe lângă proiectele prioritare pentru perioada 2014 – 2020 administrația locală conștientizează importanța dezvoltării economice și sociale a comunei Răzvad sprijinind în acest sens inițiative economice. Atragerea investitorilor, care prin capitalul financiar investit crează noi locuri de muncă, devine din acest moment prioritatea agendei de lucru a administrației locale.

Strategia de dezvoltare locală este un document care structurează liniile directoare strategice pe o perioadă de 7 ani ale comunei Răzvad potrivit problemelor identificate, a potențialului local activ și pasiv, cât și a oportunităților de dezvoltare în viitorul apropiat, fiind totodată rodul colaborării cu actorii locali.

***Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița***

Vă mulțumesc pentru tot sprijinul acordat și îmi doresc să ne bucurăm în continuare de fiecare proiect realizat. Sper ca cetățenii comunei Răzvad să nu rămână impasibili și să contribuie constant la procesul de dezvoltare, astfel încât aici, în comuna noastră, să ne îndeplinim gândurile și aspirațiile.

Cu stimă,
Primarul Comunei Răzvad, Județul Dâmbovița
Constantin NĂSTASE

CAPITOLUL I

INTRODUCERE

Strategia de dezvoltare este un instrument de planificare pe termen scurt, mediu și lung și presupune o viziune de dezvoltare realistă și realizabilă prin atingerea obiectivelor și măsurilor stabilite în urma analizei situației existente.

Strategia implică principiile dezvoltării durabile a unei comunități finalizând cerințele actuale și oferind generațiilor viitoare posibilitatea realizării propriilor obiective de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare a comunei Răzvad este un document de planificare strategică pentru perioada 2014 - 2020, conceput în corelație cu principiile dezvoltării durabile și reprezintă documentul fundamental al planului de dezvoltare a comunei Răzvad, cu rol în orientarea dezvoltării economico - sociale și în accesarea fondurilor europene.

Strategia, prin obiectivele propuse, respectă direcțiile de dezvoltare ale comunei Răzvad și se încadrează în documentele programatice naționale.

Scopul acestei strategii este acela de a conduce la creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă implementând măsuri de reabilitare / modernizare, dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea mai multor forme de turism, dezvoltarea societății civile, dezvoltarea serviciilor sociale, dezvoltarea culturii și susținerea tradițiilor populare, sprijinirea mediului de afaceri.

Se dorește ca Răzvad să devină o comună animată, curată, sănătoasă, cu o infrastructură modernă, cu activități educațional – culturale intense, o activitate economică ascendentă și cu deschidere spre dezvoltarea continuă a societății.

Strategia dorește să furnizeze toate elementele necesare luării unor decizii locale corecte și coerente, să reprezinte un ghid de regenerare și dezvoltare a comunei în deplin acord cu voința cetățenilor.

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020 a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița

Misiunea strategiei este de a mobiliza toate resursele umane, materiale și financiare dobândite la nivel local, regional și național pentru a implementa toate măsurile și proiectele propuse în cadrul prezentei strategii, astfel încât afirmațiile anterioare să poată deveni realitate.

Se dorește crearea prin procese de reinventare și reconectare a unei comune noi, vibrantă în care comunitatea va beneficia de un nou mod de a trăi, ca urmare a măsurilor luate pentru acoperirea nevoilor populației și calității mediului.

Pentru reușita acestei misiuni trebuie parcurs un proces axat pe participare, colaborare, consultare publică, planificare rațională, capacitate de organizare și efort susținut.

Acest proces, dacă urmează pașii implementării judicioase, trebuie să ducă la transformarea comunei Răzvad într-o comunitate modernă, europeană, dinamică și prosperă.

Este de datoria celor implicați să fie ferm angajați în asigurarea eficienței fiecărui instrument procedural de implementare, urmărind îmbunătățirea continuă a activității și evaluând permanent stadiul atins, pentru a avea posibilitatea eliminării în timp util a deficiențelor apărute.

Viitorul comunității este dependent de factorii sociali, economici și de mediu, precum și de activitățile care vor fi întreprinse de autoritățile locale, organizațiile, instituțiile și parteneriatele dezvoltate la nivel local. Acestea, printr-un efort conjugat și orientat către susținerea viziunii, pot contribui la atingerea ei.

Scopul proiectului este de a urmări:

- reconsiderarea obiectivelor de dezvoltare durabilă a localității, în concordanță cu obiectivele de dezvoltare ale județului și ținând cont de noile condiții socio - economice și priorități înscrise pe agenda publică;
- o mai bună planificare, gestionare și direcționare a resurselor existente de către administrația publică locală;
- crearea condițiilor necesare identificării și accesării de noi surse de finanțare care să susțină atingerea obiectivelor de dezvoltare stabilite;
- creșterea predictibilității acțiunilor administrației locale pe termen scurt, mediu și lung și susținerea acestora din punct de vedere financiar prin bugetarea multianuală bazată pe programe,

toate acestea contribuind, în final, la creșterea calității vieții cetățenilor comunei Răzvad, în condițiile unei dezvoltări socio - economice durabile.

Obiectivul general al strategiei îl constituie stabilirea unui cadru general de dezvoltare pe perioada 2014 – 2020 a comunei Răzvad. În acest context se dorește dezvoltarea comunei prin creșterea capacității sale economice, astfel încât aceasta să devină un centru de referință economic, social, educațional și cultural.

Obiectivele specifice

- Modernizarea și extinderea infrastructurii de utilități publice;
- Dezvoltarea urbanistică coerentă și protejarea mediului;
- Dezvoltarea și promovarea agroturismului;
- Eficientizarea serviciilor publice și a relației cu cetățenii;
- Dezvoltarea resursei umane, formare profesională, încurajarea dobândirii de noi competențe și creșterea ratei de ocupare a populației.

CAPITOLUL II

CONTEXT DE DEZVOLTARE

2.1 Contextul european

Strategia „Europa 2020” are ca *obiectiv general* transformarea Uniunii Europene într-o *economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii*, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.

Priorități stabilite în cadrul Strategiei „Europa 2020”:

► **Creștere inteligentă** – dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare (cercetarea și dezvoltarea tehnologică combinată cu utilizarea eficientă a resurselor existente conduc la creșterea productivității);

► **Creștere durabilă** – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive, poate conduce la furnizarea de „bunuri publice” societății (cum ar fi conservarea habitatelor, biodiversitatea și menținerea patrimoniului rural), care pot conduce în arealele vizate la crearea de noi locuri de muncă prin extensivizarea agriculturii și aprovizionarea piețelor locale;

► **Creștere favorabilă incluziunii sociale** – promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială prin deblocarea potențialului economic al zonelor rurale, dezvoltarea piețelor și locurilor de muncă la nivel local, prin furnizarea de asistență în vederea restructurării agriculturii și sprijinirea veniturilor agricultorilor, în vederea menținerii unei agriculturi sustenabile în întreaga Europă.

Strategia „Europa 2020” prevede atingerea următoarelor scopuri:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%;
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene;
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
 - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900;
 - 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile;

-creșterea cu 20% a eficienței energetice;

- rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%;
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30 - 34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 40%;
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 milioane.

Tot în cadrul acestei strategii au fost propuse ca și instrumente de lucru șapte inițiative:

1. *„O Uniune a inovării”* - îmbunătățirea condițiilor-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
2. *„Tineretul în mișcare”* - consolidarea performanței sistemelor de educație și facilitarea intrării tinerilor pe piața muncii;
3. *„O agendă digitală pentru Europa”* - accelerarea dezvoltării serviciilor de internet de mare viteză și valorificarea beneficiilor pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
4. *„O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”* - decuplarea creșterii economice de utilizare a resurselor, sprijinirea trecerii la o economie cu emisii scăzute de carbon, creșterea utilizării surselor regenerabile de energie, modernizarea sectorului transporturilor și promovarea eficienței energetice;
5. *„O politică industrială adaptată erei globalizării”* - îmbunătățirea mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, și sprijinirea dezvoltării unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;
6. *„O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”* - modernizarea pieței muncii și acordarea autonomiei cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;
7. *„Platforma europeană de combatere a sărăciei”* - garantarea coeziunii sociale și teritoriale, astfel încât beneficiile creșterii economice și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

Strategia răspunde obiectivelor tematice care se regăsesc în cadrul propunerilor de regulamente pentru perioada 2014 - 2020:

1. întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării;
2. îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor, informațiilor și comunicațiilor;
3. creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
4. sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele;
5. promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor;
6. protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
7. promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie;
8. promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă;
9. investiții în abilități, educație și învățare continuă;
10. promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
11. îmbunătățirea capacității instituționale și eficienței în administrația publică.

Conform COM (2010) 672 „*Politica Agricolă Comună în perspectiva anului 2020*”, PAC-ul de după 2014 ar trebui să rămână o politică comună, puternică, formată din doi piloni: ajutoare plătite anual tuturor agricultorilor și un instrument de sprijin dedicat obiectivelor comunitare.

Dintre obiectivele strategice propuse pentru PAC, primul obiectiv (*Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă*) se referă în mod expres la sectorul agricol, iar celelalte două sunt legate mai ales de dezvoltarea rurală –(*Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale și Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată*) însă, la nivelul măsurilor nu se face o diferențiere clară între cele două domenii (agricultură și dezvoltare rurală). Obiectivul propus este generarea unei creșteri durabile, inteligente și favorabile incluziunii pentru Europa rurală.

În politicile europene se pune accent pe menținerea potențialului de producție sustenabilă de alimente în întreaga U.E., pentru a garanta securitatea alimentară pe termen lung a cetățenilor europeni și pentru a contribui la satisfacerea cererii tot mai mari de alimente la nivel mondial. De asemenea, se dorește sprijinirea comunităților agricole care oferă cetățenilor europeni alimente de calitate, valoroase și diverse, produse în mod sustenabil, cu respectarea cerințelor U.E. referitoare la mediu, apă, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și sănătatea publică. Se recunoaște importanța comunităților rurale agricole viabile, care creează locuri de muncă la nivel local și generează

numeroase beneficii economice, sociale, de mediu și teritoriale. Trebuie îmbunătățite condițiile pentru fermele mici, deoarece în Europa structurile eterogene agricole și sistemele de producție contribuie la atractivitatea și identitatea regiunilor rurale. O reducere semnificativă a producției locale ar avea, consecințe în privința emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), a peisajelor locale caracteristice, ducând totodată la opțiuni mai limitate pentru consumatori.

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii, stabilind ca obiective:

1. amenajarea policentrică a teritoriului;
2. o nouă relație urban-rural;
3. accesul egal la infrastructură și cunoaștere;
4. administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural.

Dimensiunile coeziunii teritoriale sunt în viziunea Cadrului Strategic: regională, transnațională și interregională, guvernanta – administrarea durabilă.

Mai mult, *Carta Verde a Coeziunii Teritoriale (2008)* dă o perspectivă teritorială asupra coeziunii economice și sociale, prin următoarele obiective:

- diversitatea teritorială ca valoare;
- coordonarea politicilor pentru zone vaste;
- promovarea orașelor competitive;
- abordarea excluziunii sociale;
- accesul la educație, servicii medicale, energie;
- concentrare: depășirea diferențelor de densitate;
- conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță;
- cooperare: depășirea factorului divizare.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) indică faptul că Politica de Coeziune are trei priorități:

-îmbunătățirea atractivității statelor membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător;

-încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC;

-crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor, a firmelor și investițiile în capitalul uman.

Aceleași linii directoare specifică faptul că programele care se adresează zonelor urbane pot lua diferite forme:

-acțiuni care promovează orașele ca motoare ale dezvoltării regionale, prin îmbunătățirea competitivității lor, promovarea antreprenoriatului, a inovării, dezvoltarea serviciilor, aceasta conducând la creșterea atractivității orașelor din U.E.;

-acțiuni care promovează coeziunea internă a arealelor urbane, prin revitalizarea cartierelor în declin, reabilitarea mediului fizic și ambiental, reconversia sit-urilor brownfield, protejarea și valorificarea patrimoniului lor istoric și cultural;

-promovarea unei dezvoltări mai echilibrate, policentrice a Uniunii Europene, prin crearea unei rețele de orașe, la nivel național și comunitar. Dezvoltarea acestei rețele presupune măsuri care să le lege fizic (infrastructură, tehnologia informației etc.), dar și uman (promovarea cooperării etc.). O atenție deosebită se va acorda și relațiilor rural - urban.

În plus, un mediu urban superior calitativ contribuie la a face Europa un „loc mai atractiv pentru a lucra și investi”. Din această perspectivă, *Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană pe termen lung* permit asigurarea coerenței tuturor acțiunilor sus-menționate și asigură limitarea impactului negativ al acestora asupra mediului înconjurător.

Comunicarea Comisiei Europene pe tema Politicii de Coeziune și a orașelor -COM(2006) – 385/13.07.2006 propune o întărire a dimensiunii urbane a politicilor U.E. și concentrare a resurselor investite de Comisie în stimularea creșterii economice și a ocupării în mediul urban, oferind 50 de recomandări concrete pentru actorii implicați în dezvoltarea urbană, grupate în următoarele priorități:

- creșterea atractivității orașelor în ceea ce privește transportul, serviciile, calitatea mediului înconjurător și cultura;

- promovarea unei dezvoltări echilibrate a orașelor și întărirea relației lor cu mediul rural și zonele periurbane;

- stimularea rolului de poli de creștere al orașelor, prin promovarea inovării, antreprenoriatului și sprijinirea sectorului IMM;

- creșterea ocupării și reducerea disparităților dintre cartiere, pe de o parte, și grupuri sociale, pe de altă parte;
- combaterea delincvenței și a sentimentului de nesiguranță;
- îmbunătățirea guvernanței orașelor, prin implicarea tuturor actorilor interesați în procesul decizional și prin eficiența planificării;
- promovarea rețelelor de schimb de experiență și bune-practici;
- maximizarea efectului de levier al Fondurilor Structurale alocate mediului urban.

În cazul României, un obstacol major în calea unei dezvoltări durabile rămâne discrepanțele majore de dezvoltare dintre regiunile de dezvoltare, mediul urban și cel rural, zonele izolate și cele ușor accesibile, agravate de problemele de conectare a teritoriilor, pe fondul stării proaste a infrastructurii de transport.

Organizația Mondială a Turismului încurajează implementarea *Codului global de etică* pentru turism, cu scopul de a asigura ca țările membre, destinațiile turistice, precum și afacerile din turism să-și maximizeze efectele economice, sociale și culturale pozitive, totodată minimizând impacturile negative sociale și de mediu.

Principiile din acest cod, prezentate în 10 articole, trebuie cunoscute și adoptate de statele membre, de companiile de turism, precum și de diferite instituții, comunități interesate direct sau indirect în turism, după cum urmează:

1. contribuția turismului la înțelegerea reciprocă și respectul între popoare și societăți;
2. turismul ca vehicul pentru împlinirea individuală și colectivă;
3. turismul, factor al dezvoltării durabile;
4. turismul, utilizator al moștenirii naturale a omenirii și contribuabil la îmbogățirea ei;
5. turismul, activitate avantajoasă pentru comunitățile și țările gazdă;
6. obligațiile participanților la actul de turism;
7. dreptul la turism;
8. libertatea mișcărilor turistice;
9. drepturile lucrătorilor și antreprenorilor în industria turismului;
10. implementarea principiilor Codului global de etică pentru turism.

În contextul implementării principiilor Codului se accentuează cooperarea dintre participanții publici și privați, care trebuie să recunoască rolul instituțiilor internaționale, printre care și OMT, apoi ai organizațiilor neguvernamentale cu competențe în dezvoltarea și promovarea turismului, protecției drepturilor omului, mediului înconjurător și a sănătății, cu respectarea principiilor dreptului internațional.

Activitățile *Comisiei pentru Europa a OMT* sunt orientate spre asistarea statelor membre în dezvoltarea strategiilor în contextul unor piețe turbulente, utilizarea unor instrumente adresate problemelor calității și satisfacției consumatorilor, pregătirea și implementarea programelor referitoare la crearea de valori, la inovarea în tehnologii, în dezvoltarea resurselor umane și în conducere, dezvoltarea capacităților pentru oficialitățile publice, reprojectarea proceselor în sectorul public, produse noi etc.

Cadrul strategic formulat de Consiliul Mondial al Turismului și al Călătoriilor, care asigură funcționarea turismului în interesul tuturor, este publicat sub titlul *Blueprint for new tourism*, document care promovează turismul și călătoriile ca un parteneriat pentru integrarea eforturilor publice și private, având ca și rezultat întâmpinarea nevoilor economiilor, autorităților și comunităților locale, ale căror afaceri se bazează pe recunoașterea turismului și călătoriilor ca o prioritate de vârf de către guverne, afaceri care echilibrează economiile cu oamenii, cultura și mediul, preocuparea comună pentru prosperitate și o creștere pe termen lung.

Propunerile pentru guverne de a facilita dezvoltarea sectorului sunt următoarele:

- planificare turistică pe termen lung la nivel național și regional/local;
- crearea unui mediu de afaceri competitiv care ocolește fiscalitatea generatoare de inflație, garantează transparența și oferă reguli de proprietate corporativă mai atractivă;
- asigurarea fundamentării politicii și a procesului decizional cu statistici și informații de calitate - ducerea unui nou profesionalism, finanțare și coordonare în promovare și marketing, ocupare și nevoi de perfecționare, infrastructură și politică regională/locală; dezvoltarea capitalului uman cerut de sectorul T&C (Turism și Călătorii).

Guvernarea ar trebui să îndrume investițiile în resurse umane prin educație și prin apropierea autorităților cu industria, pentru a facilita planificarea dinainte pentru nevoile viitoare. O rețea online și ușor accesibilă de monitorizare a pieței poate relaționa informații de încredere despre piață cu datele

despre ocupare; liberalizarea comerțului, transporturilor, comunicațiilor, ușurarea barierelor din fața călătoriilor și investițiilor; edificarea încrederii consumatorilor și investitorilor față de siguranță și securitate; promovarea diversificării produselor ce extind cererea; planificarea expansiunii turismului durabil în acord cu caracterul culturilor; investiții în progrese tehnologice pentru facilitarea dezvoltării T&C sigure și eficiente, precum sisteme de navigație cu sateliți.

O asemenea agendă permite (în opinia autorilor Blueprint for new tourism), exploatarea și suportul oportunităților într-un spectru mai larg al afacerilor T&C, dezvoltând o gamă de produse de calitate, dar totodată asigură ca fluxurile turistice să respecte patrimoniul natural și construit, ca și interesele locale.

Pentru sarcinile sectorului privat Blueprint expune următoarele:

- extinderea piețelor în timp ce promovează protecția resurselor naturale, a patrimoniului local și a stilurilor de viață;
- dezvoltarea carierelor profesionale, a educației, a relațiilor de ocupare, promovarea firmelor mai mici, creșterea conștiinței de mediu, contribuția într-o manieră proprie la reducerea distanței dintre bogați și săraci;
- o prestare sensibilă de produse turistice tradiționale și diversificare a produselor care reduc sezonabilitatea și cresc veniturile;
- îmbunătățirea calității produselor și serviciilor turistice și raportului preț - calitate crescând opțiunile consumatorilor;
- convenirea asupra standardelor de calitate și implementarea lor la toate nivelele și în toate domeniile, inclusiv în formarea personalului;
- transferul abilităților din industrie și de bune practici care extind beneficiile în cerc larg și în mod eficient;
- măsurarea din ce în ce mai sofisticată și precisă a activității proprii ai sectorului pentru a fundamenta deciziile strategice în afaceri;
- comunicare mai efektivă între T&C și guvernământ, la nivel strategic și local.

Alături de cele prezentate pentru sectorul guvernamental și cel privat se conturează și o serie de sarcini specifice care impun o cooperare mai largă, dintre acestea putând fi reținute:

-cuplarea bunelor practici din dezvoltarea turismului cu politicile de afaceri regionale, transporturi, resurse umane, mediu, infrastructură și dezvoltare rurală;

- parteneriate public- private pentru pregătirea în comun a unor master-planuri durabile pentru destinații sau regiuni de vacanță întregi, sarcină prea pretențioasă pentru o singură companie sau autoritate de stat;
- crearea proceselor propulsate local pentru consultarea, participarea și beneficiile continue ale interesaiților;
- restructurarea administrațiilor naționale pentru turism ca parteneriate public- private; evitarea pericolelor dezvoltării excesive, neplanificate și constituirea obiectivelor politicii de mediu;
- dezvoltarea resurselor umane și instalarea efectivă a abilităților prin planificare și legislație care evită limitele bazate pe reședință sau alte cerințe;
- colaborarea în exigențele de informații pentru analiza sectorului public și formarea politicilor;
- muncă în comun pentru securitate cu completarea mecanismelor din sectorul privat cu acțiuni din partea autorităților; dezvoltarea încrederii în toate aspectele eforturilor care se întăresc reciproc.

Reformularea Strategiei Lisabona în februarie 2005 a condus la concentrarea eforturilor U.E. asupra găsirii soluțiilor în vederea unei creșteri economice mai puternice și mai durabile și crearea mai multor locuri de muncă de calitate.

În acest context, Comisia Europeană a publicat un nou comunicat în 2006, denumit *O politică înnoită de turism a U.E.: înainte pentru un parteneriat mai puternic pentru turismul european* (A renewed tourism EU policy: towards a stronger partnership for European Tourism. — COM (2006) 134 final / 17.03.2006), în care s-a anunțat elaborarea unui document, Agenda 21 Europeană pentru turism.

Ulterior, pe baza raportului din februarie 2007 a Grupului pentru Turism Durabil, aceeași instituție a lansat un nou comunicat denumit *Agendă pentru un turism european durabil și competitiv* (Agenda for a sustainable and competitive European tourism. - COM (2007) 621 final / 19.10.2007), în care s-au formulat obiectivele pentru asigurarea durabilității turismului european și provocările legate de atingerea acestui deziderat, cadrul de acțiune, principiile pentru realizarea unui turism competitiv și durabil, rolul și modul de implicare a celor interesați în sectorul turistic și al Comisiei Europene etc.

Principiile stabilite sunt:

- abordare integrată și holistică - luarea în seamă a tuturor impacturilor turismului pe parcursul planificării dezvoltării lui;
- planificare pe termen lung - luarea în seamă a nevoilor generațiilor viitoare, durabilitatea dezvoltării;
- viteză și ritm al dezvoltării adaptate la caracterul, resursele și nevoile comunităților gazdă și destinațiilor;
- implicarea tuturor actorilor interesați în procesul de luare a deciziilor;
- utilizarea celor mai bune cunoștințe accesibile - împărtășirea informațiilor referitoare la tendințele, impacturile, abilitățile necesare turismului în toată Europa;
- minimalizarea și gestiunea riscurilor - principiile precauției, prevenirea unor efecte nedorite prin evaluare preliminară;
- reflectarea impacturilor în costuri - principiul poluatorul plătește, prețurile trebuie să reflecte costurile reale a consumului și producției;
- stabilirea și respectarea unor limite privind solicitarea capacității de suport a locurilor, destinațiilor de primire evitând supraaglomerarea și suprasolicitarea;
- a întreprinde o monitorizare continuă a dezvoltării, bazându-se pe indicatori de durabilitate și intervenție în caz de neconformare.

Aceste principii sunt preluate și integrate în politica turismului U.E., Comisia stabilind rolul propriu și al celor care au interese în sectorul turistic în vederea unirii acțiunilor acestora pentru dezvoltarea turismului.

Agenda ghidează activitățile viitoare ale Comisiei în domeniul turismului și în alte domenii politice care exercită impact asupra turismului și a durabilității lui. Documentul stipulează patru aspecte importante ale rolului C.E. în domeniul turismului:

1. mobilizarea actorilor pentru producerea și diseminarea cunoștințelor din domeniu;
2. promovarea destinațiilor de excelență;
3. mobilizarea instrumentelor financiare ale U.E.;
4. aducerea în prim-plan a durabilității și competitivității în politicile Comisiei Europene.

Un alt aspect al politicii de turism la nivel european este existența și activitatea Comisiei Europene pentru Călătorii (European Travel Commission), o organizație internațională în

responsabilitatea căreia intră promovarea Europei ca și destinație turistică pe piețele extraeuropene (America de Nord și Latină, Asia), dezvoltarea sectorului turistic pentru toate țările europene prin cooperarea în domeniul diseminării bunelor practici, a cercetării de piață și promovării turistice. Principalele obiective ale CEC sunt promovarea Europei ca o destinație turistică atractivă, sprijinirea ONT-urilor membri în schimbul de cunoștințe și încurajarea colaborărilor pe multiple planuri, dotarea partenerilor din industrie și alte domenii interesate cu materiale informative și statistici ușor accesibile despre turismul receptor din Europa.

Comitetul regiunilor, prin Comisia pentru dezvoltare durabilă (DEVE), elaborează studii și publicații, inclusiv în domeniul turismului (ex. „Turismul durabil - factor de coeziune între regiunile europene - Sustainable Tourism as a Factor Among European Regions. CoR Studies e-6/2006, Brussels), care cuprind o serie de recomandări privind formularea politicilor de turism la diferite nivele teritoriale pe baza cerințelor de durabilitate și competitivitate.

Inițiativa „*Capitalele Culturale ale Europei*” este menită să valorifice și să promoveze diversitatea culturală a orașelor Europei, precum și caracteristicile lor comune, în vederea dezvoltării unei identități europene comune. Beneficiile directe ale statutului de capitală europeană sunt investițiile semnificative în infrastructura urbană, regenerare, reabilitarea patrimoniului construit și atragerea unui număr semnificativ de turiști, toate cu efecte pe termen lung.

În anul 2011, Comisia Europeană a publicat *Carta Albă* intitulată „*Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor*”. Aceasta prezintă 40 de inițiative concrete privind infrastructura și serviciile de transport de implementat în următorul deceniu. Inițiativele sunt corelate cu următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe;
- reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim;
- trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval.
- reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Se poate așadar observa că, în dimensiunea europeană, la baza direcțiilor de dezvoltare a infrastructurii stau aproape exclusiv concepte legate de protecția mediului. Această abordare este

probabil potrivită pentru țări cu o infrastructură de transporturi deja foarte bine dezvoltată, însă este posibil să nu fie potrivită pentru țări cu o infrastructură în general slabă, precum România.

În contextul *Rețelelor Trans Europene de Transport*, Agenția Executivă pentru Dezvoltarea Rețelelor Transeuropene de Transport monitorizează pregătirea și implementarea proiectelor aferente celor 30 de axe prioritare definite în decizia nr. 884/2004/EC.

Inundațiile catastrofale produse în Europa în anul 2002 au determinat o reacție promptă din partea Comisiei Europene pentru Mediu, prin propunerea spre adoptare către Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene, în cadrul *Directivei Cadru privind Apa* (2000/60/EC), a legislației de management al riscului de inundare (12.07.2004 /COM/2004/472). Anul 2007 a adus modificări în ceea ce privește politica viitoare de gestiune a situațiilor de risc de inundare, prin adoptarea unei noi directive - Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind *evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații*.

Aceasta se va implementa în fiecare stat membru în trei etape, menite a se finaliza în 2015:

- etapa I – evaluarea preliminară a riscului de inundare în bazinele hidrografice și zonele litorale (până în 2011);
- etapa II – realizarea hărților de hazard și risc de inundare acolo unde, în urma desfășurării activităților cuprinse în etapa I, s-a descoperit existența unei probabilități ridicate de apariție a inundațiilor;
- etapa III – realizarea planurilor de management al riscului de inundare pentru locațiile considerate problematice, care vor include măsuri de reducere a probabilității de inundare și a posibilelor efecte negative asociate viiturilor și revărsărilor (până în 2015).

Politica de coeziune urmărește să consolideze coeziunea economică și socială a Uniunii Europene extinse pentru promovarea dezvoltării durabile, armonioase și echilibrate a comunității. Implementarea politicii de coeziune este realizată prin intermediul a trei obiective:

- convergență;
- competitivitate regională și ocuparea forței de muncă;
- cooperarea teritorială europeană. Aceasta din urmă vizează consolidarea cooperării transfrontaliere prin inițiative comune locale și regionale, consolidarea cooperării transnaționale prin

acțiuni care facilitează dezvoltarea teritorială integrată conform priorităților Comunității Europene, precum și consolidarea cooperării interregionale și a schimbului de experiență.

Obiectivul general al *Programului INTERREG IVC* este să îmbunătățească eficacitatea politicilor de dezvoltare regională în domeniile inovării, economiei cunoașterii, mediului și prevenirii riscurilor și să contribuie la modernizarea economiei și creșterea competitivității Europei.

Obiectivul general al *Programului de cooperare transnațională Sud Estul Europei* este să îmbunătățească procesul integrării teritoriale, economice și sociale și să contribuie la coeziune, stabilitate și competitivitate prin dezvoltarea de parteneriate transnaționale și acțiuni comune în domenii de importanță strategică.

Dezvoltarea capacității administrative la nivel european este un deziderat important în ceea ce privește implementarea Strategiei de la Lisabona, care propune obiective concrete legate de îmbunătățirea procesului de legiferare și a politicilor publice cu impact direct asupra dezvoltării economice și creării de noi locuri de muncă. La nivel programatic și declarativ se observă o corelație directă între îmbunătățirea capacității administrative și creșterea calității vieții la nivelul cetățenilor Uniunii Europene.

Guvernarea democratică și eficientă este scopul major al tuturor încercărilor de reformă a administrației publice.

Administrația publică reprezintă un domeniu vast, caracterizat de probleme și abordări diverse, dar și de teme ce prezintă o valabilitate perpetuă.

Alături de imaginile „clasice” ale sistemelor administrative și ale modului lor de operare, problema inovației și reformei în domeniul administrației publice a suscitat întotdeauna o dezbateră teoretică și o preocupare practică semnificativă axată în primul rând pe compatibilitatea conceptelor de inovație și administrație publică.

Deseori, administrația este prezentată ca fiind imobilă prin natura sa și incapabilă, în esență, să se adapteze evoluțiilor cerute. Diversele abordări ale reformelor administrative se plasează pe o scară largă, între o percepție pozitivă și o imagine profund negativă a aparatului birocratic.

Un alt element important care trezește interes la nivel european vizează cooperarea teritorială între autoritățile locale, crearea de noi forme de organizare instituțională și de administrație cu scopul de a îmbunătăți calitatea serviciilor publice și de a întări capacitatea acestora pentru a face față concurenței.

2.2 Contextul național

La nivel național strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul *Programelor Naționale de Reformă* (PNR).

Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani de 70%;*
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României;*
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:*
 - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900*
 - 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile*
 - creșterea cu 19% a eficienței energetice*
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%*
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%*
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000.*

Poziția României la viitoarea PAC este prezentată detaliat în documentul:

*„MEMORANDUM – Poziția preliminară a României privind Comunicarea
Comisiei “PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor
viitorului legat de alimentație, resurse naturale și teritorii”.*

România susține menținerea în termeni reali a valorii sprijinului pentru agricultură în configurația celor 2 piloni complementari.

Referitor la *pilonul I – sistemul de plăți directe și măsurile de piață*, România salută comunicarea comisiei și consideră că aceasta vine în întâmpinarea problemelor economice, sociale și de mediu, cu care se confruntă agricultura și spațiul rural din Uniunea Europeană.

Susținerea fermierilor activi va conduce la diminuarea disparităților dintre statele membre și o alocare corectă a resurselor financiare. În acest sens, este deosebit de important să reconsiderăm definirea fermierului ca „*fermier activ*”.

România susține ferm ideea unei distribuiri echitabile a plăților directe între statele membre. De altfel, România susține ca în viitoarea PAC să nu mai fie menținute actualele discrepanțe, în așa fel încât PAC să nu mai fie o politică cu două viteze. Procesul de phasing-in pentru România și Bulgaria trebuie să se încheie în 2014.

România consideră oportună deschiderea arătată de Comisie pentru susținerea agriculturii la scală mică, prin introducerea unei scheme de sprijin dedicată fermelor mici, aceasta contribuind la consolidarea competitivității și menținerea vitalității zonelor rurale. În acest sens vom susține definirea unor noi criterii de eligibilitate mai simple de gestionat și mai ușor de implementat.

România nu consideră oportună propunerea Comisiei de introducere a unei limite superioare (plafonare) a nivelului plăților directe alocate fermelor mari. O astfel de măsură nu ar face decât să determine exploatațiile mari să se divizeze în ferme mai mici, eligibile, cu efecte asupra competitivității și viabilității lor economice pe termen mediu și lung.

România sprijină măsurile menite să creeze posibilitatea pentru tinerii fermieri să obțină un venit decent, ca o oportunitate a lor de a se implica mai mult în sectorul agricol și pentru întinerirea acestuia, având în vedere actualul context de îmbătrânire a populației active din agricultură.

România susține menținerea instrumentelor actuale de intervenție pe piață pentru a acționa ca plasă de siguranță în situațiile de criză, precum și căutarea de noi instrumente care să permită menținerea agriculturii U.E. la un nivel competitiv în raport cu țările terțe; continuarea, după 2013, a programelor sectoriale cu un impact deosebit pentru România, precum și a ajutorului specific acordat în prezent conform art. 68 din Regulamentul nr. 73/2009.

Comunicarea CE privind funcționarea lanțului alimentar, puterea de negociere a producătorilor agricoli, relațiile contractuale, necesitatea restructurării și consolidării sectorului de producție, transparența și funcționarea piețelor de produse agricole, vine în întâmpinarea problemelor existente și în România.

Agricultura este vizată și de *Pilonul al doilea – dezvoltarea rurală*. România propune ca agricultura să fie recunoscută ca sector comunitar strategic integrant și activ, cu impact nu doar în asigurarea / furnizarea alimentelor, ci și asupra societății, prin crearea locurilor de muncă și intensificarea activităților non-agricole în mediul rural. Dimensiunea socială a agriculturii este importantă, deoarece acest sector contribuie semnificativ la angajarea forței de muncă în zonele rurale și asigurarea unui nivel de trai echitabil fermierilor.

Realizarea echilibrului dintre sectorul vegetal și animal reprezintă un deziderat al agriculturii românești. Se urmărește creșterea efectivelor și îmbunătățirea raselor de animale pentru carne și lapte. Se dorește creșterea suprafețelor ocupate cu culturi furajere și proteice pentru îmbunătățirea producțiilor animaliere menite, la rândul lor, să încurajeze dezvoltarea de unități de procesare agroalimentară.

Pilonul al doilea – dezvoltarea rurală contribuie la dezvoltarea economică și socială prin dezvoltarea mediului rural, menținerea moștenirii culturale, utilizarea corectă a resurselor naturale și, mai ales prin crearea locurilor de muncă în spațiul rural. În ceea ce privește acțiunile de revizuire a PAC, România susține importanța menținerii unui nivel consistent al bugetului alocat Pilonului II.

Pentru România sunt importante creșterea competitivității, managementul durabil al resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată. Finanțarea acestora trebuie să răspundă nevoilor specifice ale statelor membre, inclusiv prin acordarea unei flexibilități mai mari.

România salută inițiativa Comisiei de a crea pentru noua perioadă de programare pachete de măsuri, prin interconectarea celor existente deja, ca răspuns la nevoile unor zone sau grupuri specifice.

România susține includerea unui pachet destinat sprijinirii micilor fermieri în vederea evitării unor fenomene prezente în România, ca: depopularea, abandonul terenurilor agricole, și creșterea capacității economice a acestora în vederea furnizării de bunuri publice.

Acțiunile asupra cărora trebuie să se concentreze noul pachet adresat micilor fermieri trebuie să vizeze aspecte privind:

- mărirea sprijinului financiar acordat acestora;
- simplificarea condițiilor de accesare a fondurilor;
- stabilirea unor acțiuni specifice pentru promovarea produselor;
- măsuri specifice ce vizează consilierea, consultanța, formarea profesională și creditarea acestei categorii de fermieri;
- dezvoltarea canalelor locale de distribuție, în vederea facilitării accesului direct al consumatorilor la produsele micilor fermieri (agricultură ecologică, produse tradiționale sau locale) și sprijinirea piețelor locale;
- stabilirea unor condiții și cerințe privind standardele minime de realizare a producției și comercializare, adaptate capacității financiare a micilor fermieri.

În ceea ce privește pachetul de măsuri privind gestionarea riscului, România susține continuarea și dezvoltarea măsurilor de inginerii financiare, prin instrumente de asigurare, accesul la credite, garanții, capital social ș.a., acestea reprezentând aspecte esențiale pentru creșterea competitivității sectorului agricol, având în vedere particularitățile acestui sector.

Alte măsuri considerate importante de România:

- susținerea inovației, utilizării metodelor agricole prietenoase față de mediu, precum și a mijloacelor alternative de energie în spațiul rural, pentru a spori eficiența energetică, productivitatea și capacitatea de adaptare a agriculturii la schimbările climatice;
- dezvoltarea spațiului rural, prin continuarea susținerii modernizării infrastructurii și a serviciilor non-agricole pentru îmbunătățirea condițiilor de trai;
- diversificarea acțiunilor sprijinite în cadrul Axei LEADER și creșterea sprijinului financiar.

Potrivit *Planului Național de Dezvoltare 2007 - 2013*, obiectivul global este *Reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică între România și statele membre ale U.E.*

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020 a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița

Pentru atingerea obiectivului general al Planului Național de Dezvoltare au fost stabilite 5 obiective, printre care menționăm:

- creșterea productivității companiilor românești, astfel încât să se apropie de rata medie a productivității în U.E. și încurajarea dezvoltării durabile în conformitate cu nevoile economice și sociale ale României;
- dezvoltarea capitalului uman prin dezvoltarea unei piețe a muncii flexibile, moderne și incluzive, a cărei competitivitate crește prin oferirea oportunităților egale privind învățarea de-a lungul vieții;
- dezvoltarea economiei rurale a României bazată pe cunoaștere și antreprenoriat privat, care respectă moștenirea naturală, culturală și istorică;
- accelerarea creșterii economice în acele regiuni rămase în urmă față de media U.E.

Cadrul Strategic Național de Referință 2007 - 2013 și-a propus ca obiectiv general *Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale Uniunii Europene prin generarea unei creșteri suplimentare de 15-20% a PIB până în anul 2015*, iar ca obiective specifice:

- dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene;
- creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești;
- dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România;
- consolidarea unei capacități administrative eficiente promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate.

În cadrul *Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030* obiectivele care privesc dezvoltarea durabilă pentru orizontul de timp 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile. În ceea ce privește ținta de atins pentru orizontul de timp 2030, Strategia urmărește apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale U.E. din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Obiectivul general al *Programului Operațional Regional* constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special

cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci. Cele cinci axe prioritare stabilite în cadrul POR sunt:

- sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere;
- îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport;
- îmbunătățirea infrastructurii sociale;
- sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local;
- dezvoltarea durabilă, promovarea turismului și asistență tehnică.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice* îl constituie creșterea productivității întreprinderilor românești pentru reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii. Măsurile întreprinse vor genera până în 2015 o creștere medie a productivității de cca. 5,5% anual și vor permite României să atingă un nivel de aproximativ 55% din media U.E. Pentru atingerea acestui obiectiv general s-au propus următoarele obiective specifice:

- consolidarea și dezvoltarea durabilă a sectorului productiv;
- crearea unui mediu favorabil dezvoltării durabile a întreprinderilor;
- creșterea capacității de cercetare dezvoltare (C&D), stimularea cooperării între instituții de cercetare dezvoltare și inovare (CDI) și întreprinderi, precum și creșterea accesului întreprinderilor la CDI;
- valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor și aplicarea acestuia în sectorul public (administrație) și cel privat (întreprinderi, cetățeni)
- creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic, prin promovarea surselor regenerabile de energie.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane* este dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității, prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă a 1.650.000 de persoane. În cadrul acestui program au fost stabilite următoarele obiective specifice:

- promovarea calității sistemului de educație și formare profesională inițială și continuă, inclusiv a învățământului superior și a cercetării;
- promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității muncii;
- facilitarea inserției tinerilor și a șomerilor de lungă durată pe piața muncii;

- dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și incluzive;
 - promovarea (re)insertiei pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv în zonele rurale;
- Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare;
- facilitarea accesului la educație și pe piața muncii a grupurilor vulnerabile.

Programul Național de Reformă are ca priorități pentru această perioadă:

- dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor;
- asigurarea accesului la educație pentru grupurile dezavantajate;
- reabilitarea infrastructurii și îmbunătățirea dotărilor unităților de învățământ din mediul rural și zone dezavantajate;
- elaborarea și implementarea Planului anual de acțiune pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii;
- elaborarea planurilor de școlarizare și elaborarea curriculum-ului în învățământul profesional și tehnic pe baza cerințelor pieței muncii;
- formarea cadrelor didactice și a directorilor/directorilor adjuncți de unități de învățământ preuniversitar;
- finalizarea informatizării sistemului de învățământ;
- elaborarea strategiei de învățare pe tot parcursul vieții.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Mediu* constă în reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului „poluatorul plătește”.

Ca și obiective specifice au fost definite următoarele:

- îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015;
- dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor, prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015;
- reducerea impactului negativ cauzat de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015;

- protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000;
- reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Transport* constă în promovarea în România a unui sistem de transport durabil, care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor, la servicii de un nivel corespunzător standardelor europene, la nivel național, în cadrul Europei, între și în cadrul regiunilor României. În cadrul acestui program au fost definite următoarele obiective specifice:

- modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T, cu aplicarea măsurilor necesare pentru protecția mediului înconjurător;
- modernizarea și dezvoltarea rețelelor naționale de transport, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;
- promovarea transportului feroviar, naval și intermodal;
- sprijinirea dezvoltării transportului durabil, prin minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului și îmbunătățirea siguranței traficului și a sănătății umane.

Obiectivul general al *Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative* este acela de a contribui la crearea unei administrații publice mai eficiente și mai eficace în beneficiul socio-economic al societății românești. Ca și obiective specifice se menționează:

- obținerea unor îmbunătățiri structurale și de proces ale managementului ciclului de politici publice;
- îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare.

Strategia Națională de Export a României 2010 - 2014 stabilește o multitudine de obiective specifice:

- Susținerea la export a producătorilor care sunt asociați și exportă folosind indicațiile geografice și denumirile de origine.
- Consultanță pentru elaborarea unei strategii de susținere a formării și dezvoltării de clustere în sectoare cu potențial de creștere a exporturilor, conform Strategiei Naționale de Export 2010-2014 și a Strategiilor Regionale de Export la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare.

- Managementul strategiilor de branding regional.
- Dezvoltarea de centre promoționale și expoziționale interne cu grad înalt de internaționalizare și specializare la nivelul regiunilor de dezvoltare, capabile să promoveze oferta de export românească la nivelul de impact al expozițiilor internaționale.
- Dezvoltarea structurilor regionale în parteneriat public - privat capabile să asigure managementul strategiilor regionale de export (Consilii de export regionale) a unor centre de promovare la nivel regional.
- Susținerea sectoarelor prioritare la nivel regional.
- Dezvoltarea potențialului de export al regiunilor și a capacității acestora de ofertare la export pe piețele externe.
- Dezvoltarea exporturilor bazat pe design și inovație și active intangibile.
- Promovarea activă a brandurilor sectoriale pentru sectoarele exportatoare.
- Prezența echilibrată a tuturor sectoarelor exportatoare în forme de susținere cu finanțare de la buget.
- Dezvoltarea și alinierea exportatorilor la standarde de certificare avansate cerute de piețele externe.
- Creșterea capacității exportatorilor români de a adăuga, reține și capta valoare.
- Dezvoltarea de servicii și produse inovative, dar și a unei culturi a inovației în ceea ce privește organizarea și managementul în rețea.

Obiectivul general al *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030)* este integrarea României în structurile teritoriale europene, prin:

- afirmarea identității regional-continentale;
- dezvoltarea competitivității;
- creșterea coeziunii teritoriale;
- dezvoltarea teritorială durabilă.

Obiectivele specifice ale CSDTR 2030 sunt:

- racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și intercontinentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare;
- structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii;

- consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături interregional;
- protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

În acord cu *Legea 351/2001* cu modificări și completări ulterioare, Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030 (CSDTR 2030) integrează rețeaua de localități din România în structura policentrică a U.E., în conexiune cu rețeaua de poli majori în sud-estul Europei (potrivit clasificărilor SPESP, ESPON, PlanetCense etc.):

- Poli metropolitani *MEGA (Zone Metropolitane de Creștere Europene)* cu vocație internațională: București, Timișoara, Constanța, Cluj-Napoca, Iași - peste 300 000 de locuitori;

- Poli naționali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* și potențial *MEGA* - peste 250 000 de locuitori;

- Poli supraregionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* - între 50 000 – 250 000 de locuitori;

- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* - între 50 000 – 250 000 de locuitori;

- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* și cu specificitate funcțională, de exemplu: Alba Iulia, Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Tulcea;

- Poli subregionali - între 30 000 – 50 000 de locuitori;

- Poli locali – sub 20 000 de locuitori.

Legătura dintre dezvoltarea teritorială policentrică propusă și prioritatea de competitivitate regională și coeziune teritorială se asigură prin:

A. Rețeaua de poli majori:

- deține și exercită competențe la nivel național, transfrontalier, transnațional (rețeaua de zone metropolitane, poli competitivi);
- dezvoltă cluster economice pe baza avantajelor competitive;
- contribuie la configurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- stimulează relația urban-rural;
- contribuie la structurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- asigură conectarea rețelei de poli majori la nivel intern, transfrontalier și transnațional.

B. Rețeaua de poli urbani, orașe specializate:

- asigură dezvoltarea funcțiunilor specializate;
- asigură valorificarea diversificată și competitivă a capitalului teritorial;
- asigură preluarea presiunilor de dezvoltare asupra polilor majori prin deconcentrarea funcțiunilor la nivel teritorial;
- susține dezvoltarea structurii teritoriale a urbanizării.

Planul Național de Amenajare a Teritoriului (PATN) este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premisa înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene.

Acesta are următoarele roluri:

- stabilește principiile fundamentale care stau la baza dezvoltării și structurării rețelei de localități, criteriile de definire a localităților urbane și rurale, precum și cele pe baza cărora se poate atribui statutul de municipiu sau oraș;
- ierarhizează localitățile existente pe ranguri (0 - III, pentru localitățile urbane și IV - V pentru localitățile rurale) definite ca expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a fiecărei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, social, economic, cultural etc. în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse;
- reglementează posibilitatea de promovare a acestor localități în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin crearea posibilităților de trecere a unor localități de la statutul rural la cel urban, de la oraș la municipiu, precum și de la un rang inferior la unul superior, în condițiile satisfacerii indicatorilor stabiliți;
- instituie obligativitatea pentru Guvern și autoritățile publice centrale și locale de a acționa prioritar pentru crearea de dotări cu rol de servire teritorială în zonele lipsite de orașe, pentru sprijinirea și revitalizarea unor zone rurale în care s-au produs scăderi accentuate de populație în perioada 1966 - 1997 și pentru stimularea dezvoltării unor localități din zone care prezintă disfuncționalități de ordin economic, social și de mediu;

- oferă cadrul legal de înființare a zonelor metropolitane constituite prin asociere pe baza parteneriatului voluntar între marile centre urbane (capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată la distanța de până la 30 km între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri, în vederea stimulării cooperării intercomunale și a dezvoltării armonioase și echilibrate a acestor teritorii;

- legiferează obligativitatea ca planurile de dezvoltare națională, regionale, inclusiv cele transfrontaliere și de dezvoltare pentru integrare în spațiul european, precum și cele sectoriale să fie elaborate pe baza prevederilor secțiunilor planului de amenajare a teritoriului național.

Chiar dacă Guvernul a adoptat (la propunerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului), *Legea turismului* în luna martie a acestui an (clarificând responsabilitățile autorităților publice centrale și ale celor locale implicate în acest domeniu, precum și unele cerințe obligatorii referitoare la calitatea serviciilor oferite turiștilor, la care se adaugă stabilirea atribuțiilor principale în elaborarea strategiilor și programelor în domeniul turismului, asigurând astfel fluenta în derularea măsurilor, programelor și proiectelor de dezvoltare pe termen mediu și lung în turism), România nu deține nici în prezent o strategie națională pentru dezvoltarea turismului (legiferată ca atare prin aprobarea guvernului și a Parlamentului României) care să ofere un cadru legal și concret politicii din domeniul turismului la toate nivelurile (de la cel guvernamental până la cel al autorităților publice locale, ONG-uri și actorilor privați). În absența unui asemenea document național, orice inițiativă din domeniu trebuie să se alinieze deocamdată legislației turistice în vigoare.

O serie de repere sunt furnizate în schimb prin intermediul unor studii de specialitate, precum:

→ *Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007 - 2026*, în cadrul căruia sunt prezentate principalele obiective care contribuie la realizarea viziunii propuse în domeniul turismului pentru România, și anume: transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor, realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa. Prin strategia propusă se dorește dublarea contribuției turismului la PIB și creșterea de trei ori a veniturilor din turism obținute de autoritățile locale.

Pe plan investițional s-a prevăzut o creștere de 5% a locurilor de cazare pe perioada 2011 - 2016 și de 17% pe perioada 2016 - 2021. De asemenea, sunt prezentate modalitățile în care sunt/pot fi cuprinse într-un proces de interconexiune și interdependență toate componentele planificării turismului, incluzând proiecțiile pieței, formarea profesională, impactul economic și social, asigurarea standardelor și direcțiile de proiectare.

Master Planul pentru Turismul Național al României 2007 - 2026 are ca și țintă transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural, care să corespundă standardelor U.E. privind furnizarea produselor și serviciilor până în 2013. Printre obiectivele specifice ale Master Planului se numără și cele care se adresează, direct sau indirect, zonele urbane:

- asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului, într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare;

- dezvoltarea și implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice, prin colaborarea mediului public cu cel privat;

- elaborarea permanentă de studii de piață în domeniul turismului;

- crearea unei rețele de centre de informare turistică;

- realizarea unei baze de date a produselor, unităților, evenimentelor și serviciilor turistice;

- mecanisme și subvenții pentru facilitarea investițiilor în turism;

- dezvoltarea planurilor integrate în domeniul turismului;

- dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier;

- dezvoltarea stațiunilor de cercetare turistică;

- extinderea sistemelor de marcare a obiectivelor turistice și introducerea de rute turistice tematice;

- instruirea și pregătirea muzeelor și monumentelor naționale majore în îmbunătățirea facilităților oferite oaspeților;

- crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.

→ O serie de studii sectoriale elaborate de către Institutul Național pentru Dezvoltare și Cercetare în Turism: *Studiu privind amenajarea turistică a peșterilor, Strategia de dezvoltare a turismului balnear, Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în Romania.*

Strategia în domeniul Patrimoniului Cultural Național are la bază ideea că patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale și naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială, cu atât mai mult cu cât România a devenit stat membru al Uniunii Europene. Prioritățile generale ale Ministerului Culturii și Cultelor privind Patrimoniul Cultural Național:

☐ Realizarea evaluării și asigurării bunurilor din patrimoniul cultural național prin Inventarierea Patrimoniului Cultural Național reprezintă fundamentul politicilor publice în domeniul patrimoniului și are drept consecințe implicite cunoașterea și creșterea gradului de protecție al patrimoniului.

☐ Codul Patrimoniului Cultural Național va reprezenta sinteza experienței de aproape cinci ani de aplicare a legislației privind protejarea monumentelor istorice și a siturilor arheologice, a patrimoniului cultural național mobil, patrimoniului imaterial, perioade în care legislația existentă a fost modificată și completată, au pus în evidență unele necorelări în definirea unor termeni, denumiri de acte sau documente pe care Ministerul Culturii și Cultelor sau instituțiile sale le emit. Corelarea Codului Patrimoniului Cultural național cu Codul Construcțiilor în domeniul protejării patrimoniului imobil (monumentelor istorice).

☐ Realizarea unui amplu program de popularizare a patrimoniului, cu accent deosebit pe categoriile înscrise în diferitele liste ale UNESCO (patrimoniu imobil și cel imaterial) și europene.

Liniile directoare la nivel național în domeniul ariilor protejate au fost trasate prin Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2010 - 2020 (SNPACB).

Strategia națională ia în considerare cele mai noi documente directive la nivel european cum ar fi "Opțiunile pentru o perspectivă și un obiectiv post-2010 în materie de biodiversitate la nivelul U.E." prin Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor nr. 4 final/19.01.2010. Analiza implementării Strategiei U.E. privind conservarea biodiversității a reliefat o serie de rezultate pozitive, dar și o serie de deficiențe.

Biodiversitatea trebuie să fie integrată în toate politicile sectoriale - planificarea exploatării resurselor naturale, exploatarea pădurilor, planificarea dezvoltării agricole și rurale. Trebuie

acordată o atenție deosebită și modului de integrare a conservării în acțiunile de dezvoltare și integrarea problematicii biodiversității, trebuie să pornească de la nivel național, dar să se reflecte și la nivel județean și local.

Prin SNPACB, România își propune pe termen mediu 2010 - 2020, următoarele direcții de acțiune generale:

Direcția de acțiune 1: Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020.

Direcția de acțiune 2: Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020.

Direcția de acțiune 3: Promovarea cunoștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020.

Direcția de acțiune 4: Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Pentru îndeplinirea dezideratelor privind conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor sale urmare a analizei contextului general de la nivel național și a amenințărilor la adresa biodiversității, pentru asigurarea conservării „in-situ” și „ex-situ” și pentru împărțirea echitabilă a beneficiilor utilizării resurselor genetice, au fost stabilite următoarele 10 obiective strategice:

- A. Dezvoltarea cadrului legal și instituțional general;*
- B. Asigurarea coerenței și a managementului eficient al rețelei naționale de arii natural protejate;*
- C. Asigurarea unei stări de conservare favorabilă pentru speciile protejate;*
- D. Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice*
- E. Conservarea ex-situ;*
- F. Controlul speciilor invazive;*
- G. Accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea acestor resurse;*
- H. Susținerea și promovarea cunoștințelor, practicilor și inovațiilor tradiționale;*
- I. Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie;*
- J. Comunicarea, educarea și conștientizarea publicului*

Deziderate de la nivel european privind administrația publică au fost traduse la nivel național prin introducerea în cadrul documentelor de strategie privind spațiul administrativ din România a unor obiective vizând procesul de descentralizare și îmbunătățire a calității serviciilor publice.

Una din principalele carențe ale administrației publice românești a constat în managementul deficitar al instituțiilor publice care a fost în principal unul politic neglijându-se importanța planificării și managementului strategic ca instrumente manageriale.

Provocările perioadei următoare cu privire la reforma continuă și eficientă a administrației publice se leagă de crearea unui serviciu public mai transparent, eficient și eficace, de existența unor inițiative de promovare a unei guvernări deschise și de implicarea societății civile în dezvoltarea unei strategii pentru investițiile locale în vederea creșterii economice și a creării de noi locuri de muncă. Totodată, se poate sublinia necesitatea reformării continue și eficiente a administrației publice din România ținând cont de crearea unui cadru normativ cuprinzând principiile pentru o reglementare eficientă.

Programe operaționale disponibile la nivel național în perioada 2014 – 2020

► Programul Operațional Regional 2014 – 2020

Programul Operațional Regional (POR) 2014 - 2020 este succesorul Programului Operațional Regional 2007 - 2013 și unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014 - 2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014 - 2020, gestionat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în calitate de Autoritate de Management, a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015.

Viziunea strategică privind nevoile de dezvoltare cărora trebuie să le răspundă POR 2014 - 2020 are la bază analiza situației economice și sociale a regiunilor României (în Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014 - 2020), care a dus la identificarea principalelor probleme:

- ◆ Cercetare - dezvoltare și inovare: transfer limitat al rezultatelor cercetării în piață și nivel scăzut de asimilare a inovării în firme;

♦ IMM: sector al IMM-urilor insuficient dezvoltat, cu impact negativ asupra competitivității economiilor regionale. Principalele puncte slabe ale sectorului IMM-urilor, în documentele de programare strategică națională, sunt:

- gradul redus de cultură antreprenorială – reflectat prin densitatea relativ scăzută a afacerilor în toate regiunile;

- reziliența scăzută a noilor afaceri – 2/3 dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață;

♦ Eficiență energetică: consumuri energetice nesustenabile și potențial de economisire ridicat în infrastructurile publice, inclusiv clădiri publice și clădiri rezidențiale;

♦ Mediu: nivel de poluare ridicat în zonele urbane;

♦ Dezvoltare urbană: zone urbane degradate, vacante sau neutilizate corespunzător în orașele din România;

♦ Resurse de patrimoniu: resurse valoroase de patrimoniu cultural slab valorificate;

♦ Turism: potențial turistic valoros, echilibrat distribuit teritorial – alternativă pentru revigorarea zonelor mai puțin dezvoltate/izolate;

♦ Infrastructură rutieră : gradul scăzut de accesibilitate al anumitor zone ale țării, care are drept consecință o atractivitate scăzută și investiții extrem de reduse;

♦ Infrastructura socială și pentru educație: infrastructurile educaționale, de sănătate și de servicii sociale subdimensionate împiedică incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman;

♦ Cadastru: nivel scăzut al înregistrărilor cadastrale, care afectează implementarea politicilor privind dezvoltarea socio-economică a comunităților locale;

♦ Capacitate administrativă: nevoia întăririi capacității administrative a Autorității de Management a POR, a Organismelor de Implementare a POR și a beneficiarilor, pentru o bună implementare a POR.

Aceste direcții de acțiune au fost corelate cu direcțiile de acțiune strategică menționate de Comisia Europeană în ceea ce privește finanțarea din Fondurile Europene Structurale și de Investiții, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională în perioada 2014-2020:

-Inovare și cercetare;

-Agenda digitală;

-Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);

-Economie cu emisii reduse de carbon.

POR 2014 – 2020 își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale, prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, infrastructurii și serviciilor, pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, astfel încât acestea să își poată gestiona în mod eficient resursele și să își valorifice potențialul de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Aceste obiective sunt traduse în 11 axe prioritare (plus o axă de asistență tehnică), care au în total o alocare estimată de 8,25 miliarde euro, din care 6,7 miliarde de euro reprezintă sprijinul U.E. prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), iar 1,5 miliarde de euro - contribuția națională:

- Axa prioritară 1: Promovarea transferului tehnologic
- Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Axa prioritară 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon
- Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile
- Axa prioritară 5: Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural
- Axa prioritară 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională
- Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului
- Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale
- Axa prioritară 9: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban
- Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale
- Axa prioritară 11: Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară
- Axa prioritară 12: Asistență tehnică

► **Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020**

Programul Operațional Capital Uman (PO CU) stabilește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de România în domeniul resurselor umane, continuând astfel investițiile realizate prin Fondul Social European în perioada 2007 - 2013 și contribuind, totodată, la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat (AP 2014-2020) - implicit al fondurilor Europene Structurale și de Investiții din România și anume, de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale U.E. Cu intervenții integrate planificate în domeniul

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

ocupării forței de muncă, al incluziunii sociale și educației, PO CU va funcționa ca un mijloc de stimulare a creșterii economice și a coeziunii și va susține atingerea obiectivelor stabilite în cadrul altor provocări de dezvoltare - competitivitate, infrastructură, administrație și guvernanta - contribuind la îndeplinirea obiectivelor asumate de România în contextul Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Axele prioritare ale programului:

Axa Prioritară 1 - Inițiativa locuri de muncă pentru tineri

Suma alocată totală - 230.693.510 euro

Acțiunile planificate în cadrul AP 1 urmează să fie implementate în cele trei regiuni eligibile în care rata șomajului în rândul tinerilor depășește 25%, și anume: *Regiunea Centru* (31,7%), *Regiunea Sud-Est* (31,3%) și *Regiunea Sud Muntenia* (30,2%), regiuni mai puțin dezvoltate în concordanță cu AP 2014 - 2020, Recomandările Specifice de Țară privind combaterea șomajului în rândul tinerilor, Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014 - 2020.

Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs

Suma alocată totală:

- 408.572.233 euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 26.535.106 euro rezervă de performanță
 - 18.701.987 euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 1.253.350 euro rezerva de performanță

Axa Prioritară 3 - Locuri de muncă pentru toți

Suma alocată totală:

- 1.270.959.911 euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 81.309.527 euro rezervă de performanță
 - 24.853.622 euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 1.688.063 euro rezerva de performanță

Axa Prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Suma alocată totală:

- 1.047.023.965 euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 65.852.595 euro rezervă de performanță

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020 a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița

- 63.168.893 euro pentru Regiunea București-Ilfov din care
4.118.209 euro rezerva de performanță

Axa Prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)

Suma alocată totală:

- 206.392.106 euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 13.287.556
euro rezervă de performanță
- 5.586.112 Euro pentru Regiunea București - Ilfov din care
364.329 euro rezervă de performanță

Axa Prioritară 6 - Educație și competențe

Suma alocată totală :

- 1.393.631.965 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 89.680.233
Euro rezervă de performanță
- 85.004.079 Euro pentru Regiunea București - Ilfov din care
5.526.743 Euro rezerva de performanță

Axa Prioritară 7 - Asistență Tehnică

Suma alocată totală:

- 286.276.051 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate
 - 18.590.933 Euro pentru Regiunea București - Ilfov

► *Programul Operațional Capacitate Administrativă (PO CA) 2014 – 2020*

POCA va promova crearea unei administrații publice moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică, prin intermediul unor servicii publice competitive, investiții și reglementări de calitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Pentru a putea îndeplini acest rol, administrația publică are nevoie de resurse umane competente și bine gestionate, un management eficient și transparent al utilizării resurselor, o structură instituțional-administrativă adecvată, precum și de proceduri clare, simple și predictibile de funcționare.

O astfel de administrație trebuie să fie capabilă să ofere decidenților politici instrumentele necesare fundamentării și implementării unor politici publice în interesul cetățenilor. Optimizarea

administrației este o condiție importantă pentru punerea în aplicare a oricărei schimbări structurale către o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POCA 2014-2020 se adresează tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare ale României. În cadrul Programului vor putea obține finanțare următoarele tipuri de beneficiari: autorități și instituții publice centrale, autorități administrative autonome, ONG-uri, parteneri sociali, instituțiile de învățământ superior acreditate și de cercetare, Academia Română, autorități și instituții publice locale de la nivelul județelor și municipiilor, autorități și instituții publice locale beneficiare ITI, instituțiile din sistemul judiciar.

Alocarea financiară a programului din Fondul Social European pentru perioada 2014-2020 este de 553,19 milioane de euro. Bugetul POCA 2014-2020 este structurat pe 3 axe prioritare, după cum urmează:

- Administrație publică și sistem judiciar eficiente, cu o alocare financiară de 326,38 de milioane de euro (59%);
- Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, cu o alocare financiară de 187,69 de milioane de euro FSE (33,93%);
- Asistență tehnică, cu o alocare financiară de 39,11 de milioane de euro (7,07%).

Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Obiectivul specific 1.1 - Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

Planificarea strategică și bugetarea pe programe la nivel central

Dezvoltarea de sisteme și instrumente de management

Îmbunătățirea politicilor publice și creșterea calității reglementărilor

Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni și mediul de afaceri prin simplificarea poverii administrative ce afectează mediul de afaceri și simplificarea procedurilor administrative pentru cetățeni

Măsuri pentru susținerea ONG-urilor și a partenerilor sociali

Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Obiectivul Specific 1.2 - Dezvoltarea și implementarea de politici și instrumente unitare și moderne de management al resurselor umane

Exemple de acțiuni:

Cadru legal și instituțional privind managementul resurselor umane

Instrumente moderne de management al resurselor umane pentru creșterea profesionalismului și a atractivității administrației publice

Obiectivul Specific 1.3 - Dezvoltarea și implementarea de sisteme standard și instrumente moderne și eficiente de management la nivelul instituțiilor din sistemului judiciar

Exemple de acțiuni:

Sistem de management strategic și operațional, integrat, prin care să fie asigurate deciziile cheie ce privesc administrarea justiției

Capacitate instituțională consolidată la nivelul sistemului judiciar pentru creșterea performanței instituționale, inclusiv pentru continuarea punerii în aplicare a noilor coduri

Obiectivul Specific 1.4 - Creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea neregulilor în acest domeniu

Exemple de acțiuni:

Măsuri care urmăresc să îmbunătățească cadrul legal și instituțional în domeniul achizițiilor publice

Sprijin pentru măsuri care să vizeze îmbunătățirea pregătirii și managementului procedurilor de achiziții publice, și asigurarea executării corecte a contractelor

Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Axa prioritară 2 - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Obiectivele specifice ale axei prioritare 2 vor sprijini susținerea unui management performant la nivelul autorităților și instituțiilor publice locale, creșterea transparenței, eticii și integrității la nivelul autorităților și instituțiilor publice, precum și îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, inclusiv prin asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul acestuia.

Obiectivul Specific 2.1 - Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificare strategică și financiară
- Sprijinirea introducerii de instrumente, procese de management la nivel local
- Măsurile pentru susținerea organizațiilor non-guvernamentale și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic)

Obiectivul Specific 2.2 - Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice

Exemple de acțiuni:

- Măsurile de creștere a transparenței în administrația publică
- Mecanisme administrative (audit, control, control managerial intern)
- Capacitatea administrativă de a preveni și a reduce corupția
- Educație anticorupție

Obiectivul Specific 2.3 - Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia.

Exemple de acțiuni:

- Consolidarea planurilor de formare a personalului din sistemul judiciar raportat la noul cadru legislativ și evoluția practicii judiciare.
- Elaborarea de materiale suport pentru formare precum ghiduri, manuale, instrumente IT (e-learning, sisteme audio-video, aplicații mobile etc.) etc.;
- Organizarea de conferințe, seminarii, stagii de formare și specializare pentru formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar și a practicienilor dreptului
- Dezvoltarea și aplicarea de politici îmbunătățite de acordare a asistenței juridice, de evaluare a calității și monitorizare a asistenței.
- Organizarea de campanii de informare, educație juridică și conștientizare
- Dezvoltarea și diversificarea paletei de servicii de consiliere și asistență juridică adecvate nevoilor cetățeanului
- Promovarea și consolidarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor prin derularea de campanii de informare a justițiabililor și magistraților, acțiuni de formare a practicienilor;

Îmbunătățirea activității de executare a hotărârilor judecătorești
Dezvoltarea sistemelor informatice necesare asigurării unui grad sporit de transparență și accesibilitate a serviciilor furnizate de sistemul judiciar

Axa prioritară 3 - Asistență tehnică

Scopul măsurilor vizate prin intermediul axei prioritare 3 este de a sprijini punerea în aplicare a structurilor necesare și a capacității administrative care sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor definite, fiind condiții prealabile pentru implementarea eficientă și cu succes a PO CA. Asistența tehnică va avea ca scop, de asemenea, să sprijine continuu procesele de management, pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea, evaluarea, managementul financiar, publicitatea, controlul și protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și cele naționale, urmărind atingerea obiectivelor programului operațional.

Exemple de acțiuni:

Asigurarea suportului necesar Autorității de Management pentru implementarea diferitelor etape ale PO CA;

Activități de publicitate și informare specifice PO CA

► Programul Operațional Infrastructura Mare 2014 – 2020

Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM) a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2014 - 2020 și în acord cu Cadrul Strategic Comun și Documentul de Poziție al serviciilor Comisiei Europene. Strategia POIM este orientată spre obiectivele Strategiei Europa 2020, în corelare cu Programul Național pentru Reformă și cu Recomandările Specifice de Țară, concentrându-se asupra creșterii durabile prin promovarea unei economii bazate pe consum redus de carbon prin măsuri de eficiență energetică și promovare a energiei verzi, precum și prin promovarea unor moduri de transport prietenoase cu mediul și o utilizare mai eficientă a resurselor.

Prioritățile de finanțare stabilite prin POIM contribuie la realizarea obiectivului general al Acordului de Parteneriat prin abordarea directă a două dintre cele cinci provocări de dezvoltare identificate la nivel național: Infrastructura și Resursele. POIM finanțează activități din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POIM beneficiază de o alocare financiară de cca. 11,8 mld. Euro, din care:
6,94 mld. Euro Fond de Coeziune
2,48 mld. Euro Fond European de Dezvoltare Regională
2,46 mld. Euro Cofinanțare

În vederea atingerii obiectivelor propuse, în cadrul POIM au fost stabilite 8 Axe Prioritare:
Axa Prioritară 1 - Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului
Suma alocată - 3.404.255.320,00 euro

Obiective specifice:

- 1.1 Creșterea mobilității prin dezvoltarea transportului rutier pe rețeaua rutieră TEN-T centrală*
- 1.2 Creșterea mobilității pe rețeaua feroviară TEN-T centrală*
- 1.3 Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor situate pe rețeaua TEN-T centrală*
- 1.4 Creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în București-Ilfov*

Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient
Suma alocată - 1.702.734.954,00 euro

Obiective specifice:

- 2.1 Creșterea mobilității pe rețeaua rutieră TEN-T globală
- 2.2 Creșterea accesibilității zonelor cu o conectivitate redusă la infrastructura rutieră a TEN-T
- 2.3 Creșterea gradului de utilizare sustenabilă a aeroporturilor
- 2.4 Creșterea volumului de mărfuri tranzitate prin terminale intermodale și porturi
- 2.5 Creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului transporturilor asupra mediului
- 2.6 Reducerea timpului de staționare la punctele de comunicare transnațională
- 2.7 Creșterea sustenabilității și calității transportului feroviar

Axa Prioritară 3 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor
Suma alocată - 2.892.443.785,00 euro

Obiective specifice:

- 3.1 Reducerea numărului depozitelor neconforme și creșterea gradului de pregătire pentru reciclare a deșeurilor în România

3.2 Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației

Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric

Suma alocată - 425.531.915,00 euro

Obiective specifice:

4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate

4.2 Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național prin dezvoltarea instrumentelor de monitorizare

4.3 Reducerea suprafețelor poluate istoric

Axa Prioritară 5 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Suma alocată - 478.723.404,00 euro

Obiective specifice:

5.1 Reducerea efectelor și a pagubelor asupra populației cauzate de fenomenele naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice, în principal de inundații și eroziune costieră

5.2 Creșterea nivelului de pregătire pentru o reacție rapidă și eficientă la dezastre a echipajelor de intervenție

Axa Prioritară 6 - Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon

Suma alocată - 197.329.787,00 euro

Obiective specifice:

6.1 Creșterea producției de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatate (biomasă, biogaz, geotermal)

6.2 Reducerea consumului de energie la nivelul consumatorilor industriali

6.3 Reducerea consumului mediu de energie electrică la nivelul locuințelor

6.4 Creșterea economiilor în consumul de energie primară produsă prin cogenerare de înaltă eficiență

Axa Prioritară 7 - Creșterea eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate

Suma alocată - 249.478.723,00 euro

Obiective specifice:

7.1 Creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice în orașele selectate

7.2 Creșterea eficienței energetice în sistemul centralizat de furnizare a energiei termice în Municipiul București

Axa Prioritară 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale

Suma alocată - 68.026.596.00 euro

Obiective specifice:

8.1 Creșterea capacității Sistemului Energetic Național pentru preluarea energiei produse din resurse regenerabile

8.2 Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine

► **Programul Operațional Asistență Tehnică 2014 – 2020**

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014 - 2020 are drept scop asigurarea unui proces de implementare eficientă și eficace a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții în România în conformitate cu principiile și regulile de parteneriat, programare, evaluare, comunicare, management, inclusiv management financiar, monitorizare și control, pe baza responsabilităților împărțite între Statele Membre și Comisia Europeană.

Obiectivul global al POAT 2014 - 2020 este de a asigura capacitatea și instrumentele necesare pentru o eficientă coordonare, gestionare și control al intervențiilor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții, precum și o implementare eficientă, bine orientată și corectă a POAT, Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM) și a Programului Operațional Competitivitate (POC).

Programul se bazează pe cadrul general descris de prevederile Acordului de Parteneriat iar abordarea strategică POAT este corelată cu documentele strategice relevante la nivel european și național, respectiv cu prevederile specifice domeniului de AT reieșite din Strategia Europa 2020,

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020 a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița

Planul Național de Reformă 2013-2014, precum și cu Strategia pentru consolidarea capacității administrației publice din România 2014-2020.

POAT 2014-2020 fiind proiectat să răspundă prevederilor Regulamentului 1303/2013 stipulate la Art. 59, va oferi sprijin pentru: pregătire, gestionare, monitorizare, evaluare, informare și comunicare, colaborare în rețea, soluționare a reclamațiilor, control și audit.

POAT 2014-2020 este proiectat ținând cont de noua arhitectură a sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI, cu patru autorități de management în cadrul MFE și își propune să sprijine aspectele orizontale pentru toate PO finanțate din FESI, iar pentru cele trei programe finanțate din FEDR/FC aflate în directă gestionare a MFE (POIM, POC și POAT), să acorde asistență aspectelor specifice implementării acestora. POAT a fost aprobat de către Comisia Europeană în data de 18.12.2014.

Axe prioritare ale programului:

Axa prioritară 1 „Întărirea capacității beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte finanțate din FESI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri”;

Suma alocată:

- 73.839.812,00 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate
- 4.795.200,00 Euro pentru Regiunea București – Ilfov (regiune mai dezvoltată)

Obiective specifice:

Obiectivul specific 1.1 Întărirea capacității beneficiarilor de proiecte finanțate din FESI de a pregăti și implementa proiecte

Obiectivul specific 1.2 Asigurarea transparenței și credibilității FESI și a rolului Politicii de Coeziune a UE

Axa prioritară 2 „Sprijin pentru coordonarea, gestionarea și controlul FESI”

Suma alocată:

- 60.424.471,00 euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate
- 3.924.000,00 euro pentru Regiunea București-Ilfov (regiune mai dezvoltată)

Obiective specifice:

Obiectivul specific 2.1 Îmbunătățirea cadrului de reglementare, strategic și procedural pentru coordonarea și implementarea FESI

Obiectivul specific 2.2 Dezvoltarea și menținerea unui sistem informatic funcțional și eficient pentru FSC, precum și întărirea capacității utilizatorilor săi

Axa prioritară 3 „Creșterea eficienței resurselor umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI în România”

Suma alocată:

- 101.630.588,00 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate
- 6.599.949,00 Euro pentru Regiunea București-Ilfov (regiune mai dezvoltată)

Obiectivul specific 3.1 *Dezvoltarea unei politici îmbunătățite a managementului resurselor umane care să asigure stabilitatea, calificarea și motivarea adecvată a personalului care lucrează în cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI.*

► **Programul Operațional Competitivitate 2014 – 2020**

Programul Operațional Competitivitate (POC) susține investiții menite să răspundă nevoilor și provocărilor legate de nivelul redus al competitivității economice, în special în ceea ce privește sprijinul insuficient pentru cercetare, dezvoltare și inovare (CDI) și infrastructura subdezvoltată de TIC și implicit servicii slab dezvoltate, poziționându-se astfel ca un factor generator de intervenții orizontale în economie și societate, de natură să antreneze creștere și sustenabilitate.

Alăturarea celor doi vectori – Cercetare - Dezvoltare - Inovare și Tehnologia Informației și a Comunicațiilor – în cadrul aceluiași program operațional este justificată strategic de rolul multiplicator al acestor domenii și de sprijinul direct prin care acestea contribuie la obiectivele de specializare inteligentă și promovează noi oportunități de creștere, în special într-un număr limitat de domenii prioritare concentrate pe avantajele comparative ale României. Investițiile dedicate consolidării cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării ale POC le continuă pe cele începute în perioada 2007 - 2013, ale căror rezultate deja încep să devină vizibile, dar sunt mai mult orientate către implicarea sectorului privat în activități de CDI, stimularea parteneriatelor între sistemul public de cercetare și actorii privați, orientarea către piață și transferul tehnologic și o mai mare expunere a cercetării românești pe plan internațional. Proiecte majore, precum Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics (ELI-NP) sau Centrul Internațional de Studii Avansate privind Sistemele Fluviu-Deltă-Mare (DANUBIUS – RI) vor fi de asemenea finanțate prin POC.

Îmbunătățirea accesului, a utilizării și creșterea calității TIC se va realiza prin intervenții orizontale în sectorul privat și în procesele de guvernare, în special prin promovarea unei abordări a serviciilor publice electronice centrate pe evenimente din viața cetățenilor și întreprinderilor (Life Events). Totodată, sunt promovate măsuri de îmbunătățire a infrastructurii specifice TIC pentru educație, incluziune, sănătate și cultură, sunt încurajate investițiile în e-comerț și dezvoltarea inovării prin clustere/poli TIC și este finanțată dezvoltarea infrastructurii din ceea ce privește Accesul și Rețelele de Generație Viitoare (NGA/NGN), ca fiind unul dintre obiectivele-cheie de performanță pentru punerea în aplicare a Agendei Digitale.

Pachetul financiar total pentru programul operațional este stabilit la suma de 1.329.787.234 euro, ea urmând să fie asigurată din următoarele linii bugetare specifice:

1.080.699.494 euro (FEDR — Regiuni mai puțin dezvoltate);

249.087.740 euro (FEDR — Regiuni mai dezvoltate).

Axa Prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor

Suma alocată:

716.309.236,00 euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care

43.884.366 euro rezervă de performanță

177.551.724,00 euro pentru Regiunea București-Ilfov (regiune mai dezvoltată) din care

14.322.208 euro rezerva de performanță

Priorități de Investiții

1.1. Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general

1.2. Îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare (C&I) și a capacităților pentru a dezvolta excelența în materie de C&I și promovarea centrelor de

competență, în special a celor de interes european, prin conectarea acestora cu structuri existente sau emergente de clusterizare care urmăresc inovarea și dezvoltarea economică, într-un mod care răspunde nevoilor de dezvoltare în care sunt interesate comunitățile în care acestea se dezvoltă

Axa Prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicației (TIC) pentru o economie digitală competitivă

Suma alocată:

555.101.935,00 euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate
(34.008.072 euro rezervă de performanță)

75.097.813,00 euro pentru Regiunea București-Ilfov, regiune mai dezvoltată (4.552.434 euro
rezerva de performanță)

Priorități de Investiții

2.1. Extinderea conexiunii în bandă largă și difuzarea rețelelor de mare viteză, precum și sprijinirea adoptării tehnologiilor emergente și a rețelelor pentru economia digitală; incluziune digitală, cultură online și e-sănătate

2.2. Dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC;

2.3. Consolidarea aplicațiilor TIC pentru guvernare electronică, e-learning

► ***Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate***

Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate (PO AD) sprijină distribuirea de alimente și asistență materială de bază pentru persoanele cele mai defavorizate la care se face referire în Regulamentul U.E. nr. 223/2014 (art. 2(5)) al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind Fondul European de Ajutor Destinat celor mai Defavorizate Persoane.

► ***Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM)***

Programul este conceput pentru a sprijini dezvoltarea pescuitului și acvaculturii din România în perioada 2014 - 2020. POPAM 2014 - 2020 va sprijini dezvoltarea prin abordarea următoarelor obiective specifice:

1.1 Reducerea impactului pescuitului asupra mediului, inclusiv evitarea și reducerea, în măsura posibilităților, a capturilor nedorite.

- 1.4 Creșterea competitivității și a viabilității întreprinderilor din domeniul pescuitului, inclusiv a flotei costiere la scară mică și îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru.
 - 1.5 Furnizarea de sprijin privind consolidarea dezvoltării tehnologice și inovării, inclusiv a creșterii eficienței energetice, și a transferului de cunoștințe.
 - 2.2 Sporirea competitivității și a viabilității întreprinderilor din sectorul acvaculturii, inclusiv îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru, în special ale IMM-urilor.
 - 2.3 Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.
 - 2.4 Promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat al protecției mediului înconjurător și promovarea sănătății animalelor, precum și a siguranței și sănătății publice.
 - 3.1 Îmbunătățirea și furnizarea de cunoștințe științifice și îmbunătățirea colectării și gestionării datelor.
 - 3.2 Asigurarea sprijinului pentru monitorizare, control și aplicare, consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice, fără creșterea sarcinilor administrative
 - 4.1 Promovarea creșterii economice, a incluziunii sociale și a creării de locuri de muncă și furnizarea de sprijin pentru creșterea șanselor de angajare și a mobilității forței de muncă în 16 cadrul comunităților costiere și interioare, dependente de pescuit și acvacultură, inclusiv diversificarea.
 - 5.1 Îmbunătățirea organizațiilor de piață pentru produselor de pescuit și acvacultură
 - 5.2 Încurajarea investițiilor în sectoarele de marketing și procesare
- 6.1. Dezvoltarea și implementarea Politicii Maritime Integrate

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (PNDR) este programul prin care se acordă fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană și Guvernul României pentru dezvoltarea economico – socială a spațiului rural din România.

PNDR răspunde la trei dintre provocările de dezvoltare stabilite prin Acordul de Parteneriat:

Competitivitatea și dezvoltarea locală

Oamenii și societatea

Resursele

Prin PNDR vor fi finanțate 14 măsuri de dezvoltare dezvoltare rurală cu o alocare financiară de 9,363 mld euro din care 8,015 mld FEADR (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală) și 1,347 mld contribuție națională.

PNDR (finanțat din FEADR) susține dezvoltarea strategică a spațiului rural prin abordarea strategică a următoarelor obiective strategice:

OS 1 Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole

OS 2 Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice

OS 3 Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale

Principalele priorități de dezvoltare rurală pentru perioada de programare 2014 - 2020:

- ▶ Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea acestora, deschiderea către piață și procesare a produselor agricole;
- ▶ Încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri;
- ▶ Dezvoltarea infrastructurii rurale de bază ca precondiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă și implicit la dezvoltarea spațiului rural.
- ▶ Încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele nonagricole din mediul rural;
- ▶ Promovarea sectorului pomicol, ca sector cu nevoi specifice, prin intermediul unui subprogram dedicate;

► Încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității prin intermediul abordării LEADER. Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea, calitatea vieții și diversificarea economiei rurale, precum și combaterea sărăciei și excluderii sociale.

Pentru realizarea obiectivului strategic 1, prin măsurile PNDR vor fi finanțate următoarele categorii de intervenție:

- Înființarea, extinderea și modernizarea dotărilor la nivel de fermă (clădiri, drumuri de acces, irigații, tehnologii de reducere a poluării și producție de energie din surse regenerabile, facilități de depozitare, comercializare și procesare, inclusiv în contextul lanțurilor scurte, etc.);
- Investiții în procesare și comercializare, inclusiv în eficiență energetică, marketing, depozitare, condiționare, adaptare la standarde, etc;
- Sprijin pentru restructurarea fermelor, în special a celor mici, și întinerirea generațiilor de fermieri;
- Gestionarea riscurilor în sectorul agro-alimentar;
- Activități consiliere și formare, realizate inclusiv prin intermediul grupurilor de producători.

Pentru realizarea obiectivului strategic 2, prin măsurile PNDR vor fi finanțate următoarele categorii de intervenție:

- Acțiuni de împădurire a terenurilor agricole și neagricole, precum și realizarea perdelelor forestiere pe aceste terenuri;
- Plăți compensatorii fermierilor care își asumă în mod voluntar angajamente de agro-mediu;
- Plăți compensatorii fermierilor care se angajează în mod voluntar să adopte sau să mențină practici și metode specifice agriculturii ecologice;
- Plăți compensatorii fermierilor care se angajează în mod voluntar să continue activitatea în zonele desemnate ca zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice.

Pentru realizarea obiectivului strategic 3, prin măsurile PNDR vor fi finanțate următoarele categorii de intervenție:

- Sprijin pentru realizarea de investiții pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici non-agricole în zonele rurale;

- Îmbunătățirea infrastructurii locale (sisteme de alimentare cu apă, canalizare, drumuri locale), infrastructură educațională, medicală și socială;
- Restaurarea și conservarea moștenirii culturale;
- Sprijin pentru strategii generate la nivel local, care asigură abordări integrate pentru dezvoltarea locală.

AFIR - Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale este instituția care asigură implementarea tehnică și financiară a PNDR 2014 – 2020.

Implementarea PNDR cuprinde 14 măsuri:

- **Măsura 1 Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare**
- **Măsura 2 Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatațiilor agricole și servicii de înlocuire în cadrul exploatației**
- **Măsura 4 Investiții în active fizice**
 - SubMăsura 4.1 – Investiții în exploatații agricole
 - SubMăsura 4.1a – Investiții în exploatațiile pomicole
 - SubMăsura 4.2 – Investiții pentru procesarea/ marketingul produselor agricole
 - SubMăsura 4.2a - Investiții în procesarea/ marketingul produselor din sectorul pomicol
 - SubMăsura 4.3 - Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice
- **Măsura 6 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor**
 - SubMăsura 6.1 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri
 - SubMăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale
 - SubMăsura 6.3 - Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici
 - SubMăsura 6.4 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole
- **Măsura 7 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale**
 - SubMăsura 7.2 - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică
 - SubMăsura 7.6 - Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural

- **Măsura 8 Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor**
SubMăsura 8.1 - Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
- **Măsura 9 Sprijin pentru înființarea grupurilor de producători**
SubMăsura 9a - Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol
- **Măsura 10 Agro-mediu și climă**
- **Măsura 11 Agricultură ecologică**
- **Măsura 13 Plăți zone cu constrângeri naturale**
- **Măsura 15 Servicii de silvo-mediu, servicii climatice și conservarea pădurilor**
- **Măsura 16 Cooperarea**
- **Măsura 17 Gestionarea**
- **Măsura 19 Dezvoltarea locală LEADER**

Programul de Cooperare 2014 – 2020

► Programul Interreg V-A România – Bulgaria 2014 - 2020

Interreg V-A România-Bulgaria își propune să extindă orizonturile regiunii, pentru a obține rezultate concrete și măsurabile și pentru a permite zonei să devină o regiune unde să se poată trăi, studia, lucra, vizita și investi. Programul susține procesul creării unor comunități competitive și sustenabile prin folosirea într-un mod eficient a resurselor, promovarea inițiativelor profitabile și a oportunităților oferite de dezvoltarea fluxurilor transversale și orizontale în zona coridorului Dunăre / Marea Neagră.

Viziunea zonei transfrontaliere România-Bulgaria ca poartă de acces la zona de Est a Dunării / Marea Neagră, ca punct central în largul Mării Negre-Dunăre-nordul Rinului, are ca scop să sprijine dezvoltarea zonei transfrontaliere, prin îmbunătățirea accesibilității, promovarea cooperării instituționale și protejarea și dezvoltarea activelor regionale.

În conformitate cu „cadru strategic comun” al UE, cinci obiective tematice au fost selectate, printre cele unsprezece obiective tematice (OT), corespunzătoare priorităților Strategiei Europa 2020, cu scopul de a răspunde la provocările cheie și nevoile identificate. Pentru fiecare obiectiv tematic (OT), prioritățile de investiții specifice (PI) au fost selectate dintre cele pre-definite. Strategia

Programului RO-BG se bazează pe cinci OT-uri, care sunt în concordanță cu problemele identificate, fiind cele mai potrivite pentru a fi abordate prin cooperarea transfrontalieră.

Obiectiv Tematic 5: Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor

Prioritatea de investiții 5.b: Promovarea investițiilor destinate abordării unor riscuri specifice, asigurarea rezistenței în fața dezastrelor și dezvoltarea unor sisteme de gestionare a dezastrelor.

Obiectiv Tematic 6: Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor

Prioritatea de investiții 6.c: Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural.

Prioritatea de investiții 6.d: Protejarea și refacerea biodiversității și a solurilor, precum și promovarea unor servicii ecosistemice, inclusiv prin Natura 2000 și infrastructuri ecologice.

Obiectiv Tematic 7: Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore

Prioritatea de investiții 7.b: Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale.

Prioritatea de investiții 7.c: Dezvoltarea și îmbunătățirea unor sisteme de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus, și care au emisii reduse de carbon, inclusiv a căilor navigabile interioare și a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale și infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea durabilă la nivel regional și local.

Obiectiv Tematic 8: Promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă

Prioritatea de investiții 8.i: Promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă prin integrarea piețelor forței de muncă transfrontaliere, inclusiv mobilitatea transfrontalieră, inițiativele comune locale în domeniul ocupării forței de muncă, servicii de informare și de consiliere și formarea comună.

Obiectiv Tematic 11: Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a persoanelor interesate și a unei administrații publice eficiente prin acțiuni menite să dezvolte capacitatea instituțională și eficiența a administrațiilor și serviciilor publice vizate de implementarea Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), precum și prin sprijinirea acțiunilor din cadrul FSE de consolidare a capacității instituționale și a eficienței administrației publice

Prioritatea de investiții 11.iv: Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni și instituții.

Obiectivul principal din spatele alocării financiare pentru obiectivele tematice ale Programului este de a duce la îndeplinire, într-un mod eficient, rezultatele preconizate ale Programului, pe baza resurselor disponibile. Programul este finanțat de către FEDR. Sprijinul FEDR alocat Programului se ridică la 215.745.513 euro, apropiat de nivelul din perioada anterioară de programare. Din această sumă, 6% sunt dedicați Asistenței Tehnice.

Axe prioritare:

- Axa prioritară 1 „O regiune bine conectată”
- Axa Prioritară 2 „O regiune verde”
- Axa Prioritară 3 „O regiune sigură”
- Axa prioritară 4 „O regiune calificată și favorabilă incluziunii”
- Axa prioritară 5 „O regiune eficientă”

► Programul Operațional Comun România - Republica Moldova 2014 - 2020

În perioada 2014 - 2020, Uniunea Europeană va finanța Programul Operațional Comun România-Republica Moldova, prin intermediul Instrumentului European de Vecinătate (ENI). Programul se adresează zonei aflate la frontiera dintre România și Republica Moldova, și va contribui la atingerea obiectivului general al Instrumentului European de Vecinătate: evoluția către o regiune de prosperitate și bună vecinătate, realizată prin acțiuni de cooperare transfrontalieră în beneficiul statelor membre și nemembre ale UE care se învecinează.

Aria de cooperare:

România, județele: Botoșani, Iași, Vaslui, Galați

Republica Moldova, întreg teritoriul

Bugetul programului: 89.1 milioane euro (89.1 milioane buget total – dintre care 81 milioane finanțate de UE prin Instrumentul European de Vecinătate – ENI și 8.1 milioane euro cofinanțare asigurată de statele partenere).

Regula de flexibilitate: 10% din bugetul Programului poate fi utilizat după cum urmează:

- De către beneficiari din România implicați în Proiecte Majore de Infrastructură (PMI) localizați în afara ariei programului, cu condiția ca participarea lor în proiect să fie necesară, implementării proiectului și să respecte criteriile de eligibilitate definite pentru fiecare procedură de selecție;
- De către beneficiari, inclusiv lideri de proiect, localizați în aria programului, sau de către Beneficiari ai Proiectelor Majore de Infrastructură (PMI) pentru implementarea unor activități necesare realizării obiectivelor proiectului în afara ariei programului.

Obiectivul tematic 2: Sprijin pentru educație, cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare

Prioritatea 1.1 - Cooperare instituțională în domeniul educațional în vederea creșterii accesului la educație și a calității acesteia

Prioritatea 1.2 – Promovare și sprijin pentru cercetare și inovare

Obiectivul tematic 3: Promovarea culturii locale și protejarea patrimoniului istoric

Prioritatea 2.1 – Promovarea și conservarea patrimoniului cultural și istoric

Obiectivul tematic 7: Îmbunătățirea accesibilității în regiuni, dezvoltarea transportului și a rețelelor și sistemelor comune de transport

Prioritatea 3.1 – Dezvoltarea infrastructurii de transport transfrontalier și a infrastructurii TIC

Obiectivul tematic 8: Provocări comune în domeniul siguranței și securității

Prioritatea 4.1 – Sprijin pentru dezvoltarea serviciilor de sănătate și a accesului la sănătate

Prioritatea 4.2 – Sprijin pentru activități comune în vederea prevenirii dezastrelor naturale și antropice, precum și acțiuni comune în timpul situațiilor de urgență

Prioritatea 4.3 – Prevenirea și combaterea criminalității organizate și cooperarea poliției

► **Programul Operațional comun România - Ucraina 2014-2020**

În perioada 2014 - 2020, Uniunea Europeană va finanța Programul Operațional Comun România - Ucraina, prin intermediul Instrumentului European de Vecinătate (ENI). Programul se adresează zonei aflate la frontiera dintre România și Ucraina și va contribui la atingerea obiectivului general al ENI: evoluția către o regiune de prosperitate și bună vecinătate, realizată prin acțiuni de cooperare transfrontalieră în beneficiul statelor membre și nemembre ale UE care se învecinează.

Aria de cooperare

România, județele: Botoșani, Suceava, Tulcea, Maramureș, Satu-Mare

Ucraina, oblasturile: Odessa, Ivano-Frankivsk, Zakarpatska, Cernăuți

Bugetul programului: 66 milioane euro (66 milioane buget total din care 60 milioane finanțate de UE prin ENI și 6 milioane euro cofinanțare asigurată de statele partenere)

Regula de flexibilitate: 10% din bugetul Programului poate fi utilizat după cum urmează:

-De către beneficiari localizați în afara ariei programului cu condiția ca participarea lor să fie necesară implementării proiectului și să respecte criteriile de eligibilitate definite pentru fiecare procedură de selecție;

-De către beneficiari, inclusiv lideri de proiect, localizați în aria programului sau de către Beneficiari ai Proiectelor Majore de Infrastructură (PMI) pentru implementarea unor activități necesare realizării obiectivelor proiectului în afara ariei programului.

Obiectivul tematic 2: Sprijin pentru educație, cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare

Prioritatea 1.1 - Cooperare instituțională în domeniul educațional în vederea creșterii accesului la educație și a calității acesteia

Prioritatea 1.2 – Promovare și sprijin pentru cercetare și inovare

Obiectivul tematic 3: Promovarea culturii locale și protejarea patrimoniului istoric

Prioritatea 2.1 – Promovarea și conservarea patrimoniului cultural și istoric

Obiectivul tematic 7: Îmbunătățirea accesibilității în regiuni, dezvoltarea transportului și a rețelelor și sistemelor comune de transport

Prioritatea 3.1 – Dezvoltarea infrastructurii de transport transfrontalier și instrumentelor TIC

Obiectivul tematic 8: Provocări comune în domeniul siguranței și securității

Prioritatea 4.1 – Sprijin pentru dezvoltarea serviciilor de sănătate și a accesului la sănătate

Prioritatea 4.2 – Sprijin pentru activități comune în vederea prevenirii dezastrelor naturale și antropice, precum și acțiuni comune în timpul situațiilor de urgență

Prioritatea 4.3 – Prevenirea și combaterea criminalității organizate și cooperarea poliției

► Programul IPA de cooperare transfrontalieră România - Republica Serbia 2014 - 2020

Programul IPA II de Cooperare Transfrontalieră România – Serbia 2014 - 2020 este un program finanțat de Uniunea Europeană din fonduri IPA - CBC și care face parte din familia programelor europene Interreg. Noul program de cooperare transfrontalieră dintre România și Serbia a fost elaborat având în vedere atât nevoile locale ale comunităților din zona de graniță, cât și strategiile europene dezvoltate la nivel macro-regional. Având în vedere dimensiunea europeană a acestuia, programul este corelat cu strategiile UE pentru perioada 2014 - 2020, cum este cazul Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării prin care se dorește o conectare mai bună, protejarea mediului sau dezvoltarea prosperității în Regiunea Dunării.

Strategia Europa 2020 este un alt instrument european care a inspirat elaborarea noului program prin care se urmărește o creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii sociale și economice. Având în vedere experiența cooperării transfrontaliere acumulată în ultimii ani la nivel regional și local, remarcăm că este pentru prima dată când în procesul de programare pentru elaborarea unui program transfrontalier româno - sârb au fost realizate consultări la nivelul comunităților și s-au avut în vedere nevoile locale din județe și districte.

Obiectivul strategic al programului

Realizarea, pe baza proiectelor comune transfrontaliere și acțiunilor comune ale partenerilor români și sârbi, a unei dezvoltări socio – economice echilibrate și durabile a regiunii de graniță dintre România și Republica Serbia.

Aria eligibilă

România: 3 județe Timiș, Caraș-Severin, Mehedinți

Republica Serbia: 6 districte Severnbanatski, Srednjobanatski, Južnbanatski, Braničevski, Borski, Podunavski

Bugetul total: 88.124.999 euro, din care 74.906.248 euro din Instrumentul de Asistență pentru Preaderare –IPA II

Axa prioritară 1: Promovarea ocupării forței de muncă și îmbunătățirea serviciilor de bază pentru o creștere favorabilă incluziunii (18,19 mil euro)

Obiectiv 1: Creșterea potențialului ariei programului pentru o creștere favorabilă incluziunii, îmbunătățirea disponibilității oportunităților de angajare, acces la piața muncii și oportunități de angajare în aria eligibilă a programului.

Tipuri de activități:

- inițiative comune în vederea promovării și dezvoltării accesului pe piața muncii;
- studii, strategii, schimburi de experiență.

Obiectiv 2: Creșterea potențialului ariei programului pentru o creștere favorabilă incluziunii, pe baza îmbunătățirii calității vieții tuturor rezidenților de pe cele două părți ale graniței prin acțiuni comune, în special pentru îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale, servicii sociale, servicii ce sprijină accesul la învățământul primar moderne și eficiente.

Tipuri de activități:

- dezvoltarea unor platforme și rețele, studii și cercetări;
- investiții - construcții, reabilitări, modernizări.

Obiectiv 3: Creșterea potențialului zonei programului pentru o creștere favorabilă incluziunii, creșterea integrării sociale și culturale în zona transfrontalieră promovând servicii și rețele inovatoare, reducând impactul constrângerilor datorate izolării și marginalizării din zonele de frontieră.

Tipuri de activități:

- investiții;
- achiziția de echipamente;
- studii, strategii, schimburi de experiență.

Axa prioritară 2: Protecția mediului și managementul riscurilor (21,15 mil euro)

Obiectiv 1: Creșterea gradului de protecție și valorificarea sustenabilă a resurselor naturale, îmbunătățirea capacității instituțiilor abilitate și promovarea rețelelor transfrontaliere pentru educație și studii privind resursele de mediu.

Tipuri de activități:

- inițiative comune, parteneriate și rețele comune, studii, strategii, schimburi de experiență în domeniul protecției mediului, managementul reziduurilor și utilizarea resurselor naturale;
- investiții în infrastructură (cu accent pe infrastructura verde).

Obiectiv 2: Dezvoltarea capacității de a gestiona riscurile de mediu, interoperabilitate transfrontalieră și acțiuni comune pentru sisteme inovatoare de protecție a mediului, atenuarea și prevenirea accidentelor și dezastrilor de mediu, reacții în situații de urgență, pregătirea și conștientizarea urgențelor de mediu.

Tipuri de activități:

- investiții în infrastructură de intervenție specifică situațiilor de urgență din aria eligibilă;
- rețele și parteneriate comune pentru situații de urgență, studii, strategii, planuri, schimburi de experiență.

Axa prioritară 3: Mobilitate sustenabilă și accesibilitate (21,15 mil euro)

Obiectiv 1: Promovarea realizării unui standard îmbunătățit și omogen în transportul public, în special în zonele izolate prin sustenabilitate îmbunătățită și eficiența infrastructurii de transport și serviciilor de mobilitate în zona transfrontalieră și integrarea zonei în principalele coridoare de transport din UE.

Tipuri de activități:

- investiții în infrastructură – construcții, reabilitări, modernizări;
- achiziționarea de echipamente;
- studii, strategii, schimburi de experiență, campanii de conștientizare.

Obiectiv 2: Promovarea realizării unui standard de calitate îmbunătățit și omogen în infrastructurile publice pentru servicii de bază, în special în zonele izolate, prin acces îmbunătățit și extins la utilități publice moderne și eficiente (inclusiv internet, energie)

Tipuri de activități:

- investiții în infrastructura ICT;
- studii, strategii, schimburi de experiență, platforme și rețele transfrontaliere;
- achiziția de echipamente specifice.

Axa prioritară 4: Atractivitate pentru un turism sustenabil (18,82 mil euro)

Obiectiv 1: Dezvoltarea economiei turismului local de-a lungul graniței, pe baza promovării unei valorificări sustenabile a patrimoniului local natural și cultural, promovarea creșterii cererilor naționale și internaționale pentru servicii de turism, crearea de atracții turistice și culturale integrative, îmbunătățirea atractivității rețelilor și traseelor turistice transfrontaliere.

Tipuri de activități:

- investiții în infrastructura de turism-construcții, reabilitări, modernizări;
- acțiuni comune de promovare.

Obiectiv 2: Dezvoltarea economiei turistice locale pe baza dezvoltării calității serviciilor turistice, valorificării sustenabile a patrimoniului natural și cultural, crearea capacităților și competențelor pentru servicii turistice de o calitate superioară, dezvoltarea unor produse inovative în rețele și parteneriate transfrontaliere, îmbunătățirea calității și sustenabilității infrastructurii turistice.

Tipuri de activități:

- parteneriate de cercetare, studii, strategii, schimburi de experiență în sectorul turistic;
- sprijin pentru dezvoltarea serviciilor turistice transfrontaliere.

Un procent de 30% din totalul fondurilor programului va fi dedicat finanțării unor proiecte strategice, pentru care beneficiarii au arătat un interes deosebit pe parcursul consultărilor derulate în vederea elaborării programului.

Axa prioritară 5: Asistență Tehnică (8,81 mil euro)

Obiectiv: promovarea unei implementări efectivă și eficientă a programului prin asigurarea funcționării eficiente a organismelor programului, și a comitetelor.

► PROGRAMUL INTERREG V-A ROMÂNIA-UNGARIA

Programul Interreg V-A România - Ungaria, care va fi implementat în perioada de programare 2014 - 2020, continuă finanțarea cooperării transfrontaliere în zona de graniță româno-ungară, prin intermediul FEDR, cu sprijinul Uniunii Europene și al guvernelor celor două state.

Aria eligibilă:

România: 4 județe - Satu Mare, Bihor, Arad și Timiș

Ungaria: 4 județe - Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Békés și Csongrád

Strategia programului:

Obiectivul strategic al programului vizează realizarea de intervenții integrate cu caracter transfrontalier și strategic puternic, în vederea exploatării potențialului comun și abordării provocărilor comune.

Axa Prioritară 1: Protejarea în comun și utilizarea eficientă a valorilor comune și resurselor (Cooperarea în domeniul valorilor comune și resurselor) - 48,50 mil euro

Prioritatea de investiții 6/b: Investirea în sectorul apelor pentru a întruni cerințele Uniunii în domeniul mediului și pentru a aborda necesitățile identificate de statele membre, pentru investiții care depășesc respectivele cerințe

Prioritatea de investiții 6/c: Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile și eliminarea blocajelor (Cooperare în domeniul accesibilității) - 34,99 mil euro

Prioritatea de investiții 7/b: Îmbunătățirea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv nodurile multimodale

Prioritatea de investiții 7/c: Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor de transport ecologice (inclusiv cu un nivel redus de zgomot) și cu emisii reduse de carbon, inclusiv transporturile fluviale interne și maritime, porturile, legăturile multimodale și infrastructura aeroportuară pentru promovarea mobilității regionale și locale durabile

Axa prioritară 3: Îmbunătățirea ocupării forței de muncă și promovarea mobilității forței de muncă transfrontaliere (Cooperare în domeniul ocupării forței de muncă) - 55,07 mil euro

Prioritatea de investiții 8/b: Susținerea creșterii eficiente a ocupării forței de muncă prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a strategiei teritoriale pentru zonele specifice, inclusiv conversia regiunilor industriale în declin, îmbunătățirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice

Axa prioritară 4: Îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății (Cooperare în domeniul sănătății și prevenției bolilor) - 57,03 mil euro

Prioritatea de investiții 9/a: Investirea în infrastructura medicală și socială, care contribuie la dezvoltarea națională, regională și locală, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, promovând incluziunea socială prin accesul îmbunătățit la serviciile sociale, culturale și recreative și tranziția de la serviciile instituționale la cele comunitare

Axa prioritară 5: Îmbunătățirea prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor (Cooperare în domeniul prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor) - 9,55 mil euro

Prioritatea de investiții 5/b: Promovarea investițiilor pentru abordarea riscurilor specifice, asigurarea intervenției în cazul dezastrelor și dezvoltarea unui sistem de gestionare a dezastrelor

Axa prioritară 6: Promovarea cooperării transfrontaliere între instituții și cetățeni (Cooperarea instituțiilor și comunităților) - 4,01 mil euro

Prioritatea de investiții 11/b: Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni și instituții

Beneficiari eligibili:

- Autorități/administrații locale și județene și instituțiile lor
- Ministere naționale și instituțiile lor specializate, birouri regionale ale acestora
- Administrații ale parcurilor naționale/naturale
- Instituții pentru protecția mediului
- Instituții de învățământ superior
- Organizații neguvernamentale
- Asociații microregionale
- Organizații de management al Euroregiunilor
- Muzee, biblioteci, teatre
- Biserici
- Birouri ale patrimoniului cultural
- Camere de comerț
- Grupări Europene de Cooperare Teritorială (GECT)
- Organizații naționale responsabile pentru dezvoltarea infrastructurii de transport

► **Programul Operațional comun „Bazinul Mării Negre” 2014 - 2020**

Obiectivul general: Îmbunătățirea nivelului de trai al oamenilor din regiunile din Bazinul Mării Negre prin creștere sustenabilă și protecția în comun a mediului

Obiective tematice:

1. Promovarea afacerilor și a antreprenoriatului în Bazinul Mării Negre
2. Promovarea unei politici de mediu coordonate și reducerea prin acțiuni comune a deșeurilor maritime în Bazinul Mării Negre

Aria eligibilă a programului:

- România: Sud-Est;
- Bulgaria: Severoiztochen, Yugoiztochen;
- Grecia: Kentriki Makedonia, Anatoliki Makedonia Thraki;
- Turcia: TR10 (İstanbul), TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli), TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova), TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın), TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop), TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya) și TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane);
- Rusia: Rostov Oblast, Krasnodar Krai, Republica Adygea;
- Ucraina: Odessa, Mykolaiv, Kherson, Zaporosh'ye și Donetsk Oblasts, Republica Crimeea, Sevastopol;
- Moldova, Georgia, Armenia, Azerbaijan : întreg teritoriul.

Bugetul total: 49 mil euro, din care 39 mil euro provin din Instrumentul European de Vecinătate (ENI) și 10 mil euro din Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA II) pentru participarea Turciei.

Priorități

1.1 Promovarea în comun a afacerilor și antreprenoriatului în sectoarele turism și cultură

Activități orientative:

- Promovarea dezvoltării și comercializării comune a produselor de turism transfrontalier și a itinerariilor tematice (ex. culturale, religioase, rutele comerciale antice, agricole); promovarea diversificării și a integrării turismului de coastă și intern.
- Promovarea patrimoniului istoric și sprijinirea conservării acestuia prin dezvoltarea turistică sustenabilă (ex. Investiții la scară mică, marketing).

-Încurajarea sinergiilor, rețelelor și conectivității între părțile interesate din turism și cultură și operatorii de turism din cadrul Bazinului Mării Negre (ex. rețea specifică pentru turismul maritim, etc.); promovarea instrumentelor electronice de marketing și a informațiilor logistice transfrontaliere în evenimentele culturale, de exemplu.

-Schimbul de experiență și/sau dezvoltarea în comun a unor pachete de turism destinate anumitor piețe (ex. Persoanele în vârstă); schimb de experiență pentru a promova produsele turistice de o mai bună calitate și mai inovatoare (ex. Parcuri arheologice submarine, eco-tourism, turism cultural, turism medical).

-Promovarea în comun a produselor culturale (artizanat, opere de artă, etc) și evenimente (festivaluri, târguri).

-Consolidarea în comun a deschiderii Regiunii Mării Negre către turismul internațional și non-european (ex. Marketingul comun, campanii de comunicare și promovare, dezvoltarea brandurilor Bazinului Mării Negre).

-Încurajarea networking-ului, a schimbului de bună experiență în consolidarea industriilor culturale și creative (muzică, multimedia, etc.).

-Schimbul de bune practici în dezvoltarea strategiilor de turism ecologice (ex. Îmbunătățirea eficienței resurselor, prevenirea/gestionarea deșeurilor și a poluării în zonele turistice, orientări privind diminuarea efectelor asupra biodiversității și amplificarea beneficiilor turismului în zonele protejate).

-Îmbunătățirea serviciilor turistice și promovarea perfecționării competențelor ex. Prin programele de schimb între instituțiile de învățământ (ex. Pentru tineri profesioniști), sau prin crearea în comun a unor cursuri deschise online bazate pe cele mai bune experiențe din domeniu.

1.2 Creșterea oportunităților comerciale transfrontaliere și modernizarea sectorului agricol și a celor conexe

Activități orientative :

-Promovarea relațiilor comerciale internaționale, a rețelelor sectoriale și transsectoriale și a parteneriatelor (ex. Forumuri de afaceri) în cadrul Bazinului Mării Negre și sprijinirea internaționalizării schimburilor (ex. Dezvoltarea capacității).

-Consolidarea conexiunii la internet, a sistemelor de afaceri transfrontaliere de schimb de informații, a informațiilor de piață și de logistică, cu o mai mare utilizare a tehnologiilor de informații și comunicații (TIC).

-Schimbul de bune practici în marketing modern și inovator și de strategii comerciale, instrumente de marketing electronice și elaborarea strategiilor comune de marketing (ex. Branding regional).

-Sprijinirea inovației, cercetării și cooperării, inclusiv pentru dezvoltarea logisticii, în industria agricolă, dezvoltarea în comun și punerea în aplicare a bunelor practici în producerea de produse agricole de calitate.

-Introducerea de tehnologii inovatoare pentru dezvoltarea sectorială (produse organice/bio, acvacultură sustenabilă), incluzând schimbul de experiență și investițiile la scară mică în proiecte-pilot.

-Sprijinirea culturii antreprenoriale prin învățarea și pregătirea tinerilor ce lucrează în sectorul agricol și în sectoarele conexe; schimbul de bune practici în acest domeniu.

-Schimbul experienței de bune practici în introducerea în practică a standardelor (ex. Siguranța alimentară).

-Acțiuni în comun pentru sprijinirea folosirii productive a transferurilor bănești în modernizarea agriculturii/acvaculturii/industrii alimentare.

2.1 Îmbunătățirea sistemului de monitorizare în comun a mediului

Activități orientative:

-Consolidarea monitorizării comune și compatibile la nivel transfrontalier, a sistemelor de evaluare și informare, a instrumentelor și capacității de prevenire și control a poluării transfrontaliere (inclusiv prin investițiile la scară mică).

-Îmbunătățirea colaborării transfrontaliere pe termen lung, a capacității de informare și cercetare (inclusive tehnologii inovatoare) pentru abordarea transformării ecosistemului, monitorizării biodiversității și migrației speciilor.

-Consolidarea în comun a colaborării între știință, industrie, părțile interesate relevante și factorii de decizie pentru a aborda problemele de management integrat al litoralului și pentru a armoniza monitorizarea, evaluarea mediului marin și furnizarea de date.

-Îmbunătățirea disponibilității și a interoperabilității transfrontaliere a datelor de acces public online actualizate și a produselor de date (ex. hărți) pentru Marea Neagră, astfel încât industria, autoritățile publice, ONG-urile și cercetătorii să le utilizeze în mod eficient.

-Promovarea cooperării transfrontaliere între autoritățile maritime responsabile pentru activități precum navigarea sigură sau controlul pescuitul, pentru a putea face schimb de informații asupra riscurilor și amenințărilor (supraveghere maritimă integrată).

-Îmbunătățirea cooperării la nivelul monitorizării mediului între părțile interesate implicate în prevenirea și gestionarea dezastrelor.

-Consolidarea contactului între țări și schimbul de bune practici privind sistemele de prevenire timpurie care permit populației expuse la pericole să ia măsurile corespunzătoare pentru a evita/reduce riscurile și pentru a pregăti răspunsuri eficiente; îmbunătățirea disponibilității informațiilor legate de mediu pentru populație, în special privind riscul de producere a cutremurelor, inundațiilor și incendiilor de pădure.

2.2 Promovarea în comun a unor acțiuni având ca scop conștientizarea privind deșeurile maritime și riverane

Activități orientative:

-Sensibilizarea și educarea în comun a publicului în ceea ce privește problemele constituite de deșeurile din râuri și din mare, valoarea biodiversității și protecția mediului (campanii mass-media, producția de instrumente educaționale și orientări pentru o ‘cetățenie responsabilă’ pentru diferite sectoare, pentru publicuri-țintă, cum ar fi copiii și studenții, turiștii, autoritățile municipale, companiile de transport naval și echipajele navelor).

-Schimbul și promovarea bunelor practici și a tehnologiilor de gestionare a mediului (inclusiv prin investițiile la scară mică) referitoare la tratarea și eliminarea deșeurilor, reducerea depozitării ilegale a acestora și a gropilor de gunoi de pe țămurile râurilor și de pe țămurile mării și prevenirea efectelor adverse ale acestora.

-Promovarea în comun a practicii celor „3R” (redu, refolosește, reciclează) pentru deșeuri, precum și folosirea deșeurilor pentru producerea de energie.

-Consolidarea acțiunii comunității, promovarea și organizarea campaniilor transfrontaliere de curățare a zonelor de coastă ale Bazinului Mării Negre și a râurilor (implicând școli, studenți și voluntari) și schimbul de bune experiențe în acest domeniu.

-Încurajarea implicării și a parteneriatelor între ONG-uri și societatea civilă, sectorul privat (ex. În sectoarele de turism, transport naval și pescuit) și autoritățile locale/regionale și serviciile de colectare a gunoiului pentru a combate deșeurile din râuri și deșeurile marine.

-Schimbul de experiență pentru a îmbunătăți infrastructura porturilor și serviciile de colectare a gunoiului de pe nave (ex. Pregătirea de orientări/manuale pentru dezvoltarea unui plan de gestionare

a deșeurilor portuare în concordanță cu cerințele Organizației Maritime Internaționale/UE și promovarea implementării acestui plan în porturile de la Marea Neagră).

► **Programul Ungaria - Slovacia - România - Ucraina 2014 - 2020**

Obiectivul strategic general al programului: Intensificarea cooperării între regiunile Zakarpatska, Ivano-Frankivska și Chernivetska din Ucraina și zonele eligibile ale statelor membre, în scopul de a iniția progrese în dificultățile existente în domeniile social, economic, de infrastructură și de mediu.

Aria eligibilă:

- România - 3 județe Maramureș, Satu Mare și Suceava
- Ungaria - 2 județe Szabolcs-Szatmár-Bereg și Borsod-Abaúj-Zemplén–
- Slovacia - 2 regiuni Prešovský și Košický
- Ucraina - 3 regiuni Zakarpatska, Ivan– Frankivska și Chernivetska

Regiuni adiacente

- România - județul Suceava
- Ucraina - regiunea Chernivetska

Bugetul programului:

81.347.200 euro din care 73.952.000 euro ENI și FEDER și 7.395.200 euro cofinanțare națională

Obiectivul tematic 3 Promovarea culturii locale și protejarea patrimoniului istoric

Promovarea culturii locale și a istoriei cu accentuarea funcției de turism

Obiectivul tematic 6 Protecția mediului, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

Utilizarea durabilă a mediului în zona transfrontalieră - conservarea resurselor naturale, acțiuni de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și poluare a râurilor

Obiectivul tematic 7: Îmbunătățirea accesibilității în regiuni, dezvoltarea transportului și a rețelelor și sistemelor comune de transport

Prioritatea 1: Dezvoltarea infrastructurii de transport în vederea îmbunătățirii mobilității persoanelor și bunurilor

Prioritatea 2: Dezvoltarea infrastructurii pentru tehnologiile de informare și comunicare și schimbul de informații

Obiectivul tematic 8: Provocări comune în domeniul siguranței și securității

Prioritatea 1: Sprijinirea activităților comune pentru prevenirea dezastrelor naturale și antropice precum și acțiuni comune în situațiile de urgență

Prioritatea 2: Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii de sănătate

Implementare Programul Ungaria - Slovacia - România - Ucraina 2014-2020: Programul a fost transmis spre aprobare Comisiei Europene la data de 26 iunie 2015. Se estimează că programul va fi aprobat de CE până la sfârșitul anului 2015.

Primul apel de propuneri de proiecte se va lansa în trimestrul 3, anul 2016.

Modul de implementare a programului

Acordare de finanțare nerambursabilă, în mod competitiv, în cadrul unor Apeluri publice de propuneri de proiecte.

Tipuri de proiecte: Nu a fost stabilit la nivelul programului. Acestea se vor stabili cu ocazia lansării apelurilor de proiecte în Ghidul Solicitantului. În conformitate cu art. 39 din Regulamentul nr. 897/2014, vor fi eligibile:

Proiecte integrate, în cadrul cărora fiecare beneficiar implementează parte din activitățile proiectului pe teritoriul țării sale

Proiecte simetrice, în cadrul cărora activități similare sunt implementate în paralel pe teritoriul țărilor participante

Proiecte care se desfășoară într-singură țară: acestea sunt proiecte implementate, parțial sau integral, în una din țările participante, care aduc, însă, beneficii tuturor sau anumitor țări participante, având un impact și beneficii transfrontaliere.

Beneficiari eligibili: Nu a fost stabilit la nivelul programului. Aceștia se vor stabili cu ocazia lansării apelurilor de proiecte în Ghidul Solicitantului. În conformitate cu documentul de programare ENI CBC, partenerii care implementează proiecte vor reprezenta în primul rând nivelurile administrative regionale și sub-naționale, precum și organizațiile societății civile aflate în zona geografică eligibilă a

programului. Orientativ: Autorități publice, ONG-uri, Institute de cercetare, Instituții educaționale, Alte asociații/organizații relevante pentru fiecare prioritate, Condițiile pentru implicarea altor organizații vor fi definite în Ghidul Solicitantului elaborate pentru fiecare apel pentru propuneri de proiecte.

Parteneriat: Nu a fost stabilit la nivelul programului. Acesta se va stabili cu ocazia lansării apelurilor de proiecte în Ghidul Solicitantului. Orientativ parteneriatul va consta în minim doi parteneri: unul din Statul membru UE Ungaria, Slovacia, România și unul din statul non-membru UE Ucraina.

► Programul de cooperare interregională INTERREG EUROPE

Obiectivul strategic general al programului: Îmbunătățirea punerii în aplicare a politicilor și programelor de dezvoltare regională, în principal a programelor din cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și a locurilor de muncă și, dacă este cazul, a programelor din cadrul obiectivului CTE prin promovarea schimbului de experiență și a învățării de noi politici, în rândul actorilor de interes regional.

Aria de cooperare:

- întreg teritoriul UE (28 state membre)
- 2 state partenere cu statut special: Norvegia și Elveția;

Buget total: 426,309,549.12 euro

Axa Prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare

Prioritatea de investiții 1 (a) - îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare (C&I) și a capacităților pentru a dezvolta excelența în materie de C&I și promovarea centrelor de competență, în special a celor de interes european;

Prioritatea de investiții 1 (b) - promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, Eco inovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general;

Axa prioritară 2 - Competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii

Prioritatea de investiții 3 (d) - sprijinirea capacității IMM-urilor de a crește pe piețele regionale, naționale și internaționale și de a se angaja în procesele de inovare.

Axa prioritară 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele

Prioritatea de investiții 4 (e) - promovarea unor strategii cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritorii, în special pentru zonele urbane, inclusiv promovarea mobilității urbane multimodale durabile și a măsurilor de adaptare relevante pentru atenuare;

Axa prioritară 4 - Mediu și utilizarea eficientă a resurselor

Prioritatea de investiții 6 (c) - conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural

Prioritatea de investiții 6 (g) - sprijinirea tranziției industriale către o economie eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, promovarea unei creșteri ecologice, a Eco inovării și a managementului performanței de mediu în sectorul public și cel privat.

Axa prioritară 5 - Asistență tehnică

► Programul Operațional URBACT III

URBACT III se află în poziția de a utiliza resurse și cunoștințe pentru a consolida capacitatea orașelor de a formula strategii și acțiuni integrate pentru dezvoltare urbană pe obiectivele tematice ce corespund provocărilor lor.

URBACT nu investește direct în dezvoltarea urbană (construcția de drumuri sau parcuri tehnologice). În schimb programul facilitează schimbul și învățarea între reprezentanții aleși, ofițeri și alți actori cheie, contribuind la îmbunătățirea calității procesului de planificare și implementare a planurilor urbane integrate și a programelor naționale prin învățarea privind politicile de dezvoltare urbană durabilă, prin înființarea Grupurilor Locale de Sprijin și formularea de către acestea a Planurilor Locale de Acțiune. URBACT are ca țintă un impact indirect asupra implementării programelor operaționale naționale.

Aria de cooperare: cele 28 state membre din UE, Norvegia și Elveția, precum și alte state prin finanțare proprie

Buget total: 96.324.550 euro

Axa Prioritară 1 - Sprijinirea Dezvoltării Urbane Durabile

Obiectivul specific 1: Îmbunătățirea capacității orașelor de a gestiona politicile și practicile pentru dezvoltarea urbană durabilă într-o manieră integrată și participativă.

Obiectivul specific 2: Îmbunătățirea modului în care sunt elaborate strategiile de dezvoltare urbană și planurile de acțiune în orașe.

Obiectivul specific 3: Îmbunătățirea implementării planurilor integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă

Obiectivul specific 4: Creșterea accesului profesioniștilor în domeniu și al actorilor implicați în luarea deciziilor la toate nivelurile (UE, național, regional și local) la cunoștințe și know-how din cadrul URBACT privind toate aspectele legate dezvoltarea urbană în scopul îmbunătățirii politicilor de dezvoltare urbană

Axa prioritară 2 - Asistență tehnică

► Programul de Cooperare INTERACT III 2014-2020

INTERACT este un program care oferă sprijin pentru celelalte programe de cooperare. Orientarea strategică a programului INTERACT III are la bază Regulamentul UE 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind *Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului*, care definește obiectivele tematice corelate cu Strategia Europa 2020.

Scopul programului este de a intensifica cooperarea regională pentru a întări eficiența politicii de coeziune în cadrul obiectivelor de investiții pentru dezvoltare și locuri de muncă și cooperare teritorială europeană. Obiectivul tematic selectat este Obiectivul nr 11: consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a persoanelor interesate și asigurarea unei administrații publice eficiente.

Obiectivul general al programului: Creșterea capacității instituționale și eficientizarea administrației publice în atingerea obiectivelor strategiei Europa 2020 prin sprijinirea programelor de cooperare teritorială europeană în implementarea activităților specifice și utilizarea metodelor, ce asigura schimbul de experiență în sprijinul cooperării și implementării instrumentelor inovative.

Aria de cooperare: cele 28 state membre din UE, Norvegia și Elveția.

Buget total 46.344.220 euro

Axa Prioritară 1 - “Dezvoltarea și furnizarea de servicii”

Obiectivul specific 1: Îmbunătățirea managementului și capacității de control a programelor de cooperare teritorială europeană.

Obiectivul specific 2: Îmbunătățirea capacității de cooperare teritorială europeană în a colecta și comunica rezultatele programelor.

Obiectivul specific 3: Îmbunătățirea capacității de coordonare a cooperării în implementarea abordărilor inovative (GECT, strategii macro-regionale, ITI etc).

Axa prioritară 2 - Asistență tehnică

► Programul Transnațional „Dunărea” 2014-2020

Obiectivul strategic general al programului: Programul transnațional Dunărea 2014 - 2020 va finanța proiecte implementate de un parteneriat transnațional extins și care vor avea ca obiectiv îmbunătățirea politicilor publice și a cooperării instituționale.

Aria de cooperare, 14 state: Austria, Bulgaria, Cehia, Germania (landurile Baden Württemberg și Bavaria), Ungaria, România, Slovenia, Slovacia, Bosnia și Herțegovina, Muntengru, Serbia, Moldova și Ucraina (oblasturile Chernivetska, Ivano-Frankiviska, Zakarpatska, Odessa)

Excepții: Instituțiile germane și ucrainene localizate în afara ariei eligibile (în sensul înregistrării legale) sunt eligibile dacă:

- au competente în aria eligibilă (e.g. ministere, agenții federale, instituții naționale de cercetare înregistrate în afara ariei eligibile);
- îndeplinesc criteriile generale de eligibilitate;
- implementează activitățile care sunt în beneficiul ariei programului.

Buget total: 262.989.835, 60 euro

Axa Prioritară 1 - Inovare si responsabilitate sociala in Regiunea Dunării

Îmbunătățirea condițiilor cadru pentru inovare

Creșterea competențelor pentru inovarea în mediul social și mediul de afaceri

Axa prioritară 2 - Responsabilitatea fata de mediu si cultura in Regiunea Dunării

Utilizarea sustenabilă a patrimoniului și resurselor naturale și culturale

Sprijinirea restaurării și managementului coridoarelor ecologice

Sprijinirea managementului transnațional al apelor și prevenirea riscurilor produse de inundații

Îmbunătățirea capacității de răspuns și managementul situațiilor de urgență

Axa prioritară 3 – Conectivitatea în Regiunea Dunării

Sprijinirea sistemelor de transport ecologice și sigure și a accesibilității egale a zonelor rurale și urbane

Îmbunătățirea securității și eficienței energetice

Axa prioritară 5 - Asistență tehnică dedicată finanțării structurilor de management ale programului si activităților acestora

Facilitarea implementării programului

► Programul de Cooperare ESPON 2020

Programul de cooperare ESPON 2020, *Rețeaua europeană de observare a dezvoltării și coeziunii teritoriale* continuă Programul ESPON 2013 și are ca obiectiv susținerea cercetării teritoriului european și fundamentarea politicilor europene. Aria programului acoperă teritoriul celor 28 state membre UE, precum și al celor 4 state partenere ale programului: Islanda, Norvegia, Lichtenstein și Elveția. Bugetul total al programului ESPON 2020 este de 48,6 mil euro, din care 41,3 mil euro reprezintă alocarea din FEDR pentru perioada 2014 - 2020.

În calitate de țară membră a programului, România va beneficia de rezultatele ESPON 2020, constând în analize teritoriale și studii asupra tendințelor europene în diverse domenii de actualitate: evoluții pe piața muncii sau în domeniul investițiilor, modele de navetism, schimbări demografice, impactul schimbărilor climatice asupra teritoriului european etc. Rezultatele cercetărilor și proiectelor realizate în cadrul ESPON 2020 vor fi utilizate la fundamentarea și îmbunătățirea politicilor

comunitare cu impact teritorial și vor fi valorizate de statele participante prin instrumente și politici adaptate particularităților naționale și regionale. La aceasta vor contribui și analizele care vor fi realizate în cadrul programului la solicitarea autorităților naționale și regionale privind probleme specifice teritoriilor respective și relevante la nivel european.

Pentru îndeplinirea obiectivelor programului, au fost stabilite două axe prioritare:

Axa prioritară 1 - centrată pe producerea de informații teritoriale, transferul acestora, observare, instrumente și diseminare;

Axa prioritară 2 - asistență tehnică.

Axa prioritară 1 va finanța o operațiune cu beneficiar unic (Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială GECT ESPON 2020), aceasta urmând să contracteze servicii către instituțiile de cercetare prin proceduri de achiziție publică. Fondurile alocate acestei axe vor finanța proiecte de cercetare care vor contribui la:

- Furnizarea de informații teritoriale prin cercetare aplicată;
- Creșterea transferului de cunoștințe/informații teritoriale;
- Îmbunătățirea capacității de observare a teritoriului și a instrumentelor dedicate analizei teritoriale;
- O mai bună diseminare și valorificare a rezultatelor cercetărilor teritoriale de către utilizatorii interesați.

Autoritatea de Management a programului este statul Luxemburg, prin Ministerul Dezvoltării Durabile și Infrastructurii, Departamentul pentru Planificare Teritorială și Dezvoltare (DATER), Divizia pentru Afaceri Europene. Autoritatea Națională pentru România este Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Alte programe 2014 – 2020

► **Înfrățire Instituțională Twinning Out**

România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, are dreptul, prin instituțiile sale, să acorde asistență prin proiecte de înfrățire instituțională, în baza contractelor de înfrățire instituțională încheiate între instituțiile donatoare de asistență tehnică și beneficiarul de asistență tehnică. Principiile care stau la baza implementării proiectelor de twinning și modul de lucru sunt prezentate în Manualul de Twinning elaborat de Comisia Europeană.

Cadrul legal general pentru reglementarea participării României la proiectele de înfrățire instituțională în calitate de donator de asistență este reprezentat de:

- OUG 196/2008 privind înființarea activității de derulare și gestionare a proiectelor de înfrățire instituțională finanțate de Uniunea Europeană, pentru care România are calitatea de donator de asistență tehnică, cu modificările și completările următoare;

- HG nr. 723/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a OUG nr. 196/2008.

Pot acorda asistenta tehnica prin proiectele de înfrățire instituțională, următoarele categorii de donatori:

◆ instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare;

◆ instituții din România acreditate de Comisia Europeană (Mandated Body);

◆ persoanele juridice de drept privat fără scop patrimonial, înființate conform OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, care ulterior sunt acreditate de Comisia Europeană să implementeze proiecte de înfrățire instituțională;

Modalități de acordare a asistenței tehnice:

◆ depunerea unei oferte complete din partea potențialului donator de asistență tehnică;

◆ participarea în consorțiu alături de alt stat membru;

◆ depunerea unei oferte parțiale în calitate de partener junior;

◆ propunerea unor experți pe termen scurt.

Ministerul Fondurilor Europene, prin Direcția Generală Mecanisme și Instrumente Financiare Nerambursabile îndeplinește rol de:

Punct Național de Contact pentru înfrățire instituțională (PNC) responsabil cu promovarea, dezvoltarea și coordonarea activității de participare a României la proiectele de înfrățire instituțională în calitate de furnizor de asistență;

Autoritate Administrativă de Înfrățire Instituțională (AAII) responsabilă cu managementul administrativ și financiar al proiectelor de înfrățire instituțională în care România are rol de furnizor de asistență tehnică. De asemenea, verifică și avizează din punct de vedere procedural ofertele de înfrățire elaborate de autoritățile române, care vor fi înaintate Punctului Național de Contact spre a fi transmise CE sau către autoritățile administrative din țările beneficiare.

Sursa:

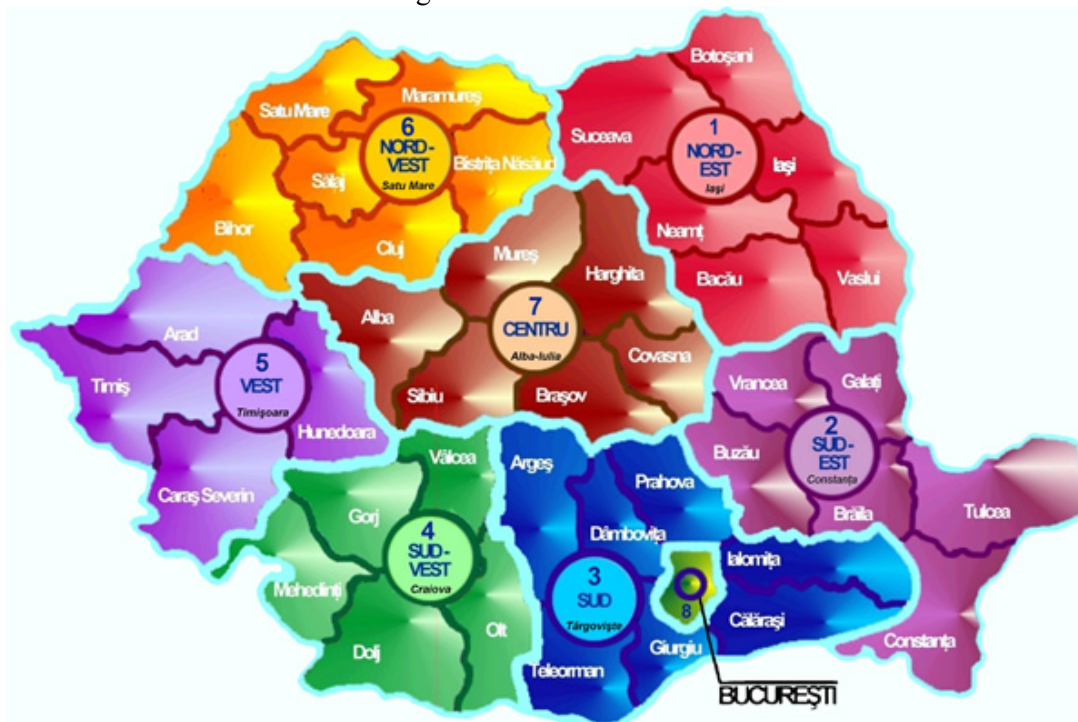
Ministerul Fondurilor Europene, <http://www.fonduri-ue.ro>
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, <http://www.madr.ro>
Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, <http://www.afir.info>

CAPITOLUL III

REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD – MUNTENIA

3.1 Regiunile de dezvoltare

În 1998 au fost create opt regiuni de dezvoltare (opt mărimi statistice) prin asocierea consiliilor județene din România, pentru a coordona dezvoltarea regională necesară aderării la Uniunea Europeană. Aceste regiuni nu au personalitate juridică și nici statut administrativ deși ele devin din ce în ce mai semnificative în dezvoltarea regională.

Cadrul legislativ pentru constituirea regiunilor de dezvoltare a fost dat prin Legea nr. 151 / 1998, privind dezvoltarea regională în România.

Conform Ordonanței de Urgență nr. 75/2001 privind funcționarea Institutului Național de Statistică au fost create opt direcții generale pentru statistică regională care, alături de cele 34 de direcții județene de statistică, au ca scop dezvoltarea statisticii regionale.

Regiunile de dezvoltare coordonează proiecte regionale de infrastructură și au devenit membre ale Comitetului Regiunilor în 2007 când România a aderat la Uniunea Europeană. Regiunile de dezvoltare ale României corespund cu diviziunile de nivel NUTS-II din Uniunea Europeană.

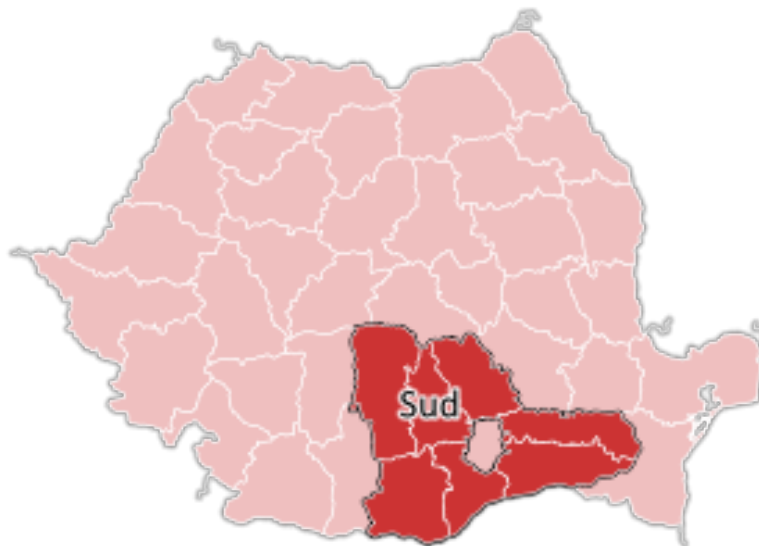
România este împărțită în opt regiuni de dezvoltare, numite după poziția geografică în țară, respectiv NORD – VEST, NORD – EST, SUD – VEST, SUD – EST, SUD, VEST, CENTRU, BUCUREȘTI și ILFOV.

Actele normative cu privire la organizarea statistică a României definesc structurile asimilabile NUTS, după cum urmează:

- Nivel NUTS I: macro - regiuni;
- Nivel NUTS II: 8 regiuni de dezvoltare, cu o populație medie de 2,8 milioane locuitori;
- Nivel NUTS III: 42 județe, care reflectă structura administrativ teritorială a României;
- Nivel NUTS IV: nu se folosește, deoarece nu s-au identificat asocieri de unități teritoriale;
- Nivel NUTS V: 265 municipii și orașe, 2.686 comune, cu 13.092 sate, care reflectă structura administrativ teritorială a României.

3.2 Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia

Regiunea Sud Muntenia este formată din județele Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman.

Argeș

Călărași

Dâmbovița

Giurgiu

Ialomița

Prahova

Teleorman

Regiunea Sud Muntenia este caracterizată printr-un cadru natural bogat, divers și pitoresc, dispus în fâșii paralele, cu înălțimi cuprinse între 10 m și 2.544 m și cuprinde trei trepte de relief: munții, dealurile subcarpatice și câmpiile.

Etajarea latitudinală a reliefului a făcut ca regiunea să beneficieze de toate tipurile climatice dezvoltate altitudinal, de la clima de câmpie, la cea de dealuri și podișuri, până la cea montană. Astfel,

Regiunea Sud Muntenia cade sub incidența climatului temperat – continental, primind și influențe climatice de tranziție umede și de ariditate.

Temperatura medie anuală se reduce gradual de la sud la nord, de la valori de peste 11°C în lunca Dunării, sudul Bărăganului și Balta Ialomiței, ajungând până la temperaturi mai mici de 2°C în zonele muntoase.

Regimul hidric prezintă mari contraste pe întreg teritoriul regiunii atât din punct de vedere cantitativ, cât și din punct de vedere al repartiției teritoriale. Astfel, procesele pluvio-genetice sunt dependente de multitudinea caracteristicilor locale ale suprafețelor adiacente și subadiacente.

Regiunea Sud Muntenia este pe locul 2 la nivel național în ceea ce privește vulnerabilitatea la schimbările climatice, conform studiului „Regiuni 2020” elaborat de Comisia Europeană în anul 2008, acest aspect influențând direct clima, printr-o creștere a temperaturilor medii înregistrate la nivelul solului.

În Regiunea Sud Muntenia diversitatea formelor de relief, structura geologică și altitudinea oferă condiții deosebit de variate, cuprinzând specii rare sau pe cale de dispariție și protejate prin lege. Totodată, pe teritoriul regiunii se găsesc un număr de 72 arii naturale protejate, care contribuie atât la conservarea biodiversității, cât și la dezvoltarea de activități recreative și turistice.

Rețeaua hidrografică a Regiunii Sud Muntenia este bine reprezentată teritorial, fiind constituită din ape de suprafață și ape subterane. De o importanță deosebită pentru regiune este și prezența fluviului Dunărea ale cărui caracteristici naturale au o mare influență asupra tuturor elementelor naturale și socio-economice ale regiunii.

Relieful variat și factorii pedologici au favorizat dezvoltarea tuturor acelor clase de soluri definite în Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor, asigurându-se astfel și o calitate superioară a solului. Fertilitatea ridicată a solului din regiune face ca necesitatea desfășurării de lucrări ameliorative să nu fie necesară decât într-o proporție mică.

Suprafețele foarte mari de soluri fertile reprezintă o oportunitate în vederea dezvoltării agriculturii și a sectorului energiilor neconvenționale.

Diversitatea formelor de relief și complexitatea geologică a acestora au determinat ca resursele naturale ale regiunii să fie bogate și variate, precum: petrol, gaze naturale, cărbune, sare, marne calcaroase, sulf, acumulări de gips și izvoare minerale.

Investițiile viitoare vor trebui să se alinieze obiectivelor tematice de protecție a mediului și să vizeze ameliorarea efectelor schimbărilor climatice și protejarea și conservarea biodiversității regiunii.

Aflate în zona de dominație a municipiului București, orașele din Regiunea Sud Muntenia sunt puternic polarizate economic și social de către acesta, structura sistemului de așezări fiind una dezechilibrată.

În regiune s-a înregistrat un grad scăzut de urbanizare în profida creșterii numărului de orașe cu 5 în intervalul 1999 – 2010, fapt care se datorează scăderii numărului de locuitori din mediul urban. Cu toate acestea, se remarcă județul Prahova cu cel mai mare grad de urbanizare (14 orașe).

Regiunea Sud Muntenia este caracterizată de existența unei rețele de așezări urbane de dimensiuni mici și medii cu o capacitate de polarizare relativ redusă.

O altă caracteristică a regiunii este prezența unor formațiuni de tip conurbație, respectiv existența unei concentrări de așezări urbane care se dezvoltă independent, sunt învecinate și au de rezolvat probleme comune. Un astfel de exemplu este Valea Prahovei unde orașele Breaza, Comarnic, Sinaia, Bușteni, Ozuga formează o zonă urbană compactă, lungă de peste 50 km.

În cadrul rețelei de localități, un element aparte îl constituie orașele pereche de pe Dunăre – Turnu Măgurele – Nikopole, Zimnicea – Svishtov, Giurgiu – Ruse, Oltenița – Tutracan, Călărași – Silistra care reprezintă o mare oportunitate pentru cooperarea transfrontalieră și, implicit, pentru dezvoltarea regiunii,

În România, cultura urbană a fost puternic influențată de trecutul istoric, mai multe popoare europene aducându-și contribuția la dezvoltarea urbană românească (turci, ruși, francezi etc.), prin urmare orașele din Moldova și Țara Românească au cunoscut o abordare spațială diferită față de cele din Transilvania.

După 1990, în plin proces de descentralizare dar și de schimbări economice majore, procesul de urbanizare a cunoscut noi forme, influențate și de tendința de migrare în zonele periurbane. În acest context, centrele orașelor au devenit neatractive, fondul construit suferind multiple degradări.

O problemă importantă este ignorarea cursurilor de apă din interiorul orașelor, deoarece acestea reprezintă un potențial uriaș prin particularizarea spațiului urban, pentru petrecerea timpului liber, pentru furnizarea unor soluții de transport sau pentru energie.

În Regiunea Sud Muntenia, peisajul cultural urban a fost profund agresat în lipsa unor strategii sau politici integrate ale zonelor protejate ale orașelor sau din lipsa de viziune a proiectelor urbane.

De asemenea, peisajul cultural rural și industrial a cunoscut o lungă perioadă de distrugeri și alterări fie prin ignoranță, fie prin abandon sau presiuni imobiliare.

Se constată că în cadrul regiunii, orașele se confruntă cu un puternic fenomen de expansiune urbană necontrolată, ce are ca efect mutarea polilor de interes din oraș (din centru înspre periferie), blocaje în trafic, un consum maimare de energie, dar și o segregare socială, negarea funcției de oraș. Așadar, se impun anumite măsuri de stopare a acestui fenomen și de diminuare a efectelor lui, deoarece aduce direct sau indirect costuri mari atât pentru administrație, cât și pentru populație.

Regiunea Sud Muntenia se remarcă printr-o pondere mai mare a așezărilor rurale, astfel că ponderea populației în 2010 era de 41,4 % în mediul urban și 58,6 % în mediul rural. Deși numărul comunelor a crescut în perioadă 1999 – 2010, populația din mediul rural a înregistrat o scădere cu 5,7%. Creșteri importante ale populației în mediul rural s-au înregistrat în comunele localizate în zonele metropolitane / periurbane a principalelor centre urbane din regiune, în timp ce scăderi ale populației s-au înregistrat în comunele aflate la mare distanță de principalele orașe.

Există diferențe de mărime medie a comunelor de la un județ la altul, în funcție de modul de organizare al acestora (comunele din zona montană sunt formate din 4-6 sate de dimensiuni mai mici, de tip răsfirat sau împrăștiat, în timp ce în zona de câmpie regăsim comune formate din 2-3 sate de dimensiuni mai mari, după modelul așezărilor de tip adunat, compact).

O mare oportunitate de dezvoltare urbană a fost dată de fondurile europene (Axa 1 din P.O.R. – Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor, poli urbani de creștere și alte programe care au finanțat proiecte cu relevanță urbană) care au adus orașele românești în contextul competitivității, în care fiecare oraș este interesat să-și sporească atractivitatea pentru investitori, turiști și forța de muncă cu o bună calificare.

Înființarea zonei metropolitane București va avea un efect negativ asupra Regiunii Sud Muntenia deoarece va include 25 UAT-uri care, în prezent, fac parte din această regiune, iar gradul de polarizare al municipiului București va crește.

Regiunea Sud Muntenia are un important potențial de dezvoltare economică, diferențiat între nordul și sudul regiunii. Partea de nord a regiunii se caracterizează printr-un grad ridicat de industrializare, Prahova deținând locul 1 pe țară în ceea ce privește producția industrială. Partea sudică a regiunii este însă o zonă subdezvoltată, dar cu un potențial important pentru dezvoltarea agriculturii performante.

În Regiunea Sud Muntenia se remarcă prezența unor zone a căror dezvoltare este limitată de caracteristicile geografice sau de profilul monoindustrial. De asemenea, se remarcă existența unor orașe de mici dimensiuni, amplasate în partea de sud a regiunii, caracterizate de un risc ridicat de sărăcie și excluziune socială, fapt ce impune adoptarea unor măsuri specifice pentru aceste zone, dar și pentru cele defavorizate geografic sau economic.

În ceea ce privește structura tehnico-edilitară, în Regiunea Sud Muntenia se distinge experiența unui număr mare de localități cu acces scăzut la aceasta. Astfel, se poate concluziona că în perioada 2014 – 2020 investițiile ar trebui direcționate și către facilitarea accesului populației la acest tip de infrastructură.

Regiunea Sud Muntenia este a doua regiune din România ca și număr de locuitori și, prin urmare, dispune de o importantă rezervă de forță de muncă ce este capabilă să îi susțină dezvoltarea economică. Cu toate acestea, Regiunea Sud Muntenia se confruntă cu un declin demografic pronunțat, cauzat de scăderea natalității și de creșterea migrației. Acest fenomen poate duce, pe termen lung la depopularea unor zone, cele mai afectate fiind județele din sud: Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman. Totodată, din interpretarea indicatorilor statistici pentru perioada 2004 – 2011, s-a observat faptul că depopularea localităților este mai accentuată în mediul rural, acolo unde este concentrată cea mai mare parte a populației Regiunii Sud Muntenia, în special în județele Ialomița și Teleorman. Scăderea constantă a populației Regiunii Sud Muntenia a determinat o scădere corespunzătoare a densității populației în perioada 2004 - 2011

Totodată, Regiunea Sud Muntenia este afectată de un amplu proces de îmbătrânire demografică, tendință evidentă în analiza mișcării naturale a populației. În perioada analizată s-a constatat o continuă scădere a numărului de copii născuți vii atât în mediul urban, cât și în mediul rural, precum și o creștere a ratei mortalității. Sporul natural a înregistrat o degradare rapidă în aceeași perioadă atât în mediul urban, cât și în mediul rural, în toate județele regiunii. Cu toate acestea, în județul Prahova se înregistrează cea mai mare pondere a populației cu vârsta cuprinsă între 25 – 64 ani, respectiv 23,9%.

Populația regiunii este omogenă din punct de vedere etnic, perioada analizată fiind caracterizată printr-o scădere a numărului populației de etnie română, concomitent cu o creștere semnificativă a populației de etnie romă, cu o concentrare masivă în special în județele Călărași și Argeș.

În Regiunea Sud Muntenia nivelul de instruire al populației este mediu. În acest context, în anul 2011 doar 11 % din populația regiunii deținea educație terțiară, poziționând astfel regiune pe ultimul loc la nivel național. Totodată, doar 14,7 % din populația regiunii cu vârstă cuprinsă între 30 – 34 ani deținea un nivel superior de educație, situându-se cu mult sub media națională de 20,4 %. Populația cu educație superioară este concentrată în județele din nordul regiunii – Argeș, Prahova, unde activează majoritatea universităților din regiune. Nivelul de instruire scăzut al populației este determinat de o serie de factori, precum: scăderea natalității, migrația populației, scăderea populației școlare, creșterea abandonului școlar și scăderea nivelului de trai cauzat de criza economică, precum și participarea redusă a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții.

Nivelul de ocupare al forței de muncă este redus la nivelul regiunii ceea ce poate determina, pe termen lung, o scădere a nivelului de trai, precum și o creștere a presiunii asupra serviciilor sociale. În același timp, un segment important al forței de muncă angajată este îmbătrânită, iar acest lucru va determina pe termen mediu și lung o creștere a raportului de dependență economică. Totodată, regiunea înregistrează și o rată de dependență demografică ridicată, ceea ce sugerează un nivel scăzut al populației active. Aceste fenomene caracterizează cu precădere Călărași, Giurgiu și Teleorman. În Regiunea Sud Muntenia, forța de muncă este concentrată în județele din sud în agricultură, iar în județele din nord în industrie și servicii. Totodată, rata șomajului a avut o evoluție similar celei de la nivel național, dar cu valori peste media națională. În perioada analizată, rata șomajului a fost mai ridicată în mediul rural, precum și în rândul populației de sex masculin. În plus, tinerii cu vârsta cuprinsă între 15-24 ani și populația matură sunt cei mai afectați de șomaj, în timp ce populația de etnie romă se confruntă cu dificultăți de integrare pe piața forței de muncă, în special în județele Argeș și Călărași.

Nivelul de trai al populației regiunii este scăzut, acest lucru fiind cauzat de factori precum: acces scăzut la servicii publice și de sănătate, nivel scăzut de educație și ocupare a forței de muncă, nivel ridicat al șomajului, precum și un nivel în creștere al sărăciei și excluziunii sociale. În județele dezvoltate ale regiunii – Argeș, Dâmbovița și Prahova – nivelul de trai este mai ridicat.

În perioada analizată, rata sărăciei a avut o dinamică strict descrescătoare, această tendință manifestându-se până în 2009 în care a atins de departe cea mai scăzută valoare din perioada 2004 – 2011. Sub efectul crizei economice însă din 2011 rata de sărăcie relativă și cea absolută au început să crească în regiune. În funcție de etnie, populația de etnie romă este cea mai afectată de sărăcie. În funcție de nivelul de educație, populația cu educație primară și gimnazială este cea mai afectată de sărăcie, în timp ce printre persoanele cu educație universitară sau post liceală și de maiștri se găseau cei mai puțini dintre săraci. Totodată, în anul 2011m, 21,61 % din populația regiunii se afla în risc de sărăcie, conform datelor Eurostat și 33,4 % din populația regiunii era afectată de lipsuri materiale grave, iar 43.657 persoane erau marginalizate, 17.301 dintre acestea fiind de etnie romă.

În pofida investițiilor realizate în perioada 2007 – 2013, regiunea încă dispune de un nivel scăzut de dezvoltare al infrastructurii de mediu. Din punct de vedere teritorial, problemele se manifestă cu pregnanță în partea de sud a regiunii – Giurgiu și Teleorman și în mediul rural. În

perioada 2014 – 2020 investițiile ar trebui să se concentreze către extinderea și modernizarea infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și epurare, cu precădere în mediul rural și în sudul regiunii.

Managementul integrat al deșeurilor continuă să fie una dintre problemele de mediu prioritare ale regiunii, operațiunile de colectare selectivă și reciclare realizându-se în prezent doar în mediul urban din anumite județe din regiune – Dâmbovița, Ialomița, Prahova, Argeș și Giurgiu. Totodată, gradul de acoperire cu servicii de salubritate este încă scăzut în mediul rural, deșeurile fiind depozitate în gospodării sau în locuri neamenajate. Din acest punct de vedere, investițiile din perioada 2014 – 2020 se vor concentra pe finalizarea implementării sistemelor de management integrat al deșeurilor din toate județele regiunii, precum și pe dezvoltarea serviciilor de salubritate în mediul rural.

În ceea ce privește calitatea factorilor de mediu, există probleme referitoare la poluarea apelor de suprafață, poluarea generată în mare parte atât de exploatarea de hidrocarburi, cât și de deversările apelor uzate menajere, insuficient epurate. Totodată, la nivelul regiunii există un număr mare de situri contaminate (361 situri / 678,9 ha cu localizare predominantă în Argeș, Dâmbovița, Giurgiu, Teleorman) rezultate în urma activității industriale. Cât privește poluarea aerului, aceasta se datorează activităților industriale energofage, traficului auto intens din zonele urbane și utilizării combustibilului solid la sistemele de încălzire ale populației. Din acest motiv, investițiile din perioada 2014 – 2020 vor fi direcționate și către decontaminarea siturilor, promovării eficienței energetice și utilizării energiilor regenerabile.

Vulnerabilitatea mare a regiunii la riscurile naturale se datorează în egală măsură infrastructurii deficitare de protecție la inundații, defrișărilor pe suprafețe mari de teren, cât și formelor de relief și schimbărilor climatice. Astfel, investițiile vizate pentru perioada 2014 – 2020 vor fi îndreptate și către creșterea capacității locale și regionale de prevenire a riscurilor naturale.

După anul 1989, economia regiunii a avut o evoluție descendentă datorată dezechilibrelor moștenite, a neconcordanței dintre componentele reformei economice și a utilizării ineficiente a resurselor naturale și umane, cu impact negativ asupra productivității, eficienței și ratei de angajare.

În perioada 2004 – 2012, cadrul economic al regiunii s-a caracterizat prin următoarele aspecte generale:

- valori ale unor indicatori ai dezvoltării economice sub cele existente la nivel de țară;
- concentrarea principalelor sectoare industrial în partea de nord a regiunii;
- declinul unor sectoare industrial tradiționale.

Economia regiunii în perioada analizată a fost influențată puternic de două fenomene, pe de o parte boom-ul economic care a caracterizat perioada 2005 – 2009, urmată de criza mondială care a afectat toate aspectele activității economice și sociale, situație în care ne regăsim și azi.

Dacă în primul interval caracterizat de creștere economică, influențat inclusiv de aderarea României la U.E., regiunea a reușit să mai atenueze din diferențele față de restul regiunilor, în perioada de criză economică acest ritm de creștere a stagnat în primul interval, pentru ca în ultimul an de analiză evoluția să fie negativă.

Caracteristica importantă a regiunii rezultă din diferențele foarte mari dintre județele din nord și cele din sud, cu specializări diferite, respectiv industrie și agricultură, specializarea simțindu-se și în avuția județelor, cu Argeș și Prahova drept lideri ai Produsului Intern Brut pe cap de locuitor.

Discrepanțele interjudețene au fost adâncite în ultimii 20 ani de restructurarea industrială care a afectat județele din sudul regiunii, cu deosebite implicații la nivel economic și social, care și-au pus amprenta în mod decisiv asupra evoluției și structurii economiei regiunii. Cele mai afectate au fost orașele mici și mijlocii, monoindustriale care se luptă și în prezent cu importante dezechilibre economice, cauzate de rata mare a șomajului, de fenomenul de migrație internă și externă.

În scopul sprijinirii revigorării economice au fost înființate prin O.U.G. nr. 24/1998 unele zone defavorizate cu scopul de a atrage investiții prin acordarea de facilități fiscale și financiare, însă proiectul nu areușit să aibă impactul așteptat.

Creșterea economică este indispensabilă într-o economie de tranziție, cum este cea a regiunii, iar dezvoltarea umană depinde de activitatea economică productivă. Problema este de a înțelege care sunt motoarele creșterii economice și cum funcționează ele, pentru a le valorifica în cel mai eficient mod, pentru a exploata cel mai bine resursele astfel încât să generăm noi oportunități care să conducă

la dezvoltarea umană, reducerea sărăciei, crearea locurilor de muncă, în general pentru bunăstarea întregii regiuni.

Situarea firmelor în prim-planul activității economice reprezintă condiția primordială pentru o dezvoltare economică durabilă și sustenabilă, fiind considerat un sector strategic atât la nivel național, regional, cât și local. Întreprinderile, îndeosebi cele mici și mijlocii, generează dinamism și profitabilitate, accentuează competitivitatea și crește gradul de ocupare al forței de muncă active, contribuind la o dezvoltare armonioasă a economiei și a vieții sociale.

În caracterizarea mediului de afaceri din regiune în perioada 2004 – 2012 se disting două perioade, respectiv una de creștere economică până în 2008, urmată de o perioadă de scădere sau stagnare în unele sectoare o dată cu resimțirea efectelor crizei economice mondiale.

Din analiza principalilor indicatori referitori la activitatea întreprinderilor din regiune se constată în 2012 o ușoară revenire în zona pozitivă, însă cu o stabilitate fragilă care se manifestă diferențiat la nivelul claselor de mărime și al sectoarelor de activitate economică de la un județ la altul.

Disparitățile interjudețene se mențin în continuare, distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate accentuând dezechilibrele referitoare la concentrarea teritorială a întreprinderilor. Între județele regiunii există încă diferențe foarte mari în ceea ce privește gradul de diversificare economică, ceea ce are consecințe negative pe termen mediu asupra dezvoltării economice a regiunii.

Structura pe sectoare de activitate relevă o specializare a județelor în industrie, îndeosebi a celor din nordul regiunii și în agricultură în județele din sud.

Un avantaj pe care regiunea ar trebui să îl fructifice mai mult este proximitatea față de capitala București, cea mai mare piață de desfacere emergentă pentru produsele obținute din activitățile agricole sau pentru serviciile de consum direct (turism, agrement etc.).

Se constată o lipsă de diversificare a tipurilor de structuri de sprijinire a afacerilor în sensul că în regiune există cel mai mare număr de parcuri industriale din România, respectiv 20 de astfel de structuri, 2 incubatoare de afaceri și un singur cluster inovativ.

Sistemul de cercetare – dezvoltare – inovare din regiune se confruntă încă cu probleme precum subfinanțarea, slaba dotare cu tehnologie performantă și remunerație scăzută. Aceste probleme au determinat slaba activitate a acestui domeniu pentru specialiști, în special pentru cei tineri, necesitând totodată investiții în dotare cu tehnologii performante.

Investițiile străine directe și-au încetinit ritmul în perioada 2008 – 2012, o dată cu primele efecte ale crizei economice, ceea ce a făcut ca regiunea să piardă o poziție în clasamentul la nivel național (locul 4 în 2012), dovedind și o scădere a atractivității regiunii pentru investitorii străini.

Comerțul exterior a avut o tendință de scădere în ultimul an de analiză, respectiv 2012, balanța de comerț exterior menținându-se pozitivă pentru al patrulea an consecutiv. Principalii contribuitori la comerțul exterior au fost județele Argeș și Prahova, care au realizat împreună 80% din exporturi și 83% din importuri, axându-se în principal pe comerțul cu mijloace de transport și produse minerale.

Pentru regiune, criza economică a avut aceleași efecte ca la nivel național, însă impactul a fost în multe cazuri mai mare, având în vedere și particularitățile socio-economice ale regiunii, urmarea fiind diminuarea performanțelor, ceea ce a dus la o stagnare a ritmului de creștere economică și adâncirea decalajelor la nivel regional și local.

Regiunea Sud Muntenia este o regiune cu un important potențial turistic natural și construit, de o mare diversitate și valoare istorică și culturală. Investițiile reduse în reabilitarea, protejarea și modernizarea patrimoniului natural și construit, precum și accesul îngreunat către unele obiective naturale și culturale (ex. Peștera Ialomicioara, Dâmbivicioara, Castele Peleş și Pelișor), constituie o provocare căreia regiunea trebuie să îi facă față în perioada 2014- 2020. Astfel, investițiile vor fi direcționate către protejarea patrimoniului natural în concordanță cu cerințele dezvoltării economice durabile, iar turismul practicat în cadrul ariilor protejate să fie unul ecologic și sustenabil. În ceea ce privește patrimoniul cultural, investițiile vor fi făcute cu precădere pentru reabilitarea obiectivelor istorice cele mai reprezentative la nivel regional și către refacerea infrastructurii de acces la acestea.

În ceea ce privește infrastructura de turism, unitățile de cazare nu sunt numeroase, necesită reabilitare și dotare, iar investițiile realizate în perioada 2007 – 2013 s-au concentrat în special în partea de nord a regiunii, ca urmare a cererii crescute pentru turismul de week end și montan. Pentru

perioada 2014 – 2020 este de dorit ca investițiile să se concentreze pe sporirea confortului oferit, respectiv reabilitări și dotări pentru creșterea numărului de stele acordate unităților de cazare.

Turismul balnear din regiune deține un potențial de ape minerale încă neexploatat (ex.: Văile Vulcana, Ovesa din comunele Vulcana Băi și Usei, Dealul Turcului din comune Bezdead, județul Dâmbovița), iar infra structura necesită investiții pentru reabilitare și dotare, însoțite de măsuri de promovare a acestui tip de turism.

Regiunea Sud Muntenia reprezintă principala destinație de turism montan din țară, prin stațiunile din județul Prahova. Totodată, acestea dețin cea mai modernă și dezvoltată infrastructură de schi, însă potențialul pentru acest tip de turism este doar parțial valorificat, deoarece există zone cu potențial important pentru turismul montan de iarnă și în județele Argeș și Dâmbovița.

În zona montană a regiunii există numeroase itinerarii turistice, însă cele mai multe dintre acestea nu beneficiază de dotări specifice de semnalizare și marcarea. Astfel, pentru perioada 2014 – 2020, investițiile ar trebui direcționate în mod special către reabilitarea semnalizării, marcării, precum și omologării traseelor recunoscute la nivel regional din Masivele Iezer – Păpușa, Leaota (versantul sud-vestic) și Bucegi.

În ceea ce privește Dunărea, ce traversează regiunea de-a lungul celor 4 județe componente – Călărași, Giurgiu, Ialomița, Teleorman – potențialul turistic al acesteia fiind unul slab deoarece porturile nu sunt în general valorificate în scop turistic și de agrement. Ca parte a rețelei de transport trans-europene, Dunărea are potențial pentru dezvoltarea turismului în zonele adiacente și pentru îmbunătățirea activităților din porturile fluviale, fiind parte din dezvoltarea transportului combinat.

Dezvoltarea rurală

Regiunea Sud Muntenia deține cel mai mare procent de populație care locuiește în mediul rural, la nivel național. Această populație este însă afectată de profunde schimbări demografice din ultimii ani (populație în scădere și îmbătrânită), iar acest lucru influențează în mod direct piața regională a forței de muncă și nivelul de ocupare. În ceea ce privește calitatea vieții și dezvoltarea economică în spațiul rural, acesta este slab echipat cu infrastructură modernă, în sudul regiunii

existând încă zone cu acces redus la serviciile publice de bază (alimentare cu apă, gaze naturale, canalizare, salubritate), infrastructură educațională, de sănătate, socială, telecomunicații etc. În acest sens, investițiile prioritare pentru perioada 2014 – 2020 ar trebui direcționate către facilitarea accesului populației din mediul rural la infrastructura de bază și servicii publice de calitate.

Agricultură

Sector important al economiei regionale, agricultura contribuie cu peste 8 % la formarea PIB-ului regional. Urmând tendința manifestată la nivel regional, suprafața agricolă a regiunii este în scădere. Chiar și în aceste condiții, regiunea deține cea mai mare suprafață agricolă și de teren arabil. Deținând astfel un potențial agricol important, regiunea are însă și zone în care acesta este insuficient valorificat (terenuri degradate și neproductive) pe fondul unei dotări deficitare cu echipamente și tehnologii moderne de producție. În ceea ce privește infrastructura de sprijin a agriculturii, trebuie menționat faptul că sistemul de irigații necesită extinderi și modernizări. De asemenea, investițiile din acest domeniu vor trebui îndreptate și către reabilitarea amenajărilor pentru desecare (în județele Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman), amenajarea terenurilor afectate de alunecări și completarea lucrărilor de combatere a eroziunii solului, decolmatări de canale, reparații la construcții hidrotehnice (Dâmbovița și Ialomița).

Producția agricolă puternic dependentă de schimbările climatice a avut o evoluție oscilantă, însă valoarea acesteia a situat regiunea pe primul loc la nivel național în anul 2011. În ceea ce privește specificul producției agricole, cea mai mare pondere este deținută de sectorul vegetal cu 75,14%, urmată de producția animală cu 24,08 % și apoi de sectorul de servicii agricole cu 0,78 %. De altfel, regiunea este lider la nivel național în ceea ce privește producția de carne, ouă, fructe și se situează pe locul doi la producția de miere. Valorile fluctuante ale producției agricole sunt totodată determinate și de dotarea tehnică necorespunzătoare (parcul regional de utilaje agricole fiind subdimensionat și uzat moral) precum și de procentul ridicat de fragmentare al exploatațiilor agricole. Un atu important este însă dat de prezența institutelor de cercetare (Fundulea, Mărăccineni, Voinești și Albota). Valorificarea producției agricole se face cu ușurință, dată fiind apropierea de cea mai mare piață de desfacere din țară (București), însă capacitatea de depozitare înregistrează un deficit de circa 20.000 to la nivel regional.

Zootehnia este bine dezvoltată în regiune, înregistrând o creștere de 5,21% în anul 2011 și constituind principalul debușeu de valorificare a producției agricole vegetale și de dezvoltare a industriei alimentare.

În ceea ce privește piscicultura, la nivelul regiunii există un număr mare de amenajări pentru acvacultură, însă majoritatea necesită reabilitări și re tehnologizări, iar producția de pește este procesată industrial într-un procent scăzut. Cu toate acestea în regiune se regăsește Stațiunea de Cercetare Nucet cu experiență și proiecte în crearea de rase și metiși industriali de crap, aclimatizarea și introducerea în cultură a unor specii noi.

Cu privire la silvicultură, suprafața acoperită de păduri în regiune se situează sub media națională, situație ce impune implicarea autorităților în păstrarea patrimoniului forestier și mai ales identificarea oportunităților de a extinde suprafețe reîmpădurite, iar în scopul protejării culturilor agricole de efectele schimbărilor climatice, realizarea de perdele de protecție agricolă.

Recensământul agricol din 2010 evidențiază provocările cărora trebuie să le facă față regiunea, și anume fărâmițarea terenurilor agricole și practicarea în continuare a agriculturii de subsidență.

Aceste provocări sunt cele care determină și competitivitatea scăzută a agriculturii, a cărei pondere în realizarea PIB-ului regional a scăzut constant în perioada 2004 – 2011. Mai mult, analiza comparată a exporturilor și importurilor de produse alimentare reliefează un proces de valorificare inefficientă a produselor agricole. În acest context, pentru o valorificare eficientă a produselor agricole, județele de graniță ce au deschidere la Dunăre (Teleorman, Giurgiu, Călărași) pot reprezenta un punct de conexiune cu celelalte axe europene de transport, cu atât mai mult cu cât aceste preocupări au fost incluse în strategiile de dezvoltare ale acestor județe. Astfel, investițiile prioritare pentru stimularea comerțului cu produse agroalimentare la nivelul regiunii ar trebui să vizeze și creșterea capacității tehnice portuare pentru un tranzit fluvial sporit de mărfuri, ce ar avea ca și beneficii costuri mai reduse de transport în condițiile unui impact mai redus asupra mediului.

Obiectivul strategic general

Stimularea unui proces de creștere economic durabilă și echilibrată a Regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor.

Obiective strategice specifice

- 1. Creșterea atractivității și accesibilității Regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;*
- 2. Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;*
- 3. Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării;*
- 4. Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor natural și a patrimoniului natural;*
- 5. Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă;*
- 6. Îmbunătățirea accesului la asistență medical și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;*
- 7. Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia Regiunii Sud Muntenia.*

Obiective orizontale:

- 1. Sustenabilitatea mediului;*
- 2. Oportunități egale;*
- 3. Inovare și societatea informațională.*

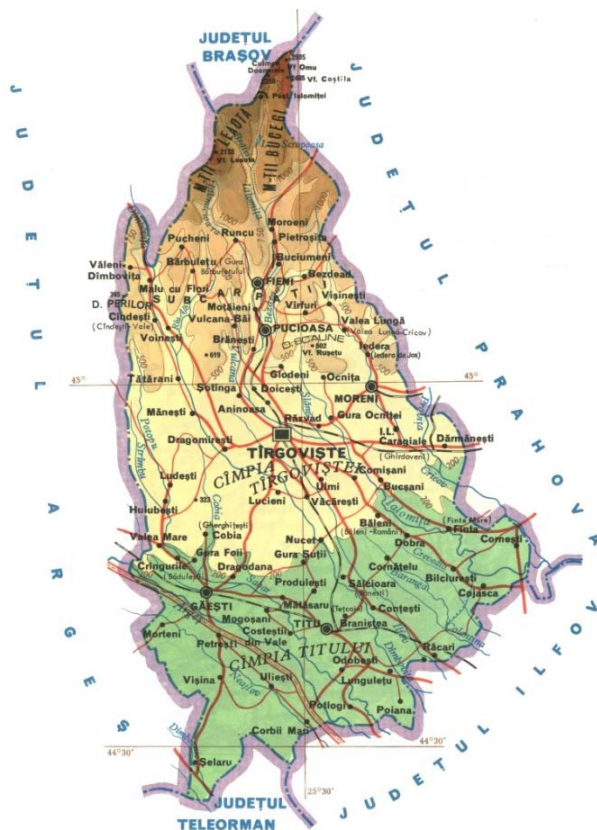
Sursa: Planul de dezvoltare regional, martie 2015,
Concluzii, Strategia de dezvoltare regional - extrase
www.adrmuntenia.ro

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

CAPITOLUL IV

PREZENTAREA JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA

4.1 Localizare și accesibilitate

Județul Dâmbovița este situat în partea central - sudică a țării, suprapunându-se bazinelor hidrografice a râurilor Ialomița și Dâmbovița. Se învecinează cu județele: Brașov la nord; Prahova la est; Ilfov la sud - est; Giurgiu la sud; Teleorman la sud-vest; Argeș la vest.

Suprafața județului Dâmbovița este de 4.053 km² ceea ce reprezintă 1,7 % din suprafața țării. Altitudinea maximă se înregistrează în Vârful Omu (2.505 m) din munții Bucegi, iar cea minimă de cca. 120 - 125 m, în Câmpia Titu.

Căile de acces:

- A1 (E 60): București – Pitești;
- DN 7: București – Găești – Pitești – Râmnicu Vâlcea – Sibiu – Arad;
- DN 71: Târgoviște – Sinaia;
- DN 72: Găești – Târgoviște – Ploiești;
- DN 72 A: Târgoviște – Câmpulung Muscel;
- DN 61: Găești – Ghimpați;
- DJ 101 A: Limita Jud. Ilfov – Movila – Ciocăniari – Limita Jud. Prahova; Lungime =

4,600 km;

DJ 101 B: Luciana (1A) – Ungureni – Răzvad – Movila – Limta Jud. Ilfov: Lungime = 8.000 km;

DJ 101 G: Limita Jud. Prahova – Crivățu – Cătunu (DN 1 A): Lungime = 6,100 km;

DJ 401 A: Limita Jud. Giurgiu – Potlogi – Zidurile - Crovu – Mitulești – Mărunțișu – Tomșani – Coteștii din Vale – Puțu cu Salcia – Poroinica – Mogoșani – Chirca - DN 7 (Merii): Lungime = 35,130 km;

DJ 503: Limita Jud. Teleorman - Șelaru – Fierbinți – Limta Jud. Argeș: Lungime = 10,930 km;

DJ 601 A: Limita Jud. Giurgiu – Brezoaia – Brezoaiele – Slobozia Moară – Răcari (DN 71): Lungime = 12,561 km;

DJ 611: Limita Jud. Teleorman – Glogoveanu – Fierbinți – Vișina – Broșteni – Petrești (DN 61): Lungime = 24,514 km;

DJ 659: Limita Jud. Argeș - DJ 503 (Șelaru): Lungime = 3,129 km;

DJ 701: Dobra (DJ 711) Cornățelu – Bolovani – Moara Nouă – Brăniștea – Titu – Sălcuța – Odobești – Crovu – Ungureni – Corbii Mari – Vadu Stanchii – Limita Jud. Teleorman: Lungime = 42,340 km;

DJ 702: Limita Jud. Argeș - Cândești Deal – Cândești Deal (DJ 702 B): Lungime = 9,300 km;

DJ 702 C: Limita Jud. Argeș - Scheiu: Lungime = 2,900 km;

DJ 711 A: DJ 711 (Bilciurești) – Săbiești – Colacu – Ghergheni – Serdanu – Pitaru – Potlogi – Corbii Mari (DJ 701): Lungime = 40,700 km;

DJ 713: Limita Jud. Prahova – Cabana Cuibul Dorului - Șeaua Dichiului – Limita Jud. Prahova: Lungimea = 5,700 km;

DJ 720 D: Limita Jud. Prahova – Mărginenii de Sus – Dărmănești: Lungime = 2,800 km;

Județul Dâmbovița are cea de-a patra densitate de rețele de drumuri din România cu 46,1 km la 100 km². Densitatea rețelei de căi ferate este de 2,4 km la 100 km², situându-se sub media națională de 4,5 km la 100 km².

4.2 Structura administrativă

Structura administrativă a județului Dâmbovița cuprinde:

- 2 municipii: Târgoviște și Moreni;

- 5 orașe: Găești, Pucioasa, Titu, Fieni și Răcari;

- 82 comune: Aninoasa, Băleni, Bărbulețu, Bezdead, Bilciurești, Braniștea, Brănești, Brezoele, Buciumeni, Bucșani, Butimanu, Căndești, Ciocănești, Cobia, Cojasca, Comișani, Conțești, Corbii Mari, Cornățelu, Cornești, Costeșii de Vale, Crângurile, Crevedia, Dăramănești, Dobra, Doicești, Dragodana, Dragomirești, Finta, Glodeni, Gura Foi, Gura Ocnitei, Gura Șuții, Hulubești, I.L. Caragiale, Iedera, Lucieni, Ludești, Lungulețu, Malu cu Flori, Mănești, Mătăsaru, Mogoșani, Moroeni, Morteni, Moțăieni, Răzvad, Nucet, Ocnita, Odobești, Petrești, Perșinari, Pietrari, Pietroșița, Poiana, Potlogi, Produlești, Pucheni, Răciu, Răscăești, Răzvad, Râu Alb, Runcu, Sălcioara, Slobozia Moară, Șelaru, Șotânga, Tărtășești, Tătărani, Uliești, Ulmi, Valea Lungă, Valea Mare, Văcărești, Văleni – Dâmbovița, Vârfuri, Vișina, Vișinești, Vlădeni, Voinești, Vulcana – Băi, Vulcana – Pandle; - 353 sate.

Cele mai mari comune sunt:

- Răzvad, 9024 locuitori;
- Dragomirești, 8695 locuitori;
- Cornești, 8600 locuitori;
- Băleni, 8500 locuitori;
- Potlogi, 8460 locuitori;
- Corbii Mari, 8357 locuitori;
- Cojasca, 7300 locuitori;
- Crevedia, 6749 locuitori.

Municipiul Târgoviște este reședința de județ și cel mai mare oraș al județului Dâmbovița. Reședință domnească și capitală între anii 1396 și 1914, orașul a deținut mai bine de 3 secole statutul de cel mai important centru economic, politico - militar și cultural – artistic al Țării Românești.

Moreni este un municipiu foarte important din istoria petrolului românesc, centru al industriei extractive a petrolului din trecut și azi, al industriei constructoare de mașini, a textilelor și utilajelor complexe.

Găești are predominant funcție industrială și agricolă, însă acestora li se adaugă și funcția de transport, comercială, de învățământ, cultural - științifică, rezidențială, sanitară și, nu în ultimul rând, turistică.

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Pucioasa este principala stațiune balneoclimaterică, cunoscută pentru izvoarele minerale de pucioasă și iod.

Titu se prezintă ca un nod feroviar secundar, având o poziție mediană față de orașele București, Pitești și Târgoviște.

Fieni este direct legat de municipiul Târgoviște, prin calea ferată Titu – Târgoviște – Pietroșița, prin care se poate ajunge în capitala București.

Răcari este un oraș cunoscut până în 1911 sub numele de Podul Bărbierului. Principalele ramuri industriale sunt: metalurgie, prelucrarea lemnului, confecții și textile.

Organizarea administrativă a teritoriului la 31 decembrie

Anii	Numărul orașelor și municipiilor	din care: municipii	Numărul comunelor	Numărul satelor
2002	6	1	77	361
2003	6	2	78	361
2004	7	2	82	353
2005	7	2	82	353
2006	7	2	82	353
2007	7	2	82	353
2008	7	2	82	353
2009	7	2	82	353
2010	7	2	82	353
2011	7	2	82	353
2012	7	2	82	353

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=408>

4.3 Cadrul natural

4.3.1 Relief

Teritoriul este dispus pe trei trepte de relief, care se succed de la nord spre sud pe o diferență de nivel de cca. 2.400, acestea sunt alcătuite din munți (9 %), dealuri (41 %) și câmpii (50 %). Etajat de la câmpia joasă până la cele mai înalte piscuri ale Munților Bucegi, relieful județului Dâmbovița prezintă o mare diversitate peisajistică. Succesiunea treptelor de relief poartă amprenta factorilor geologici, cât și a celor fiziogeografici, care au participat activ la formarea și evoluția lor. Cea mai veche și mai înaltă unitate de relief, situată în partea de nord a județului, este formată de munții Leaota și Bucegi. Primul masiv, fiind alcătuit din șisturi cristaline, se deosebește ca morfologie de Munții Bucegi, în a căror alcătuire predomină calcarele, gresiile și conglomeratele.

Subcarpații alcătuiesc cea de-a doua treaptă de relief și ocupă 23 % din suprafața județului. Din punct de vedere geologic sunt alcătuiți din depozite paleogene la nord și neogene la sud. Aproape toată gama formațiunilor este cutată într-o succesiune latitudinală de sinclinale și anticlinale puternic faliat. Nota dominantă a reliefului o dau fenomenele de alunecare și de eroziune torențială, care scot din circuitul agricol suprafețe apreciabile de teren. Piemontul Cândești constituie o treaptă de relief care se deosebește prin alcătuirea geologică, tectonică și morfologică atât de Subcarpați, cât și de zona de câmpie. Interfluviile sunt netede, împădurite, ușor înclinate spre sud și fragmentate de văi mult mai adâncite în cuvertura de pietrișuri.

Câmpiile, care ocupă peste 50 % din suprafața județului, alcătuiesc cea mai joasă și cea mai tânără treaptă de relief. Orientarea generală a interfluviilor, nord - vest și sud - est, panta mică a acestora, lățimea și gradul slab de fragmentare dau nota dominantă a acestei unități. Din forajele existente se constată prezența unei cuverturi de pietrișuri de grosimi variabile peste care stau depozite leosoide sau de luncă. În condiții specifice de climă și vegetație, pe aceste depozite s-au format cele mai fertile soluri din județ.

4.3.2 Rețeaua hidrografică

Apele de suprafață

Rețeaua hidrografică aparține la două sisteme hidrografice distincte: cel al Ialomiței, în jumătatea de nord – est și cel al Argeșului în jumătatea de sud – vest. Densitatea rețelei de râuri variază între 0,5 și 0,8 km / km² în zona montană, între 0,3 și 0,5 km / km² în zona Subcarpatică și între 0,3 și 0,4 km / km² în zona joasă. Râul Ialomița izvorăște de pe versantul sudic al masivului

Bucegi și părăsește teritoriul județului în amonte de confluența cu râul Cricovul Dulce, având o suprafață de bazin de 1.208 km² și o lungime de 132 km. Panta medie a râului pe teritoriul județului este de 17,5 %.

Râul Argeș ale cărui izvoare se găsesc pe versanții sudici ai munților Făgăraș, străbate județul pe o lungime de 47 km, la intrarea în județ având o suprafață de bazin de 3.590 km² și respectiv lungimea de 177 km. Panta medie a râului pe sectorul aferent județului este de 1,65 %. Cel mai important afluent al Argeșului este Dâmbovița care are la intrarea în județ o suprafață de bazin de 636 km² și o lungime de 157 km, confluența cu Argeșul fiind însă în afara județului Dâmbovița. Interfluviul dintre Dâmbovița și Ialomița este drenat, în zona de câmpie de Colentina și Ilfov, afluenți ai Dâmboviței cu care se unește în județul Giurgiu. Un alt afluent important al râului Argeș este Sabarul, care își culege apele de pe teritoriul județului Dâmbovița și pe care îl părăsește în apropierea comunei Potlogi, unde are o suprafață de bazin de 740 km² și o lungime de 65 km. Partea de sud – vest a județului este drenată de râurile din zona superioară a bazinului Neajlov, afluent al Argeșului, cu care confluențează în județul Giurgiu.

În câmpie, sunt amenajate o serie de iazuri și heleștee (Nucet, Comișani, Bungetu, Băleni) de importanță locală. În bazinul superior al Ialomiței, în amonte de Cheile Orzei, se află lacurile de acumulare Bolboci și Scropoasa, care deservește uzinele hidrocentralelor de la Doicești și Moreni. În zona Pucioasa există un lac de acumulare, având în aval o păstrăvărie și funcție turistică.

Apele subterane

Rezervele de ape subterane din cuprinsul județului Dâmbovița depind de gradul de permeabilitate, cât și de grosimea și extensiunea rocilor care le înmagazinează. Astfel, rocile compacte din zona montană sunt în general impermeabile pentru o bună parte a munților Leaota și Bucegi. Totuși, abundența și permanența izvoarelor dovedește existența apelor freatice, dar acestea sunt acumulate în depozitele de pantă și de la baza versanților.

O situație mai aparte prezintă conglomeratele din sinclinalul Bucegilor, care au un grad de permeabilitate mai mare față de depozitele constituite din jur, dar nu dau izvoare cu un debit prea mare. În zona de munte nu putem vorbi de prezența straturilor acvifere de adâncime. Depozitele constituite din zona subcarpatică au diferite grade de permeabilitate, în funcție de natura lor. Există

strate acvifere locale în depozitele de pietrișuri, nisipuri și argile din formațiunile pliocene și pleistocene inferioare.

Trebuie să remarcăm faptul că prin infiltrarea apelor superficiale în depozitele miopliocene, acelea suferă de cele mai multe ori un proces de mineralizare accentuată și apar, sau sunt întâlnite în foraje, ca ape minerale cu importanță mare pentru economia județului. Interfluviul dintre Dâmbovița și Argeș, exceptând luncile celor două râuri, este alcătuit din depozite de pietrișuri și nisipuri cu permeabilitate bună. În colțul sud – vestic al județului, la sud de lunca Argeșului, în sectorul aferent Câmpiei Găvanu – Burdea, apele freatice au condiții foarte bune de înmagazinare, pietrișurile și nisipurile strator de Frătești fiind prezente la o mică adâncime sub cuvertura de loess. Aceleași depozite cu o granulometrie foarte favorabilă infiltrației și deci un orizont freatic foarte bine dezvoltat se întâlnesc și în luncile Argeșului și Dâmboviței pe întregul traseu din județ și de pe valea Ialomiței în avale de Pucioasa.

4.3.3 Clima

Județul Dâmbovița aparține în proporție de cca. 80 % sectorul cu climă continentală (50 % ținutului climatic al Câmpiei Române și 30 % ținutului climatic al Subcarpaților) și în proporție de cca. 20 % sectorului cu climă continental – moderată.

Ținutul cu clima de câmpie se caracterizează prin veri foarte calde, cu precipitații moderate și ierni nu foarte reci, cu viscole rare și intervale de încălzire frecvente. Pentru sectorul cu climă continental – moderată sunt caracteristice verile răcoroase, cu precipitații abundente și ierni foarte reci, cu viscole frecvente. Temperatura aerului variază în limite largi din cauza diferențelor mari de altitudine a reliefului.

4.3.4 Resurse naturale

Resursele naturale ale județului Dâmbovița sunt variate, precum: zăcăminte de țiței și gaze naturale, cărbune, roci și materiale de construcții (calcare, gresii, nisipuri și pietrișuri) izvoare minerale sulfuroase - cloruro – sodice, sulfatate și bicarbonate folosite în diverse tratamente medicale, în stațiunea cu profil balneoclimateric, Pucioasa.

De asemenea, terenurile ocupate cu păduri și vegetație forestieră reprezintă o sursă importantă de masă lemnoasă și un mediu propice pentru fauna de interes cinegetic (cocoșul de munte, capra neagră, râsul etc.).

Județul dispune de un parc natural în suprafață de peste 16 ha, în Munții Bucegi, care numără nu mai puțin de 10 rezervații naturale deosebit de importante prin frumusețea peisajului și prin interesul științific, grupate în exclusivitate pe teritoriul comunei Moroieni. Tot aici se regăsesc și o serie de monumente ale naturii între care și formele eoliene, Sfinxul și Babele, adevărate embleme ale României.

4.4 Populația

Dezvoltarea socio - economică este influențată, printre alți factori, de evoluțiile demografice înregistrate la nivelul județului Dâmbovița. Interdependența dintre dezvoltarea economică și dezvoltarea demografică fundamentează demersul unei analize de tipul celei inițiate în acest capitol. Evoluția indicatorilor demografici furnizează informații privind modul în care evoluția economică afectează starea populației. În acest capitol vor fi prezentate principalele tendințe semnalate în evoluția indicatorilor demografici (densitatea populației, populația pe sexe, natalitate, mortalitate, divorțuri, spor natural, mortalitate infantilă), cei referitori la incluziunea socială precum și date privind ocuparea forței de muncă în județul Dâmbovița.

Tendențele generale la nivelul județului în ceea ce privește indicatorii demografici indică o scădere constantă generală a populației județului. Valorile indicatorilor prezentați, în ciuda unor fluctuații ușor pozitive cunosc în general evoluții negative. Această situație ar putea fi obiectul politicilor inițiate la nivelul județului prin care să se creeze premisele unor tendințe pozitive în evoluția demografică. Domenii precum educația, sănătatea sau serviciile sociale reprezintă câteva din ariile de intervenție care impun luarea unor măsuri care să conducă la stabilizare și ulterior la o creștere a valorii indicatorilor demografici.

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Populația pe sexe și medii, la 1 ianuarie

Anii	Total (număr persoane)			Urban (număr persoane)			Rural (număr persoane)			Locuitori / km ²
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	
2002	542414	265328	277086	163165	78866	84299	379249	186462	192787	133.8
2003	540450	264325	276125	162695	78496	84199	377755	185829	191926	133.3
2004	538694	263457	275237	162329	78213	84116	376365	185244	191121	132.9
2005	537910	262944	274966	168265	80988	87277	369645	181956	187689	132.7
2006	536248	262007	274241	167644	80568	87076	368604	181439	187165	132.3
2007	534171	260856	273315	166928	79978	86950	367243	180878	186365	131.8
2008	531441	259255	272186	165298	79115	85983	366343	180140	186203	131.1
2009	531011	258925	272086	163933	78381	85552	367078	180544	186534	131.0
2010	530332	258613	271719	163292	77916	85376	367040	180697	186343	130.8
2011 *	529650	258356	271294	162448	77428	85020	367202	180928	186274	130.6
2012 *	528922	258156	270766	161699	77016	84683	367223	181140	186083	130.5
2013 *	527515	257423	270092	160395	76155	84240	367120	181268	185852	130.1

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=575>

* Populația a fost calculată prin metoda componentelor folosind surse de date administrative pentru migrația externă. Aceste surse nu acoperă întregul fenomen migratoriu, mai ales la nivelul emigrației. Ca atare, există o subevaluare severă a acestui fenomen care duce la o supraevaluare a populației României. Datele prezente au caracter provizoriu, urmând ca numărul populației stabile să fie recalculat după definitivarea rezultatelor definitive ale Recensământului Populației și Locuințelor 2011, pentru seriile de timp până la precedentul recensământ.

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Populația pe grupe de vârste, la 1 iulie

Anii	Total	Pe grupe de vârstă		
		0 - 14 ani	15 - 59 ani	60 ani și peste
2002	541431	99535	337829	104067
2003	539322	94991	340640	103691
2004	538126	91280	343233	103613
2005	537090	87691	346046	103353
2006	535087	86413	345522	103152
2007	533330	84470	345089	103771
2008	530849	83169	343461	104219
2009	530354	82005	342434	105915
2010	529781	81344	340824	107613
2011*	518745	83545	322097	113103
2012	528619	79659	338278	110682

* Datele rezultate în urma recensământului populației din 2011

INS – Direcția de Statistică

Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=409>

Populația ocupată civilă, pe activități ale economiei naționale:

Mii persoane								
Județul Dâmbovița (CAEN Rev.1)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Total economie	205.5	203.4	200.3	199.4	199.1	198.5	202.8	198.5
Agricultură, vânătoare și silvicultură	101.3	87.0	83.2	75.6	76.8	72.4	70.9	69.9
Pescuit și piscicultură	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Industrie, din care	46.9	53.5	50.3	51.9	49.2	49.2	49.8	49.9
Industrie extractivă	7.4	7.5	7.4	6.9	5.1	3.7	3.8	3.5

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Industrie prelucrătoare	36.1	42.7	40.0	42.2	41.3	43.2	43.5	43.9
Energie electrică și termică, gaze și apă	3.4	3.3	2.9	2.8	2.8	2.3	2.5	2.5
Construcții	4.6	4.8	5.7	6.0	5.3	5.8	6.4	7.8
Comerț	16.2	20.3	22.3	22.7	24.3	25.1	27.3	24.2
Hoteluri și restaurante	0.8	1.1	1.4	3.1	3.0	2.8	2.7	2.8
Transport, depozitare și comunicații	7.8	7.0	6.5	7.6	8.4	9.6	10.8	10.1
Intermedieri financiare	0.8	0.9	0.8	1.0	1.0	0.9	1.0	1.0
Tranzacții imobiliare și alte servicii	4.6	5.3	6.0	6.8	7.1	8.0	8.5	8.0
Administrație publică și apărare	3.7	3.8	4.0	3.7	3.8	4.2	4.9	5.1
Învățământ	9.7	9.0	9.1	9.4	9.3	9.1	9.1	9.2
Sănătate și asistență socială	7.8	8.5	8.3	7.9	7.8	8.2	8.2	8.5
Celelalte activități ale economiei naționale	2.3	2.2	2.6	3.6	3.0	3.1	3.1	1.9

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=483>

Mii persoane				
Județul Dâmbovița (CAEN Rev.2)	2009	2010	2011	2011
Total economie	193.1	193.6	193.3	196.6
Agricultură, silvicultură și pescuit	69.8	69.3	70.6	72.5
Industrie	47.7	47.5	46.8	45.7
Industrie extractivă	3.2	2.5	2.2	2.1
Industrie prelucrătoare	40.5	41.4	41.4	40.4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer	1.4	1.5	1.2	1.0

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

condiționat				
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2.6	2.1	2.0	2.2
Construcții	6.8	6.1	5.6	5.6
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	25.2	27.5	27.5	28.0
Transport și depozitare	10.8	12.0	12.3	13.1
Hoteluri și restaurante	1.4	1.8	2.1	2.6
Informații și comunicații	0.5	0.5	0.5	0.7
Intermedieri financiare și asigurări	1.0	0.9	0.9	0.9
Tranzacții imobiliare	1.0	0.5	0.5	0.6
Activități profesionale, științifice și tehnice	2.0	1.9	1.9	1.8
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2.9	3.4	3.4	4.2
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	5.3	4.4	4.3	4.2
Învățământ	8.9	8.4	8.4	8.1
Sănătate și asistență socială	7.8	7.6	6.6	6.7
Activități de spectacole, culturale și recreative	0.7	0.7	0.7	0.7
Alte activități ale economiei naționale	1.3	1.1	1.2	1.5

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=483>

4.5 Economie

4.5.1 Industrie

Economia județului Dâmbovița este complexă. Pe primul loc se situează industria extrem de diversificată și a cărei contribuție la valoarea adăugată brută a județului a fost de peste 29 %. Principalele ramuri sunt industria metalurgică (32 %) industria de mașini și echipamente (21,6 %), industria extractivă de petrol și gaze naturale (9,4 %) și de minerale nemetalice (7,8 %), industria

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița

alimentară (3,6 %) și chimică (1,9 %), alte ramuri industriale (22,4 %). Din numărul total al societăților comerciale active (peste 6.000), mai mult de 40,5 % funcționează în comerț, cca 12,6 % în industrie, cca 36,1 % în servicii, și peste 10,8 % în construcții.

Cele mai importante și reprezentative societăți sunt cele din domeniul metalurgic, combinatul de Oțeluri Speciale, Oțelinox, Laminorul de benzi electrotehnice din municipiul Târgoviște, Arctic Găești – unul din marii producători de aparatură electrocasnică, combinatul de ciment de la Fieni, fabrica de cărămidă de la Gura Ocniței.

4.5.2 Agricultură

Agricultura este cea de-a doua activitate economică de bază, cu o contribuție la valoarea adăugată brută a județului de cca 11,6 %. Sectorul vegetal este preponderent, deținând cca 64 % din totalul producției, față de cca 36 % cât reprezintă sectorul producției de animale. Producția vegetală este orientată spre cultura cerealelor boabe, cartofilor, legumelor și fructelor, producțiile obținute la legume, fructe și cartofi plasând județul Dâmbovița în categoria marilor producători. În anul 2010, județul Dâmbovița a dat 10,4 % din producția națională de fructe (locul 2 pe țară), 7,3 % din producția de legume a țării (locul 3 pe țară) și locul 1 pe țară la producția de cartofi. În ceea ce privește producția animală, Dâmbovița deține locul 6 în ierarhia județelor la producția de carne și locul 3 la producția de ouă.

Fondul funciar, după modul de folosință, la 31 decembrie

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Suprafața totală	405427	405427	405427	405427	405427	405427
Suprafața agricolă	249001	248588	248468	248368	248132	247700
Arabil	175055	174764	175256	175347	175276	175123
Pășuni	43829	43729	43094	42904	42749	42478
Fânețe	20362	20287	20112	20112	20063	20033
Vii și pepiniere viticole	329	329	329	329	329	329

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Livezi și pepiniere pomicole	9426	9479	9677	9676	9715	9737
------------------------------	------	------	------	------	------	------

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=551>

Din suprafața cultivată în anul 2011 (148.575 ha, în urcare față de anul precedent), majoritatea terenurilor erau în proprietate privată, iar producția medie la picipalele culturi, potrivit datelor statistice erau următoarele:

Județul Dâmbovița	Total (kg)	din care proprietate majoritar privată (kg)
Grâu și secară	3.325	3.326
Orz și orzoaică	2.680	2.682
Ovăz	2.287	2.289
Porumb boabe	4.630	4.631
Mazăre boabe	1.530	1.532
Fasole boabe	1.353	1.353
Floarea soarelui	1.727	1.727
Soia boabe	667	1.000
Cartofi	17.796	17.798
Cartofi de toamnă	19.082	19.087
Tomate	19.660	19.666
Ceapă uscată	12.553	12.554
Varză	27.977	27.978
Pepeni verzi și galbeni	25.360	25.360
Lucernă	18.106	18.110
Trifoi	14.624	14.624

4.6 Sănătate

Serviciile de îngrijire a sănătății sunt furnizate printr-o rețea de unități sanitare (spitale, policlinici, dispensare și alte instituții) aparținând atât sectorului public, cât și privat. Rețeaua

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

județeană a sistemului sanitar este formată din 4 spitale, 6 ambulatorii integrate spitalelor, dispensare și cabinete medicale individuale și de specialitate în toate localitățile județului, iar cea farmaceutică din peste 180 de farmacii și puncte farmaceutice.

Principalele unități sanitare, cu proprietate majoritar de stat,

Anii	Spitale	Policlinici	Dispensare medicale		Centre de sănătate	Creșe	Farmacii ¹⁾
			Total	Teritoriale			
2002	9	1	15	-	2	8	11
2003	7	1	11	-	1	8	11
2004	7	1	8	-	1	8	11
2005	7	1	5	-	1	8	13
2006	7	1	5	-	1	4	13
2007	7	1	5	-	1	5	14
2008	7	1	5	-	1	5	13
2009	8	-	5	-	1	7	13
2010	5	-	5	-	-	7	13
2011	4	-	5	-	-	7	8
2012	4	-	5	-	-	7	8

¹⁾ Inclusive puncte farmaceutice

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=416>

Paturile în spitale și personalul medico – sanitar, la 31 decembrie

Anii	Paturi în spitale ¹⁾	Medici ²⁾	Stomatologi	Farmaciiști	Personal sanitar mediu
2002	3161	674	168	110	2.466
2003	2369	675	171	114	2.334
2004	2403	659	166	113	2.426
2005	2418	640	165	129	2.484
2006	2408	625	176	95	2.470
2007	2163	653	190	98	2.521

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

2008	2188	625	178	114	2.604
2009	2574	653	192	104	2.683
2010	2699	650	180	151	2.533
2011	2568	639	185	164	2.575
2012	2568	620	195	169	2607

¹⁾ Inclusive paturile din centrele de sănătate

²⁾ Exclusiv stomatologi

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=415>

4.7 Educație

Sistemul educațional în județul Dâmbovița asigură școlarizarea la toate nivelurile, de la învățământul preșcolar la cel universitar, reprezentat de Universitatea Valahia Târgoviște. Structura universitară s-a diversificat în cei peste 20 de ani de la înființare, în funcție de necesitățile economico-sociale și de cerințele pieței muncii, având astăzi 9 facultăți, între care amintim cea de Științe Economice, Științe Umaniste, Științe Juridice, Facultatea de Inginerie Electrică, cea a Materialelor și cea a Mediului. În prezent, la toate formele de învățământ, incluzând aici și învățământul postuniversitar și cel la distanță, studiază peste 6.480 de studenți. Pe lângă activitatea didactică și de cercetare științifică, Universitatea Valahia cuprinde și centre de formare profesională în concordanță cu cerințele mediului economic și social în care funcționează.

Populația școlară pe niveluri de educație (inclusiv învățământul particular)

Județul Dâmbovița	Anii								
	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013
Preșcolar	14574	14513	14464	14796	14860	15258	15185	15038	13199
Primar și gimnazial: - Total	52830	50529	48630	47058	46373	45149	43964	41464	44359
- Primar (cl.I-IV)	25891	24798	23985	22069	22172	21732	21233	20539	23297
- Gimnazial (cl.V-VIII)	26603	25446	24414	24783	23999	23227	22568	20765	20903
- Învățământul special	336	285	231	206	202	190	163	160	159

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

(cl.I-VIII)									
Liceal	17477	16920	17202	17464	17079	18293	19575	20193	18972
Profesional și de ucenici	6918	7055	5833	5076	4384	2579	1192	224	314
Postliceal și de maiștri	766	681	577	845	900	873	936	1069	1454
Superior	9196	9076	8756	8361	8037	8214	7758	6480	5405

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?id=388>

Numărul și activitatea bibliotecilor

Anii	Biblioteci (total)			din care: biblioteci publice		
	Unități (număr)	Volume existente (mii)	Volume eliberate (mii)	Unități (număr)	Volume existente (mii)	Volume eliberate (mii)
2002	350	2379	1309	81	1010	888
2003	342	2359	1445	82	1022	852
2004	352	2386	1446	82	1038	898
2005	361	2551	1388	83	1070	957
2006	365	2548	1387	89	1097	910
2007	369	2637	1343	89	1133	845
2008	369	2750	1220	89	1157	747
2009	364	2794	1246	89	1173	760
2010	369	2810	1208	89	1185	729
2011	352	2871	1073	89	1195	633
2012	343	2840	1172	88	1173	690

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?id=413>

4.8 Turism

Turismul este un domeniu slab reprezentat în raport cu potențialul existent, care se pretează la cele mai diverse forme de turism: cultural - istoric și religios - reprezentat de numeroasele vestigii istorice, monumente de artă de o valoare națională incontestabilă, turism montan foarte bine reprezentat în masivele Bucegi și Leaota, unde se poate practica alpinismul, sporturile extreme,

sporturile de iarnă, drumețiile, turism școlar, balnear, turism rural și agroturism. La nivel regional Dâmbovița deține locul 3 în ceea ce privește numărul unităților de cazare, la distanță mare față de Prahova și Argeș.

Turismul balnear

Țara noastră se bucură de aproape o treime din apele termale din Europa, ale căror efecte benefice sunt certificate de secole. Aceste izvoare de sănătate sunt prezente și în județul Dâmbovița (Pucioasa, Vulcana Băi și Bezdead). Dintre cele enumerate, doar Pucioasa se bucură de o bază de tratament balnear. Aceasta are un trecut de peste 170 de ani și este încadrată de o parte și de alta de dealuri din care izvorăsc apele sulfuroase. Beneficiile acestor izvoare sunt recunoscute în tratarea unor afecțiuni precum cele reumatismale, inflamatorii, degenerative, articulare etc.

Căile de acces spre bazele de tratament sunt atât feroviare, cât și rutiere, stațiunea oferind pe lângă tratamente terapeutice și posibilități de recreere în locuri special amenajate cum ar fi: Parcul Independenței sau Centrul Cultural, unde se organizează săptămânal diferite întâlniri.

Lacul Pucioasa

Stațiunea Vulcana Băi

Vulcana Băi reprezintă una din localitățile județului Dâmbovița cu un potențial turistic balnear și climateric deosebit, recunoscută pe plan european pentru apele minerale iodurate, ocupând locu II în Europa din acest punct de vedere.

Bezdead este una din cele mai mari comune din județ, ale cărei ape mineralizate din Valea Sărată și Valea Roșoiu sunt folosite de localnici în scopuri curative, sau pentru conservarea legumelor, sau ale cărei izvoare de apă sulfuroasă din Ursei și Dealul Ticului sunt benefice în cazul anumitor afecțiuni precum cele ale rinichilor.

Natura și omul au lăsat aici importante tezaure pentru recreere, astfel că pe lângă peisajele mioritice de poveste sunt demne de admirat și diferite edificii cu valoare istorică și culturală.

Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, la 31 iulie 2012

Județul Dâmbovița	Număr unități
Total	66
Hoteluri	17
Hosteluri	3
Moteluri	3
Cabane turistice	5
Campinguri și unități tip căsuță	-
Vile turistice și bungalouri	3
Tabere de elevi și preșcolari	4
Pensiuni turistice	10
Sate de vacanță	-
Pensiuni agroturistice	21
Spații de cazare pe nave	-

INS – Direcția de Statistică Dâmbovița <http://www.dambovita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=523>

4.8.1 Obiective turistice

4.8.1.1 Muzee

♦ Muzeul sătesc Pietroșița – înființat de prof. D. Ulrieru, colecția care reunește piese de istorie și etnografie este adăpostită într-un monument de arhitectură, „Casa Șerban Popescu”, ridicată la 1870. De remarcat, covoarele cu care comuna Pietroșița excelează ca centru specializat.

♦ Curtea Domnească Târgoviște - complexul aulic a fost edificat între secolele XIV-XVII și a reprezentat locul de unde domnii care au rezidat aici au condus Țara Românească, centrul de concepere a luptei pentru neatârnare și focar de cultură și civilizație. Reprezentative pentru arhitectura și arta românească, monumentele Curții Domnești cuprind elemente novatoare și soluții ce au influențat puternic în epocă. Organizatorii muzeului s-au străduit să realizeze o legătură organică între monumente și activitatea expozițională. În Turnul Chindiei a fost organizată expoziția „Vlad Tepeș-Dracula. Legendă și adevăr istoric”, iar în Biserica Domnească a fost amenajată „Colecția de artă brâncovenească”. În pivnițele Casei domnești a lui Petru Cercel se află o interesantă colecție lapidariu și un scurt istoric al Curții Domnești. Deși principalele monumente existente aici datează din perioada

de după cea a lui Mircea cel Bătrân, săpăturile arheologice au scos la iveală o interesantă fortificație și casa numită a parcalabului și alte vestigii datate în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, anterioare domniei lui Mircea cel Bătrân, puțin reprezentat acum în cadrul complexului muzeal.

♦ Muzeul de istorie - actualul muzeu de istorie a fost deschis vizitatorului în luna septembrie 1986 în clădirea fostului „Palat de Justiție”, local care a început să fie construit cu bani obținuți, așa cum spun documnetele vremii, la 23 februarie 1901, iar în anul următor construcția în stil neoclasic, era gata. Echilibrul construcției și sobrietatea volumelor au cerut ca, după 1918, să i se adauge un etaj. În acest spațiu se află expoziția de bază a muzeului, care vorbește vizitatorului despre istoria poporului roman din epoca paleolitică până la 1918.

♦ Galeriile Stelea - funcționează în clădirea fostului Muzeu orășenesc Târgoviște construită de arhitectul Nicolae Ghica - Budești și inaugurată în anul 1938 de Nicolae Iorga, spațiu care prin reorganizare a devenit Muzeu de arheologie până în 1986. Din colecția inițială, inaugurată în ianuarie 1944, se păstrează colecția Lapidarium amenajată în peristil. În prezent, spațiul este amenajat special pentru expoziții temporare.

♦ Muzeul Sctiitorilor Dâmbovițeni - a fost inaugurat la 30 decembrie 1968 și este adăpostit în casa scriitorului I. Al. Brătescu Voinești, construită între anii 1897 - 1898, „un roman de toată frumusețea”, cum marturisea însuși scriitorul. Structurat pe mai multe secțiuni, acest lăcaș de cultură ne introduce în atmosfera Evului Mediu când Târgoviștea era primul centru cultural al țării. Regăsim aici prima mare realizare târgovișteană „Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie” - o redactare a literaturii parenetice de tip bizantin. Aici, la Târgoviște realiza Balthazar Walther cronica astăzi pierdută „Scurta și adevărata descriere a faptelor săvârșite de Ioan Mihai, domnitorul Țării Românești, preastrălucitul, preamăritul și preaviteazul...” (Görlitz, 1599), iar Stavrinov scria în limba greacă poemul „Vitejiile prea piosului și prea viteazului Mihai Voievod” (Veneția, 1785). În vremea lui Matei Basarab, umanistul Udriste Năsturel, traducător și protector al tiparului este primul stihuitor cult, aici, la Târgoviște unde Petru Cercel își exercita talentul de poet-stihuitor pe scaunul Basarabilor. O a doua secțiune a muzeului îl prezintă pe Ienăchița Văcărescu „părintele gramaticii românești”, cum îl numea Heliade Rădulescu, autorul vestitului testament: „Urmașilor mei Văcărești Las vouă moștenire creșterea limbii românești Ș-a patriei cinstire”.

♦ Muzeul Tiparului și al Cărții Vechi Românești - aflat într-o clădire impunătoare, monument arhitectonic pe care meșterii domnitorului Constantin Brâncoveanu l-au ridicat, pe beciuri preexistente, la începutul secolului al XVII-lea pentru fiica sa, domnița Safta - și în care stolnicul Constantin Cantacuzino și-a ținut biblioteca, printre cele mai valoroase din Țara Românească la acea vreme, MUZEUL TIPARULUI ȘI AL CĂRȚII ROMÂNEȘTI - una dintre primele instituții de cultură cu acest profil din țară - a fost deschis vizitării în 11 mai 1967. El este structurat pe săli, ce reprezintă activitatea tipografică atât târgovișteană, dintru începuturi (secolul al XVI-lea) cât și a celorlalte centre tipografice apărute ulterior în Moldova și Transilvania (secolele XVII, XVIII) și culminează cu editarea primelor ziare cu apariție regulată (secolul al XIX-lea), când evoluția cărții vechi românești este încheiată.

♦ Muzeul de etnografie Pucioasa - expoziția permanentă de etnografie și artă populară, adăpostită în casa Mihalache Dobrescu, monument de arhitectură populară de la începutul secolului al XIX-lea, a fost inaugurată în anul 1976 și reamenajată în iunie 2002. Locuința de tip țărănesc are parter înalt și plan dezvoltat și expune piese de etnografie ilustrând meșteșugurile practicate în zonă, obiecte de uz casnic, piese etnografice din lemn și stâlpi de casă, buduroaie din trunchiuri de copac, donițe, solnițe, pive cu pisălog, pâlnii, linguri, furci de tors, fuse, tipare pentru cas, obiecte de mobilier din gospodăriile țărănești. Printre exponatele cele mai valoroase se găsesc și un cric de lemn și o masă de tras doage, provenită de la Pietroșița și având gravate două inițiale „G, G.” și anul 1859. Primele două camere de la parterul înalt sunt dedicate expunerii obiectelor de îmbrăcăminte - sarici, costume bărbătești și femeiești. Tot aici se găsesc și obiecte de feronerie: barde, cântare etc., care împreună cu celelalte exponate exprimă mai bine arta populară din această zonă.

♦ Muzeul Moreni - Muzeul orășenesc Moreni se prezintă cu o tematică cuprinzând obiecte și piese ilustrând istoria orașului Moreni - epoca modernă și contemporană și interfața cu elementele de civilizație și cultură occidentală. Muzeul aduce în atenția publicului și o importantă expoziție de etnografie.

4.8.1.2 Case memoriale

♦ Casa-Atelier Gabriel Popescu Vulcana Pandele - construită în anul 1905, lângă casa părintească, după planurile arhitectului Alexandru Clavel, care a folosit schițele artistului, actuala Casă-atelier „Gabriel Popescu” a fost donată Muzeului județean în august 1969 de către avocata Eliza Popescu, nepoata gravorului, împreună cu mobilierul, bibloteca, obiecte personale, acte de familie,

instrumente de lucru, gravuri și plăci de gravură, cărți, reușind astfel să contribuie la reconstituirea atmosferei casei în care s-a născut și a trăit o vreme gravorul Gabriel Popescu.

♦ Casa-Atelier Gheorghe Petrașcu - inaugurată ca expoziție permanentă la 12 aprilie 1970, amintește vizitatorului de clipele petrecute de cel care s-a legat prin pânzele sale de Târgoviște, de orașul care l-a primit în 1922 când și-a construit aici o locuință, orașul pașnic, patriarhal, care îl atrăgea atât prin istoria sa lăsată pe ruinele Curții Domnești, dar și prin liniște și calm. Influențat de N. Grigorescu, Gheorghe Petrașcu se desprinde de acesta și își creează un stil original, realizat în modalitatea de a expune pe pânză o pastă consistentă plină de strălucire. Muzeul expune și obiecte cu caracter memorial, fotografii, scrisori, peneluri, șevaletul, obiecte personale etc., care vin să facă legătura dintre sufletul vizitatorului și frământările artistice ale pictorului.

♦ Casa memorială I.L.Caragiale - reînființată în anul 1979 prin efortul conjugat al profesorilor și oamenilor de cultură Ion Gavrilă și Mihai Oproiu, într-o casă construită în stil rustic, casa memorială „Ion Luca Caragiale” adăpostește mărturii scrise ale vieții și activității marelui dramaturg, născut la Haimanale. Muzeul prezintă vizitatorului mărturii documentare, cărți în editii princeps, fotografii, afișe, mobilier de epocă, obiecte personale, care au rolul de a aduce în atenția vizitatorului viața cu frământările și împlinirile sale, ale geniului dramaturgiei românești.

♦ Răcari, Ghergani – Capela cavou Ion Ghica - În 1859, pe un loc mai înalt, mărginit de Codrul Vlăsiei și străbătut de pârâul Cega, s-a construit conacul unde la vârsta senectuții scriitorul Ion Ghica a realizat cele mai colorate pagini de proză ale veacului XIX: Scrisorile către Vasile Alecsandri. Printre picturile care ornamentau pereții conacului în timpul vieții scriitorului s-a aflat și cunoscutul tablou al lui Nicolae Grigorescu „Țiganka de la Ghergani”.

În parcul Ghica se păstrează capela-cavou (opera arhitectului Gr. Cerchez, în stil neoromânesc), cu monumente funerare lucrate de sculptorul italian Porata, între care cele ale scriitorului și omului politic Ion Ghica și ale soției sale.

În poiana din fața capelei se află sarcofagele în marmură ale fratelui său Pantazi Ghica (1831 – 1882), scriitor de oarecare faimă în epocă, vituperat în versurile sale de Mihai Eminescu, jurist pledant în marele proces al Republicii de la Ploiești, precum și acela al lui Ionel Ghica, unul dintre pionierii pilotajului românesc.

Pe cele două alei principale, plantate una cu tei alta cu tecari, au răsunat pașii lui Vasile Alecsandri, Alexandru Odobescu, Aristizza Romanescu și A. Ubicini, iar în preajma uriașului trunchi de stejar a poposit vestitul haiduc Iancu Jianu.

4.8.1.3 Mănăstiri

♦ Mănăstirea Nucet – se află în localitatea Nucet la 16 km sud de Targoviște și în partea de sud-vest a județului Dâmbovița, între câmpia înaltă a Targoviștei și cea joasă a Munteniei. Locul și-a luat numele de la mulțimea nucilor aflați acolo. Același nume - Nucet - era purtat și de mănăstirea Cozia, însă doar pentru o perioadă. Între toate mănăstirile din zona Targoviștei medievale, Nucetul a fost, până nu de mult, singura mănăstire situată spre sud.

♦ Curtea Brâncovenească – pe teritoriul comunei Doicești se găsesc Ruinele Curții Brâncovenești. Cercetând ruinele ce se mai păstrează astăzi din fosta curte a Brâncoveanului, din care ființează numai biserica, putem reconstitui în bună parte aspectul său de odinioară. Dacă Brâncoveanu s-a mulțumit doar să refacă vechea casă boierească, biserica curții a fost clădită din nou, nefiind alta mai veche. Aflăm acest lucru din pisania pusă la intrare, unde se spune că biserica a fost zidită „din temelii” de Constantin Brâncoveanu, „aici într-acest loc, unde altă dată n-au fost”. Cum data pisaniei este 20 septembrie 1706, iar biserica are un clopot cu inscripția din septembrie 1705, rezultă că a fost construită în anii 1705 – 1706.

Ceea ce deosebește întrucâtva biserica de la Doicești de lăcașurile similare aflate în preajma celorlalte curți, ridicate de Constantin Brâncoveanu, este decorația. În afara ornamentării bogate în piatră a coloanelor pridvorului, ancadramentul din piatră al ușii, a cărei ramă este decorată cu flori și frunze de acant, specifice epocii brâncovenești, este încheiat deasupra golului cu un arc în acoladă. Biserica are și o pictură frumoasă din epoca brâncovenească, pictură care se păstrează în întregime. Deosebit de interesant este tabloul votiv, unde este reprezentată întreaga familie a voievodului: soția sa, cei patru fii și cele șapte fiice.

♦ Mănăstirea Cobia – se află în localitatea Cobia a fost ctitorită la 1572 de Badea Boloșin stolnicul; biserica, transformată în nenumărate rânduri, este tot ceea ce a mai rămas din vechea mănăstire Cobia.

Iată pisania: „S-a zidit acest cinstit și dumnezeesc hram pentru rugăciunea și lauda celui întru sfinți părintelui nostru arhiepiscopul Miralichiei, sfântului Nicolae, făcătorul de minuni. Și s-a zidit în zilele bine cinstului și de Hristos iubitorului domnului nostru Ion Alexandru voievod. Și a fost pe vremea vlădicăi domnului Eftimie. Și s-a început în luna lui iunie în 3 și s-a săvârșit în luna septembrie, zile ... în anul 7080 (1572).” Biserica a fost reparată după 1680 de Pârnu Cantacuzino, și după 1723 – 1724, când s-au prăbușit bolțile bisericii.

Exteriorul posedă o decorație unică în arhitectura noastră: paramentul este alcătuit numai din cărămidă smălțuită, verde, ocră, sienna, lucru care dă un aspect de imensă bijuterie monumentului. Fațada este decorată cu firide ce se întind pe toată înălțimea sa. Firidele sunt terminate în arc de cerc și au archivolturile marcate de un șir de cărămizi. În contextul monumentelor din Țara Românească biserica mănăstirii Cobia interpretează cu mijloace specifice, prin simplificări pline de ingeniozitate, planul bisericii episcopale din Curtea de Argeș. Nu se găsesc similitudini în zonă.

◆ Mănăstirea Dealu - pe teritoriul satului Viforâta se află Mănăstirea Dealu, unul din cele mai interesante monumente religioase din județ. Mănăstirea exista la 17 noiembrie 1431, când Alexandru Vodă Aldea îi face danie două sate, Alexeni și Răzvad, pentru pomenirea lui Mircea cel Bătrân, tatăl și prezumtivul ctitor.

◆ Mănăstirea Gorgota - își poartă zidirea pentru veacuri, din vremea domniei lui Pătrașcu cel Bun (1554 – 1557). Documente pentru datarea certă a întemeierii acestui lăcaș nu există.

Jafurile și ruina care s-au abătut peste așezarea mănăstirească au făcut să se piardă multe acte prețioase, printre care și cele ale primului ctitor. Dintre hrisoavele mai târzii, care ne-au rămas, unul este cel din 7.VII.1594, prin care Mihai Viteazul întărește mănăstirii moșia din jurul ei, socotindu-l pe Pătrașcu cel Bun „ctitor al sfintei dumnezeiești mănăstiri” ; mai târziu la 3.XII.1597 în cartea lui Fotea sudetul cu 12 pargari, același voievod spune că „a fost miluită această biserică de la întemeierea cu locul de moșie dimprejurul mănăstirii de răposatul părintele domniei mele. Ion Pătrașcu voievod”.

Biserica și primele construcții aferente ei au fost deci ridicate din porunca voievodului Pătrașcu cel Bun, în răstimpul celor trei ani ai scurtei sale domnii. După cum rezultă dintr-o catagrafie din anul 1847, zugrăveala, deși nouă, era „pe alocuri stricăță și cojită”, iar biserica nu avea bolți, ci un „tavan de lemn, vopsit peste tot, cu un caticumen zdrobit”.

La 1900 biserica a fost încinsă cu un brâu de fier pentru consolidare. În anul 1967 au fost inițiate o serie de lucrări de salvare, al căror scop a fost, în primul rând, consolidarea zidurilor bisericii și acoperirea sa cu un înveliș de sită.

♦ Mănăstirea Stelea - în valorosul tezaur cultural – istoric și artistic al Târgoviștei, Sfânta Mănăstire Stelea se înscrie ca o prezență semnificativă, a cărei importanță depășește limitele vechii capitale a Țării Românești. Ansamblul arhitectural al Mănăstirii Stelea reprezintă o zonă cu profunde implicații în evoluția urbanistică a orașului medieval, cu construcții ridicate pe parcursul mai multor veacuri, ultima - considerată cronologic - fiind ctitoria lui Vasile Lupu din 1645. Mărginit de Calea Domnească, situat la 150 m sud - est de Curtea Domnească și la 200 m nord de Mitropolie, el își justifică denumirea de „Ansamblu arhitectural” prin însăși componentele sale: o biserică din veacul al XIV-lea, alta din veacul al XV-lea, un turn-clopotniță, toate aflate în zona sudică a mănăstirii.

♦ Mănăstirea Viforâta – se află în satul Viforâta la 7 km de Târgoviște fiind ctitorie a lui Vladislav Voievod Basarab (1447 - 1456). Mănăstirea este reparată de Vlad Inecatul Voievod, către anul 1530. Este citată documentar în 1557 iar în 1635 este refăcută din temelii de Matei Basarab. Ulterior Maria Brâncoveanu, soția lui Constantin Brâncoveanu (1713), a făcut modificări în înfățișarea ei. Logofătul Mitropoliei, Nicolae, a contribuit la rândul său la refacerea ei după cutremurul din 1802.

Catapeteasma este în stil baroc, operă a sculptorului Karl Stork. Aici se găsesc cruci din 1704 și 1717, o colecție de artă medievală, cu remarcabila icoană în relief a „Sfântului Mare Mucenic Gheorghe”, în argint aurit, dania lui Leon Tomșa Vodă și a soției sale Victorița, din 1631 și un potir de argint din 1775.

♦ Mitropolia Veche a Țării Românești - actuala catedrală arhiepiscopală are hramul „Înălțarea Domnului” și este situată aproape de centrul orașului Târgoviște. Cu toate că Mircea cel Bătrân a mutat, pe la anul 1400, scaunul domnesc la Târgoviște, mitropolia a rămas în Curtea de Argeș până în 1515. În 1518 Neagoe Basarab, cerând dezlegarea mitropolitului Nifon, începe zidirea mitropoliei din Târgoviște. Construcția a fost terminată în 1537 în timpul lui Radu Paisie, urmașul lui Neagoe Basarab. Tot acesta o acoperă cu tablă de plumb și o zugrăvește. Unii istorici consideră că biserica datează din timpul lui Radu cel Mare (1495 - 1508) și că a fost mărită de Neagoe Basarab prin adăugarea pridvorului deschis pe 3 laturi și susținut de 12 coloane.

4.8.1.4 Rezervații naturale

◆ Cheile Tătarului - rezervația naturală, Cheile Tătarului, pe lângă vegetația termofilă, cu *elemente floristice rare* pe care le ocrotește și frumusețea peisajului, reprezintă și o interesantă rezervație geologică și paleontologică, ce cuprinde sistemul carstic Tătaru: lapiez, doline, cheile Tătarul Mare (*monument al naturii*) Peștera Ursului și Peștera Mică (din cheile Tătarul Mare), o *fauna fosiă* abundentă și diversă.

◆ Rezervația naturală mixtă Bucegi - aflat pe teritoriul județelor Dâmbovița, Prahova și Brașov, figurează în Legea nr. 5/2000 cu o suprafață de 32.662 ha, din care 16.334 ha se află pe teritoriul județului Dâmbovița.

Frumusețea peisajului, completată de chei, peșteri, stânci cu forme curioase, cum sunt Babele și Sfînxul - multe dintre ele monumente ale naturii - minunata vale a Ialomiței și a afluenților săi, pădurile ce înconjoară poalele munților fac din zona munților Bucegi, una dintre cele mai pitorești din țară, vizitată anual de numeroși turiști. În această zonă, pe teritoriul județului Dâmbovița sunt construite cabanele: Babele, Bolboci, Zănoaga, Scropoasa, Padina. Hotelul Peștera, care poate găzdui peste 200 de turiști, oferă acestora posibilități de cazare și servicii deosebite (restaurant, bar de zi, piscină, sală de bowling).

◆ Rezervația naturală Orzea Zănoaga - cuprinde sistemul carstic: cheile Zănoagei Mari, cheile Orzei, claile din Lespezi (*monumente al naturii*), frumoase păduri de molid (Picea abies), pâlcuri de larice (Larix decidua) și câteva exemplare de zâmbu (Pinus cembra) pe malul drept al Ialomiței și deasupra cheilor Zănoagei Mari.

◆ Rezervația botanică Vârful Omu - care protejează asociații de tundră alpină, cu specia endemică pentru Carpații Meridionali.

◆ Rezervația naturală Tubăria Lăptici - deși este mic și izolat geografic de zonele mari de tinoave din România ocrotește o serie de elemente floristice nordice rare, unele chiar relict și o microfaună caracteristică mlaștinilor oligotrofe, deosebit de interesantă și variată. În Bucegi, aglomerări de Sphagnum se întâlnesc în mai multe puncte, dar tinovul Lăptici este singurul unde acesta se găsește în masa compactă, formând depozite de turba, de 1 m grosime. Sphagnumul reține o

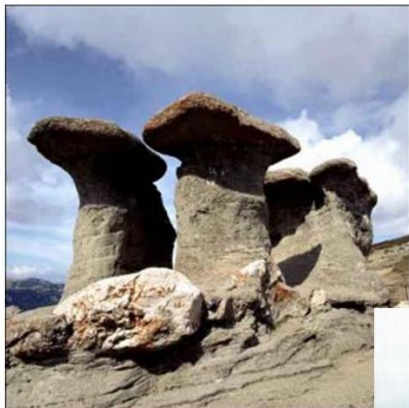
mare cantitate de apă, în care se dezvoltă o microfloră bogată și variată. Dintre briofite se pot aminti genul Sphagnum (mușchi de turba) cu numeroase specii.

♦ Rezervația naturală Plaiul Hoților - la est de șoseaua ce trece prin Plaiul Hoților se poate observa o succesiune caracteristică în formațiunile de fliș cretacic și anume, trecerea de la Hauterivian la Barremian, într-o cută răsturnată, care face ca termenii să se succedă în ordine inversă. De la vest spre est apar roci argilo - marnoase, cenușii - gălbui (strate de omarnic barerremiene), peste care urmează marne tari, foioase cu resturi de plante încarbonizate, apoi conglomerate tilloide cu blocuri de calcare tithonice și sisturi argilo - marnoase dure cu vine de calcit, ce aparțin stratelor de Sinaia superioare. Pe cei doi versanți ai săi apar și blocuri masive de calcar ce conțin o bogată faună fosilă de Stramberg.

♦ Rezervația naturală Valea Horoabei - rezervația ocrotește o vegetație specifică etajului subalpin superior de tipul Festucetum rubrae subalpinum, care cuprinde rarități precum Gentiana bulgarica.

Rezervația naturală Turbăria Lățici

Babele

Sfinxul

4.8.1.5 Peșteri

♦ Peștera Ialomița - este situată în Valea Superioară a râului omonim, vale care reprezintă o treime din partea vestică a Bucegilor. Se află la 1.660 m altitudine în Muntele Bătrâna. Gura peșterii, în formă de semielipsă, se deschide pe o terasă orizontală, situată la 18 m deasupra fundului văii.

♦ Peștera Ratei – cuprinde un număr de 17 peșteri de mici dimensiuni, care reprezintă foste pierderi fosile ale râului Ratei și sistemul endocarstic peștera Ratei. Peștera Ratei formată din galerii meandrate, dispuse pe trei etaje (unul activ și două fosile), cu o dezvoltare de cca. 8000 m și 0 denivelare de +67 m, este o peșteră gigantică și reprezintă cel mai important fenomen endocarstic din Bucegi. Este printre puținele peșteri din România în care se întâlnesc concomitent concrețiuni de calcit, gips și aragonit. În diverse puncte ale peșterii se întâlnesc stalactite fistulare, stalactite excentrice, gururi, perle de caverna, coralite, draperii, stalagmite lumânare, coloane și domuri.

Peștera Ialomiței

4.8.1.6 Trasee turistice

♦ Târgoviște - reședința de județ - Câmpia Târgoviștei - Subcarpații Ialomiței/râul Ialomița – Catedrala Târgoviște 1518 hram „Sf. Gheorghe” 1512 ctitor Matei Basarab, Mănăstirea „Stelea” (M) sec IV.

♦ Fieni – oraș - Subcarpații Ialomiței - Munții Bucegi/râul Ialomița la confluența cu râul Ialomicioara - Biserica triplu hram „Sf. Nicolae, Cuvioasa Parascheva și Sf. Dumitru” 1804.

♦ Găești – oraș - Câmpia Titu/râul Sabar - Confluența Cobia cu Potopu - Biserica „Intrarea Maicii Domnului – Cioflec” 1776, Biserica „Sf. Ilie” 1780, Biserica „Sf. Nicolae” 1812, Biserica „Sfânta Treime” 1823, Conacul „Grigore Olănescu” sec.XIX-lea.

♦ Moreni – oraș - Subcarpații Ialomiței - Câmpia Cricovului/râul Cricov - numeroase mori pe Cricovul Dulce, Termocentrală, muzeu istorie, Biserica „Schimbarea la Față” 1868, Biserica dublu hram „Adormirea Maicii Domnului și Sf. Dimitrie” 1891 în cartierul Stavropoleos, târg anual tradițional, Moarile-nume vechi.

♦ Pucioasa – oraș - Subcarpații Ialomiței/râul Ialomița - Pucioasa (lac) - balneo- izvoare ape minerale indicate în afecțiuni reumatologice, neurologice, respiratorii, dermatologice, ORL, metabolice, cardiovasculare, climat de dealuri-sedativ, muzeu etno, muzeu aeromodele, Biserici dublu hram „Sf. Nicolae și Intrarea în Biserică a Maicii Domnului” 1806 și „Sf. Nicolae și Sf. Gheorghe - Podurile de Jos” 1855, clădirea gării 1894, podul c.f. 1908-1912, hidrocentrala 1979, hoteluri medical-balneare.

♦ Titu sat Sălcuța - Câmpia Titu - Valea Suta/râul Băi - Biserica din lemn „Sf. Nicolae-Cornetu” sec.XVIII.

♦ Aninoasa sat Viforâta - Subcarpații Ialomiței - Mănăstirea „Viforâta” (F) 1447-Biserica „Sf. Gheorghe” 1530-muzeu, Mănăstirea „Dealul” (F) 1431 ctitor Mircea cel Bătrân cu Biserica „Sf. Nicolae” 1499 – necropolă – muzeu - cazare.

♦ Băleni sat Băleni Romani - Câmpia Târgoviștei/râul Racovița – moara 1902, ruinele curții boierești Baleanu sec.XVII, Biserica „Sf. Ioan Botezătorul” sec.XIX cu picturi murale din 1858 de Ghe. Tătărăscu.

♦ Bărbulețu sat Râu Alb de Jos - Subcarpații Ialomiței – Munții Leaota/Râul Alb - muzeu etno, Biserica triplu hram „Sf. Nicolae, Sfinții 40 de Mucenici și Sf. Pantelimon” 1853.

♦ Bezdead sat Bezdead - Subcarpații Ialomiței/râul Bizdidel - Biserica dublu hram „Sf. Ierarh Nicolae și Toți Sfinții” 1757.

♦ Brăniștea sat Dâmbovicioara - Câmpia Titu - Biserica „Nașterea Maicii Domnului și Sf. Sofia” 1747.

- ♦ Buciumeni sat Buciumeni - Subcarpații Ialomiței – Munții Bucegi/râul Ialomița la confluența cu râul Tata - Biserica cu dublu hram „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul și Sf. Teodor Tiron” 1900.
- ♦ Cândești sat Dragodănești - Subcarpații Ialomiței - Piemontul Cândești – Munții Leaota - Biserici „Sfânta Treime” 1888 și „Sf. Împ. Constantin și Elena” 1876.
- ♦ Ciocănești sat Ciocănești - Câmpia Titu/râul Colentina - ruine conac „Cantacuzino” sec. XVII, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” 1850, Biserica dublu hram „Sf. Elisabeta și Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul” 1843.
- ♦ Cobia sat Frasin Vale - Câmpia Târgoviștei - Piemontul Cândești/râul Cobia - Biserica din lemn „Cuvioasa Parascheva” 1746.
- ♦ Cojasca sat Cojasca - Câmpia Titu/râul Ialomița - Iazu (canal) - Biserica „Sf. Nicolae” 1820.
- ♦ Comișani sat Comișani - Câmpia Târgoviștei - Biserica „Sf. Împ. Constantin și Elena” 1842, iazuri, heleșteie.
- ♦ Conțești sat Boteni - Câmpia Titu/râul Dâmbovița - Biserica cu triplu hram „Sf. Nicolae, Adormirea Maicii Domnului și Sf. Voievozi” 1833 cu picturi din 1910, aeroport.
- ♦ Corbii Mari sat Corbii Mari - Câmpia Titu - Biserica „Sf. Treime” 1700 - picturi murale.
- ♦ Cornățelu sat Alunișu - Câmpia Titu/râul Baranga - Alunișu (lac) - Biserica dublu hram „Sf. Dimitrie, Adormirea Maicii Domnului” 1818 cu picturi murale din 1904.
- ♦ Costeștii din Vale sat Mărunțișu - Câmpia Titu/râul Sabar – Schit sec. XVIII.
- ♦ Crângurile sat Bădulești - Câmpia Târgoviștei - Câmpia Titu/râul Potopu - Bisericile dublu hram „Nașterea Maicii Domnului și Sf. Nicolae” 1796 pictată în 1849 și „Adormirea Maicii Domnului și Sf. Ioan Botezătorul” 1856, Biserica din lemn „Adormirea Maicii Domnului” sec. XVIII.
- ♦ Crevedia sat Mănăstirea - Câmpia Titu/râul Crevedia - Biserica „Sf. Nicolae” 1669.
- ♦ Dărmănești sat Dărmănești – Câmpia Cricovului - Biserica „Sf. Nicolae” 1833.
- ♦ Doicești sat Doicești - Subcarpații Ialomiței/râul Ialomița - Ruine curți boierești C. Brâncoveanu, Biserica „Nașterea Maicii Domnului” 1706 cu picturi de epocă.
- ♦ Dragomirești sat Decideni - Piemontul Cândești-Câmpia Târgoviștei/râul Dâmbovița - Paraclisul „Radu Vodă” sec. XVI.
- ♦ Excursii la diverse obiective turistice: Obârșia Ialomiței, Cheile Tătarului, Cheile Urșilor, Cheile Zănoagei, lacul și cabana Bolboci, lacul și cabana Scropoasa, platoul Munților Bucegi, Peștera Ialomiței, Cota 1000. La aceste trasee se pot adăuga și excursii la Târgoviște (Turnul Chindiei, Curtea Domnească), Sinaia, Bușteni, Azuga, Pârâul Rece, Predeal.

4.8.1.7 Tabere

♦ Tabăra „Căprioara” - Centrul de Vacanță Căprioara este situat pe malul stâng al râului Ialomița, la poalele Munților Bucegi, în zona de întâlnire cu dealurile, la altitudinea de 750 m, în vecinătatea Hidrocentralei Gâlma. Centrul are un regim de funcționare permanent punând la dispoziție 135 locuri, în vile construite din piatră și lemn, cu arhitectură specifică zonei montane. Aceste vile dispun de camere cu 2, 3, 4, 6 sau 8 paturi, de încălzire cu lemne în sobe de teracotă, apă caldă și grupuri sanitare.

Centrul de Vacanță Căprioara are o sală de mese cu o capacitate de 120 de locuri, bloc alimentar modern și personal calificat. La circa 1 km în aval de Căprioara se află Centrul de Vacanță Căprioara II care dispune de 10 locuri de cazare în camere de 2 și 3 paturi, sală de mese de circa 30 de locuri și bucătărie proprie.

♦ Tabăra „Vânătorul” - Centrul de Agreement Vânătorul este situat în Parcul Natural Bucegi, pe valea superioară a râului Ialomița, în vecinătatea lacului și hidrocentralei Dobrești, la o altitudine de 960 m. Centrul are un regim de funcționare permanent (120 de locuri de cazare iarna și 165 de locuri vara), în vile construite din piatră și lemn, cu arhitectură specifică zonei montane. Aceste vile dispun de camere cu 2, 3, 4, 6 sau 10 paturi, încălzite cu lemne, apă caldă și grupuri sanitare. Centrul de Vacanță Vânătorul mai dispune de o sală de mese cu o capacitate de 120 de locuri, bloc alimentar modern și personal calificat. În Centrul de Vacanță Vânătorul puteți folosi terenul de sport bitumat pentru sporturi precum: baschet, handbal, volei, minifotbal.

♦ Tabăra „Cerbul” - Centrul de Agreement Cerbul este situat pe versantul sudic al Munților Bucegi, în inima codrilor de brazi, pe malul drept al râului Ialomița, la confluența cu pâraul Rătei, într-un cadru natural de excepție, la o altitudine de 875 m. Centrul de Agreement Cerbul are un regim de funcționare permanent (120 de locuri de cazare iarna și 180 de locuri vara), în vile construite din piatră și lemn, cu arhitectură specifică zonei montane. Aceste vile dispun de camere cu 2, 3, 4, 6 și 10 paturi și încălzire cu lemne în sobe de teracotă, apă caldă și grupuri sanitare.

Centrul de Agreement Cerbul mai dispune de o sală de mese cu o capacitate de 120 de locuri, bloc alimentar modern și personal calificat. De asemenea mai deține o bază sportivă formată din terenuri de sport, care se pot folosi pentru baschet, handbal, volei, minifotbal, precum și de un Parc de Aventură care poate fi utilizat și de centrele Vânătorul și Căprioara.

♦ Tabăra „Stejarul” - Centrul de Agreement Stejarul este situat în comuna Tătărăni, bazinul pomicol Voinești, în pădurea de stejar de la Mărgineanca. Capacitatea de cazare este de 70 de locuri în camere cu 2, 3, 4, 6 sau 10 paturi, iar capacitatea sălii de mese este de 120 de locuri. Vilele sunt dotate cu încălzire centrală, televizor color în fiecare cameră, grupuri sanitare moderne și apă caldă permanentă.

4.9 Scurt istoric

Cercetările arheologice desfășurate pe teritoriul județului Dâmbovița au demonstrat o continuitate a conviețuirii pe aceste meleaguri. Mărturii în acest sens sunt descoperirile care datează încă din paleoliticul inferior (satele Ionești și Puntea de Greci din comuna Petrești), din paleoliticul superior (comunele Potlogi, Morteni și Butimanu), din perioada neoliticului (comunele Văcărești, Corbii Mari și altele). Practic din fiecare perioadă a istoriei sunt consemnate descoperiri arheologice.

Începând cu secolul al XIV - lea principalele probleme economice, politice și militare se concentrează la Târgoviște, devenită reședință domnească și capitala Țării Românești în anul 1396, când Domnitorul Mircea cel Bătrân a mutat aici capitala de la Curtea de Argeș din județul limitrof. De-a lungul timpului, pe tronul voievodal au urcat o serie de mari domnitori cum ar fi: Radu cel Mare (1495 - 1508), care a fost protectorul primelor tipărituri, Vlad Țepeș (1448, 1456 - 1462, 1476), figură fascinantă a istoriei noastre care a fost asociată cu personajul Dracula, celebrul cărturar Neagoe Basarab, Petru Cercel, Mihai Viteazu fiind cel care a realizat pentru prima dată în anul 1600 unirea celor trei principate române, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu după a cărui moarte reședința domnească a fost mutată la București, unde se află și în prezent. În casa construită de Constantin Brâncoveanu pentru fiii săi, funcționează astăzi Muzeul Național al Poliției Române.

Atestarea documentară din „Memoriile de călătorie” ale lui Johannes Sohiltberger , a însemnat începutul unei glorioase istorii conturată prin isprăvile de arme sau culturale realizate de 33 de voievozi între 1396 și 1714. De la Mircea cel Bătrân la Constantin Brâncoveanu au poposit pe tronul voievodal Radu cel Mare (1495 - 1508), protectorul primelor tipărituri, Vlad Țepeș (1448, 1456 - 1462, 1476) simbol al fermității, fascinantă figură a istoriei noastre, asociat pe nedrept lui Dracula, cărturarul Neagoe Basarab (1512 - 1521), Petru Cercel (1583 - 1585) renașcentist pendulând între Bosfor și luminile Parisului, Mihai Viteazu (1593 - 1601), cel care va realiza pentru prima oară în 1600 unirea celor trei principate române, Matei Basarab (1632 - 1654), Constantin Brâncoveanu (1688 - 1714) cu un destin tragic, ucis împreună cu cei patru fii ai săi de către turci și alții.

Viața locuitorilor județului și-a urmat însă cursul firesc, marea problemă a timpului fiind stăpânirea pământului. În general, proprietățile s-au concentrat la marii dregători, atât cu obârșie din zonă, cât și favoriți ai unuia sau altuia dintre voievozi. Biserica deținea numeroase donații sau cumpărări, în județul Dâmbovița 25 de mănăstiri, inclusiv Mitropolia, având proprietăți în 82 de sate.

Istoria modernă

Secolele următoare pot fi caracterizate ca secole de frământări sociale, o primă încercare a lui Caragea - Vodă și mai apoi, a lui Alexandru Șutu de a răpi moșia orașului Târgoviște conducând la cunoscuta răscoală a târgoviștenilor din 1820, care au trimis o delegație numeroasă la București „cu rogojini pe cap și cu jalba la proțap”.

Revolta din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu, a găsit numeroși aderenți, care s-au înrolat voluntar sub steagul său. După marșul victorios asupra Capitalei, au urmat moartea domnului Tudor și jefuirea ținutului, episodul de la Mănăstirea Nucet și ruinarea Curții Domnești nefiind singulare.

Înlăturarea regimului fanariot și restabilirea domniilor pământene și mai ales desființarea monopolului turcesc în 1829, au creat condiții de revitalizare a vieții județului. Prin desființarea raialei Giurgiului și integrarea ei în administrarea țării, târgul Găești cu cele 15 sate vecine au intrat în administrația județului Dâmbovița, lărgindu-se astfel baza cerealieră de aprovizionare a orașului Târgoviște și a satelor dinspre munte.

Revoluția de la 1848 a antrenat multe personalități publice de o parte sau de alta, dar și mari mase de cetățeni atât din mediul rural, cât și din mediul urban, cu precădere intelectuali și țărani doritori de pământ, cca. 40.000 de dâmbovițeni aflându-se la marginea orașului București în ziua masacrului din Dealul Spirii, fiind siliți cu forța a se întoarce acasă fără a lupta cu turcii.

Acțiunile unioniste au fost larg sprijinite, în timpul pregătirilor pentru alegerea deputaților în Divanul ad-hoc, când județul a fost vizitat de reprezentanții Sardiniei, Franței și Angliei, târgoviștenii, ca de altfel toți locuitorii satelor dâmbovițene pe unde au trecut, întâmpinându-i cu puternice manifestări de simpatie, agitațiile fiind atât de puternice încât caimăcămia a fost silită să dea peste 30 de ordine cu caracter represiv de teama unei revolte.

În același entuziasm au fost aprobate în unanimitate reformele lui Cuza, îndeosebi reforma agrară. Din totalul populației de cca. 138.693 suflete, cca. o șesime a fost împrăștiată (22.846 clăcași), fiind împărțite 156.722 pogoane.

În 1877, dâmbovițenii și-au dat și ei tributul de sânge luptei pentru independență, ostașii încadrați în regimentele 3 linie, 7 dorobanți și 3, 4 și 7 călărași, participând la luptele din zona Grivița și Plevna, populația donând însemnate cantități de bani, materiale și produse, cu mult peste cererile oficiale.

Ca întreaga țară și județul Dâmbovița a răspuns cu entuziasm la chemarea lansată de guvernul liberal pentru întregirea hotarelor țării, fiii săi participând, în primul război mondial, la memorabilele lupte din Moldova, înrolați în deja celebrul Regiment 22 infanterie, prezent în înclăștările de la Mărăști, Mărășești și Oituz, mărturie stând cele 118 morminte care le glorifică faptele de arme.

A doua conflagrație mondială și-a făcut simțită prezența în județul Dâmbovița, prin deosebit de multe ori anonime fapte de vitejie, momentul înotărilor armelor creând prilejul desfășurării unor importante lupte, în urma cărora fiind capturați peste 3000 de soldați germani și mari cantități de arme și muniții, trupele participând apoi atât la eliberarea altor zone ale țării cât și teritorii învecinate (regimentul 2 care de luptă Târgoviște ajungând până în Austria și Cehoslovacia).

Regimul comunist constituie o perioadă tristă în istoria județului. Intenția mărturisită de a se revitaliza drept a doua capitală, Târgoviștea nu s-a tradus în creșterea efortului investițional, în conservarea numeroaselor vestigii ale trecutului, ci cât mai mult în martirizarea unor străzi și imobile valoroase. Sub șenilele buldozerelor au căzut lăcașuri memorabile și vechi case boierești, fiind nimicită o bună parte din moștenirea lăsată de înaintașii noștri.

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

4.10 Elemente de patrimoniu

Județul Dâmbovița este înregistrat în Lista Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național cu 1239 de monumente, dintre care enumerăm:

Nr. Crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă
1	DB-I-s-B-16950	Situl arheologic de la Târgoviște, ”ferma IAS”	Municipiul Târgoviște	În sudul orașului, între străzile Morilor și Iazului la N-V, Iazul Morii la N-E, str. Nifon la S-E și Calea Domnească, în prelungirea Căii Bucureștilor, la S-V
6	DB-I-m-B-16952.01	Ruine biserică	Municipiul Târgoviște	”Platforma industrială Nord” în stânga râului Ialomița, la 0,3 km sud de gara Târgoviște Nord, spre satul Călugăreni.
8	DB-I-s-A-16953	Fortificațiile medievale ale orașului Târgoviște	Municipiul Târgoviște	Între Halta Teiș, Calea Câmpulung, strada Colonel Dumitru Băltărețu la N și V, fosta Uzină de Utilaj Petrolier, strada Radu de la Afumați și Magazinul Chindia I la S și terasa înaltă a Ialomiței spre S-E.
19	DB-I-s-B-16956	Situl arheologic de la Adâncata, pod ”Pâscov”	Sat Adâncata, comuna Ocnitei	"Pod Pâscov sau "Ghimpuri", la extremitatea de S a comunei, în stânga râului Pâscov.
5	DB-I-s-B-16957	Situl arheologic de la Alunișu	Sat Alunișu, comuna Cornățelu	La 1 km S-E de sat, pe partea dreaptă a pârâului Baranga.
22	DB-I-s-B-16958	Situl arheologic de la Băleni-Români, punct „Băcan”	sat Băleni-Români; comuna Băleni	„Băcani", la nord de sat, pe terasa înaltă a Ialomiței, pe malul heleșteului, spre nord.
43	DB-I-s-B-16964	Situl arheologic de la Băleni, punct „La Biserică”	sat Băleni; comuna Conțești	„Biserică”, la est de sat, la 1 km sud de canal din Dâmbovița – Ilfov.
47	DB-I-s-B-16966	Situl arheologic de la Bărbulețu, punct „Grui”	Sat Bărbulețu, comuna Bărbulețu	„Grui”, la nord - vest de biserică, pe platoul cu același nume.
49	DB-I-m-B-		Sat Bărbulețu,	„Grui”, la nord - vest de biserică, pe

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Nr. Crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă
	16966.02	Necropolă	comuna Bărbulețu	platoul cu același nume.
50	DB-I-s-B-16967	Tumuli grupați (3)	Sat Brăniștea, comuna Brăniștea	„Movila” la vest de sat, pe ambele părți ale drumului Brăniștea - Dâmbovicioara.
56	DB-I-m-B-16971.02	Ruine	Sat Brăteștii de Jos, comuna Văcărești	„Delnița” la 0,25 km vest de halta Cazaci, pe ambele maluri ale pârâului Gârlița, până la hotarul cu comuna Nucet (Cazaci).
58	DB-I-s-A-16972	Situl arheologic de la Brâncoveanu, punct „Voineasa”	Sat Brâncoveanu, comuna Odobești	„Voineasa”, la vest de sat, pe terasa pârâului Răstoaca.
67	DB-I-s-B-16976	Situl arheologic de la Broșteni, punct „Dealul Tătarilor”	Sat Broșteni, comuna Vișina	„Dealul Tătarilor”, la 1,5 km nord - vest de sat, pe marginea terasei drepte a Neajlovului.
73	DB-I-s-B-16978	Așezare	Sat Buciumeni, comuna Buciumeni	„Lunca - Crucea Buciumeni” la 500 m est de podul peste Ialomița venind din direcția Dealul Mare.
78	DB-I-s-B-16983	Situl arheologic de la Bungetu, punct „Biserică”	Sat Bungetu, comuna Văcărești	„Biserică”, la sud de sat, pe terasa înaltă stângă a râului Ilfov.
85	DB-I-s-A-16988	Situl arheologic de la Butimanu, punct „Movila Motoroiu”	Sat Butimanu, comuna Butimanu	„Movila Motoroiu”, la 200 m nord de lacul Sterianu II (cota 133,7).
91	DB-I-m-B-16991.01	Siliștea satului Gălăsești	Sat Cazaci, comuna Nucet	„Islaz”, la vest de sat, pe ambele maluri ale Gârliței, la vest de CF Titu - Târgoviște și la nord de DC 565.
132	DB-I-m-A-17004.03	Așezare fortificată	Sat Comișani, comuna Comișani	„Cetatea Feti” la 0,5 km sud - est de sat, între terasa înaltă dreaptă a Ialomiței și DC Comișani – Habeni.
138	DB-I-s-B-17007		Sat Comișani,	Școala sau Mobile, în spatele școlii

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Nr. Crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă
		Necropolă tumulară	comuna Comișani	generale, la limita cu satul Lazuri (cota 238,2).
151	DB-I-s-B-17013	Fortificație de pământ	Sat Cornățelu, comuna Cornățelu	„Crângul Turcului” și „Puțul” Predescului, la nord de localitate.
153	DB-I-s-B-17015	Riunele curții boierești de la Cornești	Sat Cornești, comuna Cornești	„Siliștea Cornești” la vest și nord - vest de localitate.
158	DB-I-s-B-17016	Necropolă birituală	Sat Cornești din Vale, comuna Cornești din Vale	„Grajduri” sau „Saivan” pe malul drept al pârâului Tinoasa, la confluența cu râul Sabar și la sud - vest de localitate.
200	DB-I-s-B-17035	Ruine curți boierești	Sat Dragomirești, comuna Dragomirești	Căminul Cultural în centrul localității, lângă biserică.
202	DB-I-s-A-17037	Situl arheologic de la Dumbrava, punct „Obreja – Jgheaburi”	Sat Dumbrava, comuna Ulmi	„Obreja – Jgheaburi” pe terasa înaltă stângă a Dâmboviței, la 1 km sud - est de localitate și de DN 72.
220	DB-I-s-A-17049	Situl medieval de la Ghirdoveni, punct „Siliște”.	Sat Ghirdoveni; comuna I.L. Caragiale	„Siliște” la vest de sediul C.A.P., pe malul drept al pârâului Cricovul.
277	DB-I-m-B-17076.01	Ruinele satului de poștă	Sat Mesteacă, comuna Văleni – DB	„Poiana Poștei” pe partea dreaptă a DC Văleni - Dâmbovița - Boteni (jud. Argeș), la 0,8 km nord - vest de localitate.
335	DB-I-s-B-17106	Situl arheologic de la Petrești, punct „40 de cruci”	Sat Petrești, comuna Corbii Mari	„40 de cruci” pe malul drept al Neajlovului, la sud - est de sat.
382	DB-I-s-A-17127	Brazda lui Novac, sectorul de Nord	Sat Răscăieți, comuna Răscăieți	„Pădurea Răscăieți” la 3 km sud de localitate.

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Nr. Crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă
457	DB-II-m-B-17164	Casa Murăreț	Municipiul Târgoviște	Str. Alexandrescu Grigore, poet 7
579	DB-II-m-A-17273	Muzeul Tiparului și Cărții Vechi Românești	Municipiul Târgoviște	Str. Justiției 7
592	DB-II-a-A-17283	Mitropolia veche a Țării Românești	Municipiul Târgoviște	Piața Mihai Viteazul 2
461	DB-II-a-B-17461	Zonă istorică	Sat Dealu Mare, comuna Buciumeni	Ambele laturi ale străzii principale DN 71 - pâna la limita posterioară a loturilor. Delimitare cf. PUG avizat.
817	DB-II-m-B-17484	Biserica„Sf. Nicolae”, „Cuvioasa Paraschiva”, „Sf. Dimitrie”.	Oraș Fieni	Str. Sf. Nicolae 6.
1028	DB-II-m-B-17661	Podul de cale ferată Pucioasa	Oraș Pucioasa	
1111	DB-II-m-A-17738.05	Capelă	Sat Văcărești, comuna Văcărești	
1134	DB-II-m-A-17757.02	Chilii	Sat Viforâta, comuna Aninoasa	Aleea Mănăstirii Dealu.
1167	DB-IV-m-B-17787	Casa natală a poetului Grigore Alexandrescu	Municipiul Târgoviște	Str. Alexandrescu Grigore, poet 2.
1168	DB-IV-m-A-17788	Casa - atelier a pictorului Gheorghe Petrașcu	Municipiul Târgoviște	Str. Bărăției 24.
1176	DB-IV-m-B-17796	Crucea ridicată în memoria lui Tudor Vladimirescu	Municipiul Târgoviște	Str. Libertății 1
1239	DB-IV-m-A-	Cruce de piatră	Sat Vulcana-	În curtea bisericii

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Nr. Crt.	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă
	17857		Pandele, comuna Vulcana Pandele	

Sursa: www.patrimoniul.gov.ro

*Ministerul Culturii și Patrimoniului Național
Institutul Național al Patrimoniului*

4.11 Personalități

- Grigore Alexandrescu (1810 - 1855), poet;
- Ion Luca Caragiale (1852 - 1912), dramaturg, nuvelist, pamfletar, poet, scriitor;
- Blendea Vasile, pictor și sculptor;
- Ioan Alexandru Brătescu – Voinești (1868 - 1946), scriitor;
- Vasile Cârlova (1809 - 1831), poet al Târgoviștelui;
- Ion Ghica (1816 - 1897), economist, matematician, scriitor, pedagog, diplomat și om politic;
- Macarie (d. 1 ianuarie 1558), cronicar, tipograf, autorul primei cărți publicate la noi 1508;
- Ion Heliade – Rădulescu (1802 - 1872), scriitor, filolog și om politic;
- Ileana Sărăroiu (1936 - 1979), solistă muzică populară;
- Dida Drăgan (n. 14 septembrie 1946), solistă de muzică ușoară;
- Theodor Dumitru Stolojan (n. 24 octombrie 1943), economist, om politic, fost prim – ministru al României;
- Gheorghe Zamfir (n. 6 aprilie 1941), solist de nai și compozitor.

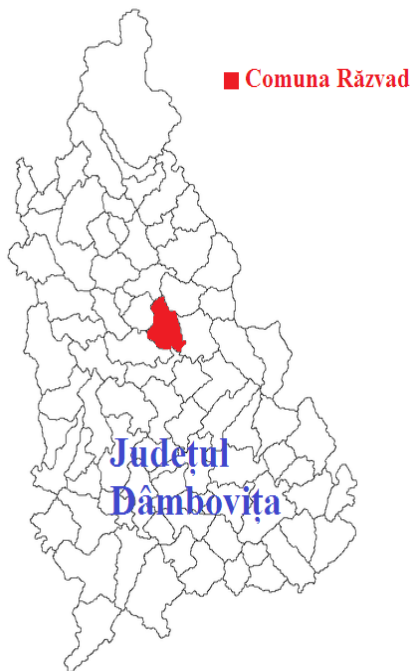
*Sursa datelor: Strategia de dezvoltare a județului Dâmbovița 2010 – 2020,
INSSE Dâmbovița și site-ul Consiliului Județean Dâmbovița*

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

CAPITOLUL V

PREZENTAREA COMUNEI RĂZVAD

5.1 Localizare, accesibilitate și structură administrativă

Comuna Răzvad este situată în partea centrală a județului Dâmbovița, încadrându-se între coordonatele geografice de 44° 56' 53" latitudine nordică și 25° 30' 23" longitudine estică, la o distanță de 7 km de municipiul Târgoviște, reședința de județ.

Căile de acces:

- DN 72 Găești – Ploiești, care străbate comuna pe direcția est - vest;
- DJ 720 Răzvad – Moreni, care traversează comuna pe direcția est – vest;
- DJ 720 B Ulmi (DN 71) – Nisipuri – Gura Ocnitei;
- DJ 719 Târgoviște – Valea Voievozilor;
- DC 16 dintre DN 72 din dreptul satului Răzvad până în satul Gorgota.

Accesul feroviar:

- CF Târgoviște – Ploiești cu stație la halta Răzvad.

Comuna Răzvad se compune din punct de vedere administrativ din 3 sate:

- localitatea Răzvad, reședința comunei, se dezvoltă pe de-alungul DN 72 și pe văile ce formează pârâul Răzvădeanca;
- satul Valea Voievozilor, dezvoltat pe terasele și pe zona de versant de pe partea stângă a râului Ialomița, cât și de-alungul văii Voievozilor și a afluenților acesteia;
- satul Gorgota, pe zona depresionară a pârâului Slănic și pe versanți.

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Vecinii comunei Răzvad sunt:

- în partea de nord și nord –est comuna Ocnîța;
- în partea de est comuna Gura Ocnîței;
- în partea de sud comuna Ulmi;
- în partea de sud și sud – vest municipiul Târgoviște;
- în partea de vest și nord – vest comuna Aninoasa.

Comuna Răzvad are o suprafață administrativă de 4186 ha și o populație de 9024 de locuitori.

Distanța către municipiile și orașele din județul Dâmbovița:

- Târgoviște	7 km
- Moreni	13 km
- Pucioasa	26 km
- Titu	35 km
- Fieni	32 km
- Găești	37 km
- Răcari	43 km

Distanța față de orașe importante ale țării:

- Ploiești	42 km
- București	79 km
- Brașov	118 km
- Craiova	198 km
- Brăila	214 km
- Târgu Mureș	290 km
- Constanța	327 km
- Piatra Neamț	351 km

- Hunedoara	375 km
- Cluj – Napoca	419 km
- Suceava	438 km

5.2. Elemente ale cadrului natural

5.2.1 Relief

Este caracteristic subcarpaților interni ai Ialomiței. Subcarpații interni, apar ca o regiune de interfață carapato – precarpatică, unde alături de particularitățile munților joși apar caractere specifice carpatice. Relieful lor se prezintă ca niște maluri, orientate est – vest, a căror înălțime scade de la nord la sud. Între aceste maluri, suprapuse în mare parte anticlinale, apar o serie de culoare corespunzătoare sinclinalelor. Ele au un relief mai domol, sunt bine populate, mai despădurite, cu livezi de pomi și pășuni.

La contactul dintre zona montană și cea subcarpatică se remarcă un relief depresionar de natură tectonică și de eroziune diferențială.

Depresiunile dintre subcarpații interni sunt influențate de o succesiune de sinclinale. Ca o consecință directă a acestui fapt, apar o serie de puncte de convergență ale rețelei hidrografice și o eroziune, urmată de fragmentarea reliefului, în special pe flancurile sinclinalului.

Prezența rocilor ușor friabile (nisipuri, pietrișuri, marne, argile) a favorizat eroziunea și ca rezultat al transporturilor masive de materiale de pe pante, unde s-au format o serie de văi largi cu lunci bine dezvoltate, individualizate foarte bine în peisajul geografic nu numai printr-un relief mai domol, dar și printr-o mulțime de așezări, care au beneficiat de adăpostul natural al depresiunii.

În comuna Răzvad se individualizează următoarele subunități de relief:

- zona dealurilor subcarpatice externe, dintre Ialomița și Prahova (Subcarpații Ialomița);
- Pintenul Măgurii;
- terasele râului Ialomița;
- zona depresionară creată de eroziunea pârâului Slănic.

Dealurile subcarpatice, ocupă cea mai mare parte a teritoriului comunei și se caracterizează prin culmi deluroase cu pante domoale și înălțimi de cca. 400 m. Cea mai mare altitudine de 435 m se găsește la limita de nord.

Culmea principală din interfluviul Slănic – Reșca, pornește din partea de nord și prezintă o direcție către S – SE, până în plaiul Viișoarei. Pe acest traseu această culme este presărată cu vârfuri rotunjite cu altitudini ce scad treptat până la cca. 39500 m.

Din plaiul Viișoarei, culmea deluroasă principală coboară treptat către sud până la limita cu dealurile piemontane. Din această culme se desprind radiar 3 culmi secundare cu pante domoale către est și sud – est.

La vest de pâraul Slănic, culmea deluroasă ce vine din zona Mănăstirii Dealu, prezintă un traseu în general de la nord la sud cu o inflexiune vest – est în zona de obârșie a văii Voievozilor.

Pintenul Măgurii se dezvoltă sub forma unor platouri înalte ale căror racorduri cu zona de terasă a râului Ialomița sau cu zonele depresionare create de rețeaua hidrografică din zonă se realizează prin pante abrupte uneori afectate de prăbușiri sau alunecări de teren.

De-alungul pâraului Slănic, prin acțiunea de eroziune, transport și sedimentare s-a creat o zonă depresionară cu lățimi 300 – 400 m. Relieful zonei este ușor vălurit cu denivelări în zonele de eroziune.

Terasele Ialomiței ocupă cca. 37 % din teritoriul comunei și prezintă un relief cu o mică pantă de la nord – vest către sud – est.

S-au indentificat 2 nivele de terasă:

- terasa inferioară
- terasa joasă

Limita dintre cele două terase este marcată de o mică denivelare cu înălțimi de 1.50 – 2.00 m.

Deoarece râul Ialomița curge pe roca de bază, terasa joasă are caracterul unei terase suspendate.

5.2.2 Hidrografie

Comuna Răzvad se situează în bazinul hidrografic al râului Ialomița.

Râul Ialomița formează limita naturală de la sud a comunei Răzvad cu municipiul Târgoviște. Prezintă un traseu de la vest către est și primește ca afluenți pe partea dreaptă valea Slănic I (Gorgota).

În dreptul podului pe care se realizează legătura cu municipiul Târgoviște, pe râul Ialomița a fost construită în 1975 o priză gravitațională din beton din care se formează un canal de aducțiune – derivația Târgoviște, prin care se dirijează apa către lacurile de la Văcărești de pe cursul pârâului Ilfov.

Valea Slănic I prezintă un traseu la început de la nord – vest către sud – est apoi din zona centrală a satului Gorgota curge către sud și primește ca afluenți mai importanți pe partea dreaptă valea Vulcănița, iar pe partea stângă valea lui Socol.

La ieșirea în zona de terasă, valea Slănic primește ca afluent pe partea stângă, valea Voievozilor. Valea Voievozilor prezintă o rețea de afluenți ramificată dintre care mai importanți sunt valea Săruleasa și valea Gogleștilor.

Valea Răzvădeanca traversează terasa râului Ialomița. Această vale se formează prin confluența văilor Gloia, Pietrei, Valea Mare, cu dispoziție radiară. La limita de est a comunei, valea Răzvădeanca primește ca afluent valea Broaștei ce se formează prin confluența mai multor văi dintre care mai importante sunt valea Viei și valea Bulac.

Zona de est, nord - est a comunei este limitată de pârul Reșca, afluent de pe partea dreaptă a pârului Slănic II ce-și are izvoarele în zona satului Ocnița.

Pârul Slănic II, constituie parțial limita de est ce desparte comuna Răzvad de comuna Gura Ocniței și primește ca afluenți pe partea dreaptă de pe teritoriul comunei, pârul Vișoara și valea Ocnei.

5.2.3 Hidrogeologie

Din punct de vedere hidrogeologic, stratele acvifire se situează la adâncimi variabile de la 0 – 20 m în formațiunile poros permeabile ale Romanianului superior și Pleistocenului inferior (Stratele de la Cândești).

Stratul acvifer cantonat în Stratele de Cândești se manifestă sub formă de izvoare în zonele depresionare din satul Valea Voievozilor și formează mici heleștee.

Pe terasa inferioară nivelul hidrostatic se situează la adâncimi de 4 m – 6 m.

Zona de nord a satului Răzvad este deficitară în surse de apă potabile datorită apropierii de structura anticlinală.

5.2.4 Geologie

Din punct de vedere geo – tectonic, zona aparține părții interne avantfosei carpatice, zona cutelor diapire și se caracterizează prin răspândirea în suprafață a depozitelor ce aparțin pliocenului și cuaternarului.

Pliocenul prin etajele Dacian și Romanian apare în zona axială și pe flancurile anticlinalului diapric Răzvad – Moreni și ocupă partea centrală a satului Gorgota.

Dacianul (dc) este constituit din nisipuri, marne, argile cu cărbuni și mai multe complexe productive petroflifere și pietrișuri.

Romanianul (levantin - lv), este constituit din argile cenușii albastrii, argile nisipoase gălbui, nisipuri cu acumulări de petrol și nisipuri cu pietrișuri.

Cuaternarul este reprezentat în zona de Pleistocenul inferior, Pleistocenul superior și Holocenul superior.

Pleistocenul inferior (qp₁) apare sub formă de petice pe platourile din dreptul satului Valea Voievozilor și se dezvoltă în faciesul „Stratelor de Cândești”, fiind constituit din pietrișuri, nisipuri, argile, cenușii sau cafenii gălbui.

Pleistocenul superior (qp₃) se indentifică pe terasa inferioară a râului Ialomița și este constituit din pietrișuri cu bolovăniș și nisip acoperite de depozite argiloase – prăfoase.

Holocenul superior (qh₂) este reprezentat prin pietrișurile, nisipurile și argilele ce aparțin șesului aluvial al râului Ialomița și prin aluviunile fine din șesul aluvial al pâraului Slănic.

Pe zonele de versant și de racord terasă – versant peste roca de bază se situează formațiunea acoperitoare constituită din depozite deluviale și proluviale. Aceste depozite sunt reprezentate prin pământuri coezive – argile, argile nisipoase cu elemente de pietriș, nisipuri fine prăfoase, prafuri argiloase.

Din punct de vedere tectonic, partea de nord a comunei este afectată de structura anticlinală Moreni – Răzvad, bogată în zăcăminte de petrol.

Axul anticlinalului prezintă o direcție de la vest la est, iar flancurile prezintă înclinări către nord, respectiv către sud cu valori de 15 – 35°.

5.2.5 Clima

Zona studiată se caracterizează prin următoarele valori ale factorilor climatici:

- temperatura medie anuală a aerului 10° C;
- temperatura minimă absolută a aerului -28.3° C;
- temperatura maximă absolută a aerului +40.4° C;
- precipitații medii anuale – 600 mm;
- adâncimea maximă de îngheț h = 0,90 – 1,00 m (STAS 6054/77).

Masele de aer maritim, imprimă climatului o influență temperat oceanică, dar aceasta este mult mai diminuată datorită distanței față de ocean și catenelor muntoase pe care aceste mase le depășesc. De altfel, lor li se datorează precipitațiile care cad cu regularitate la sfârșitul primăverii și la începutul verii sau scăderea bruscă a temperaturilor în timpul iernii, sunt influențate de anticiclonul siberian.

Vremea călduroasă este influențată de asemenea de masele de aer din regiunea Mediteranei, umezeala aerului fiind scăzută. Satele comunei sunt ferite de vânturile puternice și căldurile excesive,

oprite de dealurile înconjurătoare și piscurile împădurite. Vânturile care brăzdează aerul comunei Răzvad au intensități și direcții variate pe toată durata unui an. Valorile medii ale frecvențelor de adiere sunt:

- vânturile din nord și nord – est 11 %;
- vânturile din sud 15 %;
- vânturile din sud – est 13 %
- vânturile din nord – vest 10 %.

Vânturile predominante sunt crivățul și băltărețul. Crivățul suflă de la răsărit, pătrunzând pe văile adânci ale râurilor aducând aer rece, cu frecvență mai mare iarna. Băltărețul aduce primăvara un vânt cald, însoțit de ploi care grăbesc topirea zăpezilor. Acest vânt are o frecvență inferioară crivățului.

5.2.6.1 Solul

Solul și condițiile atmosferice de la suprafața pământului, formează un mediu prielnic pentru dezvoltarea vegetației în comuna Răzvad.

Condițiile diverse de sedimentare au determinat existența unor variate resurse de subsol, cantonate cu precădere în zona subcarpatică, dintre care cele mai importante sunt zăcămintele de petrol și argilă pentru fabricarea cărămizilor mai ales în zona Căramidari.

Solurile întâlnite în comună sunt soluri brune podzolate (brun roșcat de pădure) și solurile brune argiloiluviale podzolate (luto – nisipoase, nisipo - lutoase). Pădurile, pomii fructiferi și fânețele, găsesc aici un pământ prielnic pentru creștere și dezvoltare, adaptându-se ușor la condițiile atmosferice și la solul existent. Humusul se încadrează între 3 și 4,5 %, ceea ce denotă o bună fertilitate a solului.

Terenurile se încadrează în grupele II, III și IV de fertilitate și în grupa V de favorabilitate.

5.2.6.2 Resursele subsolului

Pe teritoriul comunei Răzvad prin lucrări se exploatează zăcămintele de petrol din structura petrolieră din aliniamentul central nordic Moreni – Răzvad – Teiș, din zona cutelor diapire.

În trecut pe teritoriul comunei au existat exploatări locale ale argilei pentru fabricarea cărămizilor, mai ales în zona străzii Căramidari.

5.2.7 Vegetația și fauna

Comuna Răzvad se caracterizează prin diversitatea peisajului și prin zonele sale de un pitoresc nebănuț. Pădurile de foioase din Răzvad sunt alcătuite din stejari, cer și gârniță.

Teritoriul comunei Răzvad este prielnic culturii fagului, aninului, plutei și salcâmului. În lunca Ialomiței există o vegetație azonală, unde se întâlnește zăvoiul de anin negru, plop și salcie, precum și subarboret (cătina și prunișorul, rugul de mure, măceșul) prezente și pe malurile pârâului Slănicul Banului. Ca arbuști întâlnim: alunul, stejarul, lemnul câinesc, porumbarul, măceșul, cornul și cătina.

Primăvara locuitorii comunei se bucură de apariția florilor de sezon cum ar fi: ghiocei, brândușe, brebenei, viorele, toporași, mierea ursului, narcise, floarea paștelui, grăușor etc.

Începând cu luna mai și până toamna târziu, în păduri și poieni se găsesc numeroase specii de bureți și ciuperci: zbârciog, lăptoși, vineciori, mitârce, roșiori, bureți de pruni, pânișoare, spurcaciul, ghebe. Vara se culeg fragi, mure și zmeură iar toamna se adună coarnele, alunele, măceșele și gherghinele. În lunci, pe lângă cursurile de apă, întâlnim aninul alb (*Alnus incanta*), aninul negru (*Alnus glutinosa*), plopul (*Populus nigra*), salcia și pluta.

Pajiștile sunt pline de plante medicinale: feriga, calina, sunătoarea, coada șoricelului, coada calului, mușețelul. În ternurile arabile găsim pătlagina și izma. Vegetația ierboasă dezvoltată natural, este reprezentată prin buruieni, plante ierboase și graminee. Cele mai reprezentative dintre specii sunt: pălămida (*Cirsium arvense*), rapița (*Brassica napus oleifera*), pirul (*Alopecurus repens*), troscotul (*Boliganul arhicular*), pătlagina (*Blantago lanceoloto*), susaiul (*Sanctus arvensis*).

În pășunile izlazului se întâlnește o asociație ierboasă, slabă din punct de vedere calitativ, proeminând speciile nevalorozoase. Speciile cele mai frecvente sunt trifoiul mărunț (*Medicago lupulina*), aliorul (*Euforbia agraria*), mușețelul (*Matricaria inodora*), plămânărița (*Suluranaria rubra*), curcubețica (*Aristolochia* chis), laptele cucului (*Euforbia gorodiana*) și coada șoricelului (*Achillea millefolium*).

Fauna este reprezentată de: veveriță, ariciul, iepurele, vulpea, căprioara, jderul, pisica sălbatică, viezurele, lupul, veverița roșie, veverița neagră, șoarecele de câmp, dihorul.

Dintre păsările care trăiesc în această zonă amintim: uliul șoricar, uliul porumbar, uliul păsărar, șoimul rândunelelor, potârnicchi, fazani, cucuveaua, ciuf, guguștiuc, ciocănitoarea pestriță, pupăza, cucul, coțofana, cioara neagră, gaița, graurul, mierla, vrabia, pițigoiul, privighetoarea, rândunelele, lăstunul, prigorie, silvie, codobatura, lilieci, barza etc. Primăvara, poposesc pe unele lacuri, cârduri de gâște, rațe sălbatice, lișițe și dropi, iar toamna cârduri de cocor.

Din clasa reptilelor întâlnim: șarpele de casă, șopârla, salamandrele și gușterele; iar din clasa batracienilor: broaștele, brotăceii și broasca țestoasă.

Cursurile de apă, din zonă, sunt foarte puțin poluate și se găsesc câteva specii de pești ca: porcușorul, zvârluga, căra, mreana, cleanul, cuțitoaia, țiparul și racul.

5.2.8 Monumente ale naturii

În comuna Răzvad (sat Gorgota), a fost descoperită o plantă ocrotită de lege în România, ca fiind monument al naturii – *Papucul Doamnei sau Pantoful Venerei* (*Cypripedium calcaolus*), o specie foarte rară de orhidee cu un aspect delicat și în culori impresionante.

Papucul Doamnei este originară din America de Nord și este o plantă anuală ce răsare primăvara. Tulpina prezintă numai 3 – 5 frunze și o singură floare în vârf, asemănătoare unui mocasin, aspect care i-a adus și numele de „papuc”. Planta crește până atinge o înălțime de maxim de 20 – 30 cm. Orhideea înflorește din iulie până în septembrie.

Monumente ale naturii în comuna Răzvad:

- Pădurea de pe Valea Reșcăi și Izlazul Ocnașilor, cu frumoase exemplare de stejar (*Qercus robur*) pedunculat de 300 ani vechime, ce au înălțimea de 25 – 30 m și diametrul de 40 – 150 cm;
- Pădurea de anin negru și alb de pe Valea Saramurii;
- Pădurea Călinoaia, unde crește Papucul Doamnei, de pe Valea Rea;
- Valea cu Urzici (Gorgota), unde se conservă Papucul Doamnei.

Exemple de specii cu valoare de patrimoniu natural se regăsesc în lunca Ialomiței, unde întâlnim zăvoiu de anin negru (*Alnus glutinosa*), plop (*populus*) și salcie (*salix alba*), precum și subarboret, cătina – arbust fructifer ale cărui beneficii se cunos încă din antichitate, originară din Asia de Sud, iar chinezii o folosesc de peste 2.000 de ani în medicina tradițională. De asemenea, întâlnim prunișorul, rugul de mure, măceșul, prezente și pe malurile pâraului Slănicul Banului.

5.2.9 Riscuri naturale

5.2.9.1 Risc seismic

Din punct de vedere seismic, conform S.R. 11100 / 1 / 93, comuna Răzvad se încadrează în interiorul izoliniei de gradul 8, unde indicele 1 corespunde unei perioade medii de revenire de 50 ani pe scara MSK.

Conform reglementării tehnice „Cod de proiectare seismică – Partea I – Prevederi de proiectare pentru clădiri indicativ P 100 – 1 / 2006”, teritoriul comunei prezintă o valoare de vârf a accelerației terenului $a_g = 0.28$ g pentru cutremure având intervalul mediu de recurență $IMR = 100$ ani și o perioadă de control (colț) a spectrului de răspuns $T_c = 1.00$ sec.

Pe teritoriul comunei Răzvad sunt prezente cutremurele ce au hipocentrul în zona Vrancea. În timpul seismelor mari se pot produce reactivări ale liniilor tectonice, fapt semnalat și în zona municipiului Târgoviște.

Prezența nisipurilor fine saturate cu apă din cadrul depozitelor villafranchiene și holocene constituie un factor de risc pentru construcții în timpul cutremurelor mari prin lichefierea lor. Zonele cu nisipuri fine pot fi delimitate doar prin studii geotehnice detaliate pentru fiecare obiectiv în parte. Pe versanții văilor cu panta mare se pot produce fenomene de instabilitate în timpul seismelor mari.

5.2.9.2 Risc de inundabilitate

Fenomenele de inundabilitate s-au manifestat în cadrul albiilor majore ale rețelei hidrografice din zonă (râul Ialomița și pâraul Slănic).

În partea de sud – vest a comunei sunt semnalate zone depresionare cu extindere redusă, cu nivel hidrostatic aproape de suprafață unde apa bălțește.

Fenomene de inundabilitate se produc în dreptul traversări lor prin podețe sau tuburi din beton subdimensionate.

Pe văile limitate de versanți abruptii, cu albie îngustă, (valea Voievozilor, valea Pietrei, valea Mare), se produc în timpul precipitațiilor abundente, viituri mari cu transport de sedimente solide ce produc pagube prin deteriorarea drumurilor și inundarea gospodăriilor.

La limita de est a comunei, pe partea stângă (partea de nord), pe DN 720 Răzvad – Gura Ocniței, s-a format o zonă depresionară, limitată de drum și versant, fără deranj natural.

Fenomenele de inundabilitate s-au produs pe Valea Voievozilor (strada Gura Văii) și ca urmare a obturării cursului de vale de către o alunecare de teren de pe versantul stâng.

Potrivit „Instrucțiunilor pentru întocmirea planului de advertizare – alarmare a localităților și obiectivelor social –economice situate în aval de lacurile de acumulare” în caz de accidente la baraj s-au studiat trei variante de simulare a ruperii barajului Pucioasa în următoarele ipostaze de calcul:

- a. rupere prin crearea în digul barajului a unei breșe de 10 m în timp de 20 minute, echivalentă cu distrugerea a 25 % din baraj;
- b. rupere prin crearea în digul barajului a unei breșe de 25 m în timp de 20 minute, echivalentă cu distrugerea a 50 % din baraj;
- c. rupere prin crearea în digul barajului a unei breșe de 25 m timp de 7 ore (rupere lentă).

În urma analizei efectuate a rezultat că ipoteza cea mai acoperitoare de rupere este cea de 50 % pentru baraje din materiale locale cu timpul de 20 minute, conform normativelor de timpi pentru ruperea barajelor.

În toate situațiile studiate s-a considerat o scurgere permanentă în albie de $Q = 50 \text{ m}^3 / \text{sec}$, păstrând acest debit atât la intrarea hidrografului în viitură, cât și după.

Conform Legii nr. 575 / 22 octombrie 2001 unitățile administrativ teritoriale posibil a fi afectate de inundații sunt:

- municipiile: Târgoviște și Moreni;
- orașele: Găești, Pucioasa, Titu;

- comunele: Băleni, Bărbulețu, Bezdead, Brănești, Bucșani, Cobia, Comișani, Conțești, Costești Vale, Crângurile, Dărămănești, Dobra, Dragodana, Gura Ocnitei, Gura Șuții, I.L. Caragiale, Iedera, Malu cu Flori, Mănești, Moroeni, Odobești, Petrești, Potlogi, Produlești, Pierșinari, Răzvad, Runcu, Șotânga, Tătărani, Uliești, Ulmi, Valea Lungă, Valea Mare.

5.2.9.3 Risc de instabilitate

Alunecările de teren indentificate pe versanții văilor, sunt favorizate de panta mare a versanților, umiditatea în exces, lipsa vegetației și litologia (alternanțe de straturi cu permeabilitate mare – nisipuri saturate cu straturi impermeabile argile și marne) precum și tectonica zonei (straturi conforme cu panta versanților sau structuri faliat din zona cutelor diapire).

Fenomenele de instabilitate se remarcă printr-un relieu specific cu crăpături, trepte și râpi de desprindere. Astfel de fenomene s-au produs în urmă cu 70 de ani pe versantul sud – vestic al delului Voievozilor, datorită pantei mari a versantului și a prezenței straturilor acvifere din cadrul Straturilor de Căndești.

De-a lungul timpului s-au produs reactivări ale fenomenului de instabilitate în perioadele cu precipitații abundente ce au dus la avariarea drumului către Mănăstirea Dealu. Fenomenele de instabilitate s-au manifestat în zona bisericii vechi din satul Gorgota, pe valea Vulcănița, pe valea Pietrei, Valea Mare iar în zonele de extravilan cu preponderență pe zonele cu diapire de sare. Astfel de fenomene sunt semnalate în patru puncte din meandrele râului Ialomița. În perioadele cu precipitații abundente și formarea de viituri se produc eroziuni și prăbușiri ale malurilor.

Potențialul de instabilitate a fost evaluat pe baza criteriilor pentru estimarea potențialului și probabilității de producere a alunecărilor de teren din „Ghid pentru identificarea și monitorizarea alunecărilor de teren și stabilirea soluțiilor cadru de intervenție asupra terenurilor pentru prevenirea și reducerea efectelor acestora în vederea satisfacerii cerințelor de siguranță în exploatarea construcțiilor, refacere și protecție a mediului”, indicativ GT 006 – 97, caseta 17.

Baza de lucru este oferită de Legea nr. 575 din 22 octombrie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – secțiunea V – Zone de ris natural.

5.2.9.4 Risc geotehnic

A fost evaluat conform normativului privind principiile, exigențele și metodele cercetării geotehnice, indicativ NP 074 / 2011.

Terenul de fundare este constituit predominant din pământuri argiloase, argile prăfoase, nisipoase, pietriș cu nisip, pietriș cu bolovăniș și nisip, uneori argilos. Tipul de teren de fundare depinde de vârsta formațiunilor geologice întâlnite.

Pentru zonele de versant cu pantă mare, cu probabilitate de producere a alunecărilor de teren medie – mare și mare, terenul se încadrează la terenuri dificile de fundare.

Apa subterană – nivelul apei este situat la adâncimi variabile în funcție de zonă și de condițiile meteorologice, de aceea la executarea excavațiilor gropilor de fundare pot fi necesare epuismențe normale.

Factori avuți în vedere	Categorii	Punctaj
Condițiile de teren	Terenuri bune – dificile	2 - 6
Apa subterană	Lucrări cu sau fără epuismențe normale	1 - 6
Clasificarea construcției după categoria de importanță	Redusă – deosebită	2 - 5
Vecinătăți	Funcție de amplasament	1 - 4
Zona seismică	$a_g = 0,28 g$	2
TOTAL puncte		8 - 19

Conform punctajului înregistrat în tabelul de mai sus, punctajul pentru riscul geotehnic se situează între 8 – 17 puncte, iar funcția de amplasament și categoria de importanță a construcției riscul geotehnic este redus – mare.

5.2.10 Educația ecologică

Educația privind mediul este un proces care are scopul să îmbunătățească calitatea vieții prin asigurarea oamenilor cu „unelte” de care au nevoie pentru a rezolva și împiedica problemele de mediu.

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița

Elevii celor 3 școli, din comuna Răzvad, au participat la o serie de concursuri pe teme ecologice și au obținut o serie de premii.

Programul activităților pe teme de educație ecologică și științele naturii

Nr. Crt.	Unitatea școlară implicată în activități ecologice	Denumirea activității desfășurate
1.	Școala Gimnazială nr.1 Răzvad	- promovarea educației în timpul orelor de Științe ale Naturii; - promovarea colectării selective a deșeurilor produse în școală de către elevi și personalul angajat al școlii; - sărbătoarea Zilei de 5 iunie – Ziua Mondială a Mediului; - încheierea de parteneriate educaționale între Școala Gimnazială Răzvad cu instituții publice specializate; - acțiuni de colectare de maculatură și PET-uri, în perioada Festivalului Național al Șanselor Tale.
2.	Școala Generală Valea Voievozilor	- dezbateri pe teme de ecologie și protecția mediului în timpul orelor de dirigenție.
3.	Școala Generală Gorgota	- promovarea educației ecologice în timpul orelor de Științe ale Naturii; - sărbătoarea Zilei de 5 iunie – Ziua Mondială a Mediului.

5.3 Scurt istoric

Răzvad - după o tradiție locală, numele satului evocă un loc de trecere (vad), subliniind importanța drumurilor ce treceau pe aici (toponimul comunei și al satului de centru își are originea în cuvintele slave „raz voda” = „peste apă”, în sensul că hotarul dintre Târgoviște și Răzvad era marcat de râul Ialomița, traversat prin „vad”).

Răzvad este unul din cele mai vechi sate ale județului, fiind amintit la 17.XI.1431, când Alexandru Vodă Aldea îl dăruie ctitoriei sale de la Dealu, scutindu-l de dări; documentul precizează că satul era „lângă mănăstire sub deal”. Din documente mai târzii rezultă însă că Alexandru Aldea nu dăruise mănăstirii Dealu decât vinericiul domnesc (darea pe vin). În același secol, al XV lea, apar și alți proprietari la Răzvad: la 29.04.1453 Mănăstirea Bolintin avea vie la Răzvad dăruită de Filos (Pilea), logofătul lui Mircea cel Bătrân, ceea ce arată că satul exista în timpul domniei acestuia. Este posibil ca la sfârșitul sec.XV - lea să fi existat două sate cu numele Răzvad, deoarece la 06.10.1499 jupânița Stana deținea o parte din sat cumpărată de la Stan și Ivan.

La 16.03.1520 un alt stăpân era Cazan, paharnicul și fratele său Săhat, care erau urmașii proprietarilor din vremea lui Mircea cel Bătrân.

De la 1591 – 1592 devine proprietar la Răzvad, Socol – paharnicul din Cornățeni. Devenind principal stăpân, Socol Cornățeanu construia o nouă biserică „de în temelia ei până la săvârșit” împreună cu o nouă casă, ale cărei temelii se păstrează. În locul vechiului lăcaș s-a ridicat cea mai frumoasă cruce de piatră din județ pentru a se ști că „s-a mutat acea biserică”.

La 10.03.1645, domnul țării Matei Basarab, „împreună cu nepotul său...Preda cel clucer”, cântau „partea lor de la Răzvad, jumătatea de sat, care au fost de la moșul nostru jupân Dotea armasul, cu judecata țării”.

După uciderea lui Socol Cornățeanu – ginerele lui Mihai Viteazul, considerat unul dintre cei mai bogați boieri ai țării – de către slujitorii răsculați în 1653, satul a rămas în stăpânirea fiilor săi numeroși, după cum este scris într-un documentar din 25.03.1654.

Din 1739 – 1740 o însemnată parte din Răzvadul de Sus și din Răzvadul de Jos a ajuns în proprietatea lui Barbu Văcărescu „cel stolnic” care a cumpărat pentru 660 taleri de la Grigorascu Brătăsanu și frații acestuia, moșia „din partea Ialomiței până la Slănicul lui Ban” cu „biserica de piatră de la strămoși.....și vaduri de moară în apa Ialomiței și livezi de fân și de pomi.....pogoane de vie în deal și cu atastina viilor din deal”.

În a doua jumătate a sec. XVIII sunt amintiți și alți proprietari în sat: o parte a lui Scarlat Greceanu și o altă parte a Mănăstirii Sf.Gheorghe Nou din București (doc. din 12.II.1700 și 16.VI.1777).

După cum rezultă din doc. din 23.XI.1826, moșnenii din Răzvad aveau o situație mult mai bună decât satele de clăcași din județ.

Divizat în două sate încă din sec. XVII, la 1810 în satul Răzvadul de Sus erau 36 de case, iar în cel de Jos 121 de case. La 1838 se întâlnea o evidență de creștere demografică, fiind menționate 51 de familii, respectiv 210, locuitorii având mai multe vite ca în alte părți și un număr mare de pruni.

La sfârșitul secolului trecut, comuna Răzvad se compunea din trei cătune: Răzvadul de Sus, Răzvadul de Jos și Gorgotenii. Comuna era vestită prin podgoriile sale aflate pe dealurile: Pietrii, Valea Anghelștilor, Valea Opreștilor, Valea lui Socol și Valea Viei.

La Răzvad se înființează începând din 1914, o serie de societăți petroliere, care în perioada interbelică au scos profituri însemnate. Dintre aceste societăți petroliere menționăm: „Astra Română”, „Concordia”, „Creditul Miner”, „Foraj Lemaire”, „I.R.D.P.Petrol – Black”, „Petrolul Românesc”, „Româno-Belgiană de Petrol”, „Sandorum”, „Steaua Romană” etc. Gazul metan se extrăgea de aici de către societatea „Româno-Belgiană de Petrol”, în special.

Între anii 1930 – 1940, la Răzvad funcționau următoarele societăți: Concordia cu 1000 muncitori, Astra Română cu 571 muncitori, Sandorum cu 11 muncitori, Petrolul Românesc cu 44 muncitori, Societatea Româno – Belgiană cu 40 muncitori., la care se mai adaugă și celelalte societăți, care aveau muncitori și la Moreni, Stavropoleos, Gura – Ocniței, Lis, Bucsani, Viforâta, Comișani etc.

La Răzvadul de Jos a funcționat un Cămin Cultural începând cu anul 1939, unde se organizau serbări culturale și conferințe cu caracter științific.

Școala din Răzvadul de Jos a luat ființă în anul 1838, când funcționa în casa sfatului. În anul 1844 școala avea două odăi și o sală. În 1920 s-a înființat școala de fete, care funcționa într-un local cu patru săli de clasă, având o locuință pentru director. La 1930 știau carte 66 % din locuitori. După 1942 s-a înființat la școala de băieți un muzeu școlar, o bibliotecă și o cooperativă școlară.

Școala de la Răzvadul de Sus a luat ființă la 13 septembrie 1843, când cursurile se desfășurau în casa învățătorului întrucât clădirea școlii nu se terminase. La 1930 știaau carte 45,1 % din locuitori, un procent foarte ridicat față de alte sate.

Gorgota (Golgota) - s-a format în jurul mănăstirii din sec. XVI care poartă numele Golgotei, dealul unde a fost răstignit Iisus Hristos. La 7.VII.1596, Mihai Viteazul întărea mănăstirii Gorgota ocina și vecinii din jurul mănăstirii, scutindu-i de toate dările și slujbele numai să păzească mănăstirea de făcătorii de rele „căci au venit tâlhari de au jefuit și au stricat sfânta mănăstire”. Înainte de constituirea satului, aici exista o ocină numită Varvara pe care a cumparat-o mănăstirea la 15.V.1628.

La 1864, au fost împroprietăriți 106 locuitori, din care 50 mijlocași și 38 pălmași. Populația: la 1835 – 16 gospodării; 1838 – 352 locuitori cu 97 familii; 1975 – 490 gospodării.

Școala a fost înființată după 1844, un timp a funcționat în două chilii ale Mănăstirii Gorgota. În 1930 știaau carte 60,2 % din locuitori.

Căminul Cultural Vlad Țepeș s-a construit la 11.VI.1939 cu sediul în localul școlii primare, unde se organizau serbări, conferințe culturale, curusuri țărănești, șezători și s-a înființat și o bibliotecă populară.

Mănăstirea Gorgota își poartă zidirea pentru veacuri, din vremea domniei lui Pătrașcu cel Bun (1554 – 1557). În clădirea mănăstirii a funcționat – ca și în alte mănăstiri sau biserici – o școală unde învățau copii. Despre existența acestei școli aflăm într-un document din 1815, unde se spune că „.....în sfânta mănăstire dintru început au fost școală pentru învățătura copiilor, iar acum, de peste doi ani a lipsit cu totul....”.

Restaurată parțial la 1836, peste 11 ani biserica era din nou într-o stare precară. După cum rezultă dintr-o catagrafie din anul 1847, zugrăveala, deși nouă, era „pe alocuri stricată și cojită”, iar biserica nu avea bolți, ci „un tavan de lemn, vopsit peste tot, cu un caticumen zdrobit”.

La 1900 biserica a fost încinsă cu un brâu de fier pentru consolidare. În anul 1967 au fost inițiate o serie de lucrări de salvare, al căror scop a fost, în primul rând, consolidarea zidurilor bisericii și acoperirea sa cu înveliș de siță.

Valea Voievozilor – din acest sat provin mai multe piese de bronz din prima epocă a fierului (printre care un cuțitaș din Hallstatt-ul timpuriu) și o monedă getică de tip Adâncata - Mănăstirea.

Valea Voievozilor este un sat așezat pe malul stâng al râului Ialomița, sub poalele dealurilor Viforâtei. Se numește astfel, deoarece se spune că pe aici trecea drumul Voievozilor. Înainte de apariția acestui sat se găsea aici satul Călugăreni, amintit la 10.IX.1943, când este pomenită o vie la Târgoviște, „în hotarul Călugărenilor”.

La 29.IV.1618 Alexandru Ilias voievod dăruiește lui Manolache Sifar vii în dealul Târgoviștei pe Valea Voievozilor. La 1.VII.1696 este amintit „drumul Văii lui Voevod”.

Așezarea a căpătat o importanță deosebită în vremea lui Matei Basarab, când aici existau numeroase vii.

Din această vreme datează două cruci comemorative, din care una reglementează plata dărilor cuvenite pentru vin. De dimensiuni impresionante, crucea a fost ridicată de Matei Basarab pentru a aminti locuitorilor din Târgoviște și slujbașilor domnești abuzivi ce obligații aveau primii față de fiscul domnesc pentru viile din această regiune.

La 1837 funcționa un târg duminical „trebuincios atât pentru cei cu dealuri (de vii)....cum și pentru cei străini” care se desfășura „pe vremea viilor”. În afară de acest târg, mai funcționa 4 bâlciuri pe an.

În această vreme satul se numea Mahalaua, iar locuitorii săi au luat parte la Răscoala din 1907, când s-a alăturat celor din Răzvad și Săteni.

În perioada interbelică (1928), principalele ocupații erau pomicultura (122 ha), viticultura (80 ha). Existau 8 ateliere de cărămizi, 2 ateliere de încălțăminte, un atelier de croitorie etc.

În 1810 „Mahalaua de peste gărlă” avea 357 locuitori cu 96 case, la 1835 – 98 de gospodării, la 1838 – 133 familii cu 510 locuitori, din care 10 meșteșugari și 26 vieri, la 1975 – 644 gospodării (sat mare).

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

5.4 Elemente de patrimoniu

Comuna Răzvad este înregistrată în Lista Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, cu următorul patrimoniu:

Poziția din lista monumentelor istorice	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă
225	DB-I-s-A-17051	Necropolă tumulară	Sat Gorgota, comuna Răzvad	"La Cazan" la 1 km E de localitate, pe un platou folosit ca pășune
383	DB-I-s-B-17128	Așezare	Sat Răzvad, comuna Răzvad	În fostul sat Răzvalu de Jos, pe lotul lui Ciulei Gheorghe la marginea de N a satului.
384	DB-I-s-B-17129	Curțile boierești ale lui Socol Cornățeanu	Sat Răzvad, comuna Răzvad	"Curtea lui Socol" în fostul sat Răzvalu de Sus, la 0,5 km de biserică, lângă DC Răzvad - Gorgota
858	DB-II-a-A-17520	Mănăstirea Gorgota	Sat Gorgota, comuna Răzvad	-
859	DB-II-m-A-17520.01	Biserica "Schimbarea la Față"	Sat Gorgota, comuna Răzvad	-
860	DB-II-m-A-17520.02	Ruinele caselor egumenești	Sat Gorgota, comuna Răzvad	-
861	DB-II-m-A-17520.03	Zid de incintă	Sat Gorgota, comuna Răzvad	-
1048	DB-II-m-B-17681	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	Sat Răzvad, comuna Răzvad	În fostul sat Răzvalu de Jos

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

1049	DB-II-m-B-17685	Fosta primărie Răzvalu de Sus, azi grădiniță	Sat Răzvad, comuna Răzvad	În fostul sat Răzvalu de Sus
1050	DB-II-m-B-17682	Casa Elena G. Ionescu	Sat Răzvad, comuna Răzvad	Str. Bisericii 16 în fostul sat Răzvalu de Jos
1051	DB-II-m-B-17684	Biserica ”Sf Nicolae” și ”Sf. Treime”	Sat Răzvad, comuna Răzvad	Str. Bisericii 192 în fostul sat Răzvalu de Sus
1052	DB-II-m-B-17680	Casa Gheorghe Bălescu	Sat Răzvad, comuna Răzvad	Str. Dispensarului 65 în fostul sat Răzvalu de Jos
1053	DB-II-m-B-17686	Conacul Vlădeștilor	Sat Răzvad, comuna Răzvad	Str. Principală 14 în fostul sat Răzvalu de Sus
1054	DB-II-m-B-17683	Fosta școală, azi Centru educativ de zi	Sat Răzvad, comuna Răzvad	Str. Principală 185 în fostul sat Răzvalu de Sus
1105	DB-II-m-B-17737	Biserica ”Adormirea Maicii Domnului”	Sat Valea Voievozilor, comuna Răzvad	Str. Golea Preot
1165	DB-III-m-A-17785	Monumentul Eroilor din Războiul 1916 - 1918	Sat Răzvad, comuna Răzvad	În fostul sat Răzvalu de Jos, lângă Primărie
1222	DB-IV-m-A-17841	Cruce de piatră	Sat Răzvad, comuna Răzvad	La Monumentul Eroilor din Răzvalu de Jos
1223	DB-IV-m-A-17842	Crucea lui Socol Cornățeanu	Sat Răzvad, comuna Răzvad	În fostul sat Răzvalu de Sus, în curtea lui Ion Mihălăchioiu
1224	DB-IV-m-B-	Troiță	Sat Răzvad,	-

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

	17844		comuna Răzvad	
1225	DB-IV-m-B-17843	Placa comemorativă a Răscoalei din 1907	Sat Răzvad, comuna Răzvad	Principală 97 în fostul sat Răzvalu de Sus lângă școala primară
1231	DB-IV-m-A-17849	Cruce de piatră	Sat Valea Voievozilor, comuna Răzvad	În curtea bisericii ”Adormirea Maicii Domnului”
1232	DB-IV-m-A-17851	Cruce de piatră	Sat Valea Voievozilor, comuna Răzvad	Str. Aurel Baranga 23 lângă casa Niculina Stanciu
1233	DB-IV-m-A-17850	Cruce de piatră	Sat Valea Voievozilor, comuna Răzvad	Str. Drăguțoiști 1 peste drum de casa lui C. Drăguțoiu
1234	DB-IV-m-A-17852	Cruce de piatră	Sat Valea Voievozilor, comuna Răzvad	Str. Gura Văii 26 în fața casei Toboșaru

*Sursa: www.patrimoniul.gov.ro
Ministerul Culturii și Patrimoniului Național
Institutul Național al Patrimoniului*

CAPITOLUL VI

ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

6.1 Suprafața administrativă

Comuna Răzvad are o suprafață administrativă de 4.186 ha împărțită pe categorii de terenuri astfel:

teren agricol	2733 ha
Teren arabil	1.552 ha
Pășuni	742 ha
Fânețe	367 ha
Vii	33 ha
Livezi	39 ha

Intravilan	Extravilan
785 ha	3.401 ha

Sursa: Primăria Comunei Răzvad

6.2 Economie

Comuna este legată de Târgoviște în primul rând prin interesele economice și comerciale, orașul și târgul săptămânal înlesnind schimburile de produse ale populației, prin vânzări și cumpărări de cereale, animale, desfacerea produselor casnice (păsări, ouă, lapte și brânză), aprovizionarea cu zarzavaturi și mărfuri industriale.

Pe lângă terenurile propice, în special pentru pomicultură, bune de pășuni și fânețe, dar și viticultură, albiile râurilor oferă și unele materiale de construcție.

Activitățile economice principale specifice zonei sunt: industria petrolieră (extracție, depozitare, transport), industria textilă și confecții, construcții civile și industriale, producția de mobilă și industria alimentară.

6.2.1 Agricultură

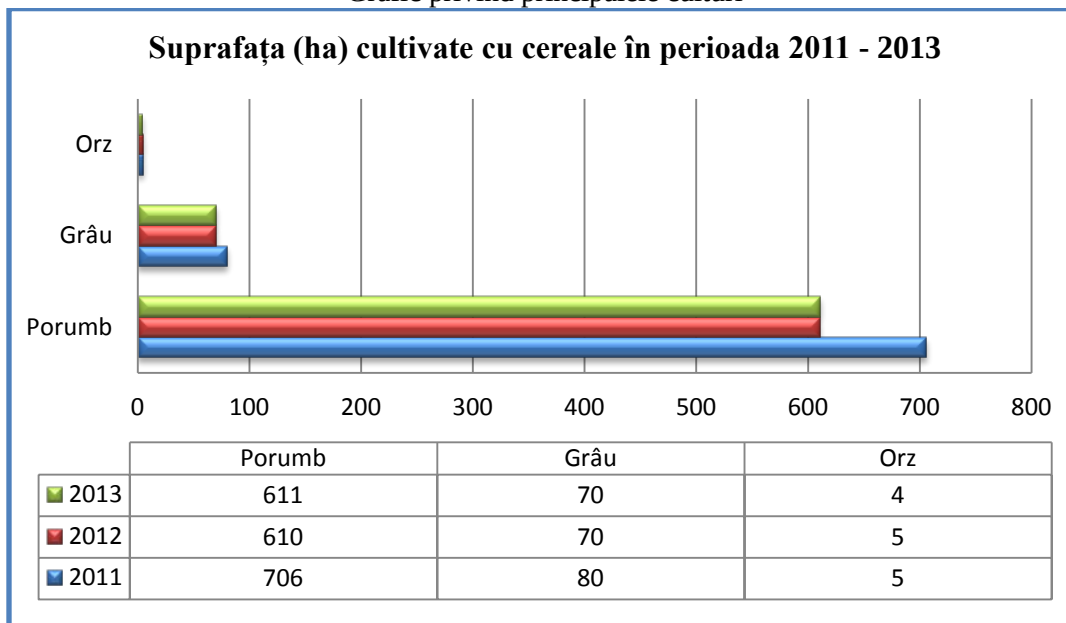
6.2.1.1 Cultivarea plantelor

Cu toate că agricultura este una de subzistență, rămâne principala preocupare a multor locuitori și lucru foarte important una din principalele surse de venit. În perioada 2011 – 2013 au fost cultivate cu cereale suprafețe în medie de 720,3 ha:

Palnte cultivate	Anul		
	2011 (ha)	2012 (ha)	2013 (ha)
Porumb	706	610	611
Grâu	80	70	70
Orz	5	5	4
Suprafața totală cultivată	791	685	685

Sursa: Primăria Comunei Răzvad

Grafic privind principalele culturi

6.2.1.2 Creșterea animalelor

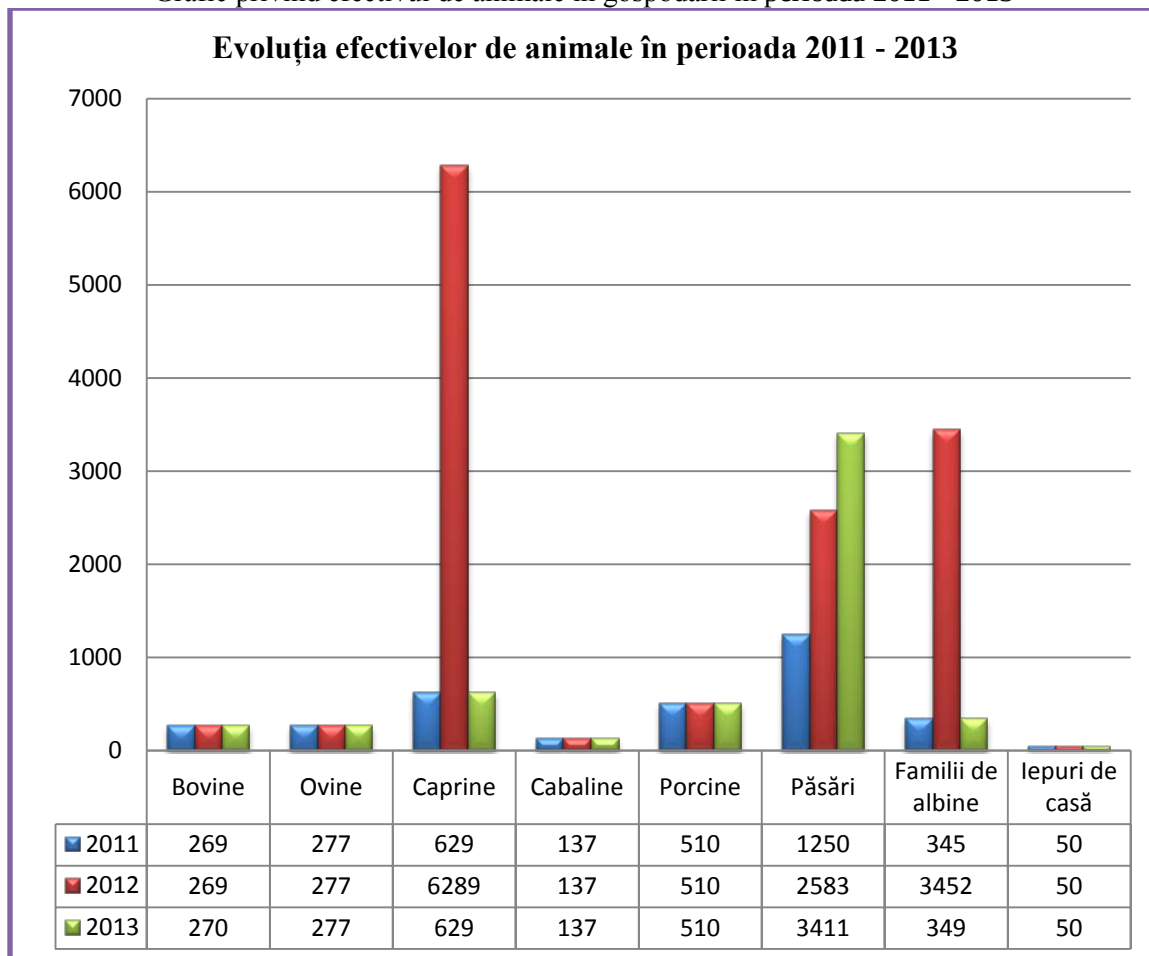
Creșterea animalelor este o altă preocupare a locuitorilor comunei Răzvad, reprezentând o sursă de venit prin vinderea produselor casnice.

În perioada 2011 – 2013 efectivul de animale deținut în gospodării a fost următorul:

Animale	Număr capete animale 2011	Număr capete animale 2012	Număr capete animale 2013
Bovine	269	269	270
Ovine	277	277	277
Caprine	629	629	619
Cabaline	137	137	137
Porcine	510	510	983
Păsări	1250	2583	3411
Familii de albine	345	345	349
Iepuri de casă	50	50	50

Sursa: Primăria Comunei Răzvad

Grafic privind efectivul de animale în gospodării în perioada 2011 - 2013

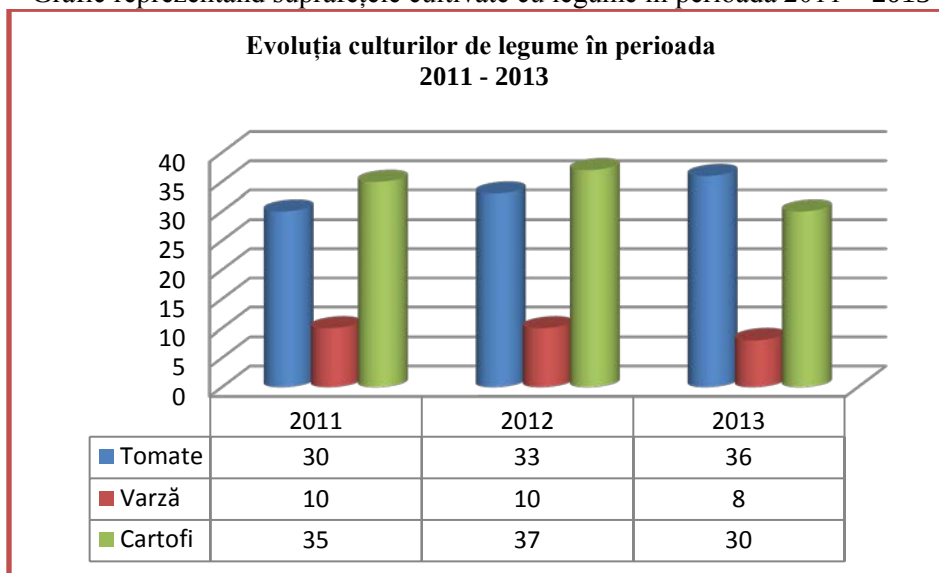
6.2.1.3 Legumicultura

La nivelul comunei Răzvad, legumicultura se practică în regim privat, pe suprafețe mici. În perioada 2011 – 2013 au fost cultivate cu legume următoarele suprafețe:

Legume	2011 (ha)	2012 (ha)	2013 (ha)	Suprafețe care pot fi extinse
Tomate	30	33	36	4 ha
Varză	10	10	8	2 ha
Cartofi	35	37	30	5 ha
Suprafața totală (ha)	75 ha	80 ha	74 ha	11 ha

Sursa: Primăria Comunei Răzvad

Grafic reprezentând suprafețele cultivate cu legume în perioada 2011 – 2013

6.2.1.4 Viticultura

În comuna Răzvad vița de vie este cultivată pe o suprafață de 33 ha, doar pentru consumul propriu în gospodărie. În prezent se cultivă vița de vie nobilă pe o suprafață de 8 ha, iar vița de vie hibridă pe o suprafață de 25 ha.

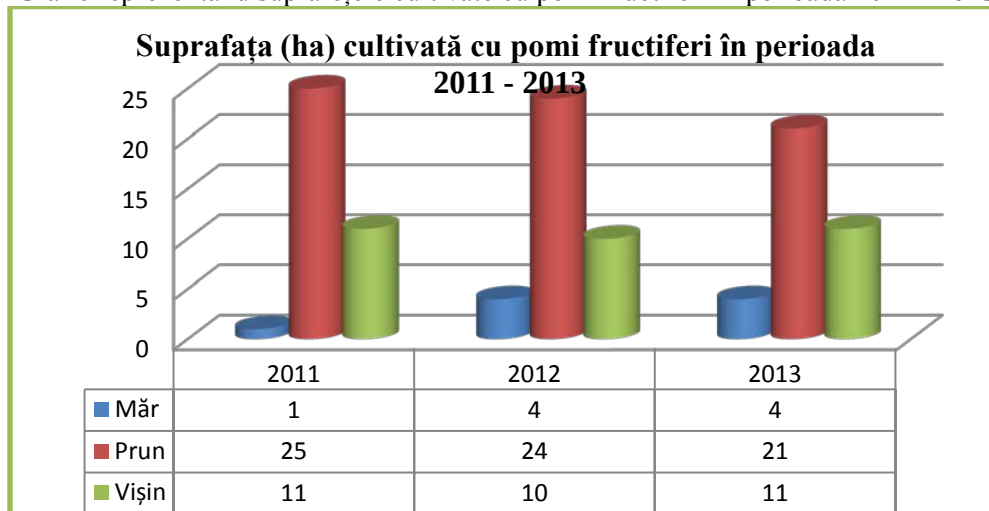
6.2.1.5. Pomicultura

La fel ca și creșterea animalelor, cultura pomilor fructiferi este una din principalele ocupații cotidiene ale locuitorilor din Răzvad. Fiind așezată în zona submontană temperatura este propice pentru această cultură. Dealurile comunei sunt acoperite de livezi cu meri, pruni, peri, cireși, nuci și vișini. Cel mai cultivat pom este prunul. Media suprafeței cultivate cu pomi fructiferi în ultimii trei ani a fost de 37 ha.

Pomi fructiferi	Suprafața cultivată			Suprafețe care pot fi extinse
	2011 (ha)	2012 (ha)	2013 (ha)	
Măr	1	4	4	1 ha
Prun	25	24	21	5 ha
Vișin	11	10	11	-

Sursa: Primăria Comunei Răzvad

Grafic reprezentând suprafețele cultivate cu pomi fructiferi în perioada 2011 - 2013

6.2.1.6 Piscicultura

Pe teritoriul comunei Răzvad nu sunt amenajate bălți sau iazuri destinate pisciculturii.

6.2.1.7 Silvicultura

Suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră a comunei Răzvad este de 1.011 ha, reprezentând 24,10 % din suprafața totală. În intravilanul comunei, se găsește o suprafață de 2.04 ha de pădure, reprezentând 0,25 % din intravilan. Cele mai întâlnite specii de arbori sunt: fag, stejar, mestecăn, frasin, jugastru, carpen, cireș și izolat brad și molid. Din familia arbuștilor întâlnim: alun, sânger, corn, cătină, măceș, porumbar etc.

6.2.2 Mediul de afaceri

Lista agenților economici:

Nr. Crt.	Denumire	Domeniu de activitate
1	S.C. AMARIA GRUP	Comerț
2	S.C. CENTRAL MORENI S.R.L.	Comerț
3	S.C. HARTAS S.R.L.	Comerț
4	S.C. NENEA S.R.L.	Comerț
5	S.C. ROBERTINO COM S.R.L.	Comerț
6	S.C. AUTO BEST S.R.L.	Auto – service si vânzări de mașini
7	S.C. EXPO CAR S.R.L.	Auto – service si vânzări de mașini
8	S.C. MAVEXIM S.A.	Auto – service si vânzări de mașini
9	S.C. ARTA LUX FLORESCU S.R.L.	Termopane
10	S.C. VALAHIA MOB S.R.L.	Mobilă
11	S.C. ARTES DENT S.R.L.	Medicină dentară
12	S.C. CRIANCA S.R.L.	Panouri solare
13	S.C. DEN CRIS S.R.L.	Producție textile
14	S.C. GEO STING S.R.L.	Servicii complete PSI
15	S.C. METAL PLATING S.R.L.	Cromări bare
16	S.C. VOLOS AGRICOLA S.R.L.	Confecții

Sursa: Primăria Comunei Răzvad

6.2.3 Turism

Zonă cu deosebită frumusețe și bogăție naturală, comuna Răzvad reprezintă un punct de atracție pentru numeroși turiști. Pe teritoriul propice în lunca râului Slănic sau pe un altul neproductiv situat în zona joasă unde apa de suprafață și freatică se găsește la îndemână, s-ar putea dezvolta împrejurul unui lac artificial (sau pe fostul lac), activități specifice turismului, precum și o bază de agrement. Cuplarea acestui lac cu un teren de golf, cu alte terenuri sportive, cu spații de cazare, cu terenuri plantate cu specii autohtone, ar putea fi soluția câștigătoare în a-i aduce pe locuitorii comunelor învecinate și pe turiști la Răzvad.

Turismul poate deci, căpăta forme dintre cele mai diverse cu condiția ca obiectul său de activitate, turistul – om să găsească la tot pasul lucruri interesante, modalități de a petrece activ timpul liber, dotări sportive și de loisir.

Deja pasionații de curse „off road”, cu mașini adecvate sau ATV-uri caută pădurile și pantele dealurilor, într-un mod neorganizat. Cursele de motocros, cu mare tradiție în zona Moreni – Băicoi – Câmpina, ar aduce numeroși pasionați și la Răzvad, dacă ar exista un traseu amenajat în acest scop.

Obiective turistice:

- ◆ Mănăstirea Gorgota în nordul comunei
- ◆ Ruinele bisericii Panaghia, în localitatea Gorgota
- ◆ Piatra de mormânt a lui Drăghici Vornicul din Cornățel
- ◆ Piatra de mormânt a Maurlei fiica lui Mihai Viteazu
- ◆ Crucea de piatră a bisericii de lemn edificată de Socol Clucer
- ◆ Crucea de piatră edificată în cinstea jupâniței Ego Elina
- ◆ Monumentul eroilor edificat de Vasile Blendea sat Valea Voievozilor
- ◆ Crucea de piatră în cinstea Sfântului Nicolae sec. VII
- ◆ Crucea de piatră ridicată în dreptul casei preotului Cristescu (1593 - 1601)
- ◆ Monumental ridicat pentru a omagia veșnica recunoștință a eroilor din comună

Monumente istorice - comuna Răzvad

Monument istoric - Gorgota

Monument Răskoala - Răzvad

Monument istoric - Răzvad

Monument istoric – Valea Voievozilor

6.3 Infrastructura

6.3.1 Utilități publice

6.3.1.1 Alimentarea cu apă și canalizare

Alimentarea cu apă

Comuna Răzvad dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă realizat prin programul SAPARD în anul 2002, acesta acoperind 90 % din necesarul localităților Răzvad și Valea Voievozilor, administrat de S.C. Compania de Apă Târgoviște. Satul Gorgota nu dispune de rețea de alimentare cu apă.

Conductele rețelei de distribuție sunt din PE. 80 pn = 6 atm., cu diametre cuprinse între 110 – 200 mm, în lungime totală de $L = 41143$ m.

De 110 mm = 25.905 m

De 125 mm = 4.170 m

De 140 mm = 3.749 m

De 180 mm = 7.119 m

De 200 mm = 200 m

Pe DN 72 și pe străzile principale sunt conducte de distribuție pe ambele părți iar pe drumurile secundare pe o singură parte. Rețeaua dispune de 49 cămine de vane, 22 robineti subterani de secționare, 100 cișmele stradale și 62 hidranți de incendiu.

În lungul drumului DN 72 sunt trei subtraversări amplasați astfel:

- DN 72 - DJ 719 ce străbate satul Valea Voievozilor;
- DN 72 strada Gura Văii;
- DN 72 – DJ 720 Răzvad – Moreni.

Pârâul Slănic are două supratraversări amplasate astfel:

- Amonte și aval de podul de lângă Primăria Răzvad – DN 72;
- Amonte de podul pe DJ Răzvad – Gorgota.

Calitatea și încadrarea strictă în normele de potabilitate a apei destinată consumului uman distribuită prin rețelele de distribuție este asigurată de RAGC. Târgoviște care prestează serviciul de transport, stocare și distribuție apă potabilă, precum și colectarea și epurarea apelor uzate.

RAGC. Târgoviște asigură distribuția apei potabile în comuna Răzvad pentru un număr de 7.185 locuitori din care:

- Valea Voievozilor = 2.747 locuitori;
- Răzvad = 4.438 locuitori.

Alimentarea cu apă a comunei Răzvad este realizată din sistemul centralizat al municipiului Târgoviște, prin trei racorduri localizate astfel:

- Din conducta de distribuție (PEHD, DN = 225 mm), aflată pe Aleea Mănăstirii, în dreptul barierei de C.F. Târgoviște – Ploiești;
- Din inelul de distribuție orășenesc (PEHD, DN = 225 mm), la intersecția străzilor Gimanzului și Cărămidari, la capătul dinspre Valea Voievozilor al podului peste râul Ialomița;
- Din aducțiunea Ulmi – Gura Ocniței (PEHD, DN = 250 mm), în dreptul localității Nisipuri, la capătul de nord al podului ce traversează râul Ialomița (DJ. 711 B).

Prin punctele de racordare amintite este preluat un debit maxim orar de 55l / s, suficient să asigure necesarul de apă al localităților amintite, inclusiv debitul necesar stingerii incendiilor de 10 l / s, sursele de apă ale RAGC. Târgoviște având un disponibil de 300 l / s.

Calitatea apei distribuită consumatorilor este supravegheată de Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, care, conform datelor de supraveghere curentă, apreciază că apa distribuită populației se încadrează din punct de vedere calitativ și cantitativ în normativele sanitare aflate în vigoare.

Satul Gorgota (1.540 locuitori) nu dispune de rețea de alimentare cu apă. În prezent alimentarea cu apă a locuitorilor din satul Gorgota se face din fântâni de tip rural. Apa din aceste fântâni este contaminată în special cu nitriți, existând permanent riscul de îmbolnăvire a consumatorilor. Fântânile rămân fără apă în perioadele secetoase prin scăderea nivelului stratului freatic.

În ultimii ani, localitatea s-a dezvoltat imobiliar (s-au construit multe locuințe noi, în general clădiri P+1 cu utilități moderne). În scopul eliminării acestui neajuns, Primăria Răzvad a comandat un studiu de fezabilitate (proiect nr. 262 / 2012) aflat în prezent în faza de admitere la finanțare.

Canalizarea

Comuna Răzvad dispune în prezent de un sistem centralizat de canalizare parțial, în satul Valea Voievozilor, rețeaua având $L = 7,9$ km.

Apele uzate sunt preluate de canalizarea menajeră a municipiului Târgoviște, respectiv de conducta de canalizare din beton Dn. = 400 mm, existentă pe str. Magrini – Căramidari, descărcarea realizându-se în stația de epurare Târgoviște – Sud.

Rețeaua de canalizare este realizată din conducte PVC tip SN 4, Pn 4 atm., cu lungimea de $L = 7.900$ m și diametre de la 250 mm la 400 mm.

Străzile care dispun de canalizare sunt:

- Str. Tudor Vladimirescu: 1.690 m – 36 cămine;
- Str. Baranga: 1.145 m – 24 cămine;
- Str. Mușetoiu: 250 m – 6 cămine;
- Str. Ing. Bruneanu: 450 m – 9 cămine;
- Str. Lt. Marinescu: 845 m – 17 cămine;
- Str. Pr.Gogle: 1.390 m – 28 cămine;
- Racord stație epurare: 975 m – 8 cămine.

Canalizarea este executată în sistem separativ, la aceasta fiind racordate 100 gospodării.

Restul gospodăriilor sunt prevăzute cu hazine de tip rural nevidanjabile. Apele uzate se aruncă la suprafața terenului, reprezentând o cauză importantă de poluare a tuturor factorilor de mediu, și în mod deosebit a pânzei de apă freatică folosită ca sursă de apă de locuitorii comunei.

Apele pluviale se scurg prin rigolele (șanțuri) de pe drumurile principale.

6.3.1.2 Alimentarea cu gaze naturale

Gazele naturale în comuna Răzvad sunt distribuite astfel:

- din rețeaua de repartiție gaze M.P. S.C. Distrigaz: Răzvad – Târgoviște – Teiș - Aninoasa – Doicești prin stația TRANSGAZ, stație de reglare, predare – măsurare – SRM – P amplasată la intersecția DB 72 cu DJ 720 B, pe conducta magistrală TRANSGAZ ce aprovizionează C.O.S Târgoviște.

În comuna Răzvad gazele naturale sunt folosite pentru prepararea hranei, apei calde menajere și consum tehnologic (industrial).

Satele Răzvad și Valea Voievozilor dispun de o rețea de distribuție a gazelor naturale care asigură consumul gospodăriilor populației, unităților industrial, precum și al tuturor clădirilor ce adăpostesc funcțiuni complementare. Satul Gorgota nu este racordat la rețeaua de distribuție a gazelor naturale.

Din punct de vedere al repartiției, rețeaua de distribuție este bine dezvoltată și echipează cu conducte de distribuție toată trama stradală a satelor Răzvad și Valea Voievozilor. Pe arterele principale ce străbat cele două localități, Aleea Mănăstirii și Str. Tudor Vladimirescu din Valea Voievozilor și Str. Principală, Calea Poliești și Str. Lunca din Răzvad, conductele de distribuție de gaze cu presiune redusă, sunt pozate pe ambele laturi ale căilor rutiere, având bretele de legătură pentru echilibrarea presiunii din sistem. Pe restul străzilor există câte o singură conductă de distribuție. Din conductele de distribuție sunt executate branșamente de gaze de redusă presiune către consumatorii individuali, branșamente terminate cu posturi de reglare – măsurare amplasate la limita proprietarilor beneficiari.

Rețeaua de distribuție este formată din conducte de oțel, îngropate în pământ, având diametre de la 6” până la 2”, a căror vechime depășește 10 – 15 ani. Această situație necesită o monitorizare permanentă din partea operatorului DISTRIGAZ, în scopul depistării eventualelor defecțiuni sau avarii ale rețelei exploatate și intervenții imediate de izolare și remediere pentru a preveni și înlătura eventualele scurgeri de gaz. Sunt și porțiuni noi, realizate în ultimii ani ca urmare a dezvoltării imobiliare, acestea fiind realizate din conducte din PEHD – SDR 11 cu diametre cuprinse între 63 mm și 110 mm.

Rețeaua de distribuție descrisă este în măsură să asigure necesarul de gaze naturale al localităților deservite pentru perioada actuală și perspectiva apropiată.

6.3.1.3 Rețeaua de energie termică

În comuna Răzvad coexistă mai multe tipuri de consumatori de energie termică și deopotrivă mai multe sisteme de producție și furnizare a energiei termice, folosind ca agent gaz metan, combustibil solid, combustibil lichid.

Gama de consumatori de energie termică existenți pe raza comunei Răzvad este eterogenă și constă din:

- consumatorii medii de tipul obiectivelor de mică industrie, de învățământ și social – culturale (școli, grădinițe, case de cultură etc.);
- consumatori mici de tipul locuințelor individuale;
- consumatori mici de tipul obiectivelor colective și individuale a căror destinație este alta decât cea de locuit (obiective de comerț și alimentație publică, sedii de firme, birouri, unități de prestări servicii etc.).

Tipuri de sisteme de producere și furnizare a energiei termice:

- în satele Răzvad și Valea Voievozilor există rețea de distribuție a gazelor naturale și toate gospodăriile și instituțiile sunt alimentate cu gaze naturale. De aceea în aceste localități încălzirea locuințelor, a instituțiilor social - administrative și a instituțiilor de mică producție se face cu sobe sau centrale termice murale (microcentrale individuale) functionând pe gaz.

- satul Gorgota neavând sistem de alimentare cu gaze naturale, folosește pentru încălzire combustibili solizi sau lichizi după caz.

6.3.1.4 Alimentarea cu energie electrică

Sistemul de transport al energiei electrice pe arealul intravilanului extins al comunei Răzvad se compune din următoarele elemente:

a. rețele electrice de înaltă tensiune ce traversează comuna:

- LEA 110 KV – Târgoviște – Doicești;
- LEA 110 KV – Gura Ocnitei – Doicești;
- LEA 110 KV – Ulmi – Teiș.

b. linii electrice aeriene de 20 KV care realizează conexiunile între stațiile de transformare și posturile de transformare aflate în funcțiune:

- LEA 20 KV – Târgoviște;
- LEA 20 KV – derivație Gura Ocnitei;

c. posturi de transformare aeriene 20 / 0,4 KV amplasate pe toată suprafața intravilană a comunei Răzvad, care alimentează locuințele și obiectivele social – administrative ale comunei:

- Valea Voievozilor:

1. P.T 1.150 – 63 KVA
2. P.T 1.277 Căramidari – 160 KVA;
3. P.T 1.218 – 250 KVA;

4. P.T 1.302 – 160 KVA;
5. P.T 1.248 – 100 KVA;
6. P.T 1.221 – 250 KVA;
7. P.T 1.166 – 250 KVA;
8. P.T 1.248 Gura Văii – 63 KVA.

- Răzvad:

1. P.T 2.237 – 160 KVA;
2. P.T 2.049 – 400 KVA;
3. P.T 2.033 – 250 KVA;
4. P.T 2.050 – 250 KVA;
5. P.T 2.238 – 100 KVA;
6. P.T 2.024 – 250 KVA;
7. P.T 2.198 – 160 KVA;
8. P.T 2.034 – 250 KVA;
9. P.T 2.197 – 250 KVA;
10. P.T 2.035 – 250 KVA;
11. P.T 2.244 – 160 KVA;
12. P.T 2.245 – 160 KV.

Alte posturi de transformare aeriene 20 / 0,4 KV aparținând unor unități economice.

- Gorgota:

1. P.T 2.057 – 250 KVA;
2. P.T 2.076 – 250 KVA.

În comuna Răzvad predominante sunt rețelele electrice de joasă tensiune aeriene (LEA 0,4 KV), alimentând fridele de bransament al obiectivelor, racordurile (bransamentele electrice), fiind realizate aerian 90 % și subteran 10 %.

Din punct de vedere al coridoarelor de protecție ale rețelilor de transport a energiei electrice, apar restricții de amplasare a unor obiective de investiții în vecinătatea acestor rețele, reglementate de Standardele în vigoare după cum urmează:

a) distanța de amplasare a unor obiective de investiții față de liniile aeriene de înaltă tensiune (220 KV și 110 KV) care aparțin SISTEMULUI ENERGETIC NAȚIONAL (SEN) va fi de 25 m stânga, respectiv dreapta, față de proiecția pe sol a conductorilor aerieni marginali, amplasați pe stâlpii din ferme metalice.

b) distanța de amplasare a unor obiective de investiții față de liniile aeriene de medie tensiune (20 KV) va fi de 10 m stânga, respectiv dreapta, față de proiecția pe sol a conductorilor aerieni marginali, amplasați pe stâlpii din beton armat precomprimat.

c) nu se vor monta în aceeași tranșă de cabluri electrice de medie tensiune (20 KV), cabluri electrice de joasă tensiune (0,4 KV), cabluri pentru curenți slabi, cabluri T.V., cabluri de telefonie, cu conducte de apă, canalizare, conducte magistrale de gaze, conducte de distribuție gaze.

În ceea ce privește rețelele de medie tensiune (20 KV) de pe raza comunei Răzvad nu sunt probleme semnificative privind restricțiile de amplasare a unor obiective noi de reglementare prin documentații de tip P.U.D. și P.U.Z.

Consumatorii de energie electrică

Consumatorii industriali care beneficiază de posturi de transformare proprii, care sunt alimentate din rețele de medie tensiune 20 KV și rețele subterane și aeriene de joasă tensiune 0,4 KV între posturile de transformare și secțiile de producție sau clădirile anexe din incinte.

Consumatorii industriali care nu dețin posturi de transformare proprii sunt racordați la sistemul S.C. Electrica Furnizare S.A. – SFEE Muntenia Nord în regim de abonați.

Consumatorii casnici

Schema de alimentare constă din racordarea la rețele electrice de joasă tensiune, existente pe raza comunei Răzvad, prin branșamente electrice.

Branșamentele electrice ale acestor tipuri de consumatori sunt realizate cu conductori aerieni (LEA – 0,4 KV) și funcționează la $U = 380V$ (consumatori trifazați) și la $U = 220V$ (consumatori monofazați).

Încălzirea locuințelor este nesemnificativă din punct de vedere al consumului de energie electrică realizându-se, de regulă, cu centrale termice individuale funcționând pe gaze sau cu sobe funcționând pe gaze ori combustibili solizi.

Consumatorii electrici de altă natură

Această categorie se referă la obiective din domeniul comerțului, alimentației publice, prestări servicii, mică industrie de toate genurile, obiective pentru utilități și gospodărie comună, unități școlare, unități din domeniul sănătății, sport etc.

Schema de alimentare a acestor consumatori constă din racordarea la rețelele electrice de joasă tensiune din zonă, cu bransamente electrice trifazate (380 V), sau monofazate (220 V) și cu regim de abonat la S.C. Electrica Furnizare S.A. – SFEE Muntenia Nord.

Ponderea consumului de energie electrică aferent acestor tipuri de consumatori este de c.c.a. 8 % din consumul total de energie al comunei Răzvad.

6.3.1.5 Iluminatul public

Schema de alimentare a acestui sistem constă din rețele electrice aeriene aferente unor străzi, racordate la cele mai apropiate posturi de transformare din zonă. Iluminatul public este realizat cu corpuri de iluminat cu vapori de mercur de joasă presiune, pe stâlpi din beton armat. Contorizarea consumului de energie pentru iluminatul public se face în posturile de transformare respective.

Ponderea consumului de energie electrică pentru sistemul de iluminat public este apreciat ca fiind sub 0,8 % din total de energie la nivel de comună.

Iluminatul stradal în comuna Răzvad este deficitar, prezentând o serie de neajunsuri printre care:

- gradul de acoperire al străzilor principale este de c.c.a. 70 %;
- gradul de acoperire al străzilor secundare este de c.c.a. 50 %;
- gradul de acoperire al arterelor de legătură și a fundăturilor este de c.c.a. 20 %;
- nivelul de iluminare al suprafeței rulante (la cota străzii și a trotuarului) este în proporție de 60 % sub nivelul minim admis de legislația în vigoare, aceasta datorându-se faptului că nu toate corpurile de iluminat montate pe stâlpi sunt în funcțiune (corpuri de iluminat defecte, corpuri de iluminat cu lămpi arse), corpuri de iluminat cu lămpi de 125 w în loc de 250 w, corpuri de iluminat opace din cauza gradului mare de prăfuire și murdărie.

6.3.1.6 Gestionarea deșeurilor

Comuna Răzvad face parte alături de celelalte comune, municipii și orașe ale județului Dâmbovița din Asociația „Reabilitarea colectării, transportului, tratării și prelucrării deșeurilor solide în județul Dâmbovița, România”, constituită prin Hotărârea Consiliului Județean Dâmbovița și Consiliile locale municipale, orașenești și comunale din județul Dâmbovița.

Prin proiectul ISPA „Reabilitarea colectării, transportului, tratării și prelucrării deșeurilor solide în județul Dâmbovița”, s-au realizat două depozite ecologice, respectiv: Târgoviște – Aninoasa pentru localitățile situate în partea de nord a județului și Titu pentru localitățile situate în partea de sud a județului. Numărul locuitorilor arondați pe cele două zone fiind egal cu aproximativ 250.000 locuitori fiecare.

Firma de salubritate S.C. Supercom S.A. asigură colectarea și transportul deșeurilor menajere de la toate gospodăriile și le transportă la Centrul de Gestionare a deșeurilor de la Aninoasa. De asemenea prin proiectul mai sus menționat au fost închise toate depozitele de deșeuri neconforme sau întâmplătoare.

6.3.1.7 Rețele de telecomunicații

Telefonie

În prezent, în comuna Răzvad furnizează rețele și servicii de comunicații electronice mai multe societăți comerciale. Cele mai importante dintre acestea sunt: Romtelecom S.A., Orange România S.A, Vodafone România S.A., Cosmote România S.A., UPC România S.A.

Aceste societăți oferă rețele de comunicații electronice și servicii de date, telefonie fixă sau / și mobilă (în diverse tehnologii digitale), cablu TV sau acces Internet pentru administrația publică, persoane juridice și populația comunei.

În comuna Răzvad există rețea de telefonie fixă pentru cca. 800 abonați, deținută de Romtelecom S.A. compusă în principal din:

- centrală telefonică digitală, situată în clădirea poștei;
- rețea telefonică aeriană, montată pe stâlpii de beton armat ai rețelei electrice de joasă tensiune; cuprinzând: centrală telefonică digitală și rețea telefonică urbană aeriană pe stâlpi de beton armat – în zonele periferice.

În total, în comuna Răzvad, sunt 845 abonați telefonici Romtelecom, RDS, UPC, mobile etc.

Cablu TV

Aceleași societăți oferă și servicii de cablu tv sau acces internet pentru administrația publică, personae juridice și populația comunei.

Sistemul poate oferi servicii de internet cu viteze de până la 100 Mbps, în funcție de tehnologia disponibilă, televiziune prin tehnologie IPTV care include până la 120 canale TV sau televiziuni prin satelit.

5.3.1.8 Transportul în comun

Transportul în comun se realizează cu microbuze, autobuze pe rutele Târgoviște – Ploiești și Târgoviște – I.L. Caragiale. De asemenea, pe raza comunei își desfășoară activitatea și o firmă de taximetrie cu un număr de 6 mașini.

6.3.1.9 Rețeaua de drumuri locale

Lungimea totală a drumurilor publice este de 40 km, din care:

- asfaltate – 20 km;
- pietruite – 8 km;
- de pământ – 12 km.

Drumul comunal DC 16 care leagă satul Răzvad de satul Gorgota este asfaltat pe o lungime de 3,5 km din totalul de 5,88 km, iar Strada Principală Gorgota are o lungime de 756 m.

6.4 Mediu

În comuna Răzvad nu sunt surse de poluare directe. Activitățile economice preponderente sunt de comerț cu amănuntul, alimentație publică, transport marfă.

Calitatea apelor poate fi deteriorată prin deversări de reziduuri necontrolate direct în apele curgătoare de la unități de producție și gospodării individuale. Calitatea apelor subterane poate fi alterată din pricina lipsei rețelei de canalizare pe întreg teritoriul comunei și folosirii în gospodării a foselor impropriu realizate.

Calitatea aerului poate fi alterată din cauza traficului rutier prin emisia de noxe, praful datorat străzilor pietruite și de pământ. O emisie mare de pulberi în aer se realizează și prin antrenarea prafului din câmp, din cauza drumurilor de exploatare agricolă neamenajate. Acest lucru poate avea un impact vizibil și asupra vegetației.

Depozitarea necontrolată a deșeurilor gospodărești reprezintă un risc și pentru calitatea solului, dar și pentru utilizarea irațională a unor terenuri.

Pe raza comunei Răzvad există patru parcuri amenajate pe următoarele suprafețe- -- 1 parc de joacă pentru copii în satul Răzvalu de Jos – 294 m²;

- 1 parc cu monumentul eroilor în satul Răzvalu de Jos – 610 m² ;
- 1 parc cu monumentul eroilor în satul Răzvalu de Sus – 126 m² ;
- 1 parc de joacă pentru copii în satul Răzvalu de Sus – 120 m².

6.5 Populația

Conform recensământului populației din anul 2011 s-a înregistrat un număr de 9.024 locuitori, în creștere față de anul 2002 când a fost înregistrată o populație de 8.288 locuitori.

Ambele sexe	8521
Masculin	4106
Feminin	4415

Structura populației pe categorii de vârstă:

Grupe de vârstă	Ambele sexe	Masculin	Feminin
0-4 ani	382	205	177
5-9 ani	413	202	211
10-14 ani	406	197	209
15-19 ani	440	222	218
20-24 ani	492	258	234
25-29 ani	498	249	249
30-34 ani	593	304	289
35-39 ani	628	318	310

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

40-44 ani	802	418	384
45-49 ani	427	224	203
50-54 ani	545	255	290
55-59 ani	691	341	350
60-64 ani	617	290	327
65-69 ani	409	192	217
70-74 ani	442	181	261
75-79 ani	386	154	232
80-84 ani	221	63	158
85 ani și peste	129	33	96

<http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

6.5.1 Mișcarea naturală a populației

Mișcarea naturală a populației este un fenomen biologic - social aflat sub influența unor evenimente demografice pure, nașterea și decesul. Mișcarea naturală exprimă procesul de reînnoire al unei populații de tip închis, nesupuse fluxurilor migratorii. Indicatorul care sintetizează mișcarea naturală a populației este sporul natural ($\Delta n = N - M$ unde N este numărul nașcuților vii, iar M numărul deceselor).

Anul 2011	Nașcuți vii	Decese	Sporul natural
Comuna Răzvad	63	112	-49

6.5.2 Migrația internă

Mișcarea migratorie internă reprezintă totalitatea deplasărilor însoțite de schimbarea definitivă a domiciliului între unități teritorial – administrative ale țării. Această mișcare este corelată cu procesele de dezvoltare și schimbările economice, de structură socială sau de calitate a vieții. Alături de mișcarea naturală a populației contribuie la creșterea sau scăderea populației, dată de soldul migratoriu.

La nivelul întregii comune, sporul migratoriu are valori negative (-8,2 %), ca de altfel și sporul natural (-0,5 %).

O dată cu reabilitarea, diversificarea și modernizarea dotărilor, a echipării tehnico – edilitare și a asigurării legăturilor dintre localități se preconizează o scădere a fenomenului de migrație a populației din comuna Răzvad către orașe sau între localități.

6.5.3 Piața forței de muncă

6.5.3.1 Numărul mediu al salariaților

Numărul mediu al salariaților reprezintă o medie aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice de salariați, inclusiv în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare, împărțită la numărul total de zile calendaristice. Au fost incluse și persoanele care au fost angajate cu normă întreagă în numărul mediu proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă și excluse persoanele al căror contract a fost suspendat (concediu de maternitate, concediu pentru incapacitate temporară de muncă, efectuarea serviciului militar obligatoriu, exercitarea unei funcții în cadrul unei autorități executive, legislative sau judecătorești pe toată durata mandatului).

Numărul mediu al salariaților comunei Răzvad a evoluat astfel:

Comuna	Ani		
	2002	2007	2011
Răzvad	163	471	689

<http://www.dambovita.insse.ro/main.php>

6.5.3.2 Șomajul

Șomajul este un fenomen economic caracteristic societății capitaliste, care constă în aceea că o parte din salariați rămân fără loc de muncă, ca urmare a decalajului dintre cererea și oferta de forță de muncă. Este o stare negativă a economiei care constă în nefolosirea unei părți din forța de muncă salariată. Șomajul este caracterizat de pierderea de venit, pierderea încrederii de sine, erodarea raporturilor cu comunitatea și apariția sentimentelor de alienare și excludere din viața normală, ceea ce provoacă tensiuni și amenințarea stabilității sociale.

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Numărul de șomeri înregistrat la sfârșitul anului 2012 era de 219 persoane, evoluția pe ultimele patru semestre fiind ilustrată în graficul de mai jos:

Comuna Răzvad	Iunie 2011	Decembrie 2011	Iunie 2012	Decembrie 2012
Total	135	157	163	219
Masculin	83	89	79	116
Feminin	52	68	84	103

<http://www.dambovita.insse.ro/main.php>

6.5.3.3 Fondul de locuințe

În comuna Răzvad sunt înregistrate 2846 de gospodării și 3398 de locuințe.

Evoluția construcțiilor de locuințe Autorizații emise	2009	2010	2011	2012	2013
	63	45	45	41	38

Sursa: Primăria Comunei Răzvad

6.6 Educație și activități sportive

Procesul de învățământ în comuna Răzvad, se desfășoară în cadrul a 7 unități de învățământ, distribuite astfel:

Sat Răzvad:

- Școala Generală cu clasele I – VIII în care învață un număr de 230 elevi, astfel:
 - grupa pregătitoare: 25
 - clasa I: 19
 - clasa a II-a: 22
 - clasa a III-a: 27
 - clasa a IV-a: 25
 - clasa a V-a: 28
 - clasa a VI-a: 28
 - clasa a VII-a: 20
 - clasa a VIII-a: 36- formează două clase A și B
- Grădinița cu program normal nr.1 în care învață un număr de 45 preșcolari, astfel:
 - grupa mijlocie: 20

- grupa mare: 20

- Grădinița cu program normal nr.2 în care învață un număr de 12 preșcolari:
 - grupa mare: 12

Sat Valea Voievozilor:

- Școala Generală cu clasele I – VIII în care învață un număr de 150 elevi, astfel:
 - grupa pregătitoare: 12
 - clasa I: 15
 - clasa II-a: 18
 - clasa a III-a: 14
 - clasa a IV-a: 19
 - clasa a V-a: 16
 - clasa a VI-a: 17
 - clasa a VII-a: 17
 - clasa a VIII-a: 22

- Grădinița cu program normal în care sunt înscriși 31 preșcolari, astfel:
 - grupa mică: 15
 - grupa mare: 16

Sat Gorgota:

- Școala Generală cu clasele I – VIII în care învață un număr de 110 elevi, astfel:
 - grupa pregătitoare: 13
 - clasa I: 13
 - clasaa II-a: 12
 - clasa a III-a: 13
 - clasa a IV-a: 10
 - clasa a V-a: 13
 - clasa a VI-a: 12
 - clasa a VII-a: 12
 - clasa a VIII-a: 12

- Grădinița cu program normal în care sunt înscriși 23 preșcolari:
- grupa mare: 23

Școala Răzvad

Școala Gorgota

Școala Valca Voievozilor

Grădinița Gorgota

În cadrul instituțiilor de învățământ își desfășoară activitatea un număr de 49 cadre didactice, din care 40 titulare, repartizate astfel:

- cadre didactice grădiniță: 6
- cadre didactice ciclul primar: 13 titulari și 1 suplinitor
- cadre didactice ciclul gimnazial: 21 titulari, 3 plata cu ora și 5 suplinitori

Grădinița - Răzvad

Grădinița – Valea Voievozilor

Comuna Răzvad beneficiază de un cămin cultural.

Cămin Cultural – sat Gorgota

Biblioteca Comunală însumează un fond de carte de 10500 volume și beneficiază de internet, calculatoare, laptopuri și biblionet.

Biblioteca Comunală

Comuna Răzvad beneficiază de 4 terenuri de fotbal pe următoarele suprafețe:

- 1 teren în satul Valea Voivozilor – 6000 m²;
- 2 terenuri în satul Gorgota – 4000 mp și 3000 m²;
- 1 teren în satul Răzvad – 6000 m².

Pe teritoriul comunei Răzvad există o sală de sport care se înscrie în arhitectura concepută pentru săli de sport școlare cu nivel de practică sportivă competițională locală, cu teren de handbal, volei, basket, fotbal de sală, tenis, badminton și tribune pentru spectator de 153 locuri.

Caracteristici tehnice:

- suprafața de joc maximă: 40 m x 20 m
- suprafața de siguranță: 15 m deschidere cu 3 m adâncime
- suprafața pentru gradene: 70,3 mp
- înălțimea liberă a sălii: 7 m

Zona spațiilor anexe:

- vestiare sportivi: câte două pe sexe pe fiecare etaj
- grupuri sanitare și dușuri: fete, băieți și persoane cu dizabilități
- cabinet medical: 1 încăpere
- spații tehnice: 2 încăperi (centrală termică și stație pompă incendiu)
- depozit materiale sportive: 1 încăpere

Sala de sport

6.7 Culte

Viața spirituală se desfășoară în cele patru parohii existente:

- Mănăstirea purtătoare a hramului „Schimbarea la față” în localitatea Gorgota
- Biserica purtătoare a hramului „Adormirea Maicii Domnului” în localitatea Valea Voievozilor
- Biserica purtătoare a hramului „Adormirea Maicii Domnului” în localitatea Răzvad
- Biserica purtătoare a hramului „Sfântul Niculae” în localitatea Răzvad

Mănăstirea Gorgota

Biserica – sat Răzvad

Biserica – sat Răzvad

Biserica – sat Valea Voievozilor

În comuna Răzvad, există un număr de 6 cimitire, amplasate în conformitate cu normele de protecție sanitară și de mediu: 4 cimitire în satul Răzvad și 1 cimitir în satul Gorgota cu următoarele suprafețe:

- cimitir Răzvadul de Jos (Str. Ploiești) – 5442 m²;
- cimitir Răzvadul de Jos (Str. Valea Mare) – 386 m²;
- cimitir Răzvadul de Jos (Str. Valea Pietrii) – 2927 m²;
- cimitir Răzvadul de Sus (Str. Principală) – 2876 m²;
- cimitir Gorgota – 6800 m².

6.8 Evenimente locale

Evenimente culturale cu caracter tradițional:

Zilele comunei Răzvad

Zilele bibliotecii din Răzvad

Bâlci la Gorgota

La Gorgota era bâlci mănăstiresc, funcționând în 1834 la 6 august; la Valea Voievozilor era un târg înființat în 1837, funcționând duminica; se desfășurau și patru bâlciuri la 9 martie, la Rusalii, Duminica Tomii și 15 august, pe moșia lui Ioniță Potlogeanu; în 1839 erau menționate toate patru. Astăzi doar bâlciul de la Gorgota este încă de actualitate.

6.9 Sănătate

Infrastructura de sănătate se compune din:

Dispensar uman	1
Farmacie	2
Cabinet individual medicină de familie	3
Medici	3
Asistenți medicali	4
Asistenți comunitari	4

Sursa: Primăria Comunei Răzvad

6.10 Asistență socială

Compartimentul de asistență socială are în componență doi asistenți sociali. Activitatea constă în evidențierea și evaluarea nevoilor sociale, individuale și de familie, informarea asupra situațiilor de risc, indentificarea persoanelor și familiilor fără venituri, servicii pentru protecția copilului și familiei, prevenirea abandonului școlar, consiliere pentru persoanele care au copii minori în plasament, servicii pentru persoanele cu handicap.

Familii beneficiare de ajutor social: 93

Persoane cu handicap: 40

Copii aflați în plasament: 10

Alocații de stat: 23

Indemnizații de creștere copil: 3

Anchete protecția copilului: 6

Comuna Răzvad beneficiază de un Centru Educativ pentru Copii Săraci , care are rolul de a asigura menținerea, refacerea și dezvoltarea capacităților copilului și părinților săi, pentru desfășurarea situațiilor care ar putea determina separarea copilului de familia sa. Obiectul de activitate al centrului este ocrotirea, îngrijirea și educarea temporară a copiilor defavorizați social, cu vârste cuprinse între 6 și 16 ani care urmează o formă de învățământ (primar și gimnazial).

Centrul are în componență:

- ◆ 40 copii
- ◆ 1 director

- ◆ 1 administrator
- ◆ 1 contabil
- ◆ 1 educator
- ◆ 1 asistent social
- ◆ 1 psiholog
- ◆ paznici

Activitățile desfășurate în cadrul Centrului de Zi Răzvad sunt:

- ◆ cazarea copiilor asistați pe timpul zilei;
- ◆ asigurarea hranei;
- ◆ supravegherea permanentă a copiilor încredințați;
- ◆ desfășurarea de activități ce vizează formarea unui curriculum educațional;
- ◆ asigură activități recreative și de socializare;
- ◆ asigură servicii specifice de asistență socială;
- ◆ realizează un parteneriat cu părinții acolo unde este posibil;
- ◆ colaborează cu direcția de protecție a drepturilor copilului și cu orice alte instituții pentru rezolvarea problemelor ivite în evoluția acestora;
- ◆ organizarea unor concursuri pe diverse teme (cultură generală, pictură, tenis de masă etc.), serbări și aniversarea zilelor onomastice ale copiilor;
- ◆ centrul mai deține o mică bibliotecă și calculatoare pentru activitățile recreative.

În perioada următoare se va elabora Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul comunei Răzvad, județul Dâmbovița care va avea ca obiectiv general „*înființarea și dezvoltarea unui sistem realist și eficient de servicii sociale la nivelul comunei capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile, creșterea calității vieții, tratament egal, nediscriminatoriu și dreptul la o viață demnă pentru toți locuitorii comunei Răzvad*”.

Centrul de zi Răzvad

6.11 Administrația publică

Structura pe departamente:

Compartiment audit
Serviciul contabilitate, taxe și impozite locale
Achiziții și integrare europeană
Relații cu publicul
Asistență socială
Juridic
Agricol și cadastru
Stare civilă
S.V.S.U.
Resurse umane
Urbanism și amenajarea teritoriului
Mediu
Informatică
Cultură

Primăria comunei Răzvad

Structura politică a Consiliului Local

Structura politică a Consiliului Local al comunei Răzvad

■ PSD ■ PDL ■ PNL ■ PPDD

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

6.11.1 Venituri și buget preconizat

	Mii lei				
	2009	2010	2011	2012	2013
Venituri	9.068	10.334	7.565	6.935	6.697
Venituri proprii	3.544	4.199	3.245	2.995	3.326
Venituri fiscale	8.386	6.598	65.117	5.054	5.625
Venituri guvernamentale	5.524	6.135	4.320	3.940	3.371
Alte categorii de venituri	-	-	-	-	-

	Mii lei						
Buget preconizat	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	6.360	5.390	5.436	5.555	6.300	6.350	6.500

CAPITOLUL VII

ANALIZA SWOT

Primul pas în elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Răzvad a fost evaluarea situației curente a comunei din perspectiva domeniilor cheie care a permis analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative ale evoluției sale.

Scopul final al acestei evaluări reprezintă atât formularea obiectivelor strategice ale comunei Răzvad pe termen lung, cât și stabilirea direcțiilor de dezvoltare pentru a atinge obiectivele stabilite.

Analiza SWOT s-a realizat în cadrul grupurilor de lucru organizate la sediul Primăriei Comunei Răzvad, pe grupe de studiu vizând domeniile: demografie, sănătate, asistență socială, educație, cultură, economie, agricultură, turism, infrastructură, mediu unde au participat toți actorii locali importanți.

În procesul de elaborarea a strategiei s-a folosit analiza SWOT, ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta, într-un mod sau altul, evoluția viitoare a comunei Răzvad.

Orice comunitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică (PPS) a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a unei comunități pe o perioadă de 7 ani. Etapele metodologice principale ale PPS au fost următoarele:

- realizarea unei analize preliminare;
- stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității;
- analiza sectorială a domeniilor strategice principale;
- articularea documentului strategic.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

Strengths (puncte tari)

Weaknesses (puncte slabe)

Opportunities (oportunitati)

Threats (riscuri).

Pentru a avea certitudine că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei Răzvad, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014 - 2020.

Problemele cheie au fost identificate pe baza concluziilor evaluării premergătoare și prezentate în cadrul unei matrici, sub forma punctelor slabe, punctelor tari, oportunităților și amenințărilor.

Punctele tari se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare.

Punctele slabe se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare.

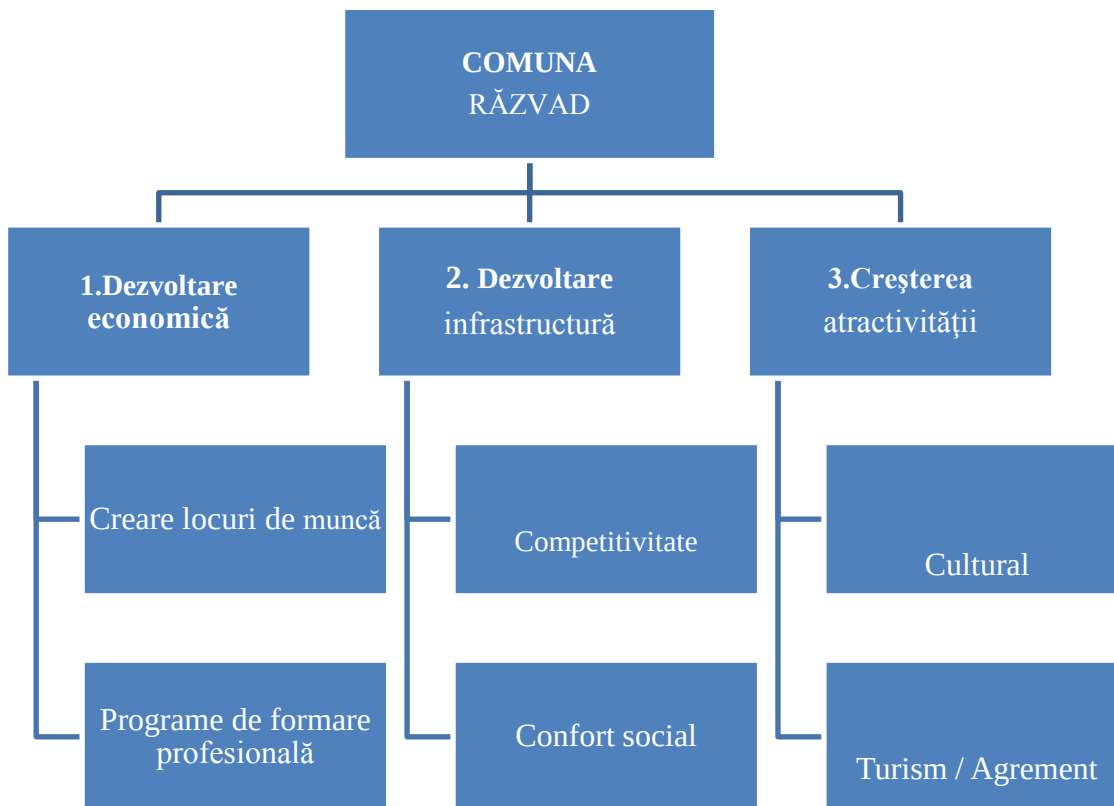
Oportunitățile se referă la mediul extern și reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes.

Amenințările se referă la mediul extern și reprezintă evoluțiile defavorabile ale acestuia privite în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

mentalitate, lacunele legislative și evoluțiile economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus.

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:

7.1 Agricultură și dezvoltare rurală

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ potențial agricol ridicat: 65 % din suprafața comunei este teren agricol, iar 57 % din terenul agricol este teren arabil; ■ preocuparea populației pentru domeniul agriculturii atât cultivarea cerealelor, cât și creșterea animalelor; ■ existența mediului propice unor culturi ecologice; ■ utilizarea redusă a pesticidelor și îngrășămintelor; ■ existența subvențiilor pentru agricultură și creșterea animalelor; ■ prezența fondurilor europene care pot fi absorbite în vederea impulsivării afacerilor în agricultură; ■ existența pășunilor; ■ existența pădurilor pe o suprafață de 1.011 ha.	■ posibilități de finanțare reduse; ■ fărâmițarea terenurilor; ■ lipsa pieței de desfacere; ■ prezența intermediarilor în comună; ■ lipsa calificării și instruirii agricultorilor; ■ dotarea tehnică insuficientă a sectoarelor din agricultură; ■ lipsa unui sistem de irigații; ■ folosirea unor semințe neselectionate; ■ lipsa unei strategii sectoriale; ■ lipsa unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne; ■ absența unor centre de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor specifice pe raza comunei; ■ insuficienta promovare a zonei rurale și a produselor specifice; ■ fonduri financiare inexistente pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice; ■ îmbătrânirea populației comunei și migrarea tinerilor către străinătate sau alte locuri atractive; ■ resurse financiare insuficiente pentru

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

	finanțarea și cofinanțarea proiectelor finanțate prin fonduri europene; ■ cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din fonduri europene; ■ absența diversificării activităților economice în zona rurală; ■ lipsa activităților și serviciilor generatoare de venituri specifice zonei rurale.
--	--

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ dezvoltarea unui sistem de sprijinire a producătorilor agricoli din localitate; ■ realizarea unui centru de colectare a fructelor de pădure și linie de producție; ■ împădurirea suprafețelor defrișate; ■ valorificarea izvorului de apă sărată; ■ amenajarea unui spațiu pentru înființarea unei piețe agroalimentare; ■ încurajarea tinerilor către agricultură și promovarea produselor la nivel regional; ■ existența cadrului legislativ pentru înființarea și dezvoltarea exploatărilor agricole; ■ sprijinul oferit de Oficiul Județean pentru Consultanță Agricolă din județul Dâmbovița cu privire la accesarea fondurilor europene; ■ stimularea asocierii terenurilor agricole, stimularea pieței de arendă și informarea populației privind renta viageră;	■ efectele adverse ale schimbărilor climatice; ■ producția insuficient conectată la piața locală și europeană; ■ mărirea numărului de concurenți pentru produsele agroalimentare de pe piața UE; ■ cadrul legislativ instabil; ■ lipsa unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne; ■ resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor finanțate prin fonduri europene; ■ cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din fonduri europene; ■ cadrul fiscal instabil și dificultățile legate de fiscalizare; ■ frecvență ridicată a perioadelor secetoase, care afectează agricultura;

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

- distanța mică față de municipiile Târgoviște și Moreni reprezintă un avantaj pentru investitori;
- construirea unui sistem de irigații;
- prelucrarea pe plan local a produselor agricole și de origine animală;
- lucrări de îmbunătățire a potențialului productiv;
- acordarea subvențiilor pentru agricultori;
- diversificarea culturilor;
- potențial pentru dezvoltarea sectorului agricol, cu accent pe dezvoltarea de produse biologice sau organice conform cerințelor Uniunii Europene;
- îndeplinirea standardelor de calitate a produselor agricole, a celor de protecție a mediului, de igienă și bunăstare a animalelor.

- degradarea solurilor care diminuează fertilitatea și rata de regenerare;
- fărâmițarea terenurilor;
- depopularea mediului rural.

7.2 Infrastructura și mediu

INFRASTRUCTURA ȘI MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ accesibilitate bună; ■ apropierea de municipiile Târgoviște și Moreni; ■ existența relei de alimentare cu apă în proporție de 90 %; ■ existența rețelei de canalizare în satul Valea Voievozilor pe o lungime de 7 km; ■ existența rețelei de distribuție gaze naturale în satele Răzvad și Valea Voievozilor; ■ existența rețelei de electricitate la nivelul întregii comune; ■ existența rețelei de iluminat public; ■ existențe rețelei de telefonie fixă și mobile, cablu Tv și internet; ■ existența unui serviciu de colectare a deșeurilor; ■ nu există factori poluatori importanți; ■ utilizarea redusă a pesticidelor și îngrășămintelor; ■ transportul în comun se realizează pe rutele Târgoviște – Ploiești și Târgoviște – I.L. Caragiale; ■ pe raza comunei sunt amenajate 14 stații de călători.	■ inexistența rețelei de distribuție a apei potabile în satul Gorgota; ■ lipsa rețelei de canalizare și a stației de epurare și tratare a apelor reziduale în satele Răzvad și Valea Voievozilor; ■ inexistența rețelei de distribuție gaze naturale în satul Gorgota; ■ poluarea apelor de suprafață și subterane ca urmare a deversării necontrolate și a lipsei sistemului de canalizare în satele Răzvad și Valea Voievozilor, ■ rețeaua de drumuri necesită lucrări de modernizare; ■ stațiile de călători necesită lucrări de amenajare; ■ fântânile aflate pe domeniul public sunt într-o stare avansată de degradare; ■ lipsa parcurilor de agrement; ■ locuri de joacă insuficient achipate; ■ colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor; ■ educația ecologică este superficială; ■ interesul scăzut al agenților economici în

	protecția mediului înconjurător; ■ cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale, lipsă personal; ■ resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale; ■ lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători, dar și în rândul populației; ■ cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale pentru proiecte de infrastructură și mediu; ■ atitudinea de indiferență față de protecția mediului.
--	--

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ extinderea rețelei de canalizare menajeră în comuna Răzvad și alimentare cu apă potabilă în satul Gorgota; ■ extinderea rețelei de canalizare, alimentare cu apă și gaze; ■ asfaltare strada Răzvedeanca; ■ reabilitare și asfaltare drumuri comunale și străzi în satele Răzvad și Gorgota; ■ modernizare drumuri locale în comuna Răzvad; ■ extinderea rețelei de iluminat public pe strada Gării, comuna Răzvad; ■ reabilitarea sistemului de iluminat public;	■ cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate prin Fondurile Structurale, lipsă personal; ■ resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale; ■ lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători, dar și în rândul populației; ■ cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale pentru proiecte de infrastructură și

- regularizarea cursurilor de apă în comuna Răzvad;
- ecologizarea cursurilor de apă;
- dotarea de utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărire comunală;
- amenajare trotuare;
- reparații poduri;
- înființarea unui serviciu profesionist pentru situații de urgență;
- reabilitarea termică a clădirilor din domeniul public al comunei;
- achiziționarea unor sisteme solare pentru producerea apei calde menajere la sediul primăriei, școli și grădinițe;
- reamenajarea spațiilor verzi de pe raza comunei;
- atragerea investitorilor în comună.

mediu;

- atitudinea de indiferență față de protecția mediului;
- degradarea infrastructurii rutiere prin neefectuarea lucrărilor de întreținere de către factori responsabili;
- adaptare dificilă la restricțiile ecologice a structurilor tradiționale de gospodărie;
- depozitarea necontrolată a deșeurilor din activități gospodărești pot conduce la infiltrații în pânza freatică, deci impurificarea apei și a solului.

7.3 Economie

ECONOMIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ existența materiilor prime pentru industria alimentară; ■ existența potențialului pentru obținerea de produse ecologice; ■ agricultura reprezintă o resursă importantă pentru economia locală; ■ tradiții locale în creșterea animalelor și cultivarea pământului; ■ existența programelor de finanțare; ■ poziția în teritoriu și accesibilitatea către orașe importante reprezintă elemente favorabile pentru investitori; ■ comuna Răzvad este inclusă în zona metropolitană Târgoviște, face parte din ADI (Asociația de Dezvoltare Intercomunitară); ■ existența terenurilor disponibile pentru dezvoltarea economică.	■ resurse financiare la nivel local insuficiente pentru sprijinirea / promovarea unor investiții; ■ lipsa locurilor de muncă; ■ slaba diversificare a întreprinderilor în domeniul industrial și zootehnic; ■ slaba infrastructură de asistență pentru afaceri; ■ lipsa unui sistem de sprijin pentru implementarea noțiunilor de marketing; ■ slaba implementare a sistemului de asigurare a calității producției și produselor; ■ slaba preocupare pentru introducerea noilor tehnologii și pentru activitatea de cercetare – dezvoltare; ■ lipsa canalelor de colectare a produselor agricole; ■ insuficienta preocupare a agenților economici în recuperarea și re folosirea ambalajelor; ■ slaba informare, cu privire la normele europene; ■ insuficienta coordonare între cererea și oferta de servicii prestate; ■ interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

potențialul comunei;

- preferința antreprenoriatului local pentru activitățile de comercializare a bunurilor;
- cererea insuficientă de forță de muncă în comună;
- lipsa unei instituții care să pregătească forța de muncă calificată în vederea reînvierii meseriilor tradiționale.

OPORTUNITĂȚI

- programe guvernamentale pentru încurajarea inițiativelor locale, în special în domeniul dezvoltării zootehniei, a infrastructurii aferente, tineri fermieri;
- reconversia unor capacități, în special agricole, spre arii de productivitate adaptate condițiilor locale;
- creșterea asistenței financiare din partea Uniunii Europene pentru IMM – uri, prin Fondurile Structurale;
- posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvențională pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural;
- existența programelor guvernamentale de susținere a sectorului IMM;
- disponibilitatea de a încheia relații de parteneriat a autorităților locale, cu investitori locali sau străini;
- îmbunătățirea și încurajarea afacerilor;
- acțiuni de orientare pentru sprijinirea

AMENINȚĂRI

- rata ridicată a dobânzii la credite;
- oferte de creditare greu accesibile (garanții mari);
- interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul comunei;
- lipsa de receptivitate și flexibilitate a populației locale la cerințele pieței care determină decalaje economice mari, greu de recuperat;
- reducerea ponderii populației active;
- creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă;
- invadarea pieței cu produse din import;
- menținerea unei capacități scăzute de adaptare a sistemului de producție la cerințele economiei de piață.

potențialilor agenți economici cu scopul consolidării inițiativei antreprenoriale în cadrul unor noi activități care să diminueze dependența de agricultură, energie din surse alternative, marca de calitate a produselor tradiționale etc.;

- diversificarea activităților productive în concordanță cu materiile prime locale;
- completarea și finalizarea infrastructurii edilitare care să permită atragerea investitorilor.

7.4 Turism

TURISM	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ cadrul natural deosebit; ■ zonă fără surse de poluare industriale; ■ ospitalitatea recunoscută a locuitorilor comunei Răzvad; ■ crucea de piatră a bisericii de lemn edificată de Socol Clucer; ■ existența Mănăstirii Gorgota în partea de nord a comunei; ■ existența pădurea Calinoia unde crește Papucul Doamnei (<i>Cypripedium Calceolus</i>).	■ lipsa unei infrastructuri turistice (locuri de cazare și alimentație publică); ■ lipsa unor zone amenajate pentru agrement (spații pentru grătare, spații amenajate pentru practicarea activităților sportive, camping); ■ resurse financiare insuficiente; ■ pregătire profesională de slabă calitate în domeniul serviciilor turistice; ■ inexistența unui plan de dezvoltare și promovarea turistică pentru atragerea și creșterea numărului de turiști în zonă; ■ lipsa de preocupare a cetățenilor și autorităților locale privind conservarea mediului.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ îmbunătățirea condițiilor infrastructurii fizice și de utilități; ■ reabilitarea și introducerea în circuitul turistic a monumentelor istorice de pe raza comunei; ■ dezvoltarea zonelor de agrement; ■ încurajarea dezvoltării fermelor și gospodăriilor	■ lipsa locurilor destinate agrementului poate determina degradarea cadrului natural; ■ reacția extrem de redusă a mediului local la schimbările și provocările zilelor noastre, conducând la scăderea competitivității teritoriului comunei, în favoarea altor teritorii, considerate

autorizate pentru practicarea agroturismului și promovarea produselor tradiționale ecologice;

■ disponibilitatea unor resurse suplimentare, posibil a fi accesate prin utilizarea programelor de finanțare ale Uniunii Europene;

■ dezvoltarea spațiilor de recreere;

■ sporirea potențialului turistic prin reînvierea tradițiilor și obiceiurilor, revitalizarea unor meșteșuguri și ocupații tradiționale;

■ valorificarea cadrului natural existent.

mai interesante de către turiști și investitorii în turism;

■ lipsa inițiativelor în domeniul agroturistic;

■ lipsa promovării zonei pentru atragerea turiștilor;

■ migrarea turistică către alte regiuni.

7.5 Educație, cultură și culte

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ existența școlilor și grădinițelor în toate satele comunei; ■ o parte din școli și grădinițe au fost reabilitate: - Grădinița din satul Răzvad; - Grădinița din satul Valea Voievozilor; - Grădinița din satul Gorgota; - Școala din satul Gorgota; - Școala din satul Valea Voievozilor; ■ existența sălilor de sport în cadrul școlilor; ■ structura școlară este bine echilibrată; ■ cadre didactice calificate, majoritatea titulare; ■ rezultate bune la învățământ, participări la concursuri județene, naționale și internaționale; ■ existența bibliotecilor școlare cu un fond de carte îmbunătățit periodic; ■ comuna beneficiază de bibliotecă comună dotată cu calculatoare, laptopuri și biblionet; ■ existența unui Centru de zi – educativ pentru copiii săraci în satul Răzvad; ■ locuitorii comunei Răzvad beneficiază de un ziar local „Cronica de Răzvad”, distribuit în mod gratuit; ■ existența căminelor culturale în satele Gorgota și Valea Voievozilor;	■ o parte din școlile și grădinițele din comună necesită lucrări de reabilitare: - Școala din satul Răzvad nu dispune de încălzire centrală; - Grădinița nr. 1 din satul Răzvad necesită repararea acoperișului; - Grădinița nr. 2 din satul Răzvad funcționează într-un spațiu vechi, în condiții necorespunzătoare; - toate gardurile școlilor necesită reparații; ■ inexistența grădinițelor cu program prelungit; ■ sălile de sport din cadrul școlilor funcționează în încăperi mici (săli de clasă); ■ menținerea copiilor în Centrul de zi – educativ, ar trebui să se facă ținând cont și de situația lor disciplinară; ■ numărul elevilor scade constant la nivelul întregii comune, dar mai ales în satele Gorgota și Valea Voievozilor prin plecarea multor copii la oraș; ■ lipsa psihologilor în instituțiile de învățământ; ■ uzura fizică și morală a materialelor didactice; ■ slaba implicare în realizarea unor proiecte de

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

- existența bisericilor în toate satele comunei;
- în satul Gorgota există o mănăstire foarte veche și valoroasă de peste 400 ani;
- în satul Valea Voievozilor se află Casa Memorială Ileana Sărăroiu.

- finanțare la nivel instituțional;
- inexistența unui cămin cultural în satul Răzvad;
- căminele culturale din comună necesită lucrări de reabilitare, pentru organizarea de activități culturale și artistice;
- Casa Memorială Ileana Sărăroiu nu este cunoscută nici măcar de locuitorii comunei.

OPORTUNITĂȚI

- reabilitarea termică a școlilor și grădinițelor;
- înființarea unei grădinițe cu program prelungit;
- sprijinirea școlilor pentru organizarea unor ore de atelier (meșteșuguri străvechi – olărit, cioplit, împletit nuiete);
- sprijinirea bisericilor pentru construirea unor capele;
- reabilitarea căminului cultural în satul Gorgota;
- reabilitarea monumentelor istorice.

AMENINȚĂRI

- scăderea natalității și îmbătrânirea populației;
- reforma perpetuă în învățământ;
- autonomia parțială a instituției școlare datorită necorelărilor legislative;
- pierderea personalității juridice a instituțiilor școlare;
- migrația părinților în afara granițelor duce la o instabilitate a efectivelor claselor;
- scăderea gradului de instrucție școlară a populației tinere;
- tendința de reducere a exigenței în procesul de evaluare didactică;
- planul de învățământ și programele școlare prea încărcate la anumite discipline centrează actul educativ pe aspectul informativ, teroretic în defavoarea celui formativ;
- accentuarea efectelor negative în educația elevilor datorită unei comunicări tot mai dificilă cu familia;
- viteza de adaptare redusă, ceea ce conduce la

aparitia „generațiilor de sacrificiu”;

- dispariția unor obiceiuri tradiționale în contextul globalizării culturale actuale;
- migrarea tinerilor;
- dispariția din viața comunității a persoanelor care pot transmite tinerilor vechile tradiții, obiceiuri și meșteșuguri.

7.6 Sănătate și asistență socială

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ existența a două dispensare în satele Răzvad și Valea Voievozilor, dotate cu utilități și echipamente; ■ 3 medici de familie; ■ existența a 2 farmacii în satele Răzvad și Valea Voievozilor; ■ existența pe raza comunei a unui cabinet de stomatologie în regim privat; ■ personal calificat; ■ existența unui centru de zi în comuna Răzvad, centru de care beneficiază 40 de copii, proveniți din familii defavorizate; ■ existența unui număr de 100 dosare beneficiare de ajutor social conform Legii 416 / 2006; ■ colaborarea cu diversele instituții de pe raza comunei Răzvad; ■ acordare alocații de stat, indemnizații creștere copil și diverse stimulente, conform legislației în vigoare; ■ acordarea unor ajutoare financiare pentru familiile defavorizate, ajutoare de înmormântare, în limita fondurilor disponibile.	■ lipsa unui dispensar în satul Gorgota; ■ inexistența unei farmacii în satul Gorgota; ■ personal insuficient; ■ necesitatea consilierii copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate pe o perioadă mai îndelungată; ■ societatea civilă insuficient implicată în problemele de asistență socială; ■ nivelul de trai scăzut; ■ lipsa unui program de asistență socială pentru persoanele defavorizate; ■ buget redus, necesar domeniului de asistență socială; ■ inexistența unui cămin de bătrâni la nivel local sau cel puțin al unui centru de zi pentru bătrânii comunei.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ construire și doare cabinete medicale în comuna Răzvad; ■ campanii de consiliere privind copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate; ■ campanii de conștientizare a populației privin domeniul asistenței sociale; ■ înființarea unui cămin de bătrâni / centru de zi; ■ politica socială susținută din partea Uniunii Europene; ■ posibilitatea accesării de fonduri structurale destinate dezvoltării sectorului social prin Fondul Social European; ■ cadru legislativ care stimulează implicarea sectorului privat în furnizarea de servicii sociale; ■ promovarea unui stil de viață sănătos, a unei nutriții echilibrate, de combatere a consumului de tutun și alcool.	■ îmbătrânirea populației; ■ natalitatea scăzută; ■ depopularea comunei prin migrație; ■ reacție nefavorabilă la sistemul de norme sanitare impuse; ■ costurile ridicate pot conduce la renunțarea la dotări; ■ pragul de rentabilitate depinde de numărul de persoane active asistate; ■ politici de specializare zonală a centrelor de asistență sanitară.

7.7 Administrație publică

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ actualizare periodică a organigramei primăriei; ■ implicarea efectivă a conducerii la nivel de vârf în procesul de conștientizare și aplicare a acțiunilor legate de reformă în administrație; ■ existența procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituție; ■ existența unor proceduri care să descrie modul de realizare a activităților și subactivităților ce vizează organizarea muncii în instituție; ■ existența unui compartiment de informare a cetățeanului și relații publice care funcționează în cadrul Consilului Local al comunei Răzvad ca interfață principală între instituție și cetățeni; ■ aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația publică; ■ transparența în recrutarea și în promovarea personalului; ■ participarea, în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activități de formare continuă; ■ existența la nivelul instituției a unei strategii de formare continuă a funcționarilor publici predominantă la nivelul instituției a relațiilor de	■ rezistența la schimbare manifestată de o parte din personalul instituției; ■ resurse financiare insuficiente destinate modernizării și dezvoltării activității instituției; ■ ineficiența mecanismului de elaborare a politicilor publice la nivelul primăriei; ■ insuficienta conștientizare a noțiunilor de eficiență, rentabilitate și transparență în administrarea domeniului public și privat al comunei; ■ dificultăți de comunicare internă între diferitele compartimente funcționale și între structuri ale administrației publice locale; ■ existența încă a unui sentiment de frustrare a funcționarilor (angajați contractuali și funcționari publici) motivat de sistemul de salarizare, promovare, precum și de menținerea unei imagini publice negative a funcționarului din administrația publică; ■ imposibilitatea promovării pe post a salariaților; ■ posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcționarilor

colaborare între colegi;

- existența unui program de contabilitate și salarii;
- existența unui cadru legal coerent și stabil privind liberul acces la informația de interes public și transparența actului administrativ;
- funcționarii publici din primărie participă la cursuri pentru atestare ECDL.

publici;

- resurse financiare limitate pentru susținerea programului de pregătire;
- nu se realizează testarea periodică a funcționarilor publici;
- nu se realizează rapoarte de activitate lunare, ci doar trimestriale;
- existența fondurilor limitate alocate formării continue a funcționarilor publici;
- imposibilitatea de motivare suplimentară a personalului;
- dificultăți legate de aplicarea curentă a noilor acte normative datorită multitudinii și complexității acestora;
- resurse financiare insuficiente pentru informatizarea administrației publice locale;
- lipsa de interes a cetățenilor în a se implica activ în procesul de luare a deciziei la nivel local.

OPORTUNITĂȚI

- îmbunătățirea eficacității organizaționale;
- cursuri de perfecționare pentru angajații primăriei;
- posibilități de accesare a unor fonduri externe destinate în mod special modernizării administrației publice;
- reabilitare termică și dotare cu echipamente IT sediul primăriei Răzvad;

AMENINȚĂRI

- teama de risc, inerția unor funcționari publici;
- inerție mare privind implicarea factorilor responsabili, dar și a comunității în programele de dezvoltare;
- tendința mass-mediei de a reflecta cu precădere – și de regulă, fără a verifica – aspectele negative ale anumitor activități din

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

- dezvoltarea unor legături putenice între consiliul județean și autoritățile locale;
- mai multe posibilități de instruire a personalului prin agenții de formare profesională.

administrație, de cele mai multe ori informațiile fiind greșit interpretate sau neînțelese;

- fluctuația funcționarilor publici – datorită salariilor mici, personalul bine pregătit este tentat să caute locuri de muncă în sectorul privat; pe de altă parte imposibilitatea angajării imediate a altor funcționari publici influențează în mod negativ continuitatea activităților;

- dificultatea realizării unei strategii și a unor planuri de acțiune care să reziste schimbărilor politice;

- schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilate eficient.

CAPITOLUL VIII

POLITICI ÎNTREPRINSE ÎN TERITORIU

În perioada 2007 – 2013 comuna Răzvad a desfășurat următoarele proiecte de dezvoltare:

Construire bază sportivă	Valoare cu TVA: 1263,917mii lei Sursa de finanțare: O.G 7 Stadiul proiectului: finalizat
Reabilitare bibliotecă	Valoare fără TVA: 49000 euro Sursa de finanțare: FEADR Stadiul proiectului: finalizat
Construire Grădiniță Valea Voievozilor	Valoare CU TVA: 114,76 mii lei Sursa de finanțare: Bugetul local si MECT Stadiul proiectului: finalizat
Sala de sport cu nivel de practica competitionala	Valoare cu TVA: 5.192,68 mii lei Sursa de finanțare: Compania Națională de Investiții Stadiul proiectului: finalizat
Înființare rețea canalizare menajeră sat Valea Voievozilor, comuna Răzvad	Valoare cu TVA: 3.331,44 mii lei Sursa de finanțare: O.G. 7 Stadiul proiectului: finalizat
Extindere rețea alimentare cu apă strada Valea Mare și Valea Pietrii	Valoare fără TVA: 130.38 mii lei Sursa de finanțare: Buget local Stadiul proiectului: finalizat

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

Betonare strada Revedența	Valoare fără TVA: sponsorizare Sursa de finanțare: OMV Petrom Stadiul proiectului: finalizat
Asfaltare străzi rurale	Valoare fără TVA: 9.206,53 mii lei Sursa de finanțare: O.G 28 Stadiul proiectului: în execuție cu termen de finalizare 31.12.2014
Învelitoare Grădiniță (2014)	Valoare fără TVA: 37.776,60 lei Sursa de finanțare: Bugetul local Stadiul proiectului: finalizat

CAPITOLUL IX

PORTOFOLIUL DE PROIECTE DE DEZVOLTARE PENTRU PERIOADA 2014 - 2020

Pentru perioada 2014 – 2020 au fost stabilite următoarele proiecte:

Nr. Crt.	DENUMIRE
A) Infrastructura de utilități publice, rețeaua de drumuri și mediu	
1	Extinderea rețelei de canalizare menajeră și a rețelei de apă potabilă în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
2	Achiziționarea unor sisteme solare pentru producerea apei calde menajere la sediul primăriei, școli și grădinițe – comuna Răzvad, județul Dâmbovița
3	Eficientizare, modernizare și extindere sistem de iluminat public în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
4	Campanii de conștientizare a populației în vederea colectării selective a deșeurilor menajere în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
5	Amenajare platformă de colectare selectivă a deșeurilor menajere în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
6	Reabilitare și asfaltare drumuri comunale și străzi în satele Răzvad și Gorgota, comuna Răzvad, județul Dâmbovița
7	Modernizare drumuri locale în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
8	Realizarea de investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști, inclusive semnalistică vertical pentru treceri de pietoni cu alimentare fotovoltaică (stânga/dreapta DJ și DN 72) în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
9	Dalarea și amenajarea de șanțuri și rigole, podețe și intrările în gospodării, amenajare spații verzi stânga/dreapta DC 16 în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
10	Reparații poduri în comuna Răzvad, județul Dâmbovița

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

11	Modernizarea și reabilitarea drumului de centură al Municipiului Târgoviște – Parteneriat Primăria Municipiului Târgoviște și Primăria Comunei Răzvad
12	Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
13	Extinderea rețelei de joasă tensiune și a rețelei de iluminat public, Str. Gării în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
14	Extindere rețea de distribuție gaze naturale în comuna Răzvad, sat Gorgota
15	Regularizarea cursurilor de apă în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
16	Ecologizarea cursurilor de apă în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
17	Campanii privind împădurirea suprafețelor defrișate în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
B) Educație, sport, cultură, culte	
18	Reabilitare Grădinița cu program normal nr. 2 Răzvad
19	Reabilitare și modernizare Școala Gimnazială Răzvad
20	Construire grădiniță cu program prelungit în localitatea Răzvad, comuna Răzvad
21	Amenajare spații de joacă în localitatea Gorgota, comuna Răzvad
22	Modernizarea Bazei Sportive Răzvad prin construirea unui bazin de înot, teren de tenis, teren de fotbal cu suprafață sintetică în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
23	Amenajarea terenurilor de fotbal din localitățile Gorgota și Valea Voievozilor, comuna Răzvad, județul Dâmbovița
24	Reabilitare cămin cultural în satul Gorgota, comuna Răzvad
25	Înființare Centru Cultural în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
26	Reabilitare Cămin Cultural Valea Voievozilor și înființare Muzeu de Etnografie și Folclor „Ileana Sărăroiu” în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
27	Restaurare Mănăstirea Gorgota în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
28	Construire capele mortuare la bisericile din comuna Răzvad, județul Dâmbovița
C) Sănătate și asistență socială	
29	Reabilitare dispensar uman în localitatea Răzvad, comuna Răzvad
30	Construire dispensar uman în localitatea Gorgota, comuna Răzvad
31	Amenajarea și dotare cabinet stomatologic în comuna Răzvad
32	Construire creșă în comuna Răzvad, județul Dâmbovița

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

33	Înființare centru de îngrijire pentru persoane vârstnice în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
34	Înființare centru de zi pentru persoane cu dizabilități în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
35	Construire și dotare locuințe sociale de tip familial în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
36	Elaborare Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul comunei Răzvad, județul Dâmbovița
D) Dezvoltarea mediului economic	
37	Înființare piață agroalimentară în localitatea Răzvad, comuna Răzvad
38	Centru de promovare a produselor agroalimentare în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
39	Introducere utilități, reabilitare cale acces și montare sistem de supraveghere video în zona industrială a comunei Răzvad, județul Dâmbovița
40	Campanii privind încurajarea tinerilor în dezvoltarea sectorului agricol în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
41	Amenajare heleșteu în localitatea Valea Voievozilor în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
E) Agrement și dezvoltare turistică	
42	Reabilitarea și introducerea în circuitul turistic a monumentelor istorice de pe raza comunei în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
43	Dezvoltare unor zone de agrement și recreere în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
F) Administrație publică și servicii subordonate	
44	Intocmire măsurători cadastrale pentru bunurile care aparțin domeniului public în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
45	Construire Hala P.S.I. în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
46	Dotare cu echipamente și utilaje specifice pentru intervenții în caz de situații de urgență în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
47	Formare profesională pentru echipa de voluntari a SVSU - comuna Răzvad, județul Dâmbovița
48	Înființarea și dotarea cu utilaje și echipamente a Serviciului de Gospodărire Comunală în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
49	Construire adăpost pentru câinii comunitari în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
50	Înființare parc în vederea utilizării energiei regenerabile (biomasă, biogas, geotermală sau

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

	fotovoltaică) în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
51	Reabilitare termică a clădirilor care aparțin domeniului public în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
52	Îmbunătățirea capacității profesionale a personalului din administrația locală prin cursuri de perfecționare și îmbunătățirea eficacității profesionale prin achiziționarea de echipamente IT în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
53	Modernizarea, extinderea și eficientizarea sistemului de supraveghere video la nivelul comunei Răzvad, județul Dâmbovița
54	Reabilitare și modernizare clădire, fost cămin cultura în localitatea Valea Voievozilor, comuna Răzvad, județul Dâmbovița
55	Reabilitare și modernizare clădire, fost cămin cultura în localitatea Gorgota, comuna Răzvad, județul Dâmbovița
56	Montare plăcuțe denumire străzi, indicatoare obiective culturale și instituții publice, marcaje rutiere în comuna Răzvad, județul Dâmbovița
57	Actualizare Plan Urbanistic General și Regulament local de urbanis - comuna Răzvad, județul Dâmbovița – Parteneriat cu CJ Dâmbovița

DESCRIERE PROIECTE

A) Infrastructura de utilități publice, rețeaua de drumuri și mediu

PROIECTUL NR. 1	EXTINDEREA REȚELEI DE CANALIZARE MENAJERĂ ȘI A REȚELEI DE APĂ POTABILĂ ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Construcțiile aferente extinderii rețelei de canalizare propuse vor fi amplasate pe străzile localității și de-a lungul drumului național DN 72. Rețeaua de canalizare va avea o lungime totală de 24.050 m din care: - rețele canalizare din țeavă PVC, SN 4, Dn. 250 mm; - rețele canalizare din țeavă PVC, SN 4, Dn. 315 mm; - rețele canalizare din țeavă PVC, SN 4, Dn. 400 mm. Conducta de aducțiune va fi racordată la rețeaua de distribuție existentă la intersecția străzii principale cu strada Bisercii din satul Răzvad și va fi din polietilenă de înaltă densitate PEHD, PE 100, Pn 6 atm, având Dn. 140 mm., lungimea totală fiind de 3650 m. Lucrările necesare pentru realizarea alimentării cu apă sunt: - conductă aducțiune (inclusiv lucrările speciale, montaj și punere în funcțiune); - rețele distribuție (inclusiv lucrări speciale, montaj, punere în funcțiune, supratraversări cursuri de apă și supratraversări drumuri); - stații repompare (inclusiv echipamentele necesare, pompe, container, inst. electrice, inst. hidraulice, inst. monitorizare); - alimentarea cu energie electric; - împrejmuire stații de pompare.

***Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița***

Justificarea proiectului	Accesul neîngrădit al populației la infrastructura de bază Creșterea calității vieții Protejarea mediului
Studii existente	PT
Valoare estimată	22364,598 mii lei inclus TVA
Posibile surse de finanțare ⁱ	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014 – 2020 – P.N.D.R. (Programul Național de Dezvoltare Rurală), Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, http://www.apdrp.ro/ Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 2	ACHIZIȚIONAREA UNOR SISTEME SOLARE PENTRU PRODUCEREA APEI CALDE MENAJERE LA SEDIUL PRIMĂRIEI, ȘCOLI ȘI GRĂDINIȚE – COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Valorificarea energiilor regenerabile prin achiziționarea unor sisteme solare pentru producerea apei calde menajere la sediul primăriei, școli și grădinițe.
Justificarea proiectului	Eficientizarea costurilor de întreținere
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020, P.O.R. (Programul Operațional Regional) Axa 3 Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Prioritatea 3.1 Sprijinirea eficienței energetice a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice și în sectorul locuințelor, Obiectiv Specific Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 3	EFICIENTIZARE, MODERNIZARE ȘI EXTINDERE SISTEM DE ILUMINAT PUBLIC ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul își propune realizarea lucrărilor de eficientizare, modernizare și extindere sistem de iluminat public pe 7 zone.
Justificarea proiectului	În prezent rețeaua de iluminat public este funcțională, dar necesită reparații și modernizări.
Studii existente	SF (2014)
Valoare estimată	Zona 1 – 2: 86648,80 euro (TVA inclus) Zona 3 – 4: 18879,99 euro (TVA inclus) Zona 4 – 5: 11488,88 euro (TVA inclus) Zona 6 – 7: 6672,20 euro (TVA inclus)
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020, P.O.R. (Programul Operațional Regional) Axa 3 Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Prioritatea 3.1 Sprijinirea eficienței energetice a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice și în sectorul locuințelor, Obiectiv Specific Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 4	CAMPANII DE CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI ÎN VEDEREA COLECTĂRII SELECTIVE A DEȘEURILOR MENAJERE ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Informarea publică a cetățenilor cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor. Organizarea unor campanii periodice de conștientizare a populației pentru păstrarea cât mai curată a comunei.
Justificarea proiectului	Colectarea selectivă a deșeurilor este necesară pentru valorificarea acestora în urma reciclării și pentru evitarea poluării mediului.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.I.M. 2014-2020, Axa 3 Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor, Obiectiv specific 3.1 Reducerea numărului depozitelor neconforme și creșterea gradului de pregătire pentru reciclare a deșeurilor în România Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 5	AMENAJARE PLATFORMĂ DE COLECTARE SELECTIVĂ A DEȘEURILOR MENAJERE ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește amenajarea unei platform pentru colectarea selectivă a deșeurilor menajere (betonare, împrejmuire, amplasare containere)
Justificarea proiectului	Dezvoltarea infrastructurii de utilități
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.I.M. 2014-2020, Axa 3 Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor, Obiectiv specific 3.1 Reducerea numărului depozitelor neconforme și creșterea gradului de pregătire pentru reciclare a deșeurilor în România Alte surse disponibile Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

**Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița**

PROIECTUL NR. 6	REABILITARE ȘI ASFALTARE DRUMURI COMUNALE ȘI STRĂZI ÎN SATELE RĂZVAD ȘI GORGOTA, COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Se vor executa lucrări reabilitare și asfaltare a drumurilor comunale și străzilor, astfel: DC 16, Str. Principală Gorgota, Str. Bisericii, Str. Gării Tronson I, Str. Gării Tronson II, Str. Gării Tronson III,.
Justificarea proiectului	Va fi asigurat accesul populației și agenților economici la infrastructura de bază, circulația pe drumurile publice se va îmbunătăți, va crește calitatea vieții în comun Răzvad.
Studii existente	PT / D.A.L.I – hotărâre de aprobare a indicatorilor tehnico economici
Valoare estimată	3540,565 mii lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.N.D.R. 2014-2020, Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

**Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița**

PROIECTUL NR. 7	MODERNIZARE DRUMURI LOCALE ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Drumurile locale propuse pentru modernizare se află într-o stare tehnică precară atât din punct de vedere al elementelor geomatrice, cât și al capacității portante. Lucrările de modernizare se vor executa pe traseul existent, pe drumurile locale din comuna Răzvad (satele Răzvad și Valea Voievozilor), astfel: Str. ing. Bruneanu, Str. Gatejești, Str. Luca, Str. lt. Marinescu, Str. Peco, Str. Școala de Fete, Str. Valea Mare, Str. Valea Pietrei, Str. Fete, Str. Primărie, Str. Vasilache, Str. Vasilache, Str. Preot Goglea, Str. Între Vii, Str. Răzvedeanca, Str. Cîmpului,
Justificarea proiectului	Crearea condițiilor optime pentru desfășurarea traficului rutier și pietonal.
Studii existente	SF / PT / D.A.L.I
Valoare estimată	3858,967 mii lei fără TVA
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.N.D.R. 2014-2020, Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Râzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 8	REALIZAREA DE INVESTIȚII DESTINATE SIGURANȚEI RUTIERE PENTRU PIETONI ȘI BICICLIȘTI, INCLUSIVE SEMNALISTICĂ VERTICAL PENTRU TREGERI DE PIETONI CU ALIMENTARE FOTOVOLTAICĂ (STÂNGA/DREAPTA DJ ȘI DN 72) ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de amenajare a trotuarelor și a pistelor pentru bicicliști în satele Râzvad și Valea Voievozilor, pe traseul DJ și DN 72
Justificarea proiectului	Asigurarea infrastructurii de bază pentru circulația în condiții de siguranță a pietonilor
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 – P.O.R. Axa 6 Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regional, Prioritatea 6.1 Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusive a nodurilor multimodale (urban, rural) Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 9	DALAREA ȘI AMENAJAREA DE ȘANȚURI ȘI RIGOLE, PODEȚE ȘI INTRĂRILE ÎN GOSPODĂRII, AMENAJARE SPAȚII VERZI STÂNGA / DREAPTA DC 16 ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBОВИȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de dalare și amenajare a șanțurilor și rigolelor pentru scurgerea apelor pluviale, podețelor și a căilor de acces în gospodării, precum și amenajarea spațiilor verzi stânga / dreapta pe DC 16.
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit al locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 10	REPARAȚII PODURI ÎN COMUNA RĂZVAD ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de reparare a podurilor în următoarele zone: - sat Gorgota (Poiana Mare, Panaghia, Bleoju; - sat Răzvad (DC 16, Str. Bisericii, Str. Valea Mare, Str. Gatejești).
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea infrastructurii rutiere și fluidizarea traficului rutier
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat P.N.D.L. (Programul Național de Dezvoltare Locală), http://www.mdrap.ro/lucrari-publice/pndl Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 11	MODERNIZAREA ȘI REABILITAREA DRUMULUI DE CENTURĂ AL MUNICIPIULUI TÂRGOVIȘTE PARTENERIAT: PRIMĂRIA MUNICIPIULUI TÂRGOVIȘTE ȘI PRIMĂRIA COMUNEI RĂZVAD
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de modernizare și reabilitare a drumului de centură
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea infrastructurii rutiere și fluidizarea traficului rutier
Studii existente	
Valoare estimată	Valoare investiție: 92.277.131,15 lei Contribuție Comuna Răzvad: 143.884,57 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 P.O.R. – în derulare Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 12	MODERNIZAREA DRUMURILOR DE EXPLOATARE AGRICOLĂ ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de modernizare și reabilitare a drumului de centură
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea infrastructurii rutiere și fluidizarea traficului rutier
Studii existente	
Valoare estimată	Valoare investiție: 92.277.131,15 lei Contribuție Comuna Răzvad: 143.884,57 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.N.D.R. 2014-2020, Submăsura 4.3 Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice, Componenta Infrastructura de acces agricolă Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 13	EXTINDERE REȚELEI DE JOASĂ TENSIUNE ȘI A REȚELEI DE ILUMINAT PUBLIC, STR. GĂRII ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor specifice unei extinderi de rețea de joasă tensiune și iluminat public (dezlegare cablu tip ACYABY 3x120+70 mmp din CMPT 4 și mansonarea acestuia cu cablu tip ACYABY 3x120+70 mmp, racordare CMPT 4 între stâlpul SE 10 proiectat și intrarea CMPT 4, extindere LEA 0,4 kV pe stâlpi noi din stâlpul nr. 1 proiectat, montare cutie de secționare cu siguranțe incluse la trecerea din LES în LEA, realizare branșament monofazat)
Justificarea proiectului	În prezent rețeaua de iluminat public este funcțională, dar necesită extindere pentru a fi asigurată această utilitate publice
Studii existente	SF
Valoare estimată	47773,4 lei (fără TVA)
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 14	EXTINDERE REȚEA DE DISTRIBUȚIE GAZE NATURALE ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de extindere a sistemului de distribuție gaze naturale pe raza comunei Răzvad.
Justificarea proiectului	Rețelele existente nu acoperă tot necesarul comunei. Efectuarea lucrărilor cad în sarcina operatorului economic
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 15	REGULARIZAREA CURSURILOR DE APĂ ÎN COMUNA RĂZVAD
Descrierea proiectului	Realizarea lucrărilor de regularizare a cursului de apă de pe raza comunei Răzvad.
Justificarea proiectului	Reducerea riscului de producere a dezastrelor natural, întărirea malurilor, înfrumusețarea peisagistică a zonei
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Parteneriat Apele Române Fonduri europene 2014- - 2020 Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 16	ECOLOGIZAREA CURSURILOR DE APĂ
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de igienizare și salubritate a cursurilor de apă de pe raza comunei Răzvad.
Justificarea proiectului	Prin realizarea acestui proiect se dorește protecția apelor, conservarea resurselor de apă și a mediului.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 17	CAMPANII PRIVIND ÎMPĂDURIREA SUPRAFEȚELOR DEFRIȘATE ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Împădurirea suprafețelor defrișate are scopul de a asigura protecția împotriva factorilor naturali dăunători (protecția terenurilor agricole, căilor de comunicație și de transport, protecția localității).
Justificarea proiectului	Comuna Răzvad, datorită poziționării geografice, întâmpină probleme iarna când sunt căderi masive de zăpadă și vara în perioadele secetoase.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.I.M. 2014-2020, Axa 4 Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectiv specific 4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

B) Educație, sport, cultură, culte

PROIECTUL NR. 18	REABILITARE GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 2 - RĂZVAD
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește reabilitarea clădirii Grădiniței cu program normal nr. 2 - Răzvad
Justificarea proiectului	Asigurarea condițiilor optime desfășurării actului didactic
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.N.D.R. 2014-2020, Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 19	REABILITARE ȘI MODERNIZARE ȘCOALA GENERALĂ CU CLASELE I – VIII - RĂZVAD
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește reabilitarea și modernizarea clădirii Școlii Generale cu clasele I – VIII din localitatea Răzvad
Justificarea proiectului	Asigurarea condițiilor optime desfășurării actului didactic
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 – P.O.R., Axa 10 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale, Prioritatea 10. 1 Investițiile în educație și formare, inclusiv formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare (urban, rural) Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 20	CONSTRUIRE GRĂDINIȚĂ CU PROGRAM PRELUNGIT ÎN LOCALITATEA RĂZVAD, COMUNA RĂZVAD
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește construirea unei grădinițe cu program prelungit în localitatea Răzvad
Justificarea proiectului	Asigurarea condițiilor optime desfășurării actului didactic
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.N.D.R., Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 21	AMENAJARE SPAȚII DE JOACĂ ÎN LOCALITATEA GORGOTA ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede amenajarea unor spații de joacă în localitatea Gorgota, spații verzi, bănci, coșuri de gunoi,
Justificarea proiectului	Crearea spațiilor de joacă pentru copii
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 22	MODERNIZAREA BAZEI SPORTIVE RĂZVAD PRIN CONSTRUIREA UNUI BAZIN DE ÎNOT, TEREN DE TENIS, TEREN DE FOTBAL CU SUPRAFAȚĂ SINTETICĂ ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește modernizarea actualei Baze Sportive prin construirea unui bazin de înot și amenajarea unui teren de tenis și a unui teren de fotbal cu suprafață sintetică
Justificarea proiectului	Dezvoltarea bazei sportive și încurajarea practicării activităților sportive
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat P.N.D.L. (Programul Național de Dezvoltare Locală), http://www.mdrap.ro/lucrari-publice/pndl Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 23	AMENAJAREA TERENURILOR DE FOTBAL DIN LOCALITĂȚILE GORGOTA ȘI VALEA VOIEVOZILOR, COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește modernizarea actualei Baze Sportive prin construirea unui bazin de înot și amenajarea unui teren de tenis și a unui teren de fotbal cu suprafață sintetică
Justificarea proiectului	Dezvoltarea bazei sportive și încurajarea practicării activităților sportive
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 24	REABILITARE CĂMIN CULTURAL ÎN SATUL GORGOTA, COMUNA RĂZVAD
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de reabilitare a căminului cultural în satul Gorgota.
Justificarea proiectului	Asigurarea infrastructurii de bază pentru desfășurarea activităților social – cultural în comuna răzvad
Studii existente	SF / PT
Valoare estimată	862,217 mii lei fără TVA
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.N.D.R. 2014-2020, Submăsura 7.6 Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 25	ÎNFIINȚARE CENTRU CULTURAL ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește înființarea unui Centru Cultural în comuna Răzvad
Justificarea proiectului	Dezvoltarea infrastructurii socio-culturale
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat - Compania Națională de Investiții Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 26	REABILITARE CĂMIN CULTURAL VALEA VOIEVOZILOR ȘI ÎNFIINȚARE MUZEU DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR „ILEANA SĂRĂROIU” ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de reabilitare a căminului cultural în satul Valea Voievozilor și înființarea unui muzeu de etnografie și folclor „Ileana Sărăroi”.
Justificarea proiectului	Crearea infrastructurii de bază pentru desfășurarea în condiții optime a actului cultural Păstrarea tradiției și a valorilor populare, cinstirea memoriei unui mare artist născut pe meleaguri răzvadene
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 P.N.D.R. (Programul Național de Dezvoltare Rurală), Submăsura 7.6 Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural, http://www.apdrp.ro/ Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

**Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița**

PROIECTUL NR. 27	RESTAURARE MĂNĂSTIREA GORGOTA ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de reabilitare a căminului cultural în satul Valea Voievozilor și înființarea unui muzeu de etnografie și folclor „Ileana Sărăroiu”.
Justificarea proiectului	Crearea infrastructurii de bază pentru desfășurarea în condiții optime a actului cultural Păstrarea tradiției și a valorilor populare, cinstirea memoriei unui mare artist născut pe meleaguri răzvadene
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.R. 2014-2020, Axa 5 Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, Prioritatea 5.1 Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural, Obiectiv Specific Impulsionarea dezvoltării locale prin conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural li a identității culturale Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 28	CONSTRUIRE CAPELĂ MORTUARĂ LA BISERICILE DIN COMUNA RĂZVAD
Descrierea proiectului	Construire clădire cu destinație „capelă mortuară”. Clădirea va fi compartimentată cu încăperi mortuare, spațiu de primire / priveghi, anexă administrativă, grup sanitar. Încăperile vor fi dotate cu aer condiționat.
Justificarea proiectului	Asigurarea condițiilor necesare, impuse prin normele europene, pentru desfășurarea serviciilor funerare
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

C) Sănătate și asistență socială

PROIECTUL NR. 29	REABILITARE DISPENSAR UMAN ÎN LOCALITATEA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește executarea lucrărilor de reabilitare și dotarea dispensarului uman situat în localitatea Răzvad Se va realiza: - Consolidarea și extinderea clădirii existente; - Dotarea corespunzătoare a obiectivului; - Amenajarea incintei; - Împrejmuire; - Construire anexă pentru colectarea selectivă a gunoiului; - Desfaceri locale ale unor elemente de construcție; - Reabilitarea termică a clădirii în vederea îmbunătățirii consumurilor specifice; - Dotare cu aparatură medicală minimă necesară pentru realizarea analizelor de bază în unitate, în vederea reducerii traficului auto către unitățile medicale din Târgoviște care realizează astfel de analize, a celor 4000 pacienți înscrși pe listele doctorilor de familie din dispensar. Dotări: - Mobilier; - Mobilier specific medical; - Aparate și dotări medicale; - Depozitare deșeuri contaminate; - Depozitare deșeuri necontaminate; - Întreținere; - IT; - PSI; - Diverse.

**Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița**

Justificarea proiectului	Crearea condițiilor optime de desfășurarea a actului medical Aducerea clădirii existente la standardele actuale prevăzute de Legea 10/1995 actualizată, privind calitatea în construcții precum și din punct de vedere al legislației în vigoare privind funcționarea cabinetelor medicale, respective legea 629/2001 pentru aprobarea OG 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, inclusive Norme metodologice din 26.02.2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale. Reabilitarea clădirii Dispensarului Uman Răzvad în vederea înlăturării riscurilor în exploatarea construcției existente și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei
Studii existente	PT
Valoare estimată	798.980,87 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat P.N.D.L. – OG 28/2013 Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2016

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 30	CONSTRUIRE DISPENSAR UMAN ÎN SATUL GORGOTA
Descrierea proiectului	Clădirea propusă pentru a fi construită are o dublă funcționalitate, și anume: - la parter dispensar uman (sala de consultații, cabinet medic, sala de așteptare, grupuri sanitare, vestiar, hol, S = 10.5 mp, centrala termică; - la etaj spațiu administrative (birou-telecentru, sala de ședințe, grup sanitar). Clădirea va fi racordă la rețeaua de utilități publice. Încălzirea construcției se va realiza cu ajutorul unei centrale termice pe combustibil solid (lemn).
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și facilitarea accesului neîngrădit al cetățenilor la serviciile medicale.
Studii existente	PT (2008)
Valoare estimată	256,325 euro (TVA inclus)
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat P.N.D.L. (Programul Național de Dezvoltare Locală), http://www.mdrap.ro/lucrari-publice/pndl Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 31	AMENAJARE ȘI DOTARE CABINET STOMATOLOGIC ÎN COMUNA RĂZVAD
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește amenajarea și dotarea unui cabinet stomatologic
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și facilitarea accesului neîngrădit al cetățenilor la serviciile medicale stomatologice
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat P.N.D.L. (Programul Național de Dezvoltare Locală), http://www.mdrap.ro/lucrari-publice/pndl Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 32	CONSTRUIRE CREȘĂ ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede construirea unei clădiri cu destinația „creșă” Elaborare studii și proiect tehnic
Justificarea proiectului	Inexistența unei creșe și cerința tot mai mare din partea locuitorilor comunei Răzvad
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.N.D.R. 2014-2020, Submăsura 7.2 Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 33	ÎNFIINȚARE CENTRU DE ÎNGRIJIRE PENTRU PERSOANELE VÂRSTNICE ÎN COMUNA RĂZVA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește înființarea unui centru pentru îngrijirea persoanelor vârstnice. Elaborare studii și proiect tehnic
Justificarea proiectului	Dezvoltarea infrastructurii de asistență socială
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Parteneriat public - privat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 34	ÎNFIINȚARE CENTRU DE ZI PENTRU PERSOANE CU DIZABILITĂȚI
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește înființarea unui centru de zi pentru persoanele cu dizabilități Elaborare studii și proiect tehnic
Justificarea proiectului	Dezvoltare infrastructurii sociale
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.R. 2014-2020 Axa Prioritară 8, Prioritatea 8.1 Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreare, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 35	CONSTRUIRE ȘI DOTARE LOCUINȚE SOCIALE DE TIP FAMILIAL ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Prin proiect se dorește înființarea unui centru de zi pentru persoanele cu dizabilități Elaborare studii și proiect tehnic
Justificarea proiectului	Dezvoltare infrastructurii sociale
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare*	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.R. 2014-2020 Axa Prioritară 8, Prioritatea 8.1 Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreare, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 36	ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE LA NIVELUL COMUNEI RĂZVAD
Descrierea proiectului	Elaborare document strategic privind dezvoltarea serviciilor sociale pe teritoriul comunei Răzvad
Justificarea proiectului	Dezvoltare serviciilor sociale locale Asigurarea condițiilor furnizării unor servicii sociale de calitate care, implicit, să conducă la îmbunătățirea calității vieții familiilor și persoanelor sărace, fără nici un fel de venit sau cu venituri foarte mici, a persoanelor cu handicap, a șomerilor, a pensionarilor precum și a altor categorii de persoane defavorizate din comuna Răzvad
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare*	Buget local Buget de stat Direcția Județeană de Asistență Socială Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

D) Dezvoltarea mediului economic

PROIECTUL NR. 37	ÎNFIINȚARE PIAȚĂ AGROALIMENTARĂ ÎN LOCALITATEA RĂZVAD, COMUNA RĂZVAD
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de amenajare a unei piețe publice, dotată cu tarabe, utilități, toalete ecologice, unde producătorii își pot valorifica produsele proprii.
Justificarea proiectului	Lipsa unui spațiu adecvat valorificării produselor agricole.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat P.N.D.L. (Programul Național de Dezvoltare Locală), http://www.mdrap.ro/lucrari-publice/pndl Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 38	CENTRU DE PROMOVARE A PRODUSELOR AGROALIMENTARE ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul își propune realizarea unui centru de promovare a produselor agroalimentare din comuna Răzvad.
Justificarea proiectului	Lipsa în cadrul comunei a unui centru comercial unde periodic pot participa grupuri de producători locali / zonali
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat P.N.D.L. (Programul Național de Dezvoltare Locală), http://www.mdrap.ro/lucrari-publice/pndl Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 39	INTRODUCERE UTILITĂȚI, REABILITARE CALE DE ACCES ȘI MONTARE SISTEM DE SUPRAVEGHERE VIDEO ÎN ZONA INDUSTRIALĂ A COMUNEI RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Acest proiect prevede efectuarea lucrărilor de introducere a utilităților publice (apă, canalizare, iluminat public, rețea electrică), reabilitarea drumului de acces, achiziționarea și montarea unui sistem de supraveghere video.
Justificarea proiectului	Dezvoltarea zonei industriale și încurajarea investițiilor pe teritoriul comunei Răzvad
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 40	CAMPANII PRIVIND ÎNCURAJAREA TINERILOR ÎN DEZVOLTAREA SECTORULUI AGRICOL ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Organizarea de seminarii / întâlniri / grupuri de lucru cu organisme abilitate în vederea îndrumării tinerilor către dezvoltarea sectorului agricol
Justificarea proiectului	Informarea / îndrumarea tinerilor cu privire la posibilitatea accesării diferitelor surse de finanțare existente în vederea dezvoltării sectorului agricol și a creării de noi locuri de muncă
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 – P.N.D.R., Măsura 1 Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 41	AMENAJARE HELEȘTEU ÎN LOCALITATEA VALEA VOIEVOZILOR, COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede amenajarea unui heleșteu în localitatea Valea Voievozilor
Justificarea proiectului	Diversificarea veniturilor și crearea de noi locuri de muncă
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 (P.O.P.A.M. pentru IMM-uri) Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

E) Acord și dezvoltare turistică

PROIECTUL NR. 42	REABILITARE ȘI INTRODUCERE ÎN CIRCUITUL TURISTIC A MONUMENTELOR ISTORICE DE PE RAZA COMUNEI RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de reabilitare a monumentelor istorice din cadrul comunei Răzvad și introducerea acestora în circuitul turistic: - toate crucile - monumentele eroilor - mănăstirea + zid de incintă - biserica „Schimbarea la Față” - ruinele caselor egumenești - biserica „Adormirea Maicii Domnului” - biserica „Sf. Nicolae ”
Justificarea proiectului	Regenerarea și promovarea mediului rural și a valorilor cultural - istorice
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 P.N.D.R. (Programul Național de Dezvoltare Rurală), Submăsura 7.6 Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural, http://www.apdrp.ro/ Sau P.O.R, Axa 5 Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și

***Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița***

	valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, Prioritatea 5.1 Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural (urban și rural) Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 43	DEZVOLATAREA UNOR ZONE DE AGREMENT ȘI RECREERE ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede dezvoltarea și amenajarea unor zone de agrement și recreere pe teritoriul comunei Răzvad
Justificarea proiectului	Dezvoltarea infrastructurii turistice pe teritoriul comunei Răzvad
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.R. 2014-2020, Axa 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, Prioritatea 7.1 Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specific P.N.D.L. (Programul Național de Dezvoltare Locală), http://www.mdrap.ro/lucrari-publice/pndl Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

F) Administrație publică și servicii subordonate

PROIECTUL NR. 44	ÎNTOCMIRE MĂSURĂTORI CADASTRALE PENTRU BUNURILE CARE APARTIN DOMENIULUI PUBLIC ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede dezvoltarea și amenajarea unor zone de agrement și recreere pe teritoriul comunei Răzvad
Justificarea proiectului	Dezvoltarea infrastructurii turistice pe teritoriul comunei Răzvad
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 – P.O.R., Axa 11 Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară, Prioritatea 11.1 Consolidarea capacității instituționale și o administrație public eficientă - prin A.N.C.P.I. Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 45	CONSTRUIRE HALĂ P.S.I. ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul își propune realizarea unei hale P.S.I., cu rol de garare autospeciale P.S.I., atelier de întreținere, birouri pentru personalul de deservire, cu o suprafață construită de 144,76 m. Obiectivul propus este o construcție P + 1, care va asigura: - parter (garaj pentru 2 autoutilitare P.S.I., grup sanitar, vestiar, camera centralei termice); - etaj 1 (dispecerat, birou șef serviciu, sală studiu, cameră de odihnă, grup sanitar cu 3 compartimente). Clădirea va fi racordată la rețeaua de utilități publice.
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea capacității și calității sistemului de intervenții în situații de urgență la nivelul comunei Răzvad.
Studii existente	PT
Valoare estimată	940.107 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 46	DOTAREA CU ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE SPECIFICE PENTRU INTERVENȚII ÎN CAZ DE SITUAȚII DE URGENȚĂ ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede achiziționarea tuturor echipamentelor și utilajelor specific intervențiilor în caz de situații de urgență
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea capacității și calității sistemului de intervenții în situații de urgență la nivelul comunei Răzvad.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 47	FORMARE PROFESIONALĂ PENTRU ECHIPA DE VOLUNTARY A SVSU - COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede achiziționarea tuturor echipamentelor și utilajelor specific intervențiilor în caz de situații de urgență
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea capacității și calității sistemului de intervenții în situații de urgență la nivelul comunei Răzvad.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 48	ÎNFIINȚAREA ȘI DOTAREA CU UTILAJE ȘI ECHIPAMENTE PENTRU SERVICIUL DE GOSPODĂRIRE COMUNALĂ ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Prin acest proiect se dorește înființarea unui serviciu de gospodărire comunală, achiziționarea de utilaje și echipamente specifice activităților pe care le va desfășura
Justificarea proiectului	Prin înființarea acestui serviciu se vor crea locuri de muncă și se va asigura intervenția rapidă în cadrul comunei în activitățile de gospodărire comunală
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 49	CONSTRUIRE ADĂPOST PENTRU CÂINII COMUNITARI
Descrierea proiectului	Construire adăpost pentru câinii fără stăpân în extravilanul comunei: -amenjare cuști; -amenjare spații pentru cabinet veterinar, hrană și îngrijire; -amenjare alei, spații verzi și perdele de arbori; -introducere utilități, cale de acces. Elaborare studii și documentații pentru obținerea avizelor necesare
Justificarea proiectului	Proiectul este necesar pentru a elimina pericolul pe care îl reprezintă prezența câinilor fără stăpân pe străzi, riscul înmulțirii necontrolate și creșterea agresivității, protejarea animalelor fără stăpân și asigurarea siguranței cetățenilor comunei Răzvad
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Parteneriat public - privat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 50	ÎNFIINȚARE PARC ÎN VEDEREA UTILIZĂRII ENERGIEI REGENERABILE (biomasă, biogaz, geotermală sau fotovoltaică) ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Stabilirea suprafeței disponibilă și a amplasamentului, împrejurimi și înființare parc fotovoltaic
Justificarea proiectului	Folosirea energiei alternative
Studii existente	Idee
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.I.M. 2014-2020, Axa 6 Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon, Obiectiv specific 6.1 Creșterea producției de energie din surse regenerabile mai puțin exploatate (biomasă, biogaz, geotermal) Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 51	REABILITARE TERMICĂ A CLĂDIRILOR CARE APARTIN DOMENIULUI PUBLIC ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de reabilitare termică a clădirilor din domeniul public al comunei (sediu primăriei, școli, grădinițe).
Justificarea proiectului	Prin reabilitarea termică a clădirilor se dorește reducerea consumului de energie și eficientizarea cheltuielilor de întreținere
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 - P.O.R. 2014-2020, Axa 3 Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Prioritatea 3.1 Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din resurse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice și în sectorul locuințelor, Obiectiv Specific Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 52	ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII PROFESIONALE A PERSONALULUI DIN ADMINISTRAȚIA LOCALĂ PRIN CURSURI DE PERFECTIONARE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA EFICACITĂȚII PROFESIONALE PRIN ACHIZIȚIONAREA DE ECHIPAMENTE IT ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Formarea profesională a funcționarilor publici prin participarea continuă la cursuri și programe de perfecționare și specializare. Achiziționarea de echipamente IT performante pentru buna desfășurare a activităților din cadrul primăriei.
Justificarea proiectului	Reducerea consumului de energie și îmbunătățirea desfășurării activităților în cadrul primăriei.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 – P.O.C.U. Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

PROIECTUL NR. 53	MODERNIZAREA, EXTINDEREA ȘI EFICIENTIZAREA SISTEMULUI DE SUPRAVEGHERE VIDEO LA NIVELUL COMUNEI RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede modernizarea actualului sistem de supraveghere video, extinderea și eficientizarea lui pe raza comunei Răzvad
Justificarea proiectului	Monitorizarea video a comunei, siguranța cetățenilor, monitorizarea traficului rutier etc.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 54	REABILITARE ȘI MODERNIZARE CLĂDIRE, FOST CĂMIN CULTURAL, ÎN LOCALITATEA VALEA VOIEVOZILOR, COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede reabilitarea și modernizarea clădirii fostului cămin cultural din localitatea Valea Voievozilor
Justificarea proiectului	Împiedicarea deteriorării clădirii și identificarea unei noi utilități
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 (se va putea evalua în funcție de destinația ulterioară a clădirii) Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 55	REABILITARE ȘI MODERNIZARE CLĂDIRI, FOST CĂMIN CULTURAL, ÎN LOCALITATEA GORGOTA, COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede reabilitarea și modernizarea clădirii fostului cămin cultural din localitatea Gorgota
Justificarea proiectului	Împiedicarea deteriorării clădirii și identificarea unei noi utilități
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene 2014- - 2020 (se va putea evalua în funcție de destinația ulterioară a clădirii) Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 56	MONTARE PLĂCUȚE DENUMIRE STRĂZI, INDICATOARE OBIECTIVE CULTURALE LI INSTITUȚII PUBLICE, MARCAJE RUTIERE ÎN COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede achiziționarea și montarea de plăcuțe metalice cu denumirea străzilor, amplasarea indicatoarelor de orientare către obiectivele culturale și istorice și instituțiile publice și efectuarea marcajelor rutiere în comuna Răzvad
Justificarea proiectului	Lipsa denumirii străzilor, lipsa indicatoarelor de orientare și a marcajelor rutiere
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Alte surse disponibile
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a Comunei Răzvad, județul Dâmbovița*

PROIECTUL NR. 57	ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI REGULAMENT LOCAL DE URBANIS - COMUNA RĂZVAD, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
Descrierea proiectului	Efectuarea studiilor și măsurărilor necesare actualizării PUG-ului și întocmirea Regulamentului local de urbanism (Contract de asociere Județul Dâmbovița prin Consiliul Județean și Comuna Răzvad)
Justificarea proiectului	Dezvoltare administrativă și economic-socială
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget județean
Perioada estimată de implementare	2014 - 2020

ⁱ Sunt indicate surse posibile de finanțare în conformitate cu informațiile publice și ghidurile finale la momentul elaborării strategiei. Recomandăm a se consulta ghidul de implementare pentru fiecare sursă în parte.

CAPITOLUL X

PARTENERIATE OPORTUNE

Deoarece numeroase activități își pot găsi rezolvarea doar în cadrul unor parteneriate, se propune pentru următoarea perioadă, încheierea unor parteneriate cu:

- alte administrații publice;
- instituții de învățământ și cultură;
- ONG-uri;
- agenți economici.

Comuna Răzvad face parte din Grupul de Acțiune Locală „Acul Târgoviștei” care se întinde pe 2 județe: Județul Dâmbovița: comunele Brănești, Bucșani, Dragomirești, Glodeni, Gura Ocniței, Ludești, Ocnița, Răzvad, Ulmi și Județul Argeș - comuna Dobrești.

GAL-ul „Arcul Târgoviștei” reprezintă un teritoriu cu o suprafață de 437,51 km², omogen și coeziv din punct de vedere social, caracterizat prin tradiții comune, identitate locală, nevoi și așteptări comune. Populația însumează 55,528 locuitori, având densitatea de 126,92 locuitori / km² o valoare destul de ridicată la nivelul zonei rurale, acest fapt datorându-se situării GAL-ului în apropierea Bucureștiului. Ca și suprafață localitățile din județul Dâmbovița acoperă 91,06 % din suprafața totală a GAL-ului, în timp ce localitatea din județul Argeș reprezintă 8,94 % din suprafața totală.

Din punct de vedere al amplasării și accesibilității, GAL-ul are o poziție avantajoasă fiind situat în apropierea orașelor: Târgoviște, București și este străbătut de numeroase drumuri județene, de drumul național DN 72 și calea ferată Titu Pietroșița.

Din punct de vedere cultural, pe teritoriul GAL-ului se întâlnesc numeroase elemente de patrimoniu cultural și 3 puncte muzeale la: Ocnița, Brănești și Dragomirești. În ceea ce privește agricultura predomină terenurile agricole 52,83%, iar în cadrul acestora cele arabile 61,96%.

Teritoriul este înconjurat în partea de nord, est și sud de localități din județul Dâmbovița, iar în partea de vest se învecinează cu câteva comune din județul Argeș.

Parteneriat PRIMĂRIA MUNICIPIULUI TÂRGOVIȘTE – PRIMĂRIA COMUNEI RĂZVAD în vederea realizării proiectului „Modernizarea și reabilitarea drumului de centură al municipiului Târgoviște”

Parteneriat COMUNA RĂZVAD – CONSILIUL JUDEȚEAN DÂMBOVIȚA în vederea actualizării PUG-ului

CAPITOLUL XI

MONITORIZARE ȘI IMPLEMENTARE

Etapă de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul de realizare a proiectelor, programelor și politicilor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra defășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora relative la dezvoltarea comunității.

Scopul monitorizării și evaluării implementării strategiei:

- ▶ evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat
- ▶ constatarea durabilității proiectelor implementate

Succesul realizării unei strategii depinde în mare măsură de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia. În procesul implementării prezentei strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional principalii actori locali ai implementării strategiei vor fi:

- ▶ administrația locală (Consiliul Local, Primarul, Primăria)
- ▶ agenții economici
- ▶ societatea civilă
- ▶ locuitorii comunei
- ▶ structure externe (instituții județene)

Etapă de implementare, monitorizare și control cuprinde în principal 5 etape:

A. Adoptarea

În cadrul acestei etape strategia va fi supusă dezbaterilor publice. În urma dezbaterilor se vor opera recomandările primite și strategia va fi înaintată Consiliului Local în vederea aprobării.

B. Implementarea

În cadrul acestei etape se vor realiza acțiunile, activitățile, măsurile și proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conține obiective stricte, planul activităților necesare, perioada de desfășurare, persoanele responsabile în proiect și partenerii implicați în realizarea proiectului, sursele de finanțare.

C. Monitorizare

Echipa de implementare va evalua aspecte, precum: activități, rezultate, buget, patrimoniu, performanțele personalului angajat și implicit a autorității locale (organizația în sine), ipotezele formulate inițial. Monitorizarea se va efectua pe categorii: activitatea, informația necesară, colectarea informației, modul în care a fost folosită informația, ritmicitatea folosirii informației, persoana care a cules informația. Monitorizarea implementării proiectelor se va efectua prin intermediul indicatorilor stabiliți inițial. În cazul înregistrării unor devieri în procesul de implementare se vor lua măsuri de corectare.

Monitorizarea implementării se va realiza de o structură de evaluare care va avea în componență reprezentanții tuturor factorilor implicați în dezvoltare. Structura aparatului de monitorizare va fi următoarea:

- comitet de coordonare pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei;
- comisii organizate pe direcții de dezvoltare;
- secretariat.

Responsabilitățile de bază sunt:

- planificarea implementării acțiunilor;
- elaborarea și promovarea deciziilor privind acțiunile de implementare;
- coordonarea activităților de implementare a acțiunilor și proiectelor;
- coordonarea activităților de atragere a surselor financiare în scopul realizării problemelor identificate;
- monitorizarea implementării;
- elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către consiliul local;
- acordarea consultanței tehnice și consultative în toate domeniile;
- elaborarea și dezbaterrea proiectelor prioritare;
- analiza deciziilor privind problemele comunității locale;

- elaborarea și inițierea modificărilor în strategie;
- elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare.

D. Evaluarea implementării strategiei

Se vor analiza indicatorii de implementare. Fiecare proiect stabilit va avea anumiți indicatori de implementare și, în funcție de complexitatea unui proiect, se vor efectua evaluări intermediare, pe faze de implementare.

E. Analiza impactului

Această analiză apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate, modul cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a localității. Se vor efectua studii de impact de specialitate înaintea începerii unui proiect sau la o anumită perioadă de timp după finalizarea proiectului.

Etapa de implementare, monitorizare și evaluare oferă atât permanent, cât și periodic un raport asupra stadiului de implementare a proiectelor.

CAPITOLUL XII

CONCLUZII

Dezvoltarea comunei Răzvad nu reprezintă doar o problemă a autorității publice locale, ci ține și de voința și capacitatea comunității locale de a se implica activ și constant în realizarea obiectivelor strategice.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Răzvad pentru perioada 2014 - 2020 va folosi drept suport în dezvoltarea durabilă a comunei prin realizarea priorităților stabilite vizând creșterea calității vieții în comunitatea locală, un element indispensabil pentru existența viitoare a comunei.

Comuna Răzvad se confruntă cu problemele specifice unui comunități medii, iar autoritățile locale trebuie să își asume cu adevărat rolul de coordonator al procesului de transformare, fructificând oportunitățile de care beneficiază comuna.

Realizarea obiectivelor propuse este în strânsă dependență de sursele de finanțare nerambursabile care pot fi atrase, deoarece bugetul local nu are capacitatea de a susține realizarea acestora.

Obiectivul principal este atragerea investitorilor și crearea locurilor de muncă, fapt prevăzut de administrația locală și susținut cu fermitate de comunitatea locală.

Un alt obiectiv important este finalizarea tuturor utilităților, aducând comuna la un standard ridicat.

În concluzie, în acest context, se poate menționa că strategia de dezvoltare locală elaborată pentru **COMUNA RĂZVAD**, județul Dâmbovița este *r e a l i z a b i l ă* în condițiile precizate și se va *adapta periodic* cerințelor și necesităților apărute, astfel încât aceasta să fie *r e a l i s t ă și a p l i c a b i l ă*.